TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
KLASİK ARKEOLOJİ BİLİM DALI

NYSA AD MAEANDRUM ROMA VİLLASI SERAMİK BULUNTULARI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Beste ŞENOĞLU FENERCİ

ANKARA- 2023

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
KLASİK ARKEOLOJİ BİLİM DALI

NYSA AD MAEANDRUM ROMA VİLLASI SERAMİK BULUNTULARI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Beste ŞENOĞLU FENERCİ

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Serdar Hakan ÖZTANER

2. TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Billur TEKKÖK KARAÖZ

ANKARA- 2023

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
KLASİK ARKEOLOJİ BİLİM DALI

NYSA AD MAEANDRUM ROMA VİLLASI SERAMİK BULUNTULARI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Serdar Hakan ÖZTANER

Prof. Dr. Billur TEKKÖK KARAÖZ

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ

Adı ve Soyadı

1. Prof. Dr. Serdar Hakan ÖZTANER
2. Prof. Dr. Musa KADIOĞLU
3. Doç. Dr. Çiğdem GENÇLER GÜRAY
4. Doç. Dr. Mustafa BİLGİN
5. Doç. Dr. Bekir Sıtkı Alptekin ORANSAY

Tez Savunması Tarihi

06/12/2023

T.C.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Prof. Dr. Serdar Hakan ÖZTANER ve Prof. Dr. Billur TEKKÖK KARAÖZ danışmanlığında hazırladığım "Nysa Ad Maeandrum Roma Villası Seramik Buluntuları ve Değerlendirilmesi (Ankara 2023)'' adlı doktora tezimdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallarına uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

12/12/2023

Beste ŞENOĞLU FENERCİ

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ..... İ
KISALTMALAR V
HARİTA LİSTESİ ..... Vİ
GRAFİK LİSTESİ ..... Vİİİ
ÇİZİM LİSTESİ ..... İX
TABLO LİSTESİ X
FİGÜR LİSTESİ ..... Xİİ
ÖNSÖZ ..... XİV
GİRİŞ 1
AMAÇ 2
KAPSAM 3
YÖNTEM 4
1. NYSA ARAŞTIRMA TARİHÇESİ VE ROMA VİLLASI 8
1.1. Nysa Tarihi 8
1.2. Kentte Yapılan Araştırmalar 16
1.3. Roma Villası (Dorik Sütunlu Yapı Sektörü 2 ve Mozaikli Yapı Sektörü) Kazı Çalışmalarının Değerlendirilmesi 18
2. ROMA VİLLASI'NIN YAPI TABAKALARINA AİT (DORİK SÜTUNLU YAPI 2/MOZAİKLİ YAPI) KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİN DÖNEM VE TİPOLOJİSİ 26
2.1. Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları 27
2.1.1. Roma Villası'nda Bulunan Doğu Sigillata B Seramikleri (DSB) *28*
2.1.1.1. Hamur ve Astar Özellikleri 32
2.1.2. Doğu Sigillata C (DSC) *33*
2.1.2.1. Hamur ve Astar Özellikleri 33
2.1.3. Roma Villası'nda Bulunan Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları Seramik Tipleri *35*
2.1.3.1. Doğu Sigillata B (DSB) 35
Nysa Form 1 (Hayes Atlante Form 3) (Kat. No. 1, 2) 35
Nysa Form 2 (Hayes Atlante Form 5) (Kat. No. 3– 5) 36
Nysa Form 3 (Hayes Atlante Form 11?) (Kat. No. 6) 37
Nysa Form 4 (Hayes Atlante Form 24) (Kat. No. 7) 37
Nysa Form 5 (Hayes Atlante Form 40?) (Kat. No. 8) 38

Nysa Form 6 (Hayes Atlante Form 53) (Kat. No. 9– 11) 39
Nysa Form 7 (Hayes Atlante Form 58) (Kat. No. 12– 14) 39
Nysa Form 8 (Hayes Atlante Form 59) (Kat. No: 15) 41
Nysa Form 9 (Hayes Atlante Form 60) (Kat. No. 16– 22) 41
Nysa Form 10 (Hayes Atlante Form 63) (Kat. No. 23) 44
Nysa Form 11 (Hayes Atlante Form 70) (Kat. No: 24–27) 44
Nysa Form 12 (Hayes Atlante Form 71) (Kat. No: 28) 46
Nysa Form 13 (Hayes Atlante Form 75?) (Kat. No: 29, 30) 46
Nysa Form 14 (Hayes Atlante Form 76 A) (Kat. No: 31) 47
Nysa Form 15 (Hayes Atlante Form 80?) (Kat. No. 32) 48
Nysa Form 16 (Kat No. 33) 48
Nysa Form 17 (DSB) (Kat. No. 34) 49
Nysa Form 18 (Kat. No: 35) 49
Nysa Form 19 (Kat. No: 36) 50
Nysa Form 20 (Kat. No: 37) 50
Nysa Form 21 (Kat. No. 38) 50
Nysa Form 22 (Kat. No.39) 51
Nysa Form 23 (Kat. No: 40) 51
Nysa Form 24 (Kat. No. 41) 51
2.1.3.2.Doğu Sigillata C (DSC) 54
Nysa Form 25 (Hayes Atlante Form A6a) (Kat. No: 42– 45) 54
Nysa Form 26 (Hayes Atlante Form H4) (Kat. No:46) 55
Nysa Form 27 (Hayes Atlante Form L19) (Kat. No. 47) 56
Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları Değerlendirme 58
2.2. Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri 63
2.2.1. Roma Villası'nda Bulunan Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (ARSW) *64*
2.2.1.1.Hamur ve Astar Özellikleri 65
2.2.2. Roma Villası'nda Bulunan Geç Roma C- Phokaia Kırmızı Astarlı Seramiği (LRC) *68*
2.2.2.1.Hamur ve Astar Özellikleri 70
2.2.3. Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri (SRSW) *73*
2.2.4. Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) *73*
2.2.4.1.Hamur ve Astar Özellikleri 76
2.2.5. Roma Villası'nda Bulunan Geç Dönem Kırmızı Astarlı Seramik Tipleri *77*
2.2.5.1. Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (ARSW) 77
Nysa Form 28 (Hayes Form 50) (Kat. No. 48–54) 77
Nysa Form 29 (Hayes Form 91) (Kat. No. 55–59) 79
Nysa Form 30 (Hayes Form 99) (Kat. No. 60) 81
Nysa Form 31 (Hayes Form 103B) (Kat. No.61) 81
Nysa Form 32 (Hayes Form 105) (Kat. No.62) 82
2.2.5.2.Phokaia Astarlı Seramikleri (LRC) 84
Nysa Form 33 (Hayes Form 1 A) (Kat. No. 63) 84
Nysa Form 34 (Hayes Form 3) (Kat. No. 64–79) 85
Nysa Form 35 (Hayes Form 5) (Kat. No. 80, 81) 88
Nysa Form 36 (Hayes Form 8) (Kat. No. 82) 89
2.2.5.3. Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri (SRWS) 91
Nysa Form 37 (TİP 1A160) (Kat. No.83) 91
Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri Değerlendirme 91
2.2.5.4. Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) 95

Nysa Form 38 (Kat. No. 84) ... 95
Nysa Form 39 (Kat. No: 85–87) ... 95
Nysa Form 40 (Kat. No: 88–91) ... 96
Nysa Form 41 (Kat. No. 92, 93) ... 96
Nysa Form 42 (Kat. No. 94–98) ... 97
Nysa Form 43 (Kat. No. 99, 100) ... 98
Nysa Form 44 (Kat. No. 101) ... 99
Nysa Form 45 (Kat. No. 102) ... 99
Nysa Form 46 (Kat. No. 103–106) ... 99
Nysa Form 47 (Kat. No. 107) ... 100
Nysa Form 48 (Kat. No. 108) ... 101
Nysa Form 49 (Kat. No. 109) ... 102
Nysa Form 50 (Kat. No. 110, 111) ... 102
Nysa Form 51 (Kat. No. 112–122) ... 102
Nysa Form 52 (Kat. No. 123–127) ... 103
Nysa Form 53 (Kat. No. 128–138) ... 104
Nysa Form 54 (Kat. No. 139–142) ... 104
Nysa Form 55 (Kat. No. 143–146) ... 105
Nysa Form 56 (Kat. No. 147) ... 105
Nysa Form 57 (Kat. No. 148, 149) ... 105
Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) Değerlendirme ... 106
3.ROMA VİLLASI'NIN YAPI TABAKALARINA AİT (DORİK SÜTUNLU YAPI 2/ MOZAİKLİ YAPI) KABA SERAMİKLER ... 111
3.1. Mutfak Kapları ... 111
3.1.1. Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramikler ... 111
3.1.1.1. Bardak ve Maşrapalar ... 112
Nysa Form 58 (Kat. No. 150) ... 112
3.1.1.2. Testiler ... 112
Nysa Form 59 (Kat. No.151) ... 113
Nysa Form 60 (152, 153) ... 113
Nysa Form 61 (Kat. No. 154) ... 113
Nysa Form 62 (Kat. No. 155) ... 113
3.1.1.3. Çömlekler ... 114
Nysa Form 63 (Kat. No. 156, 157) ... 114
Nysa Form 64 (Kat. No. 158, 159) ... 114
Nysa Form 65 (Kat. No. 160) ... 115
3.1.1.4. Lekaneler ... 115
Nysa Form 66 (Kat. No. 161) ... 116
Nysa Form 67 (Kat. No.162–170) ... 116
Nysa Form 68 (Kat. No.171–173) ... 117
Nysa Form 69 (Kat. No. 174–182) ... 117
3.1.2. Pişirme Amaçlı Seramikler ... 118
3.1.2.1. Çömlekler ... 119
Nysa Form 70 (Kat. No. 183–188) ... 120
Nysa Form 71 (Kat. No. 189–195) ... 120
Nysa Form 72 (Kat. No. 196) ... 121
Nysa Form 73 (Kat. No. 197–203) ... 121
Nysa Form 74 (Kat. No. 204, 205) ... 121
Nysa Form 75 (Kat. No. 206–208) ... 121

Nysa Form 76 (Kat. No. 209–213) 122
Nysa Form 77 (Kat. No. 214–219) 122
3.1.2.2. Tavalar 123
Nysa Form 78 (Kat. No. 220) 123
Nysa Form 79 (Kat. No. 221, 222) 124
Nysa Form 80 (Kat. No. 223, 224) 124
Nysa Form 81 (Kat. No. 225) 124
Nysa Form 82 (Kat. No. 226) 125
Nysa Form 83 (Kat. No. 227) 125
4. ROMA VİLLASI KAZILARINDA BULUNAN ROMA DÖNEMİ İTHAL SERAMİKLERİ VE DOĞU AKDENİZ ROMA SERAMİK TİCARETİ 127
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME 135
6. KAYNAKLAR 150
7. KATALOG 171
EK BÖLÜM 1 : İTHAL SERAMİK LİSTESİ 289
EK BÖLÜM 2: BÖLGESEL ÜRETİM SERAMİKLERİ LİSTESİ 293
EK BÖLÜM 3: MUTFAK KAPLARI SERAMİK LİSTESİ 297
EK BÖLÜM 4: ZEMİN ÜZERİNDE TESPİT EDİLEN SERAMİKLER 300
HARİTALAR 302
TABLOLAR 321
FİGÜRLER 336
ÇİZİMLER 355
ÖZET 389
ABSTRACT 390

KISALTMALAR

A.Ç.	: Ağız Çapı
Bkz.	: Bakınız
cm	: Santimetre
Çiz. No.	: Çizim Numarası
D.Y.R.	: Dış Yüzey Rengi
Ed.	: Ed.
Fig.	: Figür
İ.Y.R.	: İç Yüzey Rengi
K.Ç.	: Kaide Çapı
K.G.	: Korunan Genişliği
K.Y.	: Korunan Yüksekliği
Kat. No.	: Katalog Numarası
km	: Kilometre
Lev.	: Levha
MÖ	: Milattan Önce
MS	: Milattan Sonra
No.	: Numara
Pl.	: Plate
Plin.	: Plinius
Res.	: Resim
Steph. Byz.	: Stephanus Byzantius
Strab.	: Strabon
Syll.	: Sylloge
Şek.	: Şekil
Taf.	: Tafel
vb.	: ve benzeri
ve diğ.	: ve diğerleri

HARİTA LİSTESİ

Harita 1: Roma Villası- Atlante DSB Form 5'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 2: Roma Villası- Atlante DSB Form 24'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 3: Roma Villası- Atlante DSB Form 58'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 4: Roma Villası- Atlante DSB Form 59'lara benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 5: Roma Villası- Atlante DSB Form 60'lara benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 6: Roma Villası- Atlante DSB Form 70'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 7: Roma Villası- Atlante DSB Form 71'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 8: Roma Villası- Atlante DSB Form 75'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 9: Roma Villası- Atlante DSB Form 76A'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 10: Roma Villası- Atlante DSC Form H4'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 11: Roma Villası- Atlante DSC Form L19'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 12: Roma Villası- ARSW Form 50'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 13: Roma Villası- ARSW Form 91'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 14: Roma Villası- Hayes ARSW Form *99 A* ve 103B'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 15: Nysa Hayes AKAS Form 105'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 16: Roma Villası- Hayes LRC Form 1'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 17: Roma Villası- LRC Form 3'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 18: Nysa Hayes LRC Form 5'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 19: Nysa Hayes LRC Form 8'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler

Harita 20: Nysa Form 49 örneklerin benzerlerinin bulunduğu merkezler

Harita 21: Nysa ve Çevresi Antik Yerleşimler Fiziki Haritası

Harita 22: Batı Anadolu antik kentler yol güzergâhları ve Nysa'nın konumu
Harita 23: Nysa kazısı, Roma eyalet sikkelerinin darphane kentleri

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Roma Villası'sında bulunan seramiklerin oransal dağılımı

Grafik 2: Roma Villası'nda bulunan bölgesel ve ithal kırmızı astarlı seramik grupları ve buluntu yüzdeleri

Grafik 3: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan DSB ve DSC Seramikleri form dağılımı ve sayısal verileri

Grafik 4: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan ARSW, LRC ve SRSW form dağılımı ve sayısal verileri

Grafik 5: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) form dağılımı ve sayısal verileri

Grafik 6: Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramiklerin *sayısal dağılımları*

Grafik 7: Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramiklerin oransal yoğunlukları

Grafik 8: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan *Hazırlama Amaçlı* Seramikleri- *Lekane* formlarının oransal yoğunlukları

Grafik 9: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan *Hazırlama Amaçlı* Seramikleri- *Lekane* formlarının sayısal dağılımları

Grafik 10: Pişirme Amaçlı Seramiklerin oransal yoğunlukları

Grafik 11: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Pişirme Amaçlı Seramikleri- Çömlek formlarının oransal yoğunlukları

Grafik 12: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Pişirme Amaçlı Seramikleri- Çömlek formlarının sayısal dağılımları

Grafik 13: Roma Villası'nda bulunan Kırmızı Astarlı Seramik gruplarının dönemsel oranda yoğunluk değişimi (birim sayısı/ yüzyıl)

Grafik 14: 1992- 2019 yılları- Nysa kazısı sikke buluntularının dönemlere göre dağılımı (C. Özbil, Çift Yakalı Kent: Nysa, 2022)

ÇİZİM LİSTESİ

Çizim 1: DSY2 sektörü- sikke buluntuların kuzey kesit üzerindeki dağılımı

Çizim 2: DSY2 sektörü- ithal ve bölgesel üretim kırmızı astarlı seramiklerin kuzey kesit üzerindeki dağılımı

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Roma Villası'nda bulunan DSB formları

Tablo 2: Roma Villası'nda bulunan DSB formları

Tablo 3: Roma Villası'nda bulunan DSC formları

Tablo 4: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Doğu Sigillataları ile ilgili istatistiki tablo

Tablo 5: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan DSB seramiklerinin kronolojisi

Tablo 6: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan DSC seramiklerinin kronolojisi

Tablo 7: Roma Villası'nda bulunan ARSW formları

Tablo 8: Roma Villası'nda bulunan LRC formları

Tablo 9: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan ARSW, LRC ve SRSW seramikleri ile ilgili istatistiki tablo

Tablo 10: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Afrika, Phokaia ve Sagalassos Kırmızı Astarlı seramiklerinin kronolojisi

Tablo 11: Roma Villası'nda bulunan Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) grubuna ait formlar

Tablo 12: Roma Villası'nda bulunan Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) grubuna ait formlar

Tablo 13: Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) ile ilgili istatistiki tablo

Tablo 14: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Bölgesel Üretim Seramiklerinin (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) kronolojisi

Tablo 15: Roma Villası Geç Antik Çağ bölgesel üretim (Aşağı Menderes Üretimi) kırmızı astarlı seramik tiplerinin karşılaştırması

Tablo 16: Seramik Buluntularına Göre Açmaların Kronolojik Çizelgesi

Tablo 17: Seramik Buluntularına Göre Açmaların Kronolojik Çizelgesi

Tablo 18: Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 19: Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 20: Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 21: Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 22: 2017 DSY2 sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Tablo 23: 2018 DSY2 sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Tablo 24: 2019 DSY2 sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)
Tablo 25: 2018 MY sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)
Tablo 26: 2018 MY sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)
Tablo 27: 2019 MY sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşiv)
Tablo 28: Roma Villası yapı evrelerine ilişkin öneri
Tablo 29: MS 2- 7. yüzyıl arasında bölgede meydana gelen depremler

FİGÜR LİSTESİ

Figür 1: Marcus Aurelius'un Caesar'lığına ait sikke (C. Özbil 2017)

Figür 2: Maximinus'a ait sikke (C. Özbil 2017)

Figür 3: 2019- Roma Villası'nın Cadde 8B ile Bağlantısı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 4: Nysa antik kenti yerleşim planı ve Roma Villası (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 5: 2017- 2019- Roma Villası'na ait açmalar (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 6: DSY2 sektörü- Yapım evrelerine ait *impluvium* ve duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 7: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- sütunların bulunma yerleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 8: DSY2 sektörü impluvium ve sütunların bulunma yerleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 9: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- impluvium sütunlarının modelleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 10: NY17.DSY2.3 açmasında tespit edilen pişmiş toprak at başı figürini (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 11: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü ve Cadde 8B (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 12: Roma Villası- *cubiculum* hava fotoğrafı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 13: Roma Villası mozaik taban döşemesi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 14: Roma Villası mozaik restitüsyonu (S. H. Öztaner- A. Yıldırım/ Öztaner 2022)

Figür 15: NY19.DSY2.4G ve 4G.1 açmaları- güney odaları kapatılan kapı geçişi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 16: NY18.DSY2.8 açması (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 17: Roma Villası- DSY2 sektörü kuzey ve doğu duvar birleşim alanı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 18: Roma Villası- DSY2 sektörü kuzey duvarı üzerine inşa edilen geç dönem duvarları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 19: Roma Villası- mekân içi kullanımına ait havuz (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 20: Roma Villası- DSY2 sektörü fırın olduğu düşünülen yapı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 21: Roma Villası- DSY2 sektörü fırın olduğu düşünülen yapının taban döşemeleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 22: Roma Villası- DSY2 sektörü kuzey duvarı üzerinde yer alan açıklık (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 23: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörünün kapatılan doğu kapı geçişi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 24: Gerontikon ve Roma Villası'nda tespit edilen bronz sürahiler
Figür 25: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- tonozlu duvar yapısı (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 26: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- geç dönem duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 27: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 3. evre duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 28: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 3.- 4. evre duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 29: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 4. evre duvar yapısı ve taban döşemesi (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 30: 2019- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- geç dönem duvar yapısı (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 31: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 4. evre duvar yapısı ve taban döşemesi (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 32: 2018- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 4. evre işlik alanı (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 33: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- *impluvium* ve 3. ve 4. evre duvar yapıları genel görünüm (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 34: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektöründe tespit edilen seramik atıkları (Nysa Kazıları Arşivi)
Figür 35: Mozaikli Yapı Sektöründe tespit edilen MS 4.- 6. yüzyıl[1] kandil kalıbı (Nysa Kazıları Arşivi)

[1] Güngör 2011, 47, 48. No. 551, 552.

ÖNSÖZ

‘‘Nysa Ad Maeandrum Roma Villası Seramik Buluntuları ve Değerlendirilmesi’’ başlıklı tez çalışmasında Nysa Roma Villasın’da 2017- 2019 yılları arasında sürdürülen kazı çalışmalarında tespit edilen Roma Dönemi seramikleri çalışılmıştır.

Öncelikli olarak, doktora tez malzemesi olarak Nysa Roma Villası kazılarında bulunan seramikleri çalışmamı bana öneren ve Nysa ekibinin bir parçası olmama fırsat veren sayın hocam ve danışmanım Prof. Dr. S. Hakan Öztaner’e teşekkür ederim. Çalışmam sırasında beni yönlendiren, doktora tezinin nasıl hazırlanacağını, seramik malzemesinin nasıl incelenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğini bana gösteren, bilgisini paylaşan, verdiği tüm fikir ve yardımları için sayın hocam ve danışmanım Prof. Dr. Billur Tekkök’e ne kadar teşekkür etsem azdır. Tez izleme kurulunda metin düzenlemelerime dair verdiği fikirler için sayın Prof. Dr. Musa Kadıoğlu’na teşekkür ederim.

Ayrıca, çalışmamın başında beni destekleyen ve seramikler konusunda yolumu netleştirmemi sağlayan Dr. Öğretim Üyesi Özlem Vapur ve Doç. Dr. Çiğdem Gençler Güray’a gönülden teşekkür ederim. Tez çalışmamın son sürecinde desteğini gördüğüm dostluğunu benden esirgemeyen ve beni yüreklendiren Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Bilgin’e çok teşekkür etmek isterim. Metin düzenlemelerim sırasında çalışmamı büyük bir sabır ile okuyan ve değerli fikirlerini benimle paylaşan Doç. Dr. Güner Sağır’a gönülden teşekkür ederim.

Nysa kazı deposundaki belgeleme çalışmalarım sırasında seramiklerin fotoğraflanma aşamasında bana destek olan değerli arkadaşım Konservatör ve Fotoğraf Sanatçısı Muhammed Diler’e ve Nysa kazılarında çalışıp emek veren bütün arkadaşlarıma teşekkür ederim. Tezimin son aşamasında fikir alışverişinde bulunduğum, yardımını gördüğüm sevgili arkadaşım Uzman Arkeolog Özkan Özbilgine’e çok teşekkür ederim.

Tüm hayatım boyunca her an beni destekleyen annem Ayşe Şenoğlu’na, babam Muharrem Şenoğlu’na ve kardeşim Buket Giriftinoğlu’na gösterdikleri fedakarlıkları ve

verdikleri güven için sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca eğitim hayatımın her anıyla gönülden ilgilenen, desteklerini esirgemeyen amcalarım Hüseyin ve Mesut Şenoğlu'na ne kadar teşekkür etsem azdır. Doktora eğitimim süresinde ilk günden itibaren benim için Ankara'da bir aile olan ve ne zaman gitsem bana kapılarını açan kuzenim Hediye Soluğan ile değerli eşi Muharrem Soluğan'a sonsuz teşekkür ederim.

Bu zorlu sürecin sonlarında bana yoldaşlık eden ve teknik çizimleriyle de çalışmama destek veren sevgili eşim Mimar Aykut Fenerci'ye ve varlığı ile daha da güçlendiğim minik oğlum Ali'ye yanımda oldukları için çok teşekkür ederim.

Son olarak arkeoloji hayatımın başında benimle olan, bir yol haritası çizip bana yol gösteren ve şu an gittiği yerde beni gülümseyerek gururla izlediğini bildiğim canım kuzenim İlker Uysal'a…

Beste ŞENOĞLU FENERCİ

Aralık 2023

GİRİŞ

Ankara Üniversitesi Öğretim Üyeleri tarafından Nysa'da 1990 yılından itibaren düzenli kazılar yapılmaya başlanmıştır. Daha çok mimari yapılar ön plana çıksa da kentteki seramik üretimi, kullanımı ve bu seramiklerin bölgesel etkileşimi ile ilgili çalışmalar da yapılmıştır. Bunlar: 2012 yılında yayınlanan Nysa Band II[2] (kütüphane) ve 2014 yılında yayınlanan Nysa Band III[3] (*gerontikon*) kitaplarında yer almaktadır. Bununla birlikte 2016 yılında yayınlanan bir yüksek lisans tezinde[4] de Nysa ad Maeandrum Çarşı Bazilikası ve Cadde I- *Plateia*'da tespit edilen seramikler yayınlanmıştır. Kent seramikleri ile ilgili son çalışmalar ise 2022 yılında Çift Yakalı Kent Nysa[5] kitabında yer almaktadır.

Nysa Antik Kentinde sürdürülen kazılarda, kentin batı yakasında Geç Roma hamamının kuzeyinde, kuzey güney doğrultulu uzanan Cadde 8B'nin batıdan sınırladığı D4 numaralı *insula*'da 2017 ve 2019 yılları arasında çalışmalar yapılmıştır[6]. S. H. Öztaner kentte anıtsal, görkemli kamu yapılarının yanı sıra sivil yerleşim alanlarını ve konut mimarisinin araştırılması amacıyla kentin batı yakasında yer alan söz konusu *insula*'da çalışmaların yapılmasını hedeflemiştir[7]. Bu kapsamda, söz konusu yıllar aralığında yürütülen kazı çalışmalarında açığa çıkartılan yapı ve buluntular, kentin batı yakasındaki Geç Roma ve Bizans dönemlerine ait yerleşimlerle ilgili önemli bilgilere ulaşılmasını sağlamıştır[8].

---

[2] Kasubke–Möller 2012, 106–143.

[3] Tamsü Polat 2014, 140–151.

[4] Sönmez 2016.

[5] Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 336–347; Sönmez 2022, 145–157, 244–249, 398–403.

[6] Öztaner 2022, 328–335.

[7] Öztaner 2022, 328.

[8] Öztaner 2022, 329.

Üst kısımları yüzeyde görülebilen *in situ* Dorik sütunların ve çevresinin araştırılması amacıyla yapılan bu çalışmalar Dorik Sütunlu Yapı 1 (DSY1), Dorik Sütunlu Yapı 2 (DSY2) ve Mozaikli Yapı (MY) olarak adlandırılan üç farklı sektörde gerçekleştirilmiştir[9]. S. H. Öztaner, çok evreli olan bu yapının ilk yapım evresinin Geç Roma Dönemi'ne tarihlenebileceğini ve varlıklı bir ailenin konutu olabileceğini belirtmiştir[10].

''Nysa Ad Maeandrum Roma Villası Seramik Buluntuları ve Değerlendirilmesi'' adlı bu tez çalışmasının konusunu 2017 ile 2019 yılları arasında Roma Villası'nda bulunan seramikler oluşturmaktadır.

AMAÇ

Seramikler, yüzyıllar boyunca insanoğlunun ihtiyaç ve beğenilerine göre farklı formlarda biçimlendirilmiştir. Batı Anadolu'da seramik gruplarına üzerine birçok araştırmalar ve yayınlar yapılmıştır. Bu seramiklerin üretim merkezleri ve hangi bölgeler ile etkileşim içinde oldukları da bu çalışmalar ışığında ortaya konmaktadır.

Nysa Antik Kenti'nde arkeolojik kazılar ile açığa çıkartılan seramikler üzerine hazırlanmış çalışmalara ek olarak bu çalışmada incelenen seramikler, kentin seramikleri hakkında kapsamlı bir veri elde etmek amaçlanmıştır. Antik kentlerin genelinde büyük üretim merkezlerinden ithal edilen seramiklerin varlığına karşın, her bölgede ya da kentte farklı seramik tipleri ile karşılaşmak mümkündür. Nysa'da bulunan seramiklerin de sadece büyük üretim merkezlerinden ithal edilen seramikler olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle, çalışmamızda Nysa'nın da ithal seramiklerin yanı sıra bölgesel üretim seramikleri üzerine cevaplar bulunması da amaçlanmıştır. Ayrıca, bölgesel üretim olan bu seramiklerin form, kil ve astar özellikleri değerlendirilerek Nysa'nın ve bölgenin

[9] Öztaner 2022, 328.

[10] Öztaner 2022, 332–334.

diğer çalışmalarına kaynak olması bir diğer amaçlar arasındadır. Tez kapsamında incelenen malzemenin öncelikli amaçlarından biri, Roma Villası'nda kullanılmış olan seramik malzemeyi formları ve işlevlerine göre sınıflandırmak ve bir Nysa seramik repertuarı oluşturmaktır.

Roma Villası'nda açığa çıkartılan ithal seramiklerin yoğunluğu ve onların tarihleri ile antik dönemde Ephesos'tan iç bölgelere giden ana yol güzergahı üzerinde yer alan Nysa'nın diğer kentlerle olan etkileşimi, ticari ilişkileri ve bu ilişkilerin hangi kentlerle, hangi dönemlerde daha yoğun olduğu da bu seramikler sayesinde tespit edilmesi amaçlanmıştır. Yapıda tespit edilen bu seramikler yardımıyla kentin sosyal ve ekonomik yapısı hakkında da yeni bilgilere de ulaşılmaya çalışılmıştır.

Buna ek olarak mimari öğelerinin yardımı ile yapının evrelerini saptamak, bu evreler ile açığa çıkartılan seramiklerin uyuşup uyuşmadığı belirlemek ve villanın tahmini kullanım süresinin de tespit edilmesi hedeflenmiştir.

Bu bağlamda, Roma Villası'nda sürdürülen kazı çalışmalarından elde edilen Roma ve Bizans Dönemlerine ait ithal ve bölgesel üretim seramikleri kentin sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgi vermesi açısından önem taşımaktadır.

KAPSAM

Bu tez çalışmasının konusunu kentin batı yakasında yer alan sivil yerleşim alanında bulunan seramikler oluşturmaktadır. Roma Villası'nda tespit edilen seramik buluntuları, Roma ve Bizans dönemlerine ait ithal ve bölgesel üretimi olan kırmızı astarlı seramikler ile günlük seramikleri kapsar. Yapıda bulunan benzer formlar sayısal veri olarak tez kapsamında incelenmiş olup, tamamı katalog içerisine dahil edilmemiştir. Toplamda 17,720 adet seramik parçası değerlendirilmiştir. Sayıca fazla olan formlar içerisinden seçili örnekler kullanılarak 227 adet seramik parçası kataloğa alınmıştır.

Çalışmaların yürütüldüğü yıllar içinde Roma Villasında toplamda 17,720 seramik parçası ele geçmiş ve tek tek tasnifi yapılmıştır. Bu seramikler arasında günlük kullanım

kaplarına ait 13,679 parça, pişirme kaplarına ait 3,869 parça ile 155 adet kaliteli seramik grubuna ait parça bulunmaktadır (Grafik 1).

Tez çalışması kapsamında Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları, Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlıları ve Kaba Seramikler incelenmiştir. Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı seramikleri içinde yer alan Aşağı Menderes Vadisi Üretimi olan bölgesel üretim seramikleri ayrı başlık altında değerlendirilmiştir. Roma Villası'nın kazı katmanlarında Hellenistik Dönem seramikleri ele geçse de miktar olarak oldukça az sayıdadır. Bunlar megara kâselerine ve gri hamurlu kaplara ait gövde parçalarından oluşmaktadır. Ayrıca 12.-13. yüzyıla tarihlenen Bizans sırlı seramikleri de oldukça az sayıdadır (Grafik 1). Bu parçalar olasılıkla akıntı toprağı ile çalışma alanına taşınmıştır. Bu nedenle kronolojik bir veri sağlamayacağı için çalışma kapsamına alınmamıştır.

YÖNTEM

DSY2 ve MY sektörlerine ait açmalarda bulunan seramiklerin istatistik verileri sağlanması amacıyla yapıya ait seramikler ayrı ayrı ele alınarak tasnifi yapılıp belgelenmiştir. Villada, çoğunlukla bulunan günlük kullanım kaplarına ait seramiklerin yanı sıra, pişirme kaplarının ve kaliteli seramiklerin varlığı da tespit edilmiştir. Seramikler kırık gövde ve profil parçalarından oluşmaktadır. Kentin, Roma Dönemi sonrasında uzun bir süre kullanılması ve yeni yerleşimlerin altta yer alan tabakaları bozması sonucunda yapılarda yoğun bir tahribat gözlenmektedir. Bununla birlikte arazinin eğimli olması ve buna bağlı olarak akıntının fazla olması, Roma Villasın'da bulunan seramiklerin kondisyonlarını olumsuz yönde etkilemiştir. Bu nedenle, çalışma alanında tespit edilen seramik buluntuları genel olarak kırık, küçük, tümleme yapılamayacak kadar düşük kondisyonlu parçalar halinde ele geçmiştir. Buna karşılık çalışılan seramiklerin birçoğunun teknik ve form özellikleri çerçevesinde literatür araştırmaları yapılarak form ve köken saptaması yapılabilmiştir. Öncelikle yapıda

bulunmuş seramikler, istatistik verilerinin oluşturulması amacıyla ilk önce ağız, gövde, kulp ve kaide parçaları olarak ayrılmıştır. Seramiklerin, hamur yapıları, katkı maddeleri, astar, renk ve dokuları incelenmiş, formları ve kullanım amaçları belirlenmiştir. Form ve tarih verebilecek seramik parçalarının çizimleri yapılmış ve fotoğrafları çekilmiştir. İncelemeleri gerçekleştirilen parçaların hamur ve astar renkleri belirlenerek kataloğa alınmıştır. Formları tekrar eden örneklerin istatistik verileri alınarak değerlendirilmiş ancak kataloğa alınmamıştır. Bu incelemelerde Renk şablonu olarak Munsell Soil Color Chart 2009 yılı kataloğunun düzeltilmiş 2015 yılı versiyonu kullanılmıştır. Seramiklerin ait oldukları gruplar ve formları saptanmış, dönemleri belirlenmiştir.

Roma Villası'nda düzenli kronoloji sunan bir tabakalaşma takip edilemediği için seramiklerin form sınıflandırılması ve tarihlendirilmesi, literatürde bilinen stratigrafik veriler sağlayan diğer kentlerden bulunan ve yayınlanmış benzer seramikler ile karşılaştırma yöntemine gidilerek değerlendirilmiştir.

Roma Villası'nda kazısı yapılan alanlarda bulunan seramikler, ait oldukları seramik gruplarına göre kronolojileri oluşturulmuştur (DSB, DSC, ARSW, LRC, Sagalassos, Bölgesel Kırmızı Astarlı Seramikleri). Seramiklerin ait oldukları gruplar saptanamıyorsa bunların form tasnifleri yapılarak incelenmişlerdir.

Katalogda yer alan seramiklerin form gruplandırmasında, Nysa'nın seramik form repertuarını oluşturmak amacıyla Nysa Form 1'den başlayarak sıralama yapılmıştır. Ancak kırmızı astarlı ithal seramiklerin literatürde yaygın olarak kullanılan isimleri de parantez içinde eklenmiştir[11]. Herhangi bir sınıflandırılması bulunmayan dönemin popüler olan seramiklerin bölgesel kırmızı astarlı taklitleri ve günlük kullanım seramikleri için ''Nysa Form'' ismi ile numara verilerek sınıflandırma yapılmıştır. Bu seramikler arasında literatürde benzerleri tespit edilen formlar bulunuyor ise form

[11] Nysa Form 1 (Hayes Atlante Form 3) vb.

ilişkisini anlamak ve anlam kolaylığı sağlamak amacıyla benzer form isimlendirmelerinden de yararlanılmıştır.

Roma Villası'nda bulunan seramiklerin incelendiği bu çalışmada, yukarıda anlatılan bu yöntemler ile elde edilen veriler toplam beş bölüm altında değerlendirilmiştir.

Birinci bölümde, kentin genel hatlarıyla kentin tarihi, araştırma tarihçesi ele alınmış, bölümün devamında da Roma Villası'nda gerçekleştirilen kazı çalışmaları değerlendirilmiştir.

İkinci bölümde, yapıda tespit edilen ithal ve bölgesel kırmızı astarlı seramikler iki ana başlık altında incelenmiştir. Kırmızı astarlı seramiklerin araştırma tarihçesi, hamur ve astar özellikleri hakkında genel bir bilgiler sunulmuştur. Tezin ana konusunu oluşturan kap formları, mevcut arkeolojik verilerden hareketle kullanım amaçları, formları ve kronolojiye uygun olarak tasnif edilmiş, alt başlıklar halinde sunulmuştur. Her bir ana bölümün sonunda alt başlık halinde değerlendirme bölümüne yer verilmiştir.

Çalışmanın ikinci ana konusunu oluşturan tezin üçüncü bölümünde, Roma Villası'nda tespit edilen kaba seramikler incelenmiştir. Bu bölüm, hazırlama ve servis amaçlı seramikler ile pişirme seramikleri olmak üzere iki ana başlık altında incelenmiştir. Bu bölümde incelenen seramikler kullanım amaçları ve formlarına uygun olarak tasnif edilmiş ve alt başlıklar ile gruplandırılmıştır.

Tezin dördüncü bölümde, ''Roma Villası Kazılarında Bulunan Roma Dönemi İthal Seramikleri ve Doğu Akdeniz Roma Seramik Ticareti'' başlığı altında yapıda tespit edilen ithal kırmızı astarlı seramiklerden hareketle, antik dönemde kullanılan anayol güzergahı üzerinde yer alan kentin ticaret ve sosyal hayatına etkisi irdelenmiştir.

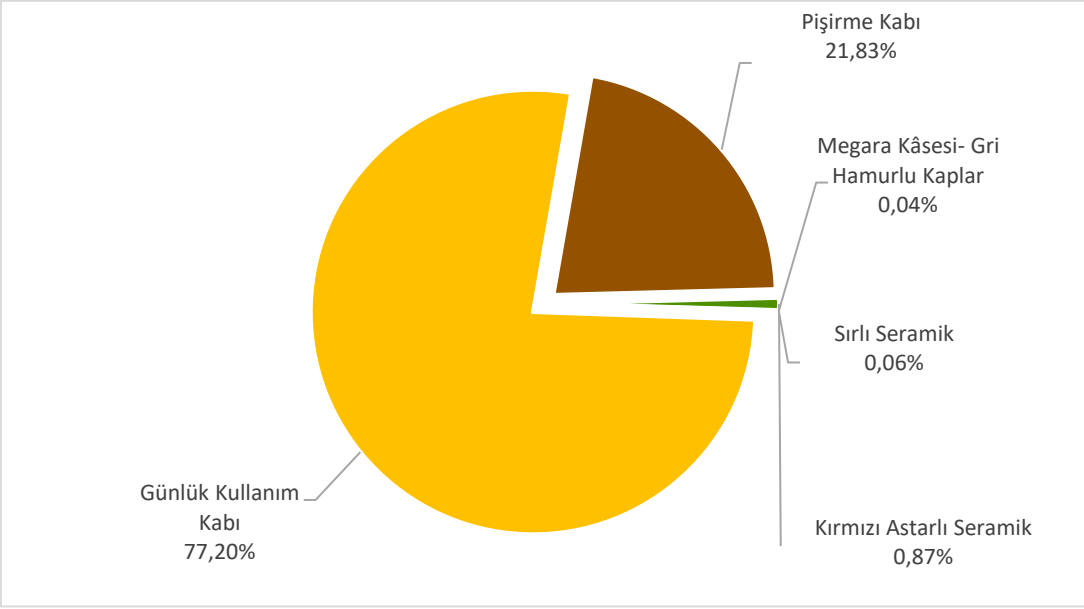
Beşinci ve son bölüm olan sonuç bölümü ise, Roma Villası'nda tespit edilen seramikler ile ilgili genel değerlendirmeleri içermektedir.

İkinci ve üçüncü bölümlerde incelenen seramiklerin, bulunduğu açma numaraları, ölçüleri, hamur renkleri ve literatürde yer alan paralel örnekler ile çizimlerin yer aldığı katalog bölümü tezin son kısmını oluşturmaktadır.

Katalog bölümünde her seramiğin, buluntu yeri, durumu, varsa diğer buluntular (sikke, figürin, metal kap vb.), tespit edilmiş ise atölyesi, hamur, astar, katkı maddeleri, saptanmış ise ait oldukları grup ile form, ölçüleri, tarihleme ve varsa analoji bilgisi verilmiştir. Seramik gruplarının ve formların istatistiki bilgileri için tablolar hazırlanmıştır.

Söz konusu bu çalışma, Roma dönemine ait kırmızı astarlı seramikler, bunların bölgesel üretimi olan taklitleri ve günlük kullanım seramikleri olarak üç başlıkta incelenmiştir.

Seramiklerin kronolojisini oluşturmamızda destek sağlamak amacıyla seramiklerin, grupları, formları ve dönemleri saptanarak katalog numaraları ile birlikte ek bölümünde bir tablo halinde sunulmaktadır.

Grafik 1: Roma Villası'sında bulunan seramiklerin oransal dağılımı

1. NYSA ARAŞTIRMA TARİHÇESİ ve ROMA VİLLASI

1.1. Nysa Tarihi[12]

Nysa antik kenti, günümüzde Aydın ilinin 30 km doğusunda, Sultanhisar ilçesinin 3 km kuzeybatısında yer almaktadır[13]. Nysa, Maiandros Nehri ve Maiandros Ovası'nın (Büyük Menderes) kuzeyinde, doğu- batı uzantılı Mesogis Dağları'nın (Aydın Dağları) güneyinde yer almaktadır (Harita 21). Karia ve Lydia Bölgeleri ile sınırları olan Nysa'nın Maiandros Ovası, Maiandros Nehri ve Mesogis Dağları ise doğal sınırlarını oluşturmaktadır[14].

Strabon, kentin Hellenistik Dönem'de Lakedaimon'dan gelen Athymbros, Athymbrados, Hydrelos isimli üç kardeşin kendi isimleri ile adlandırdıkları üç ayrı yerleşim kurduklarını ancak zamanla bu yerleşimlerin ıssızlaşması ile birleşerek Nysa'yı kurduklarından bahsetmektedir[15]. Fakat yine de Strabon kent halkının buranın gerçek kurucusunun Athymbros olduğunu kabul ettiklerini de belirtmiştir[16]. Akharaka'da bulunan ve MÖ 281 yılına ait bir yazıt bu bilgiyi doğrulamaktadır[17].

---

[12] Bu bölümde yer alan bilgi ve alıntılar için bkz. Kadıoğlu 2006, 3–10; Kadıoğlu 2014, 1, 25; Öztaner– Kadıoğlu 2022, 24–37.

[13] Ayrıca Nysa'nın konumu hakkında bilgi için bkz. Diest 1913, 1 vd.; İdil 1999, 11, 27; Kaletsch 2000, 1075; Kadıoğlu 2006, 3; Bean 2000, 224.

[14] Daha detaylı bilgi için bkz. Strab. XIII.4.12; Plin. V.2.108; Steph. Byz. XLIII/4.276.

[15] Strab. XIV.1.46; Ayrıca detaylı bilgi için bkz. Bandinelli– Becatti 1963, 530; Kadıoğlu 2006, 4; Blümel 2019, 43, 46; Gökalp Özdil– Akdoğu Arca 2022, 40.

[16] Strab. XIV.1.46.

[17] Kentin isminin geçtiği yazıtlar ile ilgili daha detaylı bilgi için bakınız; Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2022, 53; Boehm 2018, 209; Akdoğu Arca 2016a, 153; Akdoğu Arca 2016b, 67 ve d.; Kadıoğlu 2014, 95, 100; Öztaner ve diğ. 2014, 228, 229; Strocka ve diğ. 2012, 20; İdil– Kadıoğlu 2007, 649, 650; Blümel 2007, 46– 48; Kadıoğlu 2006, 3–6, 145, 343–345; C.I.G. 2943; Cic. Fam. 13.64; Rigsby 1996, 405; Halfmann 1979, 58; Magie 1950, 991; Diest 1913, 8.

Kent halkının Roma İmparatorluk Dönemi'nde kurucuları olarak Athymbros'u onurlandırmaya devam ettiklerini gösteren iki farklı sikke bilinmektedir. Bu sikkelerden ilki Marcus Aurelius'un *Caesar*'lığına (MS 2. yüzyıl) (Figür 1), ikincisi ise Maximinus'a (MS 3. yüzyıl) aittir[18] (Figür 2).

Antik kent hakkında coğrafyacı Bizanslı Stephanos da bilgiler vermektedir[19]. Ona göre, Nysa isminin MÖ 5. yüzyılda Kserkses'in Yunanistan seferi sırasında bölgeden geçerken, Pythes adında varlıklı bir adam tarafından misafir edilmesinin ardından kent Pythes'in onuruna Pythopolis olarak adlandırılmıştır[20]. Ancak MÖ 3. yüzyıl öncesinde burada bir şehir olduğuna dair henüz herhangi bir kanıt bulunmamaktadır[21]. Yine Bizanslı Stephanos'a göre, Hellenistik kraliyet kadınları arasında oldukça yaygın olarak kullanılan Nysa adını taşıyan on kentten biri Karia'da yer almaktadır[22]. MÖ 3. yüzyılın başlarında Seleukos ailesinin egemenliğinde olan kentin, Suriyeli Antiokhos Soter I tarafından karısının adına kurulduğundan da bahsedilmektedir[23].

Nysa antik kenti hakkında yazılı metinlerin zayıf olmasına karşın Seleukos ve Antiokhos'un kente tanıdığı ayrıcalıkları kanıtlayan krali mektuplar bulunmuştur (MÖ 281)[24]. Nysa'nın Seleukoslar ile bağlantısını modern araştırmacıların da çoğu kabul

[18] Magie 1950, 990; Söz konusu sikkeler hakkında daha detaylı bilgi için bkz. Özbil 2017, 17.

[19] Steph. Byz. XLIII/4.101, 107, 201, 276.

[20] Steph. Byz. XLIII/4.107.

[21] Kadıoğlu 2006, 4.

[22] Steph. Byz. *Αθυμβρα*; Bean 2000, 224; Kadıoğlu 2006, 3, 4.

[23] Graninger 1997, 52; Bean 2000, 224; Blümel 2019, 43; Kadıoğlu 2006, 3.

[24] Kadıoğlu 2006, 3–6.

etmektedir[25]. Araştırmacılar, kentin, Antiokhos Soter I (MÖ 281- 261) tarafından kolonize edildiği konusunda hem fikirdirler[26].

Nysa isminin görüldüğü en erken arkeolojik materyaller ise MÖ 2. yüzyıl sikkeleridir. Önceki yıllarda yapılan çalışmalarda MÖ 134/133 sonrasına tarihlendirilen[27] bu sikkeler C. Özbil tarafından hazırlanan doktora tezi çalışmasında MÖ 2. yüzyılın başına tarihlendirilmiştir[28].

Nysa, MÖ 88 yılında VI. Mithradates Eupator-Roma Savaşında (I. Mithridates Savaşı), Mithradates'e karşı Roma'nın yanında savaşmıştır. Savaşın sonunda, Nysa'nın önde gelen aileleri arasında yer alan Pythodoros/ Pythodrus oğlu Khairemon'un ve onun ailesinin adına üzerinde üç mektubun yer aldığı bir stel dikilmiştir[29]. Mektuplardan ilki, MÖ 88 yılında Nysa'nın zengin bir vatandaşı olan Pythodoros/ Pythodrus'un oğlu Khairemon Roma ordusuna katılmak isteğinde bulunmuş ve Romalılar da 60.000 *modius*[30] (ca. 525 ton) buğday karşılığında bunu kabul etmişlerdir[31]. Bu olayı öğrenen Mithradates sinirlenmiş ve satrabı Leonippos'a yazdığı diğer iki mektupta da Khairemon'u ve onun oğullarını ölü ya da sağ olarak ele geçirilmesini emretmiştir[32].

[25] Rostovtzeff 1941, 493, 439; Magie 1950, 128, 990; Cohen 1978, Hakkert 1992, 61, 62; Graninger 1997, 52; Kadıoğlu 2006, 4; Bryce 2009, 92; Coloru 2013, 44; Öztaner ve diğ. 2014, 233; Blümel 2019, 43.

[26] Rostovtzeff 1941, 493, 439; Magie 1950, 128, 990; Cohen 1978, Hakkert 1992, 61, 62; Graninger 1997, 52; Kadıoğlu 2006, 4; Bryce 2009, 92; Coloru 2013, 44; Öztaner ve diğ. 2014, 233; Blümel 2019, 43.

[27] Regling 1973, 73–75.

[28] Gaertringer– Mommsen 1891, 101–106; Diest 1913, 9; Özbil 2017, 20.

[29] Bahsi geçen stel, Atça'da 1860 yılında araştırma yapan M. Pappakonstantinu tarafından bulunmuştur (Pappakonstantinou 1895, no. 82).

[30] 1 modius 8,754 ile 8,733 kg arasında değişmektedir: Kadıoğlu 2006, 4.

[31] Syll^3.741, I- IV; Bagnel 2004, 104; Kadıoğlu 2006, 4; Kadıoğlu 2014, 100.

[32] Syll^3.741, I- IV; Welles 1934, 394–297; Thonemann 2011, 206; Kadıoğlu 2014, 100; Öztaner ve diğ. 2014, 234.

Savaş sırasında, Ephesos Artemis Tapınağına sığınan birçok sığınmacı, Mithradates'in emri üzerine öldürülmüştür[33].

Kent sınırları içinde yer alan Akharaka[34], Plouton-Kore tapınağından dolayı ünlenmiştir. Strabon[35], ''Tralleis'le Nysa arasında, Akharaka kentinden çok uzak olmayan, Nysa'lılara ait bir köy vardır'' diye bahsetmeketedir. Bu kutsal alanın hemen yukarısında da Kharonion/Charonium isminde büyük bir mağara yer almaktadır[36]. Nysa-Tralleis yolu üzerinde kurulan Akharaka, modern ismi Salavatlı Köyü bugün Sultanhisar ilçesinin yaklaşık 4,5 km batısında yer almaktadır[37]. Hasta olanlar Akharaka'da yer alan bu tapınaktaki rahipler tarafından tedavi edilmektedir. Bu mağara, sağlıklı insanlar için öldürücü özelliğe sahip olduğu düşünüldüğü için yasak bölge olarak kabul edilirdir[38].

Nysa kentinin en önemli yönlerinden biri de kentin eğitim alanında öne çıkmasıdır. Kentte bulunan Kütüphane ve *Gymnasion* yapıları da kentin bu yönünü göstermesi açısından oldukça önemlidir. Nysa'da eğitim alan ünlü coğrafyacı ve gezgin Strabon, burada doğan ünlü filozof ve hatiplerden bahsetmektedir[39].

[33] Mithradates'in emriyle büyük bir katliamın yapıldığı ve tarihe ''Ephesos Akşamı'' olarak geçen bu olayda aynı gün içinde 80.000- 150.000 Romalı katledilmesi ile ilgili detaylı bilgi için bkz. Aslan 2007, 159–174.

[34] Strab. XIV.1.43–48; Bean 1987, 253, 254; İdil 1999, 79; Blümel 2019, 45.

[35] Strab. XIV.1.44.

[36] Bean 1987, 253, 254; İdil 1999, 79; Blümel 2019, 45; Akdoğu Arca 2017, 186.

[37] Bean 1987, 253, 254; İdil 1999, 79; Blümel 2019, 45.

[38] Strab. XIV.1.44; ayrıca bkz. Akharaka ile ilgili daha detaylı bilgi için Blümel 2019, 44.

[39] Strab. XIV.1.48.

Nysa'da MS 1. ve 2. yüzyıllarda, kentte imar faaliyetlerinin güçlü bir şekilde yapıldığını *gerontikon*[40], gymnasion[41], hamam[42], çarşı bazilikası[43], tiyatro[44] ve kütüphane[45] gibi yapılarda görmekteyiz. Söz konusu bu yapıların varlığı kentin MS 1. ve 3. yüzyıllarda zengin olduğunu ve hala Roma ile ilişkilerini koruduğunu göstermektedir[46]. C. Özbil, Erken Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen sikke sayısı ve niteliği, kentin görkem ve zenginliğini göstermesi bakımından zayıf kaldığını ancak MS 4.-5. yüzyıl aralığına tarihlenen sikkelerin sayılarında artış gözlendiğini bunun da kentin bu yüzyıllarda yaşadığı gelişim ve dönüşümün sikkeler ile de takip edilebildiğini belirtmektedir[47].

MS 3. yüzyılın ortalarından itibaren İmparatorluğun genelinde yaşanan siyasi, askeri ve ekonomik krizler ile baş edemeyen kentlerin çoğunda olduğu gibi Nysa'da Valerianus ve Gallienus döneminde son sikke darplarını yapmıştır[48]. Ancak bu yüzyılda hala görkemli yaşamını devam ettirmeye çalışan Nysa, Plouton-Kore onuruna kutlanan Theogamia Festivalleri'ni uluslararası statüye yükselterek kentin ekonomisine katkı sağlamıştır[49]. Bununla beraber Valerianus ve Gallienus döneminin (MS 253- 268) sonunda kentte yazıtlar ve sikkeler susmaya başlar[50].

[40] Detaylı bilgi için bkz. Kadıoğlu 2014, 155–185.

[41] İdil 1999, 33–36.

[42] İdil 1999, 71.

[43] Öztaner 2018, 520, 521.

[44] Detaylı bilgi için bkz. Kadıoğlu 2006, 91, 141, 159–166.

[45] Detaylı bilgi için bkz. Strocka ve diğ. 2012.

[46] Kadıoğlu 2006, 5; Gökalp Özdil 2015, 148–154.

[47] Özbil 2017, 27; Özbil 2022, 367, 392.

[48] Özbil 2022, 387.

[49] Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2022, 67, 68, 73; Özbil 2022, 387.

[50] Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2022, 68; Özbil 2022, 370, 386.

Kentin sütunlu caddesinde yer alan sütunlar ve caddenin zemin kaplamaları üzerinde Geç Antikçağ boyunca kullanıldığına işaret eden çok sayıda *graffiti* tespit edilmiştir[51]. Sütun üzerinde yazan ‘‘Yeşilleri seviyorum’’ yazısı Geç Antikçağ süresinde sıklıkla karşılaşılan bir tezahürat yazısı olarak görülmekte ve MS 5. ve 6. yüzyıllarda Erken Bizans dünyasının politikasının yalnızca başkentte değil Anadolu kentlerinde de popüler olduğuna işaret etmektedir[52].

Roma Villası’nda tespit edilen seramikler incelendiğinde MS 5.- 7. yüzyıllar aralığında kentin çehresinin yavaş yavaş değiştiğini söyleyebiliriz. Kentin seramik tercihinde dış alımdan ziyade bölgesel üretime yöneldiği görülmektedir. Kent halkının ithal ürünlere ulaşımı bir şekilde sınırlanmış ve bölgesel üretime yönelmiştir[53]. İthal seramiklerin yerini bölgesel üretimlere bırakması, seramik buluntularının yoğunluklarının azalması ve bunun bir sonucu olarak da kentin beğeni ve tercihlerinin değiştiğini kanıtlar niteliktedir. Güçlü bir Bizans kenti olan Nysa’da, Erken Bizans yerleşiminin kentin batı yakasında yoğunlaştığı yapılan kazılar sonucunda anlaşılmıştır[54]. MS 5.- 7. yüzyıllar arasında kentin batı yakasında tespit edilen pişmiş toprak ve cam kaplar, metal buluntular, *terracotta* ampulla’lar ve sikke buluntuları Nysa’lıların kentin bu alanındaki varlıklarına işaret etmektedir[55].

Geç Antik Çağ’ın başlarında Anadolu’nun diğer kentlerinde olduğu Nysa’da hıristiyan bir kimlik kazanmış ve bu yeni kültüründe etkisi ile kent dokusu yeniden canlanarak bir değişim içine girmiştir[56]. Tiyatronun batısında yer alan tonozlu bir alt yapı üzerine inşa

[51] Peker 2022, 79.

[52] Ayrıca detaylı bilgi için bkz. Peker 2022, 79.

[53] Yerel seramikler için bkz. bu çalışmada 95–110.

[54] Peker 2022, 77.

[55] Peker 2022, 78; Sever Georgousakis 2022, 418–426; Gençler Güray 2022, 413–417; Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 340– 345; Özbil 2022, 393.

[56] Peker 2022, 76; Özbil 2022, 394.

edilen kilise, kütüphane'nin içinde ve Küçük Asar Dere Vadisi'nin doğu yamacında bir kilisenin varlığı da bu görüşü desteklemektedir[57].

Kentte, Hıristiyanlık dininin ilk izlerini MS 4. ve 5. yüzyıla tarihlendirilen bir yazıttan takip etmekteyiz[58]. Tiyatronun podyum frizlerinde, MS 6/7. yüzyıla tarihlenen yazılar, haçlar ve küçük buluntular ile kütüphanenin 5. evresine yerleştirilen bir piskoposluk kilisesinin kurulması da kentin Hıristiyan nüfusuna işaret etmektedir[59]. Coğrafyacı Hierokles'in, Bizans İmparatorluğu'nun idari ayrımları ile kent listelerinin anlattığı Iustinianus Dönemi'ne tarihlenen eserinde Nysa'yı Asia *Eparkhia*'sında (eyaleti) Ephesos Metropolitliğine bağlı olduğundan bahsetmektedir[60]. Söz konusu bu kayıtlarda Ephesos'da gerçekleştirilen konsül toplantılarına katılan Nysa piskoposlarının isimlerini öğrenmekteyiz. Kentin adı, MS 12. yüzyıla kadar Ephesos Metropolitliğine bağlı listede yer almaktadır[61].

Kentte sürdürülen çalışmalarda yapılardan bulunan seramik, *terracotta* ampulla (pişmiş toprak hacı şişeleri), bronz haçlar, haçlı kolye uçları, altın *enkolpion* kiliseye hediye edilen cam objeler gibi buluntu gruplarının varlığı da kentin zengin bir hıristiyan topluluğu olduğu görüşünü desteklemektedir[62].

MS 5. ve 7. yüzyıllarda bölgede yaşanan depremlere rağmen yenilenerek yeni koşullara adapte olmuştur[63] (Tablo 29). Ancak kentin yaşadığı bu değişim MS 7. yüzyılın ilk yarısında bölgede gerçekleşen depremin etkisi ile kentte yer alan çoğu yapının

[57] Peker 2022, 82.

[58] Bkz. Kadıoğlu 2006, 5, 6, 145, 343–345.

[59] Kadıoğlu 2006, 5, 6, 145, 343–345; Strocka ve diğ. 2012, 20.

[60] Kadıoğlu 2006, 5; Peker 2018, 134; Peker 2022, 76.

[61] Kadıoğlu 2006, 5; Peker 2018, 134; Peker 2022, 76.

[62] Sever Georgousakis 2022, 423, 424; Gençler Güray 2022, 416; Peker 2022, 78.

[63] Sever Georgousakis 2022, 425.

yıkıldığı ve kullanım dışı kaldığı görülmektedir[64]. Ayrıca kentte ayakta kalan alanları dönüştürerek farklı işlevlerde kullandığı da arkeolojik kazılarla ortaya konmuştur[65]. Sonraki dönemde ise Anadolu'nun birçok kentinde olduğu gibi kent daha korunaklı alanlara çekilmiş olduğu düşünülmektedir[66]. Kentte sürdürülen araştırmalar sonucunda ortaya çıkartılan seramik, cam, sikke ve mimari gibi buluntu gruplarına ait veriler MS 7. yüzyılın ortalarından itibaren kesintiye uğradığını destekler niteliktedir[67].

Kent olasılıkla Ortaçağ'ın içlerinde tekrar yerleşim görmeye başlamıştır[68]. Kütüphane'nin deprem sonrasında bir süre kullanılmadığını ve belki de MS 9. yüzyılda dönüştürülerek tekrar kullanılması da bu görüşü desteklemektedir[69]. Ayrıca kütüphanenin batısında yer alan Roma Villası'nda sürdürülen kazılarda ortaya çıkartılan bulgular da alanın bir süre kullanılmadığını (3. evre sonunda) ve belki de kütüphane ile aynı yüzyılda bir atölye alanına dönüştürülmüştür.

MS 10. yüzyıldan itibaren MS 11./12. yüzyıla kadar geçen süreçte kentte yeniden yaşam izleri gözlenmektedir ancak artık daha basit bir düzeyde olduğu arkeolojik malzemeler ile anlaşılmaktadır[70]. Kentin farklı yerlerinde yapılan çalışmalarda (Kütüphane, *Gerontikon*, Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-*Pleteia* ve Roma Villası) açığa çıkartılan mimari kalıntılar ile yapıların terkedildiği ve bu yapıların devşirme malzemelerle yapının işlevinin küçük konutlara ya da atölyelere dönüştürüldüğü

[64] Öztaner 2022, 237; Özbil 2022, 394.

[65] Strocka ve diğ. 2012, 29–50; Strocka 2022, 325–327; Öztaner 2022, 331;Köroğlu–Öztaner 2023, 96–108.

[66] Peker 2022, 82.

[67] Özbil 2022, 394; Gençler Güray 2022, 413–417; Sönmez 2022, 244–249; Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 342–344; Öztaner 2022, 128.

[68] Peker 2022, 82.

[69] Strocka 2022, 325.

[70] Kadıoğlu 2014, 173; Strocka ve diğ. 2012, 29–50, 87–160.

belgelenmiştir[71]. Mimari kalıntıların dışında kazısı yapılan alanlarda bulunan seramik, metal ve sikke buluntuları ile mezarlar da bahsi geçen bu durumu destekler niteliktedir[72].

1.2. Kentte Yapılan Araştırmalar

Nysa kentinin araştırma tarihçesine baktığımızda ilk olarak 18. yüzyılda birçok Avrupalı gezgin Batı Anadolu'ya geziler düzenlemiştir. Bu geziler arasında Nysa'ya da uğrayan gezginler kitaplarında kent ile ilgili bilgiler vermişlerdir. Kenti ziyaret eden gezginler; R. Pococke[73], R. Chandler[74], W. M. Leake[75], S. P. Cockerell[76], C. Fellows[77], C. Texier[78], iki kardeş olan Leon de Laborde ve Alexander de Laborde Nysa'da araştırmalar yapmışlardır. Bu gezginler, kentte yer alan yapılardan (Plouton-Persephone/Kore Tapınağı, *gymnasium*, Kharonion/Charonium (mağara)) ve kentin coğrafyasından bahsetmektedir[79].

Nysa'da, detaylı çalışmalar ilk olarak 1907 ve 1909 yılları arasında Walther Von Diest tarafından yürütülen çalışmalar ile başlatılmıştır. Von Diest, 1907 yılında kente gelerek bir ön incelemede bulunmuştur. Araştırmacının, ilk ziyaretinde çözülmemiş birçok problem geriye kaldığı için 1909 yılında bir ekiple tekrar kente giderek Teğmen Graefinghoff, Hauptmann v. Coler ve Münih'ten arkeolog Dr. Heinrich Pringsheim ile

[71] Öztaner 2022, 328- 335; Strocka ve diğ. 2012, 29– 50, 87–160; Strocka 2022, 325, 326; Kadıoğlu 2022, 268.

[72] Kadıoğlu 2014, 173; Kadıoğlu 2022, 268; Strocka ve diğ. 2012, 27– 50, 87–160; Köroğlu– Öztaner 2023, 96–108; Özbil 2017, 759.

[73] Pococke 1743, 67.

[74] Chandler 1825, 260 ve diğ.

[75] Leake 1824, 248, 249.

[76] Cockerell 1903, 153.

[77] Fellows 1852, 244, 245.

[78] Texier 1862, 263, 273, 324.

[79] Von Diest 1913, 21.

birlikte *Agora, Gerontikon* ve tiyatro'da kazılar yapmışlardır[80]. Bu araştırmalar 1913 yılında Berlin'de yayınlanmıştır[81].

1921- 1922 yıllarında kentte yapılan bir diğer araştırma ise *agora* ve *gerontikon*'da Yunan Arkeolog K. Kouruniotis tarafından gerçekleştirilmiş ve söz konusu bu çalışmanın kapsamlı raporu 1924 yılında yayınlanmıştır[82].

1960'lı yıllarda ise İzmir Arkeoloji Müzesi tarafından bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında *gerontikon*'daki dolgu toprak temizlenmiştir[83]. 1982 ile 1988 yılları arasında Aydın Arkeoloji Müzesi tarafından yapılan çalışmalarda, Nysa Tiyatrosunun sahne kısmında temizlik yapılarak frizlerin yer aldığı podyumlar açığa çıkarılmıştır[84].

1990 yılında Aydın Arkeoloji Müze Müdürlüğü ile ortak bir bilimsel arkeolojik çalışma başlatılmış 1992 ile 2010 yılları arasında Ankara Üniversitesi adına Vedat İdil başkanlığındaki ekip tarafından kentte kazı, belgeleme, koruma ve onarım çalışmaları yürütülmüştür[85]. Söz konusu yıllar arasında agora'da, gerontikon'da, tiyatroda'da, stadion'da, kütüphane'de, gymnasion'da, *in antis* planlı dorik tapınakta, Akharaka Plouton-Kore Tapınağı'nda, cadde sokak sistemine yönelik bilimsel arkeolojik kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir[86].

2012–2016 yılları arasında ise Aydın Arkeoloji Müzesi başkanlığında, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Serdar Hakan Öztaner'in bilimsel danışmanlığında çarşı bazilikası, gerontikon, Cadde

[80] Von Diest 1913, 1, 21.

[81] Von Diest 1913.

[82] Kouroniotis 1924, 1–88, 227–246.

[83] İdil 1999, 31; Öztaner 2022, 31.

[84] Sezer ve diğ. 1988, 85–88; Sezer ve diğ. 1989, 307–311; Öztaner 2022, 31.

[85] Öztaner– Kadıoğlu 2022, 31.

[86] İdil 1999; Kadıoğlu 2006; Hiesel– Strocka 2006; Blümel 2007; İdil– Kadıoğlu 2007; Kadıoğlu– Kadıoğlu 2008; Öztaner– Kadıoğlu 2022, 31–37.

3G, anıtsal giriş, Cadde 1/cadde, forum, kilise, Cadde 4B ve Cadde 8B'de çalışmalar yürütülmüştür[87].

2017 yılından itibaren ise, Nysa antik kent kazı ve restorasyon çalışmaları Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Serdar Hakan Öztaner'in başkanlığında devam etmektedir. Bu süreçte *forum* ve çarşı bazilikasında, Cadde 1/Sütunlu cadde'de, Cadde 2'de *nympaeu*m'da, *stadion*'da, *stadion* çeşmesi'nde, Roma villası'nda, Cadde 1/Batı yaka'da, Cadde 8B gibi cadde- sokak sistemlerine yönelik bilimsel arkeolojik kazı çalışmaları ile tiyatro, çarşı bazilikasında anastilos ve restorasyon çalışmaları, sütunlu cadde, *gerontikon*, kilise, Roma Villası gibi yapılar ile kentin genelinde koruma ve onarım çalışmaları yürütülmüştür[88].

1.3. Roma Villası (Dorik Sütunlu Yapı Sektörü 2 ve Mozaikli Yapı Sektörü) Kazı Çalışmalarının Değerlendirilmesi[89]

Kentin sivil yerleşim alanı olan Roma Villası kentin batı yakasında, Geç Roma hamının kuzeyinde, Cadde 1 ile Cadde 8B'nin kesiştiği kavşağın güneydoğusunda ki *insula*'da 17x17 metrelik bir alanda *(*DSY2 açmaları) yer almaktadır (Figür 3, 4)[90]. Yapı, kentin Geç Roma ve Bizans dönemlerine ait yerleşimlerle ilgili önemli bilgiler elde etmemizi sağlamıştır[91]. Cadde 8B'yi doğudan sınırlandıran DSY2 sektörünün 0,65-0,70 m genişliğe sahip harçlı moloz taş duvar üzerinde, 2,02 m genişliğinde bir kapı açıklığı mevcuttur[92].

[87] Öztaner ve diğ. 2014, 225–236; Öztaner– Kadıoğlu 2022, 37.

[88] Öztaner– Kadıoğlu 2022, 37.

[89] Bu kısımda yer alan bilgi ve alıntılar için bkz. Öztaner 2022, 328–335.

[90] Öztaner 2022, 329.

[91] Öztaner 2022, 329.

[92] Öztaner 2022, 329.

Çift kanatlı ahşap bir kapı ile doğrudan *atrium*'a girilen yapıyı, S. H. Öztaner Roma Villası'nı detaylı olarak tanımlakatadır; ''*Atrium'un ortasındaki impluvium'u 6 Dorik sütun çevreler (Figür 7– 9). Korinth tarzındaki atrium'a ait toplam 14 adet kireçtaşı Dorik sütun tamburundan 6 adeti in situ, diğerleri geçirdikleri deprem sonrasında güneye doğru yıkılmış ve üst kotlardaki geç dönem duvarlarına temel oluşmuş şekilde bulunmuştur… Impluvium'un tabanında kısmen korunmuş durumda iri beyaz tessara'lı mozaik döşeme bulunmaktadır*''[93] (Figür 8, 26, 33, Tablo 28). Genellikle havuz tabanlarında sıvının geçirgenliğini azaltmak için tercih edilen bu mozaikler, görsel amaçtan ziyade daha çok işlevsel olarak kullanılmıştır. ''*Atrium'un üzeri impluvium'a doğru olasılıkla tek eğimli bir çatı ile örtülü olmalıdır. Compluvium'dan gelen yağmur suyunun, impluvium'un güneybatı köşesinde döşeli pişmiş toprak künk hattıyla tahliye edildiği anlaşılmaktadır… Atrium'un güneyinde, atrium'u çevreleyen mekânlara yönelik çalışmalarda güney sütun sırasının 2,7 m güneyinde cubiculum'un kuzey duvarı ve mekânın girişi ortaya çıkartılmıştır. Cubiculum'un 1,6 m yüksekliğinde korunagelen batı duvarındaki 1,10 m genişliğinde bir kapı ile batıdaki mekâna geçildiği anlaşılmaktadır ancak bu kapı açıklığı geç dönemde taş örülerek kapatılmıştır'*'[94].

DSY2 sektöründe onarım ve eklentilerin yapıldığını görmekteyiz. *Impluvium*'un güneyinde yer alan *cubiculum* eşiğinin doğusundaki doğu-batı uzantılı taş duvar, geçirdiği bir deprem sonucu yıkılmış olmalıdır (Figür 11, 12, Tablo 29). Bu taş duvarın korunan kısmı üzerine sonraki dönemde tuğla örgü ile onarım yapıldığı gözlenmektedir. Bu duvar örgüsü, DSY2 ile MY sektörlerini ayıran duvar ile devşirme bir blokla desteklenerek örülmüştür (Figür 16). Bu duvarı dik kesen kuzey- güney uzantılı başka bir duvar ile de yapıda küçültme yoluna gidilmiştir. Böylece DSY2 sektörünün güney

[93] Öztaner 2022, 330.

[94] Öztaner 2022, 330.

doğusunda kör bir nokta oluşturulmuştur (Figür 16, 18)[95]. Ayrıca, DSY2 sektörünün kuzey sınır duvarı üzerinde de yapının farklı kullanım evrelerine ait izler de rahatlıkla izlenmektedir (Figür 18, 29). Bu duvar yapısının bulunan taş sıralarının üst katmanı geç döneme ait özellikler göstermektedir. Ancak alanda devam eden çalışmalar duvarın alt katmanında erken döneme ait duvar yapısının izleri takip edilmektedir.

DSY2 sektörünün kuzeydoğu köşesine mekân içi kullanımına ait havuz tespit edilmiştir (Figür 17– 19). Havuzun doğu duvarında suyun girişini sağlamak için, güneybatı köşesinde de suyun tahliyesi için bir su sistemi mevcuttur. Havuzun zemininde tuğla taban döşemeleri kullanılmıştır. Bu tuğla döşemeler ve iç duvarların su geçirgenliğini engellemek amacıyla sıvandığı görülmektedir (iç duvarlarına ait harçlar kısmi olarak korunmuştur). Tuğla döşemeleri ile havuz yapısının dışında kullanılan diğer tuğla döşemeler aynı özellikleri göstermektedir. Tuğla döşemelerin üzerinde olasılıkla parmakla basıp çevrilerek bir yuvarlak yapılmıştır. Havuz yapısı arazinin topografyasından dolayı doğudan batıya doğru bir eğim göstermektedir.

Atrium'un doğu kenarında yarım daire planlı basamak sistemi ile üst kotta yer alan MY sektörü hakkında S. H. Öztaner şu bilgileri vermektedir; ''*Bu mozaikli alanlardan kuzeyde yer alanı, 4,20x23,70 m ölçülerinde ince uzun dikdörtgen alanın kuzey uzun kenarı boyunca bir sütun sırasının yer aldığı ve portiko niteliğine sahip olduğu, ele geçen üç adet in situ sütuna dayanarak anlaşılmıştır. Bu peristil'e (sütunlu koridorlar ile çevrelenen dikdörtgen biçimli üstü açık avlu) ait olduğu düşünülen bu sütunların aralarına geç dönemde harçlı moloz taş duvar örülmüştür. Dikdörtgen planlı alanda yer alan mozaik taban döşemesi 1 m kalınlığında bordürün çevrelediği üç panodan oluşmaktadır. Beyaz zemin üzerine mavi, kırmızı, sarı renkli geometrik motifler yer almaktadır'*'[96] (Figür 13).

[95] Öztaner 2022, 330.

[96] Daha detaylı bilgi için bkz. Öztaner 2022, 331, 332.

Roma Villası'nın mozaikli yapı sektöründe açığa çıkartılan beyaz, mavi, kırmızı ve sarı renkli geometrik ve bitkisel motifli bu mozaikleri, Geç Antikçağ yapılarında görülen örnekler ile benzerlik göstermektedir[97]. Roma Villası'nda yer alan bu mozaik taban döşemesinin bir benzeri Nysa *Gerontikon*'unun avlusundaki *portiko*'lar ile *propylon*'una ait ön odada da tespit edilmiştir[98]. *Gerontikon'*da bulunan bu renkli geometrik taban mozaikleri Musa Kadıoğlu tarafından MS 4. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir[99]. *Gerontikon*'da yer alan bu mozaikler ile benzerlik göstermesi bakımından S. Hakan Öztaner de Roma Villası'nda açığa çıkartılan mozaikler için de aynı tarihi önermiştir[100].

S. H. Öztaner, DSY2 ve MY açmaları ile kısmen açığa çıkartılan yapının *atrium*'lu ve *peristil'li* bir villa planına sahip olduğunu ve depremlerle yıkılıp yeniden inşa edilen çeşitli evreleri olan Geç Roma, Erken Bizans ve Ortaçağ'a uzanan bir yapılaşma olduğunu belirtmektedir[101]. Yapıda sürdürülen çalışmalar henüz tamamlanmadığı için, yapının erken evresini oluşturan alanın sınırları tam anlamıyla saptanamamıştır. DSY2 sektörünü oluşturan sınır duvarları üzerinde farklı inşa malzemelerinin varlığı, sınır duvarlarının onarılıp yeniden kullanıldığını düşündürtmektedir[102].

Yukarıda bahsedilen duvar sırasının üzerinde geç evreye ait bir yapılaşma açığa çıkartılmıştır (Figür 26, 29, 31- 33). Kuzey- güney ve doğu- batı doğrultusunda uzanan duvar yapısı ile oluşturulan bir odaya ait duvar sırası ile ve bu odanın kuzeydoğu köşesinde bir taban döşemesi bulunmuştur. Ayrıca, yarım daire planlı basamak sisteminin doğusunda tuğla örgülü ve yuvarlak plana sahip olan bir fırın da açığa

[97] Öztaner 2022, 332.

[98] Öztaner 2022, 332; Kadıoğlu 2014, 114–119.

[99] Kadıoğlu 2014, 114–119.

[100] Öztaner 2022, 332.

[101] Öztaner 2022, 332.

[102] Nysa Kazıları Arşivi; Öztaner 2022, 328–335.

çıkartılmıştır. Bu fırının hemen kuzeyinde de *in situ* halde pithos (Figür 32) yer almaktadır. Fırın ve pithos alanın bir atölye olarak yeniden kullanıldığını düşündürtmektedir.

Sonuç olarak, Roma Villası'ndan elde edilen arkeolojik güncel veriler doğrultusunda yapının olasılıkla yaklaşık MS 2./3. yüzyılda *atrium*'lu, *peristil*'li bir villa olarak kullanılmak amacıyla inşa edilmiş olduğu önerilebilir (Figür 6).

Roma Villası'nın ilk yapım evresi olan inşa evresi bir tahribat geçirmiştir. Bunun sonucunda eklenti ve onarımlarla yapı konut özelliğinden uzaklaşarak endüstriyel bir kimliğe bürünmüş olmalıdır. Roma Villası'nın sınır duvarları üzerinde farklı inşa malzemelerinin varlığı, sınır duvarlarının onarılıp yeniden kullanıldığını düşündürtmektedir. Bu aşamada yapının erken evrelerine ait arkeolojik malzemeleri birbirinden ayırmak güç olacaktır. Bu nedenle alanda bulunan seramiklerin büyük bir çoğunluğunun sonraki evrelere ait olduğu düşünülmektedir.

Roma peristyle evleri uzun yıllar kullanılmaya devam etmesine rağmen MS 550 yıllarından daha sonra yapımının devam etmediği bilinmektedir[103]. Bu nedenle Roma Villası'nın inşası bu tarihten daha erken olmalıdır.

İmparatorluğun sosyal ve ekonomik açıdan yaşadığı değişimler kamu binalarının geleneksel rollerini değiştirmiş (pagan tapınakları gibi) ve MS 4. yüzyıldan itibaren zenginlere ait evler ve kamu binalarının yoğun bir şekilde terkedildiği bilinmektedir[104]. DSY2 sektörünün geç evrelerinde yaşanan değişimler bize yapının artık bir konut olarak kullanımının bırakıldığını ve buranın bir işlik olarak işlevinin değiştiğini göstermektedir. Bu aşamada yapıda onarımlar ve eklentilerin yapıldığını görmekteyiz.

Yapıda gerçekleştirilen çalışmalar ile yukarıda bahsedilen yıkımların izlerini takip etmek mümkündür. MS 5 ve 7. yüzyıllar arasında bölgede gerçekleşen depremlere bağlı

[103] Ellis 1998, 565.

[104] Ellis 1988, 565, 566.

olarak yapıda hasarlar oluştuğu ve onarımlar gördüğü arkeolojik verilere dayanarak saptanmıştır[105].

Büyük Menderes Havzasında yer alan Hierapolis, Tripolis, Laodikeia, Aphrodisias, Tralleis ve Magnesia gibi antik dönem kentlerinin, tarih boyunca depremlerin etkisiyle yıkım geçirdikleri bilinmektedir[106] (Tablo 29). Batı Anadolu'da MS 3. yüzyılda 8 ile 10 arası bir şiddette gerçekleşen deprem Hierapolis, Laodikeia ve Aphrodisias'ta bilinmektedir[107].

Bölgede bilinen Geç Antik Çağ depremlerinden ilki, MS 358/359 ve 365 yıllarında gerçekleşen 6 ve 10 şiddetindeki Aphrodisias depremleridir[108] (Tablo 29). Bu depremlerin Nysa'da yer alan yapıları da etkilediği bilinmektedir[109]. MS 3. ve 4. yüzyıllarda gerçekleşen bu depremler Roma Villası'nın da etkilemiş olmalıdır (Tablo 28, 29).

Laodikeia ve Hierapolis'te MS 5. yüzyılın sonu ile 7. yüzyıl aralığında büyük depremlerin gerçekleştiği kayıt edilmiştir[110] (Tablo 29). Bu depremlerin Batı Anadolu'da yer alan birçok şehirde açtığı zararı, Nysa'da da görmekteyiz. Bu yıkımın izlerini MS 6. ya da 7. yüzyıla tarihlenen kent Kütüphane'sinin de dördüncü evresinde, Sütunlu Cadde/Cadde 1- Plateia'da da izlemekteyiz[111]. Roma Villası'nın da MS 5 ve 7. yüzyıllar arasında gerçekleşen depremler ile hasara uğradığı ve onarımlar gördüğü arkeolojik verilere dayanarak söylenebilir[112]. S. H. Öztaner, MS 5. yüzyılın sonunda gerçekleşen

[105] Öztaner 2022, 332.

[106] Kumsal ve diğ. 2015, 523; Aydın 2022, 427–435.

[107] Guidoboni ve diğ. 1994, 410.

[108] Strocka ve diğ. 2012, 20; Kumsal ve diğ. 2015, 524; Wilson 2019, 474; Guidoboni ve diğ. 1994, 411.

[109] Sütunlu Cadde için bkz. Öztaner 2022, 124, 128, 232; Kütüphane için bkz. Strocka ve diğ. 2012, 20, 21.

[110] Guidoboni ve diğ. 1994, 323, 349–351; Kristensen 2018, 71–77.

[111] Strocka 2012, 218; Öztaner 2022, 128.

[112] Öztaner 2022, 334.

deprem sonrasında Roma Villası'nda oluşan hasarı ve sonrasında gerçekleşen onarımı, ''*atrium'un doğusundaki yarım daire planlı kireçtaşı basamakların hasar gören kuzey bölümündeki eksik sıraları pişmiş toprak plakalarla tamamlanmış, benzer malzeme ile atrium'un kuzeydoğu köşesine harçlı taş-tuğla örgülü duvarlara sahip bir havuz inşa edilmiştir''*[113] olarak tanımlamıştır. Söz konusu havuzun kazıları sırasında saptanan çöküntü tabakasının ise MS 7. yüzyıl başlarında gerçekleşen depremler ile ilişkilendirilmiştir[114]. MS 7. yüzyılın ilk yarısında bölgede yaşanan depremlerin yıkıcı etkisi ile kentin birçok yapısının yıkıldığı ve yapıların terkedildiği ortaya çıkartılan seramik, cam, sikke ve mimari gibi buluntu gruplarına ait veriler ile saptanmıştır[115].

Yarım daire planlı asamak yapısının en alt basamağı üzerinde tespit edilen II. Tiberius (MS 578- 582) dönemine tarihlenen sikke, en geç ve kesin tarih veren buluntudur[116]. S. H. Öztaner, söz konusu sikkeye dayanarak ''*yapının olasılıkla MS 7. yüzyıl başındaki depremde yıkıldığını ve bu tarihten sonra atrium'un yıkılmış sütun tamburları üzerinde stylobat seviyesinden +1,02 m kotundan başlayıp yak. +1,86 m kotuna kadar yükselen 0,56 m kalınlığındaki tuğla duvarın inşa edildiğini, deprem sonrası toprakla kaplanmış yıkıntıların üzerinde Ortaçağ'ın ortalarına, MS 11.- 12. yüzyıllara kadar tarihlendirebileceğimiz işlik ve yerleşime ait kalıntıların''*[117] da ele geçtiğinden bahsetmektedir.

Yapıda az sayıda da olsa MS 12.- 13. yüzyıla tarihlenen seramiklerin varlığı, villanın iskanının uzun yıllar devam ettiğine işaret etmektedir. Elbette şu an için yapının tüm

[113] Öztaner 2022, 334.

[114] Öztaner 2022, 334.

[115] Öztaner 2022, 126, 227; Özbil 2022, 394; Gençler Güray 2022, 413–417; Sönmez 2022, 244–249; Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 342–344.

[116] Öztaner 2022, 334.

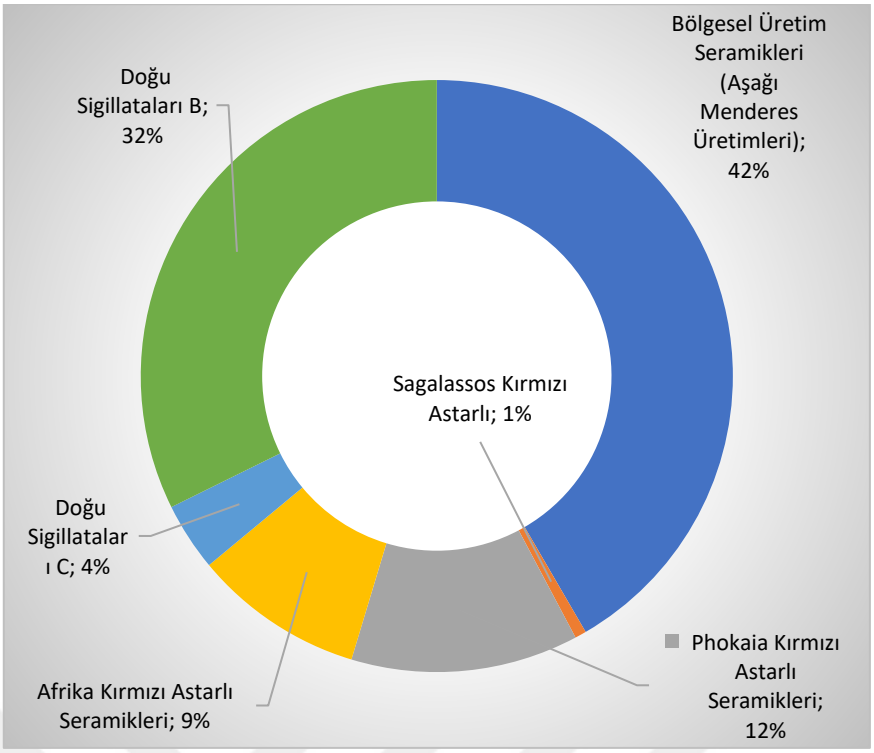
[117] Öztaner 2022, 334.

sınırlarının tamamen açığa çıkartılmaması nedeniyle Roma Villası ile ilgili daha detaylı ve kesin bilgilere sonraki yıllarda yapılacak olan çalışmalarla ulaşılacaktır.

2. ROMA VİLLASI'NIN YAPI TABAKALARINA AİT (DORİK SÜTUNLU YAPI 2/MOZAİKLİ YAPI) KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİN DÖNEM ve TİPOLOJİSİ

Roma İmparatorluk döneminde kullanılan kırmızı astarlı seramikler arasında yer alan en baskın grup Doğu Sigillata B (DSB) grubuna ait seramiklerdir. Bu seramik grubunu sırasıyla Phokaia üretimi olan Phokaia Kırmızı Astarlı (LRC) seramik grubu, Afrika Kırmızı Astarlı Seramik (ARSW) grubu ile Çandarlı/Bergama üretimi olan Doğu Sigillata C (DSC) grubu takip etmektedir. Yapıda bulunan kırmızı astarlı seramikler Sigillatalar ve Geç Roma Kırmızı Astarlıları olmak üzere iki başlık altında değerlendirilmiştir. Sigillatalar başlığı altında yapıda bulunan Doğu Sigillataları B ve C grupları, Geç Roma Seramikleri başlığında ise Afrika ve Phokaia Kırmızı Astarlıları yer almaktadır. Ayrıca dönemin baskın formlarının taklitleri olarak daha özensiz bir şekilde üretilen kırmızı astarlı seramikler ile mat devetüyü renkli seramik formları da Geç Roma Seramikleri içinde ayrı bir başlık altında sınıflandırılmıştır. Tez konusuna dahil edilen bu kırmızı astarlı seramikler için Hayes'in 1972, 1980 ve 1985 yayınları ile Poblome'nin 1999 yayını grupların tipolojik ayrımı için kullanılmıştır.

Yapıda bulunan ve profil veren kırmızı astarlı seramikler toplamda 161 parça bulunmuştur (Grafik 2). Bunlar MS 1. yüzyılın erken dönemlerinden itibaren kullanılmaya başlamış ve MS 7. yüzyılın ortalarına kadar kullanımı devam eden örneklerdir.

Grafik 2: Roma Villası'nda bulunan bölgesel ve ithal kırmızı astarlı seramik grupları ve buluntu yüzdeleri

2.1. Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları

Roma Villası'nda tespit edilen DSB sınıfına ait kap formlarını yoğunlukla tabaklar ve kâseler oluşturmaktadır. Yapıda bulunan bardak formu ise yalnızca iki örnek ile temsil edilmektedir. DSY2 ve MY sektörlerinde, DSB grubu içinde 52 profil veren parça istatistik veri sağlamak için çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Bunların 41 parçası kataloğa dahil edilmiştir. Form tanımlaması için Hayes Atlante II kullanılmıştır. Bulunan seramikler arasında Hayes Atlante Form 3, 5, 11, 24, 53, 58, 59, 60, 63, 64, 65, 70, 71, 75, 76 ve 80 bulunmaktadır (Tablo 1- Grafik 3). Ayrıca, J.W. Hayes'in Doğu Sigillata B sınıflaması içinde bulunmayan dokuz farklı forma sahip örnek de yapıda sürdürülen çalışmalar sırasında bulunmuştur.

Roma Villası'nda bulunan DSC sınıfına ait kap formların yoğunluğunu kâseler oluşturmaktadır. Yapı'da, DSC grubuna giren ve profil veren 6 parça çalışma kapsamında

değerlendirilmiştir. Form tanımlaması için Hayes Atlante II[118] kullanılmıştır. Bulunan seramikler arasında Hayes Atlante Form H4, Hayes Atlante Form A6, Hayes Atlante Form L19 bulunmaktadır (Tablo 1- Grafik 3).

2.1.1. Roma Villası'nda Bulunan Doğu Sigillata B Seramikleri (DSB)

Hellenistik dönemin popüler siyah astarlı seramiklerinin dışında artık kırmızı astarlı seramik üretilmeye başlanması ile seramik üretiminde yeni bir akım başlamıştır. Böylece üretimi daha masraflı olan siyah astarlı çanak çömlek yerine, kırmızı astarlı çanak çömlek üretimi hızla yaygınlık kazanmıştır[119].

Kırmızı firnisli seramik geleneği, İtalyan seramiği ile doruk noktaya ulaşmıştır. İtalya'da geniş ölçekli seramik endüstrisinin gelişimi Augustus Döneminin erken yıllarına tarihlenmektedir. Bu seramikler hem kalıp kabartmalı seramikleri hem de düz seramikleri kapsamaktadır. Ayrıca bunların üzerinde ayırt edici parlak kırmızı-kahverengi bir firnis bulunmaktadır. Akdeniz pazarını hızla eline geçiren İtalyan seramiği her yerde kaliteli seramik yapımı için model olmuştur. İtalyan seramiğinin en yakın taklitçileri Küçük Asya'da yer alan seramik fabrikalarıdır. Ancak bunlardan hiçbiri kabartmalı seramikleri ciddi olarak taklit edememiştir. Hepsi düz İtalyan seramiğinin vazo formlarını ve çömlekçi mühürleri gibi yabancı özellikleri benimsemiştir. Doğu Sigillata B (Tralleis[120]) ve Doğu Sigillata C (Bergama/Çandarlı) üretimleri düzenli olarak isim damgalarının görüldüğü seramiklerdir.

[118] Hayes 1985.

[119] Tekocak 2006, 23.

[120] DSB'nin araştırma tarihçesi için bkz. J. Lund, "Eastern Sigillata B: a ceramic fine ware industry in the political and commercial landscape of Eastern Mediterranean", Varia Anatolica XV. Les Ceramiques an Anatolie aux epoques hellenistiques et romaine, 2003, 125– 136.

Roma dünyasında Erken İmparatorluk döneminde (Augustus Döneminden MS 3. yüzyılın başlarına kadar[121] kullanılan standart kaliteli tek renkli seramikler *terra sigillata* olarak adlandırılmaktadır[122]. Geç Hellenistik ve Roma Dönemlerinde popüler olan T*erra Sigillata* sabunumsu bir görüntüsü olan parlak kırmızı astarlı seramiklere verilen modern Latince bir terimdir. Genellikle tondolarında ya da taban altlarında üretimi yapılan atölyelerin damgaları bulunduğu için ilk olarak 19. yüzyılda *terra* (toprak) ve *sigillum* (damgalı) isimlerinden türetilerek arkeologlar tarafından kullanılmıştır. Daha sonra, bu terimin anlamı genişletilerek kabartma bezemeli seramiklerin yanısıra çark yapımı olan bezemesiz seramiklerin de içinde bulunduğu kırmızı parlak astardan oluşan kaliteli seramikler de dahil edilmiştir. MÖ 1. yüzyılda başlayan sigillata geleneği Akdeniz dünyasında MS 7. yüzyıla kadar devam etmiştir[123].

Batı sigillatalarından daha önce üretimi başlayan Doğu Sigillata B (DSB) seramik grubu[124] Doğu Akdeniz bölgesinde yaklaşık olarak MÖ 25- 20 yıllarında görülmeye başlamıştır. Doğu Sigillata B seramik grubunun yaklaşık MS 150 yılına kadar üretiminin olduğu ancak sonrasındaki birkaç on yıl daha kullanımının devam ettiği bilinmektedir[125].

Bu seramikleri ilk olarak J. F. Iliffe, çalışmasında Samian/Samos Seramikleri olarak adlandırmış ve Doğu Sigillata B'leri, Grup I olarak sınıflandırmıştır[126]. K. M. Kenyon ve H. S. Robinson ise Atina Agorası seramikleri üzerine yaptıkları çalışmalarında bu

[121] Waagé 1948, 4.

[122] Hayes 1972, 8.

[123] Martin 2010, 169.

[124] DSY2 sektöründe tespit edilen Doğu Sigillataları arasında baskın grup olarak ele geçen seramik grubu DSB seramiklerine ait örneklerden oluşmaktadır. Çalışılan alanda DSA seramik grubuna ait örnek tespit edilemediği için Erken Roma dönemi seramikleri bölümünde ilk olarak DSB ve DSC seramiklerine ait bilgiler verilmiştir.

[125] Zoroğlu 1986, 63, 64; Hayes 1997, 52; Hayes 2008, 31; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5.

[126] Iliffe 1900, 10.

seramik grubunu ‘‘Samian B’’ ve ‘‘Samian A’’ olarak iki alt bölüme ayırmıştır[127]. Hayes de kendinden önce yapılan DSB tipolojisine ek olarak bu seramik grubunu iki alt bölüme ayırmıştır. Literatürde hala geçerliliğini koruyan *Atlante II* yayınında kaliteli ve erken olan gruba DSB I, Form 1- 50, daha iri taneli ve astarı pullanarak dökülen geç örnekleri kapsayan gruba ise DSB II, Form 51- 80 olarak sınıflandırılmıştır[128]. Ephesos’ta sürdürülen çalışmalarda S. Zabehlicky- Scheffenegger tarafından Hayes’in sınıflandırmasına 24 form daha eklenmiştir[129].

Doğu sigillataları hakkında bilgi veren Plinius, Pergamon ve Tralleis’in kendilerine özgü seramik üretimlerinin olduğundan bahseder[130]. DSB’nin çıkış yeri, bölgedeki baskın seramik gurubu olduğu için Küçük Asya’nın batısında aranmıştır. Yapılan kil analizleri ile de DSB seramik gurubunun Tralleis merkezli olduğu anlaşılmıştır[131]. Hayes, Notion’da bulunan, Tralleis’in Erken İmparatorluk Döneminde değiştirilen ismi *Caesarea* mühür baskılı DSB sınıfına ait kap parçası üstünden yola çıkarak üretim merkezinin Tralleis olduğu düşüncesini doğrulamaktadır[132].

Önemli bir üretim merkezi olan Tralleis, civar kentlerdeki buluntu yoğunlukları ile Roma İmparatorluğu’ndaki Küçük Asya’nın batısı seramik pazarı için büyük bir öneme sahiptir[133]. Ege bölgesinde geniş kullanım alanına sahip olan DSB seramik grubunun ulaştığı merkezler arasında Korinth, Argos, Knossos ve Atina yer almaktadır. MS 1. yüzyılın sonlarında büyük bir çıkış yapan Doğu Sigillata B, Batı Anadolu ve Ege bölgesi dışında Anadolu’nun güneyi, Kıbrıs, İsrail, Ürdün, Karadeniz, Bosna ve İtalya’ya kadar

[127] Hayes 1959, 12.

[128] Hayes 1985, 50–52; Hayes 1973, 416–470.

[129] Lund 2003, 126, dn. 8.

[130] Plin. XXXV.160/161.

[131] Lund 2003, 127.

[132] Hayes 1985, 49.

[133] Groh ve diğ. 2013, 141.

ulaşmıştır[134]. Hayes, DSB I seramik grubunu MÖ. 25/20- MS 40 yılları arasına, DSB II ise MS 40- 200 yılları arasına tarihlemektedir[135].

Erken Flavius Dönemine (MS 69- 79) kadar farklı varyasyonlarının üretimi devam etmesine rağmen MS 40 civarında DSB I seramikleri Atina pazarların etkisini yitirmeye başlamıştır. Bunların yerine daha az arıtılmış seramik grubuna ait olan DSB II seramikleri görülmeye başlamıştır. Bu seramiklerin Yunanistan'a ihracatının sonlanması ise MS 200 civarındadır[136].

DSB seramikleri ince kalıpları ve rulet bezemesi ile İtalyan seramiğine daha yakın hale gelmiş ve İtalyan fabrikalarının yan ürünleri olarak üretimi yapılmıştır[137]. Batı Sigillatalarının formlarından yoğun olarak etkilenen DSB I seramik grubu oldukça ayrıntılı formlarıyla Doğu Akdeniz seramik repertuarında bir yeniliktir. Çoğu DSB I vazolarının kaideleri yüksektir ancak bunlar öncülleri İtalyan seramiklerinden daha alçak ve onlardan biraz daha çıkıntılıdır. Yüzeyi ise genellikle oyuk çizgilidir. Gövde keskin profillidir. Rulet ile yivlerin kullanımı oldukça yaygındır. İç bezeme dekorasyonunu ise konsantrik (iç içe geçmiş halkalar) yivler ve dairesel rulet bantlar içermektedir. Seramiklerin tondosunda ise genellikle damga bulunmaktadır. Bunlar, muhtemelen çömlekçilerin isimlerini ya da bir tür selamlamayı içermektedir. DSB I seramik grubuna ait formlar tabak, kâse ve bardak, krater, geniş ağızlı kaplar ve kapalı formlardan oluşmaktadır[138].

[134] Lund 2003, 129, 130.

[135] Hayes 1972, 10; Hayes 2008, 31, 32; Tekkök– Pernicka 2012, 346, 347.

[136] Hayes 2008, 32.

[137] Hayes 1972, 9, 10.

[138] Hayes 2008, 33, 34, 37.

DSB II vazoları oldukça sade formları içermektedir. Kaide daha kısa, düz halka formludur[139]. Dış yüzeyde yer alan bezeme dekorasyonu çoğunlukla dudak üzerinde ruletten oluşan bir bezeme dekorasyonuna ve dış yüzeyde ya da dudak üzerinde küçük aplik süslemelere sahiptir[140]. İç yüzeyde ise konsantrik yivler ve merkezi bir damga yer almaktadır[141].

2.1.1.1. Hamur ve Astar Özellikleri

DSB grubuna ait seramikler turuncu- kahve ya da pembe- kahve hamur yapısına ve açık ya da koyu turuncu- kahve astara sahiptir[142]. DSB I ve DSB II arasında bazı yapısal farklılıklar bulunmaktadır. DSB I grubuna ait seramiklerin hamurları daha serttir ve tırnakla kolayca çizilmesi mümkün değildir. DSB II seramiklerinin açık kırmızı hamuru genellikle daha yumuşak ve tırnakla kolayca çizilebilir. DSB I hamurunda da mika mevcutken, kalın bir astara sahip olan DSB II seramiklerinin hamuru yoğun olarak mika içermektedir. Bu da kısmen yüzeyde soyulmaya ya da pullanmaya neden olmaktadır. DSB I seramiklerinin yapısı genellikle sıkı ve kırık yerleri pürüzsüzdür. DSB II'den daha koyu bir hamur rengi vardır; kırmızı- kahverengine yakın bir renktedir. Astar biraz daha koyu ve oldukça parlaktır. DSB II seramiklerine oranla daha az gözeneklidir ve kil yüzeyi soyulmaz. DSB I kaplarında çift daldırma çizgileri oldukça yaygın olarak görülmektedir. Bu çizgiler daha sonra DSB II seramiklerinde kaybolma eğilimi göstermektedir[143].

[139] Hayes 2008, 34–36.

[140] Hayes 2008, 34–36.

[141] Hayes 2008, 34–36.

[142] Civelek 2010, 175.

[143] Hayes 2008, 32, 33.

2.1.2. Doğu Sigillata C (DSC)

İlk defa S. Loeschcke[144] tarafından incelenip tanımlanmış olan bu seramik grubu için K. M. Kenyon, Doğu Sigillata C (DSC) ismini önermiştir[145]. Plinius'un[146] da bahsettiği Pergamon atölyelerinde üretilmiş olan kaliteli seramik grubuna ait olan Çandarlı ve komşu bölgelerde yer alan atölyelerde üretimi yapılan kırmızı astarlı seramikler üzerine en geniş araştırmayı yapan Hayes bu grubun MÖ. geç 2. yüzyıl/ erken 1. yüzyıldan itibaren başlayıp MS 4. yüzyılın sonuna kadar üretilmiş olduğunu belirtmiştir[147].

Geç dönem seramik grubuna ait formlar erken dönem Pergamon üretimleri ile aynı formlara sahiptir. Ancak üretimin son aşamalarında yeni bir form olan çıkıntılı ağız kenarlı tabaklarda eklenmiştir.

2.1.2.1. Hamur ve Astar Özellikleri

S. Loeschcke'nin Çandarlı seramikleri üzerine yaptığı çalışmasında, Doğu Sigillata C (DSC) seramik grubunun Çandarlı'da üretildiğini tespit etmiş ve bu seramikleri iki alt gruba ayırmıştır[148]. Erken ve geç döneme ayrılan bu seramikler teknik ve form bakımından farklılık göstermemektedir[149]. Erken sınıfa (MÖ 1. yüzyıl ve MS 1. yüzyıl) ait seramiklerin turuncumsu ya da turuncu- kırmızı rengi çoğunlukla mattır. Geç Augustus ya da Erken Tiberius konteksinde geniş bardak formlarından anlaşıldığı üzere bu seramikler İtalyan formlarının birer kopyasıdırlar. Geç dönem seramiklerinde (MS geç 1. yüzyıl- geç MS 3. yüzyılın sonuna kadar üretiminin devam etmiş olduğu tespit

[144] Loeschcke 1912, 344–407.

[145] Kenyon 1957, 282, 283.

[146] Plin. IX.161.

[147] Hayes 2008, 49.

[148] Loeschcke 1912, 350, 352.

[149] Loeschcke 1912, 350, 352.

edilmiştir[150]) ise daha yüksek ısıda fırınlama tekniği benimsenmiş ve daha koyu, parlak kahvemsi kırmızı perdahlı üretilmiştir. Bu özelliği ile pembemsi kırmızı renk astarlı geç dönem İtalyan Sigillatalarından ayrılmaktadır. Bu geç dönem seramikleri Çandarlı atölyelerinde üretilmektedir. Bu atölyeler muhtemelen bir şube olarak üretim yapmaktaydı. Dış yüzeyde çömlekçi çarkından dolayı derin yatay çizikler ve parmak izleri bulunmaktadır. Özellikle tabakların kaidelerinde de pişirme esnasında fırın içinde kullanılan desteklerin neden olduğu izler mevcuttur. Çoğu DSC kaplarında kaide altında astar bulunmamaktadır. Pergamon ve Çandarlı mallarının kili iyi kalitede ve kırıkları temizdir. Augustus Döneminde DSC seramik formları diğer Doğu Sigillatardan daha çok İtalyan seramiklerinin yapısına benzemektedir. Çandarlı seramiklerinin en ayırt edici özelliği ise genellikle az miktarda altın mika tanecikleridir. Gövde kili ile benzer renk ve uyumda iyi kalitede bir astar yüzeyin tamamını ya da genelini kaplamaktadır. Bu astar iç yüzeyde oldukça parlak ve kalındır. Ancak dış yüzeyde genellikle ince ve oldukça mattır. DSC formlarında nadiren görülen tekli rozetlerin dışında yüzeyde çömlekçi damgaları bulunmamaktadır. Genellikle ele geçen örnekler üzerinde bezeme yer almamaktadır. Diğer Küçük Asya seramiklerinin aksine çift daldırma çizgileri de mevcut değildir[151].

DSC seramik grubunda düz dipli ve geniş cidarlı küçük çanaklar ile kütlesel halka kaideye sahip çanaklar oldukça yaygın olarak kullanılan formlardır. Her iki grupta da yaygın olan kâseler, küresel üst kısım ile alt kısımdan bir çıkıntı ile bölünmüştür[152]

[150] Hayes 1972, 316.

[151] Hayes 2008, 49–52.

[152] Kenyon 1957, 282, 283.

2.1.3. Roma Villası'nda Bulunan Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları Seramik Tipleri

2.1.3.1. Doğu Sigillata B (DSB)

Nysa Form 1 (Hayes Atlante Form 3) (Kat. No. 1, 2)

Değerlendirmeye alınan ilk örnek, Hayes J. Hayes'in Form 3[153] başlığı altında değerlendirdiği tabakların bir varyasyonudur. Kabın dudak kısmı kalınlaştırılıp hafifçe dışa çekilmiştir. Ağızın iç kısmında ince bir yiv bulunmaktadır. Oldukça kaliteli turuncumsu kırmızı bir astar uygulanmıştır. Orta sert dokulu ve yoğun mika katkı içermektedir. Roma Villası'nda iki örnek ile temsil edilmektedir. Örneklerden ilki DSY2 sektöründen[154] ikincisi ise MY sektöründen[155] bulunmuştur. Örneklerden ilkinin ağız çapı tam ölçülememiştir ancak olasılıkla 14 cm'den büyüktür. MY sektöründen tespit edilen örneğin ise ağız çapı 18 cm'dir. Formun benzeri Ephesos Agora Bazilikası[156] ve Korinth[157] buluntuları arasında tespit edilmiştir. J. W. Hayes bu form için Augustus Dönemini önermiştir. DSY2 sektöründe tespit edilen 1 katalog numaralı örnek ile MS 4.-5. yüzyıl tarihli bronz bir sikke birlikte bulunmuştur. Bu durum yukarıda da bahsedildiği gibi, Roma Villası'nın yoğun bir akıntı toprağı ile dolduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

[153] Hayes, 1985, 53, Tav.XI/10.

[154] NY17.DSY2.3 (+23 cm/+60 cm) (Figür 5).

[155] NY18.MY.12 (+105 cm/+78 cm) (Figür 5).

[156] Mitsopoulus– Leon 1991, 100, Lev. 120/H20- 21.

[157] Hayes, 1985, 53, Tav.XI/10.

Nysa Form 2 (Hayes Atlante Form 5) (Kat. No. 3– 5)

Roma Villası'nda tespit edilen bir diğer örnek J. W. Hayes'in Form 5[158] başlığı altında incelediği tabaklarla benzerlik göstermektedir. Tabak 24 cm ağız çapına sahiptir. Dış yüzeyde keskin bir açıyla çıkıntı yapmaktadır ve dik dudak profiline sahiptir[159] (Kat. No. 6). İç yüzeyinde dudak altında bir yive sahip olan bu tabak formunun dış yüzeyinde dudak bandında çarkta yapılmış rulet bezeme bulunmaktadır. Yapıda ele geçen iki adet alçak halka kaide parçası da olasılıkla bu forma aittir[160] (Kat. No. 4, 5). Ancak Kat. No. 174 numaralı parçanın hamur yapısı içinde kireç katkının varlığı, DSB grubunun farklı bir atölye üretimi olduğunu düşündürtmektedir. Nysa'da bulunan bu ağız parçası ile form bakımından benzer özellikler gösteren örnekler Troia[161], Agora[162] ve Patara'da[163] bulunmuştur (Harita 1). Diğer kentlerdeki örneklerin tarihlendirilmesi dikkate alınarak Nysa kentinden ele geçen bu örneğin de MS 1. yüzyılın ikinci çeyreğine ait olduğu söylenebilir.

[158] Hayes 1985, 54, Tav.XI/14

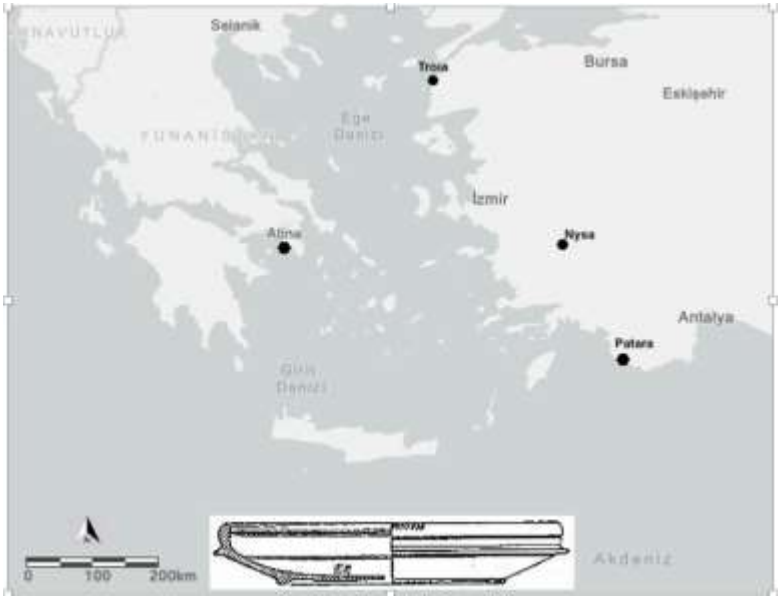
[159] NY17.DSY2.3 (+164 cm/+173 cm) açmasında bulunmuştur (Figür 5).

[160] NY17.DSY2.7 (/+160 cm/+174 cm) (Figür 5).

[161] Tekkök Biçken 1996, 53, Fig. 20/A103, A104.

[162] Hayes 2000, Fig. 8/201.

[163] Uygun 2011, 152, Tablo 10/T.3.

Harita 1: Roma Villası- Atlante DSB Form 5'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)[164]

Nysa Form 3 (Hayes Atlante Form 11?) (Kat. No. 6)

Dikey gövdeli alçak kaideli tabak formu[165]. Yapıda tek örnekle temsil edilen bu form DSB gurubunun yaygın formları arasındadır. Form J. Hayes tarafından Atina Agora'sında bulunan öncüllerinden yola çıkarak MS 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir[166].

Nysa Form 4 (Hayes Atlante Form 24) (Kat. No. 7)

Form tek örnek ile temsil edilmektedir[167]. Kaide konik formdadır. Olasılıkla küresel bir gövdeye sahiptir. Nysa örneğinde tam korunmamış olan bu kaide formunun benzer örneklerinde[168] tondoda yer alan iki sıradan oluşan konsantrik daire bulunmaktadır. Ortasında dörtgen biçimli bir çerçeve içinde basılan isim de yer almaktadır. Formun yakın

[164] Arcgis haritaları üzerinde Nysa'da bulunan formların en yakın örneklerinin literatürde tespit edilen merkezler işaretlenmiştir.

[165] NY17.DSY2.4 (+217 cm) (Figür 5).

[166] Hayes 1972, 55, Tav. XII/2.

[167] NY17. DSY2.4 (+217 cm) (Figür 5).

[168] Hayes 2008, 146, 147, Fig. 9/251; Erol 2011, 66, Kat. No. 45.

benzerleri Atina Agora'sında[169] ve Smyrna'da[170] da görülmektedir (Harita 2). Agora ve Smyrna örnekleri için MS 1. yüzyılın ilk yarısı önerilmiştir[171].

Harita 2: Roma Villası- Atlante DSB Form 24'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 5 (Hayes Atlante Form 40?) (Kat. No. 8)

DSY2 sektöründen tespit edilen kâse formu[172] J. W. Hayes'in Atlante Form 40[173] örnekleriyle benzerlik göstermektedir. Form hafif dış bükey gövde ve düz kaideye sahiptir. Nysa örneği oldukça küçük bir parça olarak bulunmasından dolayı ağız çapı belirlenememiştir. Formun yakın benzeri Tralleis'de[174] bulunmuştur. A. Civelek bu formun yüzeyinde herhangi bir bezeme unsurunun olmadığını ve MS 1. yüzyılın ortalarında yaygın olarak kullanıldığını belirtmiştir. Ancak bu tip kâse formu Tralleis'den

[169] Hayes 2008, 146, 147, Fig. 9/251.

[170] Erol 2011, 66, Kat. No. 45.

[171]Hayes 1985, Tav. XII/19; Hayes 2008, 146, 147, Fig. 9/251; Erol 2011, 66, Kat. No. 45.

[172] NY17.DSY2.6 (+109 cm) (Figür 5).

[173] Hayes 1985, 56, Tav. XII/12.

[174] Civelek 2010, 176, Fig. 8.

daha çok diğer merkezlerde görülmekte olduğunu da eklemiştir[175]. A. Civelek, formun tarihi için MS 1. yüzyılın ikinci yarısı ile 3. yüzyıl aralığını önermiştir[176].

Nysa Form 6 (Hayes Atlante Form 53) (Kat. No. 9– 11)

Roma Villası'nda DSY2 sektöründe beş örnek ile temsil edilen kâse formu[177]. Kâse yuvarlatılmış dikey dudak kenarına ve hafif kavisli bir gövde profiline sahiptir. Örneklerden ikisinin ağız çapı belirlenememiştir. Sadece bir örneğin ağız çapı 12 cm olarak belirlenmiştir. Bu formun yakın bir benzeri Atina Agorası'nda Hayes tarafından MS 80- 100 yılları arasına tarihlendirilmiştir[178].

Nysa Form 7 (Hayes Atlante Form 58) (Kat. No. 12– 14)

Yapıda bulunan bu form, toplamda on bir örnek ile temsil edilmektedir[179]. Dik ağızlı, omuza geçişte küçük bir çıkıntı yaparak inen sığ formludur (Kat. No. 12– 14). Dudağın iç kısmında iki yiv yer almaktadır. Örneklerin ağız çapları 10- 14 cm arasında değişmektedir. DSY2 sektöründe tespit edilen Kat. No. 109 örneği form bakımından DSB Hayes 58 örnekleriyle benzerlik göstermektedir. Ancak hamur yapısının farklı olması sebebiyle farklı bir atölyenin üretimi olduğu düşünülmektedir.

[175] Civelek 2010, 176.

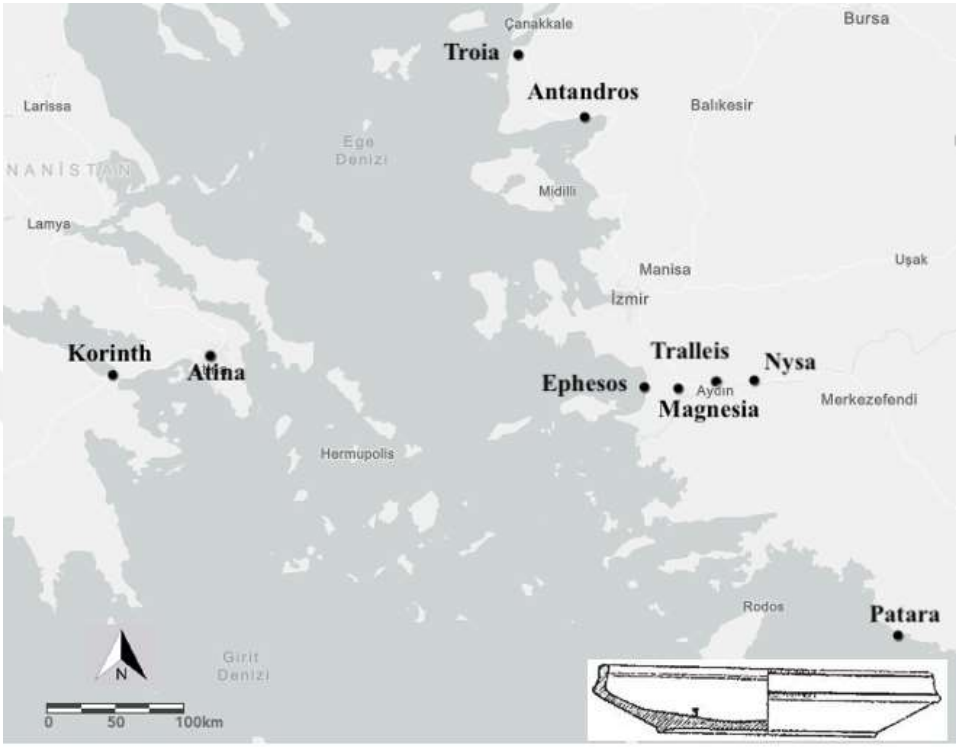
[176] Civelek 2010, 176.

[177] NY18.DSY2.8 (+109 cm/+144 cm), NY17.DSY2.3 (+23 cm/+60 cm), NY17.DSY2.6 (+109 cm), NY17. DSY2.6 (+134 cm), NY19.DSY.K (Genişleme) (Figür 5).

[178] Hayes 2008, 144, Fig. 8/222.

[179] NY17.DSY2.5 (+19 cm/+67 cm), NY17.DSY2.5 (+195 cm), NY17.DSY2.5 (+195 cm), NY17.DSY2.5 (+85 cm/+160 cm- kataloğa alınmamıştır), NY18.DSY2.3 (+110 cm/+169 cm- kataloğa alınmamıştır), NY18.DSY2.3 (+209 cm/+217 cm), NY18.DSY2.6 (+49 cm/+188 cm) (Figür 5).

Önceki yıllarda kentte sürdürülen çalışmalardan da bilinen bu formun[180] benzer örnekleri Tralleis[181], Magnesia[182], Ephesos[183], Antandros[184], Troia[185], Patara[186], Korinth[187] ve Atina[188] gibi merkezlerinde bulunmuştur (Harita 3). Paralel örnekleri MS 50- MS 125 yılları arasına tarihlenmektedir.

Harita 3: Roma Villası- Atlante DSB Form 58'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

[180] Tamsü Polat 2014, 140, Taf. 69/223–225.

[181] Civelek 2010, 176, Fig.9/TRL 5.

[182] Vapur 2013, 650- 651, Çiz. 1/6- 8; Vapur 2009, 265.

[183] Ladstätter 2005, 240, Tfl. 180/K518.

[184] Aktaş 2018, Kat. No. 39– 46, 58– 60.

[185] Tekkök ve diğ. 2001, 350, Lev. 4/25; Tekkök– Pernicka 2012, 350, Plt.2/K41; Tekkök Biçken 1996, 100, Fig. 55/D11; Heath– Tekkök 2008, 33.

[186] Uygun 2011, 68, Lev. 30/448– 451.

[187] Warner Slane 1986, 285, Fig. 9/50.

[188] Hayes 2008, 151, 152, Fig. 11/303– 312.

Nysa Form 8 (Hayes Atlante Form 59) (Kat. No: 15)

Form, Roma Villası'nda sadece tek örnekle temsil edilmektedir. DSY2 sektöründe tespit edilen kâsenin ağız çapı tespit edilememiştir. Hafif eğimli gövde duvarı olan, dik ağız kenarlı sığ kâse formudur[189]. Nysa örneğinin yakın benzerine Tralleis[190], Atina Agorası'nda[191] rastlanmıştır (Harita 4). Form MS 50- 125 yılları arasına tarihlenmektedir[192].

Harita 4: Roma Villası- Atlante DSB Form 59'lara benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 9 (Hayes Atlante Form 60) (Kat. No. 16– 22)

Roma Villası buluntuları arasında DSB grubu içinde değerlendirilen bir diğer örnek DSY2 sektöründe bulunmuştur. J. W. Hayes'in Form 60[193] başlığı altında incelediği tabaklarla ilişkili olan bu form DSY2 ve MY sektörlerinde toplam beş örnek ile temsil

[189] NY18.DSY2.4 (+78 cm/+87 cm) (Figür 5).

[190] Civelek 2010, 176.

[191] Hayes 2008, 454, Pl. 87/151.

[192] Hayes 1985, 63, 64.

[193] Hayes 1985, 64, Tav. XIV, 5– 8.

edilmektedir[194]. Bu gruba giren tabaklar, içe dönük ağız kenarlı olup ağız kenarının hemen altında aşağı sarkık bir profile sahiptir. Konik gövde genellikle düz dip ile sonlanır. Ancak bazı örneklerde çok az yükseltilmiş çıkıntı şeklinde kaide görülür[195]. İç yüzeyde dudağın altında ince yiv bulunmaktadır. Yapıda bulunan diğer örnek de aynı form sınıfından düz bir kaideye ait parçadır[196] (Kat. No. 22). Kaidenin yakın bir benzeri Ilion'da[197] formun geç örnekleri arasında gösterilmiştir.

Hayes, Atlante Form 60[198] başlığı altında incelenen bu tabakların erken örnekleri yaklaşık MS 50/60- 80/90 yılları arasına, geç örneklerini ise MS 150 civarına tarihlendirmektedir[199]. Form 60 grubunun ilk örnekleri arasında gösterilen erken formlar hafif kalınlaştırılmış küçük ağız profilli, konik gövdelidir. Dudağın iç kısmında tek veya iki ince yiv ile detaylandırılmıştır. DSY2 sektöründen tespit edilen iki örnek (Kat. No. 16, 17) ve MY sektöründen tespit edilen bir örnek (Kat. No. 18) Form 60'ın erken örnekleri arasında gösterilebilir[200].

DSY2 sektöründe tespit edilen Kat. No. 20 ile MY sektöründe tespit edilen Kat. No. 21 örneği form bakımından DSB Hayes 60[201] örnekleriyle yapısal olarak benzerlik göstermektedir. Ancak hamur ve astar özelliklerinin farklı olması sebebiyle daha geç üretilen DSB örnekleri arasında gösterilebilir.

---

[194] NY17.DSY2.3 (+60 cm/+108 cm), NY17.DSY2.4 (+166 cm), NY18.DSY2.5 (zemin üzeri), NY17.DSY2.5 (+195 cm), NY18.DSY2.7 (+11 cm) (Figür 5).

[195] Hayes 1985, 6, 7, Tav. XIV.

[196] NY17.DSY2.5 (+195cm), NY18.DSY2.7 (+11 cm), (Figür 5).

[197] Tekkök ve diğ., 2001, 351, Kat. 34.

[198] Hayes 1985, 64.

[199] Hayes 1985, 64; Hayes 2008, 39.

[200] Heath- Tekkök 2008, 32, No.6.

[201] Hayes 2008, 156, Fig.13/368; Tekkök ve diğ., 2001, 351, Kat. 34.

Akdeniz ve Ege pazarında oldukça yaygın bir kullanımı olan bu tabakların[202] üretimi MS 1. yüzyılın ortalarında başlayıp MS 2. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir. Form 60, literatürdeki benzerlerini Tralleis[203], Alabanda[204], Magnesia[205], Mastaura[206], Tripolis[207], Ephesos[208], Idyma[209], Isauria[210], Antandros[211], Patara[212], Paphos[213], Knossos[214], Atina[215]'da sıklıkla görülmektedir (Harita 5). Form, J. Hayes tarafından MS 175- 225 yılları arasına tarihlenmektedir[216].

[202] Robinson 1959, 25, Lev. 61, G 25; Hayes 1973, 454, Lev. 87, 152; Unterkircher 1983, 184, Res. 12; Hayes 1985, 64; Williams 1989, 19, Res. 7, 104-109; Hayes 1991, 51-54, XXI, 7– 10; Anderson–Stojanovic 1992, 51, 52, Lev. 35, 36, 307-313; Ateş 2001, 328, Res. 2, 11; Meriç 2002, 53, 54, Lev. 2-25, K 253-269; Wintermeyer 2004, 145, 146, Kat. no. 1414–424; Hayes 2008, Fig. 12-13, 245, 346, 348–351, 354, 356-360, 362,364,366, 368, 370–372; Uygun 2011, 68, 69, Lev. 30-31, 452–459.

[203] Civelek 2010, 176, Fig.11/ TRL 7.

[204] Temel 2015, 25, 26, Kat. No. 9, Lev. No. VIII, Res. 19.

[205] Vapur 2013, 651- 653, Çiz. 1/10-16; Vapur 2009, 30. Magnesia örneği DSB Form 60 örneklerinin geç varyasyonları ile paralellik göstermektedir ve kentin yerel üretimleri olduğu belirtilmiştir.

[206] Özver 2022, 118–120, Kat. No. 2, 3.

[207] Ok 2018, 240, Lev. 50/ 360, 361.

[208] Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342.

[209] Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Kat. No 7/3.7.

[210] Baldıran ve diğ. 2011, 37, Pl. 6/15.

[211] Aktaş 2018, Kat. No. 47– 49, 61, 62; Aktaş 2021, 17, 18, Kat. No. 2, Fig. 9.

[212] Uygun 2011, 68, Lev. 30- 31/452-459.

[213] Hayes 1991, 53, Fig. XXI/7-10.

[214] Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33.

[215] Hayes 2008, 157, Pl. 16/373.

[216] Hayes 1985, 64.

Harita 5: Roma Villası- Atlante DSB Form 60'lara benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 10 (Hayes Atlante Form 63) (Kat. No. 23)

Yapıda tek örnekle temsil edilmektedir. Dışa çekik ağız kenarı aşağı doğru sarkıtılmış sığ tabak formudur[217]. Örneğin ağız çapı 17 cm'dir. Formun yakın benzeri Tralleis'de[218] de ele geçmiştir. Form, J. W. Hayes[219] tarafından MS 70/75- 120 yılları aralığına tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 11 (Hayes Atlante Form 70) (Kat. No: 24–27)

Form, Roma Villası'nda (DSY2 ve MY) toplamda yedi örnek ile temsil edilmektedir[220]. Bulunan parçalar konik profilli ve kalıpta şekillendirilmiş dikey ağız kenarlı ve ince cidarlıdır. Boyun kısmından gövdeye geçişi bir köşe ile çıkıntı

[217] NY17.DSY2.3 (+60 cm/+108 cm) (Figür 5).

[218] Civelek 2010, 177.

[219] Hayes 1985, 65.

[220] NY17.DSY2.3 (+60 cm/+108 cm), NY17.DSY2.6 (+50 cm/+71 cm), NY17.DSY2.6 (+139 cm/+206 cm), NY17.DSY2.6 (+139 cm- kataloğa alınmamıştır), NY18.DSY2.8 (19 cm/+25 cm- kataloğa alınmamıştır), NY19.DSY2.K4 (+125 cm/+180 cm-kataloğa alınmamıştır), NY18.MY.7 (-132cm/- 159 cm) (Figür 5).

yapmaktadır. İç kısmında dudağın hemen altında iki yiv ve dış yüzeyinde tek sıra rulet mevcuttur (Kat. No. 24). DSY2 sektöründe bulunan benzer formdaki diğer örneklerde ise rulet bezeme ile bir önceki örnekte dudak içinde ki yiv bu örnekde görülmemektedir. Nysa örneklerinin ağız çapları 8- 10,6 cm arasında değişmektedir. Kâse, J. W. Hayes'in Atlante Form 70 örnekleri ile benzerlik göstermektedir[221].

Bazı kuzey yerleşmelerinde elit sınıfın kremasyon gömülerinde Atlante Form 70 kaplarını tercih etmişlerdir[222]. Ancak Nysa'da böyle bir kullanım alanı henüz tespit edilmemiştir. Yaygın olarak kullanılan bu formun benzerlerine Tralleis[223], Magnesia[224], Smyrna[225], Tripolis[226] ve Atina'da[227] rastlanmıştır (Harita 6). Nysa'da daha önceki yıllarda yapılan çalışmalar sırasında da Hayes Atlante Form 70 sınıfına giren örneklerle de karşılaşılmıştır[228]. Benzer örnekler genel olarak MS 50- 125 yıllarını vermektedir. Nysa örneklerinin de aynı tarihe verilmesi yerinde olacaktır.

Harita 6: Roma Villası- Atlante DSB Form 70'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

[221] Hayes 1985, 66, 67, Tav.XIV/19.

[222] Lund 2003, 130.

[223] Civelek 2010, 177, Fig.16/ TRL 12.

[224] Vapur 2009, 266

[225] Erol 2011, 334, Kat. No. K-52.

[226] Ok 2018, 241, Lev.51/ 366, 367.

[227] Hayes 2008, 39, 156, Fig. 13/377–389.

[228] Kasubke– Möller 2012, 115, Taf. 78/Kat. No. 162/1.

Nysa Form 12 (Hayes Atlante Form 71) (Kat. No: 28)

DSY2 sektöründe tespit edilen bu form Roma Villası'nda tek örnek ile temsil edilmektedir. Kâsenin neredeyse yuvarlak kavisli bir cidarı bulunmaktadır[229]. Kâse 13 cm ağız çapına sahiptir. Nysa örneğinin yakın benzerleri Magnesia[230], Tralleis[231], Ephesos[232]'da bulunmaktadır (Harita 7). Paralel örnekleri dikkate alındığında Nysa örneği de MS 50- 125 yıllarına tarihlendirilebilir.

Harita 7: Roma Villası- Atlante DSB Form 71'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 13 (Hayes Atlante Form 75?) (Kat. No: 29, 30)

MY sektöründen tespit edilen bir kâse ağız kenarı J. W. Hayes'in Atlante Form 75 örnekleri ile benzerlik göstermektedir[233]. Ağız çapı 12 cm olan kâsenin benzer örnekleri düz kaide ile sonlanmaktadır. Olasılıkla aynı gruba ait olan bir kaide parçası da DSY2 sektöründen tespit edilmiştir[234]. 30 katalog numaralı örneğin dış yüzeyinde kaidenin hemen üstünde yiv bulunmaktadır. Kaide çapı 7 cm olarak belirlenmiştir. Yakın benzeri

[229] NY17.DSY2.3 (+164 cm/+173 cm kotu) açmasından bulunmuştur (Figür 5).

[230] Vapur 2009, 266.

[231] Civelek 2010, 178, Fig.17/ TRL 13.

[232] Ladstätter 2005, 239, Taf. 176/ K442.

[233] Hayes 1985, 66, 67, Tav. XV/8.

[234] NY18.DSY2.5 (+44 cm/+69 cm) (Figür 5).

Tralleis'de[235] bulunmuştur ve MS 2. yüzyılın ortalarına tarihlendirilmiştir (Harita 8). MY sektöründe tespit edilen ağız parçası ile birlikte Geç Roma dönemine ait olduğu düşünülen bronz bir sikke[236] de alanda sürdürülen çalışmalar sırasında ele geçmiştir.

Harita 8: Roma Villası- Atlante DSB Form 75'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 14 (Hayes Atlante Form 76 A) (Kat. No: 31)

Form, Roma Villası'nda tek örnek ile temsil edilmektedir[237]. Dışa çekik geniş ağızlı, neredeyse dikey gövde duvarı olan geniş kâse formudur. Dudağın iç yüzeyinde bir tane yiv bulunmaktadır. Ağız çapı 20 cm'dir. Formun benzer örnekleri Tralleis[238], Ephesos[239] ve Atina'da[240] bulunmuştur (Harita 9). Tralleis kentinde bulunan örneği yaklaşık MS 100-150 yılları arasına tarihlendirilirken Ephesos örneği için 50- 150 yılları aralığı verilmiştir.

[235] Civelek 2010, 178, Fig. 19/TRL 15

[236] Bkz. Tablo 19: NY18.S42.

[237] NY18.DSY2.6 (+67 cm/+78 cm) (Figür 5).

[238] Civelek 2010, 178, Fig.20/ TRL 16.

[239] Ladstätter 2010, 228, Taf. 82/A-K341.

[240] Hayes 2008, 160, Fig. 13/421.

Harita 9:Roma Villası- Atlante DSB Form 76A'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 15 (Hayes Atlante Form 80?) (Kat. No. 32)

Hayes Atlante Form 80[241] örnekleriyle benzer ağız yapısına sahip olan Kat. No. 32 numaralı örnek astar özellikleri incelendiğinde farklı bir atölye üretimi olduğunu düşündürmektedir.

Nysa Form 16 (Kat No. 33)

Yapıda tek örnek ile temsil edilen kâse formu[242]. Örneğin parlak yüzeyi ve hamur özellikleri dikkate alındığında, DSB gurubunun erken örnekleri ile benzerlik göstermektedir. Ancak benzer bir örneği yapılan literatür çalışmalarında tespit edilememiştir.

[241] Hayes, 1985, 69-70, Tav. XV/15; Civelek 2010, 179, Fig.24/ TRL 20.

[242] NY18.DSY2.7 (+39 cm/+67 cm) (Figür 5).

Nysa Form 17 (DSB) (Kat. No. 34)

DSY2 sektöründe tespit edilen son örnek halka kaidedir (Kat. No. 34). Formun hamur ve astar özellikleri dikkate alındığında DSB grubuna ait bir kâse ile karşılaştırılabilir. Kaide çapı 6 cm olarak belirlenmiştir. Tondosunda ince bir yiv yer almaktadır. Hamur yapısında yer alan kireç katkı formun geç örnekler içinde yer aldığını düşündürtmektedir. Atina Agorası'nda[243] tespit edilen benzer bir kaidenin tondosunda kare formda mühür yer almaktadır. Nysa Roma Villası'nda tespit edilen Kat. No. 34 numaralı örneğin daha küçük boyutlarda korunmuş olması nedeniyle kaidenin tondosunda bir mühür olup olmadığı tespit edilememiştir.

DSY2 sektöründe tespit edilen bu kaide formu ile birlikte MS 1. yüzyıla tarihlenen bronz bir sikke[244] ele geçmiştir. Ancak formun yakın bir benzeri Atina Agorası'nda MS 3. yüzyıla tarihlendirilmiştir[245]. Roma Villası'nın içi yoğun bir dolgu toprağı ile dolmuştur. Bu nedenle MS 1. yüzyıla tarihlenen bronz sikke ile DSB grubunun geç örnekleri içinde değerlendirilen bu kaide formunun çağdaş olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Nysa Form 18 (Kat. No: 35)

DSY2 sektöründe bulunan üç küçük kaide hamur ve astar özellikleri dikkate alındığında DSB grubu içerisinde değerlendirilmesi uygun olacaktır. Her üçü de halka kaide parçasıdır[246]. 35 katalog numaralı kaidenin tondosunda ince bir daire içinde rozet motifi bulunmaktadır. Kaide çapı 5 cm'dir. Kataloğa alınmayan bir diğer benzer örneğin de (Çiz. No. 279) tondosunda rozet motifi yer almaktadır. Bu kâse kaidelerinin çapları 5-

[243] Hayes 2008, 148, Fig. 10/264.

[244] Bkz. Tablo 15: NY17.S20.

[245] Hayes 2008, 148, Fig. 10/264.

[246] NY17.DSY2.7 (+145 cm/+175 cm)- çok küçük bir parça olması sebebiyle kataloğa alınmamıştır, NY18.DSY2.5 (zemin üzeri), NY18.DSY2.3 (+239 cm/+263 cm- pithos içi) (Figür 5).

7 cm arasında değişmektedir. Astar özelliklerinden dolayı DSB II grubu içinde değerlendirilen bu kaide parçalarını MS 75- 150 yıllarına tarihleyebiliriz. Ancak, Kat. No. 35 numaralı örnek ile MS 3. yüzyıla tarihlenen bronz bir sikkenin[247] birlikte bulunmuş olması alanın yoğun bir akıntı toprak ile dolduğunu göstermektedir. Bu nedenle farklı yüzyıllara ait arkeolojik malzemelerin birlikte bulunmasına neden olmuştur.

Nysa Form 19 (Kat. No: 36)

MY sektöründen tespit edilen kaide parçası, konik, üzeri yivli yüksek halka kaide formuna sahip bir kâseye aittir. Halka kaidenin dış ve iç kısmında yiv vardır. Astar parlak ve pürüzsüzdür. Hamur yoğun ince mika katkı içermektedir. Yivler ile şekillendirilen Nysa örneğinin, Hayes Form 26[248] sınıfına giren kâselerin kaidelerini andırmaktadır. Ancak Nysa örneğinin tondosunda mühür ve mührü çevreleyen yiv sırası bulunmamaktadır. Hayes'in Form 26 sınıfına dahil olan örnekler MS 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Bu örnek için kesin bir tarih verilememekle birlikte, Erken Roma Dönemi önerilebilir.

Nysa Form 20 (Kat. No: 37)

DSY2 sektöründen tespit edilen hafif dışa açılan halka kaide parçası. Hamur yapısının içeriğinde kireç katkı olması sebebiyle DSB grubu içerisinde geç örnekler arasında gösterilebilir. Nysa Form 20 örneği MS 175- 225 tarih aralığına verilebilir.

Nysa Form 21 (Kat. No. 38)

DSB sınıfına ait olan bu form DSY2 sektöründe tek örnek ile temsil edilmektedir[249]. Örneğin yapısal özellikler göz önüne alındığında DSB sınıfı içerisinde değerlendirmeye alınması uygun olacaktır. Ağız çapı tespit edilemeyen form olasılıkla bardak olarak

[247] Bkz. Tablo 16: NY18.S19.

[248] Hayes 2008, Fig. 10/268, 269.

[249] NY17. DSY2.5 (tonozlu yapı) (Figür 5).

kullanılmıştır. Turuncumsu kırmızı parlak astar pul pul dökülmüştür. DSB II grubu içinde değerlendirilen örnek için MS 175- 225 tarih aralığı önerilebilir.

Nysa Form 22 (Kat. No.39)

DSY2 sektöründe tespit edilen bir diğer DSB sınıfına ait masa sürahi formu[250] ise Nysa Form 18'den farklı olarak dudak dışa çekik olarak biçimlendirilmiştir. Ağız çapı 4 cm olarak belirlenen form, turuncumsu kırmızı parlak astara sahiptir. Form, hamur ve astar özellikleri dikkate alındığında DSB II grubu içinde değerlendirilebilir.

Nysa Form 23 (Kat. No: 40)

MY sektöründe tespit edilen ve yalnızca bir örneğin bulunduğu boyun parçası[251]. Söz konusu örneğin astar ve hamur özellikleri dikkate alındığında DSB grubu içerisinde değerlendirilmesi yerinde olacaktır. Ancak literatürde bu kabı benzeri tespit edilememiştir. Nysa Form 23 örneği MS 175- 225 tarih aralığına verilebilir.

Nysa Form 24 (Kat. No. 41)

Dudak profili çok küçük korunduğu için ağız çapı belirlenememiştir. Kulp kısmı ise kısmen korunan olasılıkla küçük bir kâseye ait parça. Yapıda yalnızca MY sektöründe bir adet olarak tespit edilmiştir. Astar ve hamur yapısı DSB II örneklerini andırmaktadır. Nysa örneği için MS 1. yüzyılın ikinci yarısı- 2. yüzyılın ilk yarısı önerilebilir.

[250] NY17.DSY2.5 (tonozlu yapı) (Figür 5).

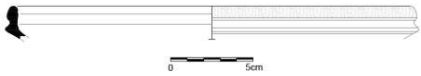
[251] NY18.MY.7 (-132 cm/ -159 cm kotu).

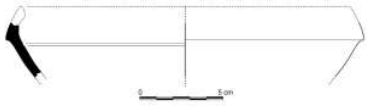
Hayes Atlante Form 3
Kat. No. 1

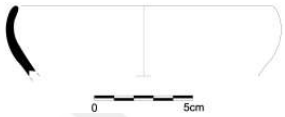
Hayes Atlante Form 59
Kat. No. 15

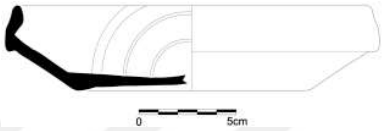
Hayes Atlante Form 5
Kat. No. 3

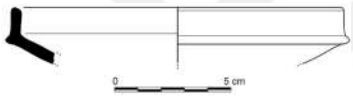
Hayes Atlante Form 60
Kat. No. 19

Hayes Atlante Form 53
Kat. No. 9

Hayes Atlante Form 60
Kat. No. 21

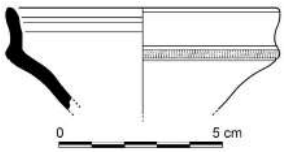

Hayes Atlante Form 58
Kat. No. 12

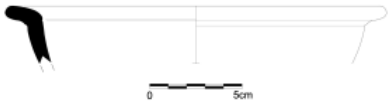

Hayes Atlante Form 23
Kat. No. 48

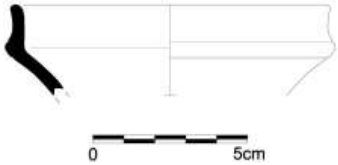
Tablo 1: Roma Villası'nda bulunan DSB formları

Hayes Atlante Form 70
Kat. No. 24

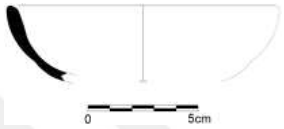
Hayes Atlante Form 76A
Kat. No. 31

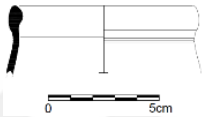
Hayes Atlante Form 70
Kat. No. 25

Nysa Form 33
Kat. No. 406

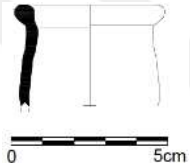
Hayes Atlante Form 71
Kat. No. 28

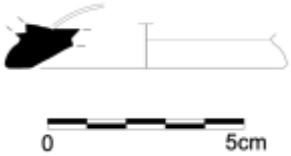
Nysa Form 21
Kat. No. 38

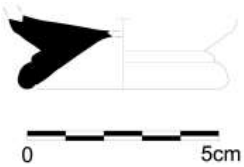
Hayes Atlante Form 75
Kat. No. 29

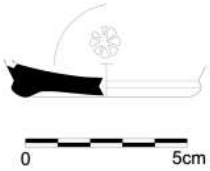
Nysa Form 22
Kat. No. 39

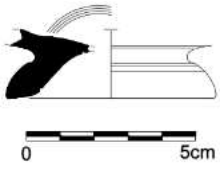
Nysa Form 17
Kat. No. 131

Nysa Form 19
Kat. No. 36

Nysa Form 18
Kat. No. 355

Hayes Atlante Form 24
Kat. No. 7

Tablo 2: Roma Villası'nda bulunan DSB formları

2.1.3.2.Doğu Sigillata C (DSC)

Nysa Form 25 (Hayes Atlante Form A6a) (Kat. No: 42– 45)

Roma Villası'nda tespit edilen kâse formu, J. W. Hayes'in Çandarlı formları içinde sınıflandırdığı Atlante Form A6 kapları ile benzerlik göstermektedir[252]. MY sektöründe bir ağız ve kaide parçası, DSY2 sektöründe ise iki kaide parçası bulunmuştur[253]. MY sektöründen tespit edilen ağız parçasının dudak profili korunmamıştır (Kat. No. 42). Benzer örneklerinde dudak dikey bir profile sahiptir. J. W. Hayes, kabın formunun İtalyan sigillataları ile benzer olduğunu belirtmiştir[254]. Yapıda bulunan diğer örnekler ise aynı kâseye ait kaide parçalarıdır[255]. Bu gruba giren kâseler dış bükey kaideli ve yuvarlak gövdelidir. Kaidenin yüzeyinde iki belirgin yiv bulunmaktadır. J. W. Hayes'in sınıflandırdığı bu formun benzer örnekleri Troia[256] ve Atina Agorası'nda[257] bulunmuştur. C. Meyer-Schlichtmann söz konusu kâseyi Çandarlı'nın erken grubuna ait örnekler arasında göstermektedir ve MÖ. 1. yüzyılın son çeyreği ile MS 1. yüzyılın başlarına tarihlenmektedir[258]. Nysa buluntusu ile birlikte olasılıkla Geç Roma Dönemine tarihlenen bronz bir sikke de ele geçmiştir[259]. Farklı dönemlere ait arkeolojik malzemelerin aynı seviyede birlikte tespit edilmesi, yapının yoğun bir akıntı toprak ile dolması sonucu farklı yüzyıllara ait arkeolojik malzemelerin birlikte bulunmasına neden olmuştur. Bu durumda DSC grubu içinde değerlendirilen Nysa Form 25 örneğinin, literatürde yer alan benzerleri

[252] Hayes 1985, 73, 74, Tav. XVI/7; Hayes 2008, 51, 198, Fig. 24/774, 776, 777.

[253] NY17.DSY2.7 (+60 cm/+115 cm), NY18.MY.7 (-110 cm/- 132 cm) (Figür 5).

[254] Hayes 2008, 198, Fig. 24/774, 776, 777.

[255] NY18.MY.7 (-110 cm/- 132 cm), NY18.DSY2.4 (+218/+204 cm), NY17.DSY2.7 (+60 cm/+115 cm).

[256] Tekkök Biçken 1996, 92, Fig. 50/C6.

[257] Hayes 1985, 73, Tav.XVI/7- 8; Hayes 2008, 51, 198, Fig. 24/774, 776, 777.

[258] Meyer– Schlichtmann 1988, Pl. 13.

[259] Bkz. Tablo 19: NY18.S42.

dikkate alınarak tarihleme önerisi vermek yerinde olacaktır. Nysa örneğinin tarihi için de MS 1. yüzyılın ilk yarısı önerilebilir.

Nysa Form 26 (Hayes Atlante Form H4) (Kat. No:46)

Roma Villası'nda DSC grubunda değerlendirmeye alınan ilk örnek J. Hayes'in Atlante Form H4 başlığı altında değerlendirdiği, sığ tabaklar ile benzerlik göstermektedir[260]. Bu tipe ait örnekler, içe dönük ağız kenarlı, alta doğru daralan sığ konik gövdeli ve halka kaidelidir. Phokaia 1 örneklerine benzer bir formda olsa da kil ve astar özellikleri dikkate alındığında bu grup içinde değerlendirilmiştir. J. W. Hayes bu tabakların ARSW grubu içinde yer alan Form 27 örneklerinden esinlenerek üretildiğini düşünmektedir. Ayrıca Hayes Atlante Form H4 seramikleri, Phokaia seramiklerinin de en erken örnekleridir. J. W. Hayes, bu formun MS 2. yüzyıl sonuna kadar popüler olmadığını da belirtmiştir[261]. Formun yakın benzerlerine Ephesos[262], Smyrna[263], Parion[264], Idyma[265] ve Knidos'da[266] rastlanmıştır. Parion örneği için E. Ergürer MS 3. yüzyıl- MS4. yüzyıl ilk çeyreğini, Smyrna buluntusu için D. Erol ise MS 2 yüzyıl sonu- MS 3. yüzyıl başını önermektedir. J. W. Hayes bu formun üretim aralığı için MS 2 yüz yılın sonu- MS 3. yüzyılın sonunu önermektedir[267]. DSY2 sektöründe tespit edilen 46 katalog numaralı örnek ile birlikte MS

[260] Hayes 1985, 78, Tavola XVIII, 4; Hayes 2008, 201, Fig. 25, 806.

[261] Hayes 1972, 321, 322.

[262] Gassner 1997, 136, Taf. 44/ 528, 529.

[263] Erol 2011, 78- 81, Kat. No. K-64- K-71.

[264] Ergürer 2012, 110- 113, Kat. No. 206- 212/Lev. 101, 102.

[265] Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 7, Kat. No 21/3.

[266] Doksanaltı 2006, 644, 855, Kat. No. 538/1797.

[267] Hayes 1985, 78.

92- 94 tarihli bronz bir sikke tespit edilmiştir[268]. Nysa buluntusunun tarih aralığı için MS 2. yüzyılın sonu – MS 3. yüzyılın başı kabul edilebilir[269].

Harita 10: Roma Villası- Atlante DSC Form H4'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 27 (Hayes Atlante Form L19) (Kat. No. 47)

Roma Villası'nda Çandarlı kap formları ile benzerlik gösteren bir örnek DSY2 sektöründen tespit edilmiştir[270]. Form, olasılıkla J. W. Hayes'in Çandarlı Sigillataları içinde Atlante L19 başlığı altında değerlendirdiği kâselerle ilişkilidir[271]. Bu tip kâselerin, dik ya da hafifçe dışa açılan ağız kenarları, dışa çıkıntılı bir dirsekle, alta doğru daralan konik gövde profiline bağlanmaktadır. Kâsenin gövdesi halka kaide üzerine oturmaktadır. Söz konusu bu örnek olasılıkla dirseğin hemen üst bölümünden kırılan kâseye ait ağız

[268] Bkz. Tablo 15: NY17.S22.

[269] Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 340.

[270] NY19. DSY2.K4 (+125 cm/+ 180 cm) (Figür 5).

[271] Leoschke 1912, 370-371; Hayes 1985, 76, Tavola XVII, 5-7.

kenarıdır. Roma Villası'nda bulunan bu örneğin benzerlerine Ephesos[272], Smyrna[273], Patara[274], Troia[275], Korinth[276], Stobi[277] ve Atina'da[278] rastlanmıştır (Harita 11). J. W. Hayes kâseler için MS 1. yüzyılın sonu– MS 2. yüzyılın başlarını önermektedir[279]. Diğer merkezlerde bulunan benzerleri ise buluntu kontekstleri dikkate alınarak, MS 2.–3. yüzyılla ilişkilendirilmiştir. Nysa örneği de cidar kalınlığı dikkate alındığında, formun geç örnekleriyle uyumlu olarak MS 2. yüzyıl– MS 3. yüzyılın başına tarihlendirilebilir[280].

Harita 11: Roma Villası- Atlante DSC Form L19'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

[272] Ephesos'da iki farklı çalışma alanında bulunan formun benzer örnekleri için farklı tarihlemeler önerilmiştir. Bunlardan ilki Tetraganos Agorası Güney Kapısı'ndan bulunan örnekleri için bkz. Gassner 1997, 136, 137, Pl. 44, 531-532. 531 numaralı örnek Geç Flavius Dönemi'ne tarihlenirken, 532 numaralı örnek buluntu konteksi dikkate alınarak MS 3. yüzyıla tarihlenmiştir. Agora Devlet Agorası Kuyu buluntuları arasında yer alan örnekler için bkz. Meriç 2002, 65, 66, Taf. 29, K 321-327.

[273] Erol 2007, 81, Çiz. 44-53.

[274] Uygun 2011, 78, Lev. 34-35, 509–515.

[275] Tekkök ve diğ. 2001, 349, Lev. 1/6.

[276] Slane 1990, 54, Fig. 8, 108-109.

[277] Anderson- Stojanovic 1992, 54, Pl. 40, 341-343.

[278] Hayes 2008, 51-52, Fig. 24, 788–793.

[279] Hayes 2008, 51-52.

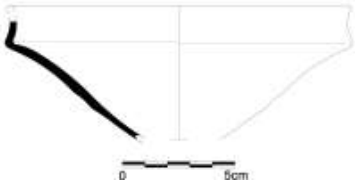
[280] Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 340.

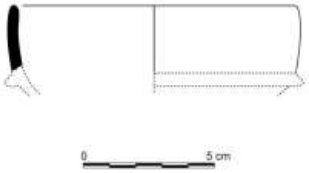
Hayes Atlante H4
Kat. No. 46

Hayes Atlante Form A6a
Kat. No. 45

Hayes Atlante A6
Kat. No. 42

Hayes Form L19
Kat. No. 47

Tablo 3: Roma Villası'nda bulunan DSC formları
2

Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları Değerlendirme

Roma Villası'nda toplam 52 adet Doğu Sigillata B örneği tespit edilmiştir (Tablo 1, Grafik 3). Bu seramiklerin, tarihlendirilmesinde öncelikli olarak form, hamur ve astar özellikleri dikkate alınarak sınıflandırma yapılmıştır. DSB seramik grubu içinde en kapsamlı çalışma olan J. W. Hayes'in yaptığı sınıflandırma[281] takip edilmiştir. Hayes, çalışmasında Doğu Sigillata B'yi BI ve BII olarak iki sınıf altında incelemiştir. Bunlardan ilki B I daha erken ve kaliteli, B II ise daha geç ve nispeten biraz daha kaba malzemeden üretilmiştir. Roma Villası örnekleri arasında DSB grubunun her iki sınıfı da temsil edilmektedir. Bundan dolayı çalışmamızda da örnekler DSB I ve DSB II olarak iki sınıfa ayrılarak incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda 52 adet malzemenin 8'i DSB I, 44'ü ise DS II olarak sınıflandırılmıştır. DSB I sınıfı içinde Hayes Form 3, 5, 11, 24, 40, DSB II sınıfı içinde 53, 58, 59, 60, 63, 70, 71, 75, 76, 80 belirlenmiştir (Tablo 1, Grafik 3). Belli bir sınıfa dahil edilmeyen örnekler ise yapıda tespit edilen DSB seramik sınıflandırmasının en sonunda incelenmiştir. Bu seramikler içinde en erken örnekler MS

[281] Hayes 1985.

1. yüzyılın başlarına tarihlenen Hayes Atlante Form 3 sınıfına giren örneklerdir. En geç örnekler ise MS 2. yüzyılın sonu- 3. yüzyıla tarihlenen Hayes Form 60'ın geç üretimleri ile Nysa Form 17 ve 20 örnekleridir (Tablo 2). Kat. No. 20– 22, 34, 37 numaralı örneklerinin literatürde benzerleri tespit edilememiştir. Bu örneklerin hamur ve astar özellikleri incelendiğinde DSB grubu içine dahil edilmiştir.

Yapıda bulunan DSB grubuna ait seramiklerin, yapının erken evrelerine ait bazı örnekler için (Kat. No. 1– 3, 6, 7, 9–13, 16–19, 22–24, 28, 31, 33, 35) belirli bir stratigrafiden bahsetmek mümkün değildir. Aynı alanda birlikte bulunan diğer arkeolojik materyallerin, DSB seramiklerinin kullanım tarihlerinden daha geç tarihler vermesi, bu seramik grubunun mekânın ilk kullanım evresinin belirlenmesini güçleştirmektedir. Örneğin Augustus Dönemine tarihlenen 1 katalog numaralı seramik parçası, MS 4.- 5. yüzyıla tarihlenen bronz bir sikke[282] ile aynı kot seviyesinde bulunmuştur (Tablo 8).
MS 2.- 3. yüzyıl aralığına ait bir diğer sikke buluntusu da Mozaikli Yapı sektöründe bulunmuştur[283]. Bu sikke ile DSB başlığı altında incelenen iki seramik parçası birlikte tespit edilmiştir[284]. Ancak bahsi geçen bu seramikler ile aynı form grubu içinde değerlendirmeye alınan Kat. No. 9 ile birlikte tespit edilen bronz bir sikke ise MS 4.-5. yüzyıla tarihlendirilmektedir[285]. Aynı seramik grubuna giren kapların farklı seviyelerde tespit edilmesi ve birlikte bulunan diğer arkeolojik materyallerin farklı tarihler vermesi Roma Villası'nda bulunan kap formlarının tarihlendirmesi için güven vermemektedir. Bu nedenle DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan seramiklerin tarihlendirilmeleri için daha

[282] Bkz. Tablo 15: NY17.S11

[283] Bkz. Tablo 20: NY19.S24.

[284] NY19.MY.17 (-5 cm/-17 cm), açmasında tespit edilen iki seramik parçasının istatistik verileri desteklemesi amacıyla dikkate alınmış ancak bu seramiklerin benzerleri olması nedeniyle katalog çalışmasında yer verilmemiştir.

[285] Bkz. Tablo 15: NY17.S11.

önce de belirtildiği üzere literatürde stratigrafik veriler sağlayan diğer kentlerde bulunan kap formları ile karşılaştırılmıştır. Ayrıca olasılıkla tabana ait olabilecek bazı seramik parçalarının birleşen diğer parçalarının üst kotlardan bulunması ve yine aynı şekilde yapının geç dönemlerinde kullanılmış olması gereken kap formlarına ait parçaların da alt kotlarda tespit edilmiş olması da yapının kimi bölümlerinin bütün olarak değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Yapıda tespit edilen 3 farklı örneğin (Kat. No. 14, 20, 21) astar ve hamur yapılarındaki özensizlik dikkati çekmektedir. Olasılıkla bunlar DSB kap formlarını geç dönem üretimleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

DSC grubuna ait seramikler sayısal olarak oldukça az miktarda tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 1- Grafik 3). Tralleis üretimi olan DSB seramiklerinin, kentin Nysa ile yakınlığı düşünüldüğünde bu gruba ait seramiklerin kentte varlığı şaşırtıcı olmamalıdır.

Antik Dönem anayollarından birinin üzerinde yer alan Nysa'nın, bu konumunun da etkisiyle ithal kapları kentin diğer alanlarında da görmekteyiz. Roma Villası'nın dışında Kütüphane[286], Gerontikon[287] ve Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-*Plateia*'da[288] Anadolu'nun birçok kentinden de bilinen ithal kaplara rastlanmıştır. Coğrafi yakınlığın bir sonucu olarak Tralleis üretimi olan DSB seramikleri ile kentte daha yoğun olarak karşılaşılmaktadır.

Strabon, yün, taş ve diğer malların taşınması, askeri hareketler ve dini festivallere katılan grupların kullandığı bir güzergahtan bahseder[289]. Milet, Ephesos, Magnesia, Tralleis ve Laodikeia[290] gibi önemli kentlerin yer aldığı bu güzergah içerisinde Nysa'nın

[286] Kasubke–Möller 2012, 106–143.

[287] Tamsü Polat 2014, 140–146.

[288] Sönmez 2016, 17–20. 52, 53.

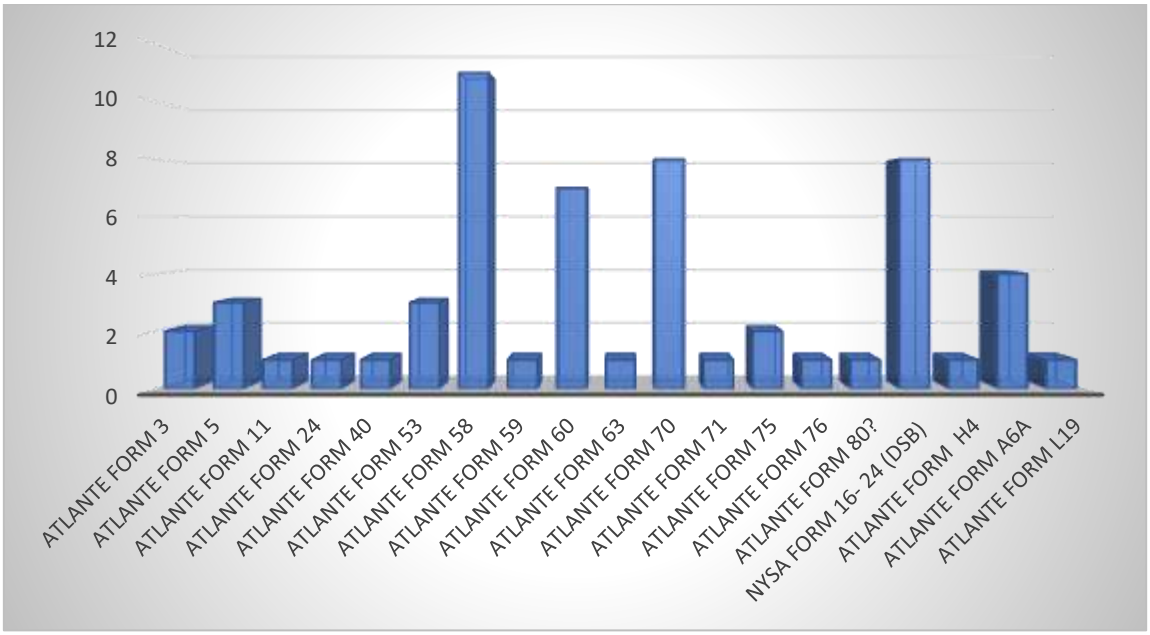
[289] Strab., XIV. 1.42/2.29; Üreten 2005, 210.

[290] Arnaoutoglou 2016, 279; Gökalp Özdil– Akdoğu Arca 2022, 40.

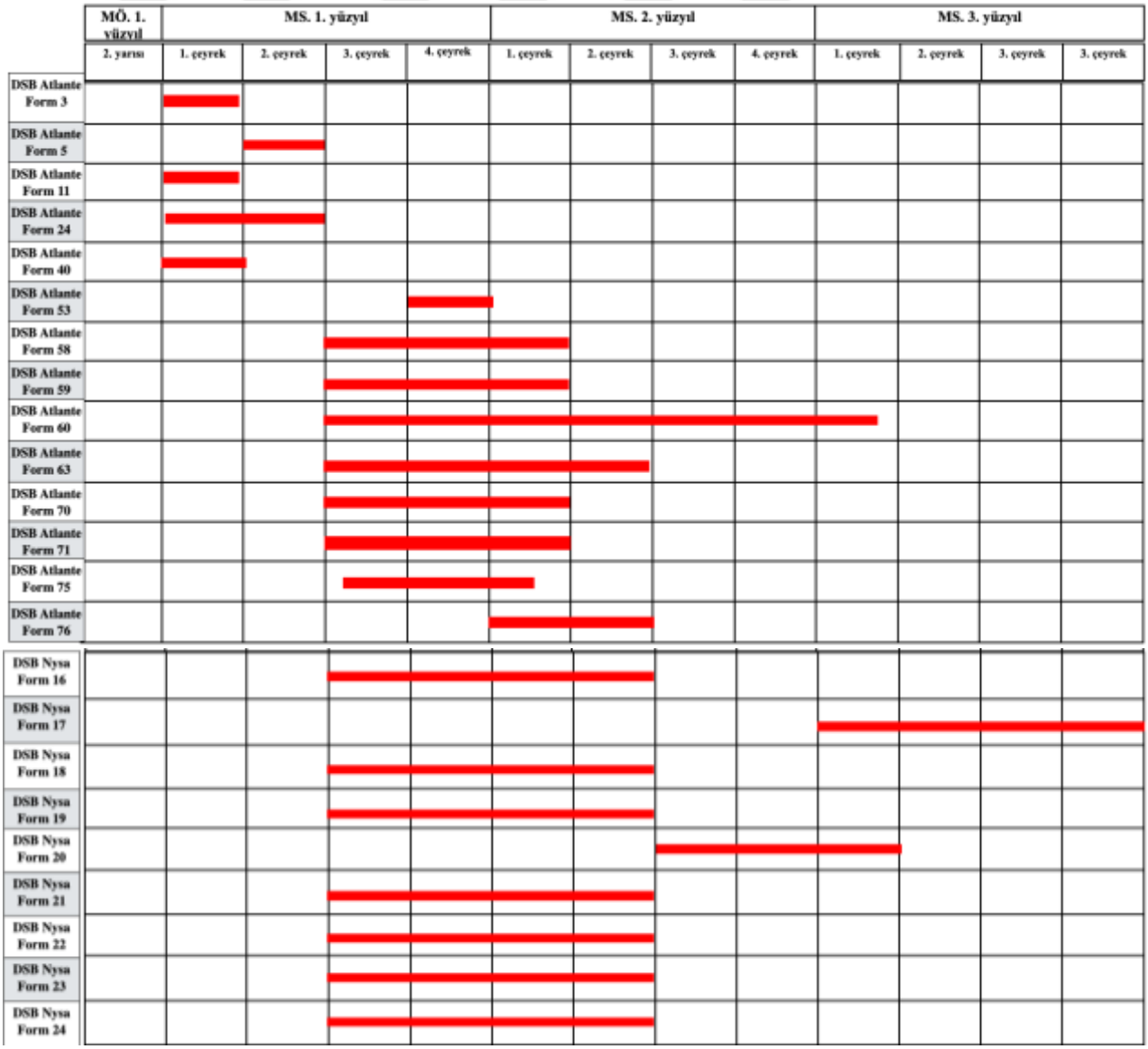
da bulunması kent için oldukça önemlidir. Bu güzergahın kullanım sürecine bağlı olarak kent, kültürel, sosyal ve ekonomik birikimini günden güne arttırmış olmalıdır. Bu birikimi takip edebileceğimiz en önemli arkeolojik materyallerden bir de seramiklerdir. Seramikler, kültürel, sosyal ve ekonomik açıdan kullanıldığı dönem ve bölgenin bir anlamda aynası niteliğindedir. Dolayısı ile söz konusu seramiklerin Nysa'da bulunması kültürel ya da sosyal bir etkileşimin sonucu ile açıklanabilir. Bölge içinde var olduğu bilinen ticari ilişkilerin bu süremikler üzerinden de sürdürülmüş olabileceği ifade edilebilir.

Grup	Form	Parça	Sayı
Doğu Sigillata B	Atlante Form 3/Tabak	Ağız kenarı	2
	Atlante Form 5/Tabak	Ağız kenarı- Kaide	3
	Atlante Form 11/Tabak	Kaide	1
	Atlante Form 24/Kâse	Ağız kenarı	1
	Atlante Form 40/ Kâse	Ağız kenarı	1
	Atlante Form 53/Kâse	Ağız kenarı	3
	Atlante Form 58/ Kâse	Ağız kenarı	11
	Atlante Form 59/ Kâse	Ağız kenarı	1
	Atlante Form 60/Tabak	Ağız- Kaide	7
	Atlante Form 63/Tabak	Ağız kenarı	1
	Atlante Form 70/Kâse	Ağız kenarı	8
	Atlante Form 71/Kâse	Ağız kenarı	1
	Atlante Form 75/Kâse	Ağız kenarı- Kaide	2
	Atlante Form 76/ Kâse	Ağız Kenarı	1
	Atlante Form 80?/ Kâse	Ağız Kenarı	1
	Nysa Form 16 – 24 (DSB)	Ağız kenarı- Kaide	8
Doğu Sigillata C	Atlante Form A6a/ Kâse	Ağız kenarı- Kaide	4
	Atlante Form H4/ Tabak	Ağız Kenarı	1
	Atlante Form L19/ Kâse	Ağız Kenarı	1
Toplam			58

Tablo 4: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Doğu Sigillataları ile ilgili istatistiki tablo

Grafik 3: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan DSB ve DSC Seramikleri form dağılımı ve sayısal verileri

Tablo 5: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan DSB seramiklerinin kronolojisi

	MS. 1. yüzyıl				MS. 2. yüzyıl				MS. 3. yüzyıl			
	1. çeyrek	2. çeyrek	3. çeyrek	4. çeyrek	1. çeyrek	2. çeyrek	3. çeyrek	4. çeyrek	1. çeyrek	2. çeyrek	3. çeyrek	4. çeyrek
DSCAtlante Form A6a												
DSCAtlante Form H4												
DSC Atlante Form L19												

Tablo 6: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan DSC seramiklerinin kronolojisi

2.2. Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri

Roma Villası'nda bulunan Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerine ait kap formlarını tabak ve kâselerden oluşturmaktadır. Bu seramik grubuna ait profil veren 15 parça çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Bunlardan on bir tanesi Dorik Sütunlu Yapı 2 sektöründen, dördü ise Mozaikli Yapı sektöründen tespit edilmiştir. Form tanımlaması için Hayes'in 1972 yılı yayınında oluşturduğu tipoloji kullanılmıştır. Yapıda bulunan seramikler arasında Hayes Form 50A-B, 91, 99, 103B ve 105 gruplarına ait örnekler yer almaktadır.

Roma Villası'nda bulunan Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri ait kap formları tabak ve bir adet kâseden oluşmaktadır. Yapıda profil veren toplam 20 parça bulunmuştur. Formların tipolojisini belirlemek için J. W. Hayes'in oluşturduğu tipoloji dikkate alınmıştır. Yapıda bulunan formlar, Hayes Form 1, Hayes Form 3, Hayes Form 5 ve Hayes Form 8 olmak üzere dört ana tipe ayrılmaktadır. Bu formlar arasında baskın olan grup Hayes Form 3'e ait kaplardır. Hayes Form 3 kendi içlerinde çeşitlilik göstermektedir.

Roma Villası'nda sürdürülen çalışmalarda, Sagalassos üretimi kırmızı astarlı seramiklerine ait yalnızca 1 form tespit edilmiştir.

Bu çalışmada, söz konusu gruplara ait seramiklerin hamur, astar, form özelliklerinden ve literatürde yer alan verilerden yola çıkılarak bir sınıflandırma yapılmıştır. Roma Villası'nda bulunan Bölgesel Üretim Seramiklerine ait kap formları tabak ve kâselerden

oluşmaktadır. Yapıda bu gruba ait profil veren toplam 66 parça tez kapsamına alınmıştır. Bu seramikler 20 farklı tipe ayrılarak incelenmiştir.

2.2.1. Roma Villası'nda Bulunan Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (ARSW)

Erken Roma İmparatorluk döneminden bilinen formların yanı sıra bu dönemde (MS 2. yüzyıl- 7. yüzyıl) seramik repertuarına yeni gruplar da eklenmiştir. Bu yeni seramikler Atina Agorası'nda yaptığı incelemeler üzerine Waagé tarafından Geç Roma A, B ve C olarak adlandırılmıştır[291]. Lamboglia, İtalya'da da bulunan bu yeni gruba *Terra Sigillata Chiara* ismini vermiştir. Hayes yaptığı çalışmalar sonucunda bu gruba literatürde yaygın olarak kullanılan ve bütün seriyi kapsayan Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri ismini vermiştir[292].

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri hakkında ilk yayın Falbe tarafından 1833 yılında Kuzey Afrika'da yer alan Thapsus (Tunus) yerleşiminde bulunan bir testi üzerine yapılmıştır[293]. Atina Agorası ve Orontes- Antiochia'nın seramik buluntuları arasında yer alan bu ithal kırmızı astarlı seramik grubu daha öncede bahsedildiği üzere F. O. Waagé tarafından tanımlanmıştır[294]. Hayes[295] ise 1972 yılında yayınladığı ''Late Roman Pottery'' adlı kitabında bu seramikleri formlarına ve buluntu durumlarına göre gruplandırmış ve bu kap formlarını adlandırmıştır. Geç Roma Seramik tipoloji ve de kronolojisi üzerine en temel kaynaklar arasında yer alan kitaba ek olarak, 1980 yılında Hayes[296] ''Supplement To Late Roman'' ile bir önceki kitabını tamamlayıcı bilgileri eklemiştir.

---

[291] Waagé 1948, 4.

[292] Hayes 1972, 13; Hayes 2008, 67.

[293] Hayes 1972, 1.

[294] Waagé 1933, 298; Ladstätter– Sauer 2005, 144.

[295] Hayes 1972.

[296] Hayes 1980.

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri ilk olarak MS 3. yüzyılda büyük bir sıçrama yaşamıştır[297]. Kuzey Afrika atölyelerinde üretilen ve tüm Akdeniz dünyasında geniş bir pazara sahip olan Afrika Kırmızı Astarlı Seramik grubunun MS 2. yüzyıldan itibaren MS 7. yüzyıla kadar üretimi yapılmıştır. Bu seramik grubu İtalya, Anadolu, Mısır, Kıbrıs, Suriye ve Güney Rusya'ya kadar geniş yayılım alanı göstermektedir. Erken İmparatorluk döneminde İtalyan Sigillataları ile yaratılan seramik modasına benzer bir şekilde Romanın da dahil olduğu geniş bir alanda dönemin seramik üretimini elinde tutmuştur[298]. Bu seramikler, zeytinyağı, tahıl, şarap gibi üretim fazlası ürünlerin ticareti yapılırken nakliyesinde bir araç olarak kullanılmış olması olasıdır[299].

2.2.1.1.Hamur ve Astar Özellikleri

Oldukça kaba bir kile ve taneli bir görünüme sahip olan Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerinin erken dönem örneklerinde çoğu parça pembemsiye yakın bir renktedir. Hamurunda genel olarak küçük kireç parçacıkları ve kısmen de küçük siyah parçacıklar bulunmaktadır. Ancak nadiren kilin az yıkanmasından dolayı iyi elenmeyen kireç parçacıkları toplu haldedir. Bu da pişme sırasında bazen patlamalara yol açar ve yüzeyde küçük çukurlar oluşturur. Çoğunlukla iyi kalitede beyaz ya da kahverengi kuvars parçacıkları görülmektedir. Bu katkı maddeleri de yüzeyde tanecikli bir görünüm oluşturmaktadır. Ayrıca az miktarda gümüş mika parçacıkları da çoğu Afrika Kırmızı Astarlı kaplarında gözlenmektedir. Orta kalınlıkta gövde cidarına sahiptir. Astar kaliteli ve hafif parlaktır ancak *terra sigillata* astarlarında olduğu kadar parlak değildir. Gövde hamurundan biraz daha arınmış olarak uygulanan astar, hamurdan bir ya da iki ton daha koyu yapılarak tüm yüzeyi kaplamaktadır. MS geç 1. yüzyıldan MS geç 2. yüzyıl aralığındaki açık ve kapalı kap formlarının bazı örneklerinde fazla pişirmeden dolayı

[297] Bes– Poblemo 2009, 78.

[298] Hayes 1972, 3, 13; Hayes 2008, 71.

[299] Bes– Poblemo 2009, 78.

kabın yüzeyindeki astar pullanarak dökülebilmekte ya da hafif bir ton farkı oluşmaktadır[300].

Yaklaşık MS 2. yüzyıl- MS 3. yüzyılın ortalarına tarihlenen örneklerde kap yüzeyine kaba bir şekilde uygulanan astar daha ince ve mat bir hale gelmiştir. Astar hala tüm yüzeyi kaplamaktadır. MS 3. yüzyıl ortalarına gelindiğinde değişmeye başlayan Afrika kaplarının astarı daha kalın ve parlaktır. Aynı yüzyılın ilerleyen dönemlerinde astar yeniden incelmiştir bu da kaba parlak bir görünüm sağlamaktadır. MS geç 3. yüzyıl- MS erken 4. yüzyıl örneklerinde kapları daha yüksek derecede pişmektedir. Hamur ile astar belirgin bir şekilde kahverengiye yakın bir tondadır ve astar mattır. Bu kapların gövde hamurları kaba ve çoğunlukla kalındır. Yüzeyde düzgün çark izleri de gözlenmektedir. Söz konusu kapların yüzeyi de tıpkı erken dönem kaplarında olduğu gibi pullanarak dökülmektedir[301].

Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerinin son dönemine ait seramikler daha erken dönemde olduğu kadar kaliteli ve de ince değildir. Hamur temiz bir kırığa sahip olmasına rağmen oldukça taneciklidir. Bu dönem seramiklerinin erken dönem formlarından en belirgin farkı ise astarın artık tüm dış yüzeyi tamamen kaplamamasıdır. Yüksek derecede pişirme sonucunda Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerinin renk aralığı kırmızı ya da pembemsi tonlardan koyu kahverengi ya da morumsu kırmızıya kadar çeşitlenmektedir. Pürüzsüz bir yüzeye sahiptirler. Kaide üzerinde düzgün çark izlerine ve de iç yüzeyde fırça izlerine rastlanmaktadır. MS 4. ve MS 5. yüzyıla gelindiğinde üretimdeki artışa bağlı olarak birçok küçük düz ağız kenarlı kâsede dudak kenar altlarında düzensiz fırça izleri gözlenmektedir. Bu döneme ait bazı tabakların daha kalın varyasyonları yapılmaya başlanmıştır. Bunlar çoğunlukla daha düşük derecede pişmektedirler ve bu yüzden turuncu- kırmızı, kırmızı ya da pembemsi tonlarda astarlıdır. Nispeten tanecikli olan

[300] Hayes 1972, 13, 14, 289.

[301] Hayes 1972, 289–292.

hamur kili çok az mika katkı içermektedir. Bu yüzyıl seramiklerini Waagé'ın ''Geç B Seramiği'' ve Lamboglia'nın ''D Seramiği'' olarak tanımlamaktadır. Kil yapısı zaman içinde daha kaba katkılı ve orta kalınlıkta olan gövde kalınlığı ise zaman zaman ince olarak uygulanmış ancak çoğunlukla kalın cidarlıdır. Astar yüzeyi erken dönem kaplarına göre daha az parlaktır. Çoğunlukla yüzey kaba bir şekilde bırakılmıştır[302].

MS 5. ve MS 6. yüzyıllarda standart olan iki varyasyon bulunmaktadır. Bunlardan ilki MS 4. yüzyılda da yaygın olan (Geç B) ve MS 7. yüzyılın başlarında da yeniden görülecek olan mat yüzeyi olan bu kaplar kaba tanelidir ve çoğunlukla oldukça kötü pişirilmişlerdir. İkinci varyasyonda ise daha yaygın olarak karşımıza çıkan MS 5. yüzyıl ve MS 6. yüzyılın başlarında, MS 3. yüzyıl kapları ile benzer bir hamur yapısı bulunmaktadır; kalın, yarı parlak ve yoğun uygulanan parlak astar ara ara pullanarak dökülmektedir. Oldukça kaba olan bu kapların baskın katkı maddesi kireçtir. Turuncu- kırmızı ya da kiremit kırmızı tonlarında olan bu kapların astarları çoğunlukla dudağın alt ucunda sonlanmaktadır[303].

Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerin erken dönem kap formlarında rulet bantları dışında bezeme ya oldukça az kullanılmış ya da hiç kullanılmamıştır. Ancak MS 4. yüzyıldan itibaren metal kapların etkisiyle bezeme unsurları oldukça çeşitlenmiştir. Bu dönem bezeme unsurları arasında geometrik ve bitkisel motifler oldukça yaygın hale gelmiştir. MS 5. yüzyıl civarında Hristiyanlık ile ilgili bezemeler (özellikle haç formlu monogram) ve küçük hayvan motifleri yaygınlık kazanmış. MS geç 5. yüzyıldan - MS 6. yüzyıla kadar bir seri küçük kâsede merkezde tek sıra baskı/ damga bezeme yer almaktadır. Bunlar daha sonraki dönem tabaklarında fazla yaygın olarak kullanılmamaktadır. Ancak bezeme motifleri insan figürleri ya da daha küçük motiflerle çevrilmiş bir haç şeklinde yapılmaktadır. MS 6. yüzyılda baskın bezemeler arasında

[302] Hayes 1972, 290, 291.

[303] Hayes 1972, 292.

güvercinler, kandiller, azizler ve haçlar yer almaktadır[304]. Kullanılan baskı/damga ve rulet bezeme oldukça çeşitlidir. Bunların yanı sıra kabartma bezeme, yiv ve çentikler de sık sık kullanılmaktadır[305].

2.2.2. Roma Villası'nda Bulunan Geç Roma C- Phokaia Kırmızı Astarlı Seramiği (LRC)

Geç Roma Seramikleri arasında bir diğer büyük grubu oluşturan bu seramikler ilk olarak Waagé[306] tarafından çalışılmıştır. 1933 yılında Atina Agorası'nda yapılan çalışmalar sonucunda bu seramiklerin üretim merkezleri henüz tespit edilmeden önce yine Waagé[307] tarafından Geç Roma C olarak adlandırılmıştır. Hayes[308], 1972 yılında yaptığı çalışmasında Waagé ile aynı isimlendirmeyi kullanarak bu seramikleri değerlendirmiştir. E. Langlotz 1970 yılında Phokaia yakınlarında Geç Roma Kırmızı Astarlı seramiklerinin üretim artığına ait bir çöplük keşfetmiştir[309]. J.- Y. Empereur ve M. Picon 1986 yılında Phokaia'nın kuzeyinde beş farklı üretim merkezi belirlemiştir: Kyme, Myrina, Grynion, Elaia, Çandarlı[310]. Grynion'da tespit edilen seramik atölyeleri Çandarlı üretimi olan Doğu Sigiltta C formları gibi Phokaia Kırmızı Astarlı seramiklerini de üretmekteydi. Ancak bu iki seramik grubunun hamur yapıları oldukça farklıdır[311]. Hayes, farklı alanlardan aldığı Phokaia Kırmızı Astarlı seramik parçalarına ait örneklerin

[304] Hayes 2008, 69, 70.

[305] Hayes 1972, 295, 296.

[306] Waagé 1933, 298.

[307] Waagé 1933, 298.

[308] Hayes 1972.

[309] Poblemo 1999, 297.

[310] Empereur– Picon 1986, 143.

[311] Vaag 2005, 132.

hamur yapılarını analiz ederek tanımlamıştır. Seramiklerin bir merkezden üretimlerinin yapıldığı bu yapılan analizler sonucu anlaşılmıştır[312].

MS 4. yüzyılın sonlarında üretimi başlayan Phokaia seramikleri, genellikle Geç Roma C olarak bilinmesine rağmen bu grup için üretim coğrafyası temel alınarak alternatif isimler de sunulmuştur[313]. Bütün bu yeni bulgulardan sonra Hayes 1980 yılında yayınladığı çalışmasında Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik ismi önerirken, F. Mayet ve M. Picon ise Geç Phokaia Sigillatası ismini kullanmıştır[314].

MS 4. yüzyılda Afrika seramiklerine rakip olan doğu üretimi Geç Roma C seramikleri, Erken Çandarlı (DSC) seramikleri ile bağlantılı olarak üretilmiştir. Stil ve bezeme unsurları Kuzey Afrika seramiklerinden büyük ölçüde etkilenmiş olsa da Geç Roma C seramiklerinin kendine özgü bir geleneği bulunmaktadır. Bunu özellikle seramik formlarında görmekteyiz. Bu durum bize Geç Roma C seramiklerinin yeni bir seramik grubu olmadığına ve öncüllerinin olduğuna işaret etmektedir. MS 4. yüzyıl kontekstlerinde önemli miktarda üretimi yapılmış olduğu görülen Geç Roma C seramikleri yaklaşık olarak MS 5. yüzyılın ortalarından itibaren özellikle Doğu Akdeniz olmak üzere Ege kıyıları, Yunanistan, Sicilya, İtalya, İspanya, Portekiz, Dalmaçya kıyıları, Kıbrıs, Suriye, Mısır, Libya, Filistin gibi merkezlerin olduğu geniş bir pazara sahiptir. MS 5. yüzyılda oldukça yoğun olarak üretilen bu seramik grubu MS 6. yüzyılın ikinci yarısından itibaren düşüşe geçmiş ancak MS 7. yüzyılın erken aşamalarına kadar devam etmiştir[315].

[312] Hayes 1972, 323.

[313] Bes– Poblemo 2009, 79; Hernández de la Fuente 2011, 88.

[314] Hayes 1980, 525; Mayet– Picon 1986, 129.

[315] Waagé 1948, 52; Hayes 1972, 323, 368, 369, 415- 421, Map 14, 15; Martin 1998, 113.

Geç Roma C seramiklerinin günümüzde hala yaygın olarak kullanılan tipolojisi oluşturulmuş ve bu kap formları Hayes[316] tarafından on farklı forma ayrılmıştır. Bunların içinde Form 3 batıda en çok görülen formdur[317].

2.2.2.1.Hamur ve Astar Özellikleri

Geç Roma C seramikleri çoğunlukla yüksek derecede iyi pişirilmiş kahverengi-kırmızı, morumsu- kırmızı ya da vişne çürüğü rengindedir. Seramiklerin pişirilme derecesine göre renk tonlarında farklılıklar oluşmuştur. Düşük derecede pişirilen seramikler daha yumuşak, turuncu ya da turuncu- kırmızı tonundadır. Ancak bu durum daha çok bu seramiklerin erken dönemlerinde uygulanmıştır. Fırınlama sırasında dudağın dış yüzeyi hariç kap genelde aynı renktir. Pişmeden dolayı dudağın bu kısmı kırmızımsı-kahverengi, gri, siyah ya da içindeki yoğun kalkerden dolayı krem- beyaz bir renk almıştır ve bazen de yüzeyde pullanmalar oluşmuştur. Bu durumun oluşma nedeni ise kaplardan biri doğrudan diğerinin üzerine gelecek biçimde istiflenmesinden kaynaklanmaktadır. Böylece kapların, fırın içindeki gaza sadece dudak kısımları maruz kalır. Genellikle ince cidarlı ve sert dokuludur. Seramik kırıldığı zaman ufalanmadan temiz ve pürüzsüz bir şekilde kırılır. İnce bir tabaka şeklinde tüm yüzeyi kaplayan kırmızı astar kil renginden bir ton koyudur ve gövde ile bütünleşmiştir. Ancak, astar çoğunlukla iç yüzeye daha kalın bir şekilde uygulanmıştır. Aslında bu sadece arıtılmış kilin gövde üzerine uygulanmasıdır. Hamur yoğun miktarda beyaz ya da sarı kireç içermektedir. Ancak sıklıkla görülen bu kireç katkının uygulanmadığı örnekler de mevcuttur. Az miktarda mika, kum ve siyah noktalar da görülmektedir. Ancak diğer katkı maddeleri bu seramiklerin içinde mevcut değildir. Geç Roma C seramiklerinin iç yüzeyi ise sıklıkla izleri görülen bir çeşit spatula ile özenle pürüzsüzleştirilmiştir. Bazen zeminde geniş içbükey izlerden oluşan bantlar görülmektedir. Dış yüzeyde dudağın alt kısmında da iç

[316] Hayes 1972.

[317] Hayes 1972, 318– 346; Hernández de la Fuente 2011, 88.

yüzeydekine benzer bir pürüzsüzleştirme işlemi uygulanmıştır. Kaide genellikle alçak ve oyuk bir forma sahiptir[318].

Seramik form repertuarı sınırlı olan Geç Roma C seramik grubu, tabaklar ve açık formlu kâselerden oluşmaktadır. Ancak en yaygın olarak kullanılan form ise tabak ya da dudağın dış kısmında bir çıkıntı yapan sığ kâselerdir (Hayes Form 3). Bu kapların ağız kenarında geniş rulet bantlar ve tondosunda da baskı tekniği ile yapılan bir ya da daha fazla bant ile sınırlanan motifler sık uygulanan bezeme unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlar özellikle gelişi güzel olarak yapılmış çoklu sıralardan oluşan dişler ile çevrilidir. Özellikle Form 2 ve Form 3'e ait normal ve büyük örneklerin neredeyse hepsinde bezeme unsurları uygulanmıştır. Ancak MS 4. yüzyılın sonlarından itibaren görülen grubun ilk örnekleri bezeme unsuru olmadan üretilmiştir. Bunlar DSC seramikleri ile benzerlik göstermektedir. MS 5. yüzyıl boyunca İtalyan seramiğinden bilinen baskı bezeme tekniği ile kapların yüzeyleri süslenmeye başlanmıştır. Baskı bezeme geniş vazolar üzerinde yaygın olarak uygulanan bir bezeme türüdür ve yaklaşık olarak MS 6. yüzyılın ortalarına kadar da düzenli olarak kullanımı devam etmiştir. MS 6 yüzyılın ortalarından itibaren baskı bezeme kullanımı düşüşe geçer. Yaklaşık MS 600 yılında da bu tekniğin kullanımı bırakılmıştır. Form 2 ve Form 3'e ait örneklerin büyük bir çoğunluğu yoğun miktarda bezemeli üretilirken, daha geç döneme ait olan Form 10 ise genellikle bezemesiz olarak üretilmiştir. Bu kapların erken örneklerinde Afrika kaplarının form ve baskı tekniği ile yapılan bitki bezemelerini taklit ettiği görülmektedir. Ancak yaklaşık olarak MS 420 yılından sonra bu durum farklılaşarak değişime uğramıştır. Hayes[319], gruplara ayırdığı Geç Roma C seramikleri üzerinde 80 farklı baskı

[318] Hayes 1972, 323, 324; Martin 1998, 109; Vaag 2005, 132; Hayes 2008, 84.

[319]Hayes, Phokaia Kırmızı Astarlı Kaplar üzerindeki baskı/damga bezemeyi 3 farklı evreye ayırarak sınıflandırmıştır; yukarıda bahsi geçen bitkisel bezemeler ilk sınıfı oluşturmaktadır. Bunlar Afrika seramiklerinin etkisi altında gelişmiştir (MS 350- 430). İkinci sınıfı, genellikle rulet bezeme ile sıralı

bezeme tespit etmiştir. Geç Roma C seramiklerinin bezeme anlayışı üç aşamaya ayrılır. İlk aşamada MS 350- 430 civarına tarihlenen kaplarda görülen bitkisel bezemeler karşımıza çıkar. Bezeme unsurları arasında palmiye dalları, ışın sıraları, yardımcı bezemeler, sığ oluklar ile çevrili konsantrik bantlar ve rozetlerden oluşmaktadır. MS 440-490 civarına denk gelen ikinci aşamada hayvan motifleri ile haçlar rulet bezeme ile birlikte kullanılır. Bir önceki dönemden bilinen palmiye dallarının kullanımının (Afrika seramiklerinin etkisi) yanı sıra kendine özgü yeni küçük ve çizgisel motifler, lotus-tomurcuk, hayvan figürleri ve geometrik simgeler de bulunmaktadır.

MS 6. yüzyıl civarına tarihlenen son evrede ise merkezde tek başına yer alan hayvan ya da haç motifleri kullanılmıştır. Dudak üzerine görülen rulet de bu kaplarda uygulanan yaygın bir bezeme türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca rulet bezeme, merkezdeki baskı bezemenin etrafında bir çerçeve şeklinde de kullanılmıştır. Küçük Asya'nın batısında uygulanan baskı/damga bezemelerde olduğu gibi bir bant içine çok uçlu bir aletle üç ya da dört sıra baskı ile gelişi güzel olarak uygulanmaktadır [320].

MS 4. yüzyılda Doğu Roma'ya başkentlik yapan Konstantinopolis'in artan ihtiyaçlarınının karşılanması amacıyla Phokaia atölyelerine önem verilmiştir. MS 4. yüzyılın sonlarında üretimi başlamış olan bu seramikler, yaklaşık bir yüzyıl sonra ise Afrika seramiklerinin yerini alarak Akdeniz'in büyük bir çoğunluğu için üretilmiştir[321]. MS 7. yüzyılın başlarına kadar üretimi devam eden bu kaplar servis kabı olarak kullanılmıştır.

---

hayvan ve haç motifleri oluştururken, kabaca MS 6. yüzyıla tarihlenen üçüncü sınıfı ise, tondo merkezine yerleştirilen çeşitli hayvan ve haç motifleri oluşturmaktadır (Hayes 2008, 84).

[320] Hayes 1972, 346, 347, 349; Hayes 1997, 64; Berndt 2003, 33; Ladstätter– Sauer 2005, 144, 147; Hayes 2008, 84.

[321] Hayes 1997, 62; Hayes 1980, 525; Bes– Poblemo 2009, 79.

2.2.3. Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri (SRSW)

1987 yılında M. Waelkens'in fırın atıkları ve seramik parçaları üzerine çalışması ile Sagalassos seramikleri tanınmıştır. Sonraki çalışmalarda üç gruba ayrılarak incelenen bu seramikler MS 1.- 8. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir[322]. Augustus Dönemi'nden itibaren üretilen bu seramikler MS 700 yıllarına kadar oldukça geniş alanlarda kullanım görmüştür[323]. Roma Villası seramik buluntuları arasında Sagalassos üretimi kırmızı astarlı seramik grubuna giren yalnızca bir parça tespit edilmiştir.

2.2.4. Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri)

Geç Roma İmparatorluk Dönemi'nde, Akdeniz ticaretinde dolaşımda olan dönemin baskın olarak üretilen seramik gruplarının etkisi altında bölgesel olarak üretilen kırmızı astarlı ve devetüyü renkli seramikler de üretilmiştir. İthal gruplara ait seramikler kadar yoğun miktarda üretilmeyen bu seramikler, çağdaşları olan seramiklerin bölgesel bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Roma Villası'nda bir grup seramik hamur ve astar özellikleri bakımından incelendiğinde, Doğu Akdeniz pazarında yer alan diğer üretimlerden farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu seramiklerin hamur ve astar yapılarının farklılık göstermesi, onları dönemin popüler seramikleri olan Afrika ve Phokaia kırmızı astarlı seramiklerinden ayırmaktadır. Söz konusu eramikler daha geniş alanlara ticareti yapılan Afrika Kırmızı Astarlı ve Geç Roma C gruplarına ait seramiklerin taklitleri ile daha bölgesel ihtiyaçlara cevap veren Ephesos (Ephesian Red Slip Ware-ERSW), Perge[324], Laodikeia[325] ve Sardeis'de[326] bölgesel olarak üretilen kırmızı astarlı seramikler ile benzerlik göstermektedir.

---

[322] Waelkens 1991, 119, 129, 130; Willet– Poblemo 2015, 141, 155.

[323] Willet– Poblemo 2015, 141, 155.

[324] Fırat 1999, 31, 32.

[325] Bilgin 2017.

[326] Hayes 1972, 410; Waldner– Ladstätter 2014, 51.

Ege ve Batı Anadolu'da yer alan antik kentlerde görülen bu açık renkli seramikleri F. O. Waagé ilk defa fark etmiş ancak herhangi bir sınıflandırma yapmamıştır[327]. Daha sonra J. W. Hayes'in Saraçhane buluntuları arasında gördüğü açık renkli seramikleri ''Light Colored'' olarak tanımlamıştır[328]. B. Tekkök de Troas Bölgesi'nde yaptığı çalışmalarda bu seramikler içi ''West Asia Minor Pale'' ya da ''Late Roman West Asia Minor'' isimlendirmesini tercih etmiştir[329]. Çok az çalışma içerisinde bahsedilen bu kaplar, J. W. Hayes'in Saraçhane[330] ve Atina Agorası[331] yayınlarıyla literatürde yerini almaya başlamıştır. J. W. Hayes'in incelediği ancak bir gruplandırma yapmadığı bu kaplar için A. Opait tarafından bir gruplandırma yapılmıştır[332]. E. Ergürer Parion'da[333], M. Bilgin ise Laodikeia'da[334] ele geçen bu kaplar üzerine kapsamlı bir çalışma sunmuştur.

J. W. Hayes bu kapların Ege ve Batı Anadolu üretimi olduklarını ve Knidos bölgesinde üretilen Erken Roma üretimleri ile hamur yapılarının benzerlik gösterdiğini belirtmiştir[335]. E. Ergürer çalışmasında bu gruba ait kapların Parion'da sayıca fazla bulunduğunu ancak üretime yönelik kanıtların yetersizliğinden bahsederek B. Tekkök'ün Granikus Vadisinde yaptıkları çalışmaları referans göstererek bu kapların Troas Bölgesi'ndeki kentlerden birinde üretilmiş olduğunu belirtmiştir[336].

Tüm Akdeniz havzasında geniş bir yer tutan dönemin ince cidarlı, iyi fırınlanmış

[327] Waagè 1968, 42.

[328] Hayes – vd. 1968, 211.

[329] Tekkök Biçken 1996, 140, Fig. 87/G85; Heath– Tekkök 2008, 67, 68.

[330] Hayes 1968, 211.

[331] Hayes 2008, 91, 92.

[332] Opait 2004, 79.

[333] Ergürer 2012, 196.

[334] Bilgin 2017, 252.

[335] Hayes 1968, 211; Hayes 1972, 408; Hayes 2008, 91.

[336] Ergürer 2012, 194.

kırmızı astarlı Roma seramikleri ile form bakımından yakın benzerlik göstermelerine rağmen astar ve hamur içeriği bakımından onlardan hemen ayrılmaktadır. Bu kapların hamur renkleri, katkı maddeleri ve pişirme sürelerindeki farklılıkları, ithal kırmızı astarlı seramiklerin devamı niteliğinde, bölgesel üretim olarak piyasaya sürüldüklerini düşündürtmektedir.

Bu gruba giren kaplar, dönemin baskın olarak üretilen Afrika Kırmızız Astarlı ve Geç Roma C gibi grupların formlarını taklit etmektedir. Özellikle Phokaia üretimi olan Geç Roma C formlarından oldukça etkilenmişlerdir[337]. Bununla birlikte daha bölgesel ihtiyaçlara cevap veren Ephesos (Ephesian Red Slip Ware- ERSW), Laodikeia[338], Sardeis[339] ve Perge'de[340] bölgesel olarak üretim yapan atölyelerin de kendilerine özgü formları bulunmaktadır. Orijinallerinden daha düşük kalitede üretilen bu kaplar sadece bölgesel ihtiyacı karşılamak amacıyla yakın bölgelerdeki pazarlarda kendilerine yer bulmuştur[341].

İlk grupta astar genellikle tüm yüzeyi kaplayan koyu kırmızı tonlarında olan astar ithal kırmızı astarlı seramiklerden daha kalın olarak uygulanmıştır. İkinci grupta ise astar, deve tüyü renginde, mat kırmızıdan turuncuya doğru bir renk aralığı göstermektedir[342].

Bahsi geçen bu bölgesel üretim grubuna ait seramikler Roma Villası'nda da bulunmuştur. Yapıda bulunan bu grubun hamur yapısı incelendiğinde, Menderes

[337] Hayes 1972, 408- 410, Fig. 92/1, 4.

[338] Bilgin 2017.

[339] Hayes 1972, 410; Waldner– Ladstätter 2014, 51.

[340] Fırat 1999, 31, 32.

[341] Waldner– Ladstätter 2014, 51.

[342] Hayes 1972, 408, 409, Fig. 92/1, 4,

Havzasında bulunan Magnesia[343], Tripolis[344] gibi diğer kentlerin üretimlerine çok benzer olması, bu örneklerin Nysa'nın kendi üretimi olup olmadığının belirlenmesini zorlaştırmaktadır. Diğer kentlerde yapılan analizler sonucunda bu seramiklerin Menderes Havzasında bölgesel olarak üretilen bir grup olduğu anlaşılmıştır ve bunlar ''Menderes Sigillatası'' olarak isimlendirilmişlerdir[345]. Literatürde MS 5. yüzyılın ortaları ile 7 yüzyılın başlarına tarihlendirilen bu seramikler, ithal seramiklerden daha düşük kalitede üretilerek sadece bölgesel ihtiyacı karşılamak amacıyla yakın bölgelerdeki pazarlarda kendilerine yer bulmuştur[346].

2.2.4.1.Hamur ve Astar Özellikleri

Her iki grupta yer alan seramiklerin hamur yapısı, ithal formlara oranla nispeten daha kaba taneli bir yapıdadır. Bu bölgesel seramiklerin hamurları az miktarda kireç ve mika katkılıdır. Bu gruba giren kapların hamurları kırmızımsı kahve ya da kırmızımsı sarı tonlarındadır[347]. Hamur ithal seramiklerin aksine daha yumuşak veya orta sert yapıdadır.

Afrika Kırmızı Astarlı ve Geç Roma C örneklerinden farklılık gösteren bu bölgesel üretim kırmızı astarlı seramiklerinin yüzey renkleri hamur renginin birkaç ton koyusu şeklinde uygulanmıştır. Astar rengi, kırmızı ile açık kahve rengi tonları arasında değişmektedir. Astar ince sulu bir yapıya sahip olduğu için mat bir görünüme sahiptir. İşçiliği çok iyi olmayan bu kırmızı astarlı kapların yüzeyi hafif pürüzlüdür ve bazen çark izi görülmektedir. Ancak daha iyi bir işçilikle üretilmiş olan örnekleri de bulunmaktadır. Bazı örneklerin yüzeyinde renk dalgalanmaları mevcuttur. Gövde üzerinde, ağız

[343] Vapur 2006.

[344] Ok 2018.

[345] Waldner– Ladstätter 2014, 51.

[346] Hayes 1972, 408– 410; Waldner– Ladstätter 2014, 51.

[347] Rautman 1995, 42.

kenarında ve kaide de koyu kahverengi- siyah arası bir dalgalanma söz konusudur (Kat. No. 90, 126)[348].

Orijinallerinden daha düşük kalitede üretilen bu kaplar sadece bölgesel ihtiyacı karşılamak amacıyla yakın bölgelerdeki pazarlarda kendilerine yer bulmuştur[349].

2.2.5. Roma Villası'nda Bulunan Geç Dönem Kırmızı Astarlı Seramik Tipleri

2.2.5.1. Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (ARSW)

Nysa Form 28 (Hayes Form 50) (Kat. No. 48–54)

ARSW seramikleri içinde yer alan Hayes Form 50 kendi içinde A ve B olarak ikiye ayrılmaktadır. Roma Villası'nda 7 ağız parçası ve 1 kaide parçası J. W. Hayes'in Form 50 örnekleri ile benzerlik göstermektedir[350]. Geniş düz bir yüzeyi bulunan ve yüksek dik açıyla yükselen ince cidarlı, hafif eğimle dışa açılan basit ağızlı tabak formudur. Yapıda bulunan Hayes Form 50A sınıfına ait tabakların ağız kenarlarının ağız çapları ağız çapı 20 ile 22 cm aralığındadır[351] (Kat. No.48). Olasılıkla aynı kullanım evrelerine ait bir kaide parçası[352] da Hayes Form 50 form grubuna girmektedir (Kat.No.51). Form, J. W. Hayes tarafından MS 230/240- MS 360 aralığına tarihlendirilmiştir[353]. Yakın örneklerine,

[348] Hayes 1972, 408, 409, Fig. 92/1, 4; Bilgin 2017, 253, 254.

[349] Waldner– Ladstätter 2014, 51.

[350] NY17.DSY2.7 (+145 cm), NY17.DSY2.5 (+85 cm/+160 cm), NY18.DSY2.3 (+250 cm/+258 cm), NY18.DSY2.8 (+67 cm/+80 cm), NY18.DSY2.8 (+67 cm/+80 cm), NY18.DSY2.8 (+19 cm/+25 cm), NY18. DSY2.3 (+250 cm/+258 cm) (Figür 5).

[351] NY17.DSY2.7 (+145 cm) (Figür 5).

[352] NY18.DSY2.6 (Figür 5).

[353] Hayes 1972, 69-73.

Ephesos[354], Magnesia[355], Assos[356], Patara[357], Laodikeia[358], Sagalassos[359], Korinth[360], Paphos'da[361] rastlanmıştır. Ayrıca Kelenderis'de MS 3.- 4. yüzyıl'ın ikinci yarısı[362], Troia'da ise MS 300- 364[363], Tripolis örneklerinde ise MS 364- 392 yılları tarihlendirilmiştir[364]. Nysa örnekleri için de MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyılın ortaları verilebilir.

Roma Villası'nda bulunan Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerine ait örnekler arasında yer alan ağız parçası Form 50A'dan gövde bölümü farklılık göstermektedir[365]. DSY2 sektöründen bulunan 414 katalog numaralı örnek, J. Hayes'in Form 50 başlığı altında sınıflandırdığı derin tabaklar ile benzerlik göstermektedir. Dudak profili çok küçük olduğu için ağız çapı belirlenememiştir. Uzun yıllar kullanılan bu form, Hayes Form 50B, Hayes tarafından MS 350- 400 ve sonrasına tarihlendirilmiştir[366]. Nysa örneğinin benzerleri Kelenderis[367] ve Troia'da[368] bulunmuştur. Kelenderis'te bulunan örnek, M. Tekocak tarafından MS 4. yüzyıl ortalarından- MS 5. yüzyıl başlarına

[354] Krinzinger 2010, 192, Tafel 105/ A-K 758.

[355] Vapur 2009, 162, 266.

[356] Ayaz 2014, 43, Lev. 22, Kat. Nr. 99-101.

[357] Yıldırım 2012, 155, Şekil 2/10, 11.

[358] Şimşek– Bilgin 2018, 180, Fig. 8/ L13KGP.PT.304.

[359] Poblome 1999, 238, Fig. 19/6-8.

[360] Slane 1990, 55, Fig 110- 112.

[361] Hayes 2003, 285, Fig. 21/218.

[362] Tekocak 2006, 78, Lev. 5/38, 39.

[363] Tekkök Biçken 1996, 139, 140, Fig. 86/G79, G80.

[364] Ok 2018, 284.

[365] NY18.DSY2.8 (+19 cm/+25 cm), NY18. DSY2.3 (+250 cm/+258 cm).

[366] Hayes 1972, 69-73.

[367] Tekocak 2006, 52, Lev. 5/ 40.

[368] Tekkök 1996, 139, Fig. 87, G79.

tarihlendirilmiştir[369]. Troia'da bulunan örnek ise B. Tekkök tarafından MS 3. yüzyıl sonları ile MS 4. yüzyıl aralığına verilmiştir[370]. Nysa örneği için de yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları verilebilir.

Harita 12: Roma Villası- Hayes ARSW Form 50'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 29 (Hayes Form 91) (Kat. No. 55–59)

Roma Villası'nda tespit edilen ARSW grubu içinde değerlendirilen bir diğer örnekte, J. W. Hayes'in Hayes Form 91'le ilişkili kâse grubuna aittir. Bu tip kâselerin en belirgin özelliği ağız kenarının hemen altına oturma zeminine paralel gelen, ucu kanca şeklinde alta doğru döndürülen geniş çıkıntılı profildir. Derin gövde yapısı alta doğru daralarak alçak halka kaideye bağlanmaktadır. Gövde duvarının iç yüzünde sık ve uzun rulet bezeme görülür. Roma Villası'nda beş örnek ile temsil edilmektedir[371]. Ağız çapları 22 ve 26 cm'dir. Yapıda bulunan bir adet kaide parçası[372] da Hayes Form 91 grubu içinde değerlendirilebilir. Form, Hayes tarafından yaklaşık MS 4. yüzyıl sonları ile 5. yüzyıl

[369] Tekocak 2006, 52, Lev. 5/ 40.

[370] Tekkök 1996, 139, Fig. 87, G79.

[371] NY18.DSY2.5 (+8 cm/+19 cm), NY18.DSY2.1 (+79 cm/+141 cm), NY18.DSY2.1 (+79 cm/+141 cm).

[372] NY18. DSY2.1 (+79 cm/+141 cm).

sonları[373] aralığına tarihlendirilmiştir. Assos'da MS 5. yüzyılın ikinci yarısına[374], Ephesos'da MS 4.-5. yüzyıl/ 450- 530 yılları[375], Tripolis'te MS 5.- 6. yüzyıla[376], Idyma'da[377] MS 530- 600 aralığına tarihlendirilmiştir. Hayes Form 91 grubu ile ilişkilendirilen 58, 59 (DSY2 sektörü) ve 56 (MY sektörü) katalog numaralı örnekler ile birlikte iki bronz sikke[378] de bulunmuştur. DSY2 sektöründe tespit edilen sikke MS 582-602 yıllarına, MY sektöründe tespit edilen sikke ise MS 527-565 yıllarına tarihlenmektedir. Literatürde yer alan benzerleri ve bu bronz sikkeden hareketle Nysa örnekleri için de MS 5. yüzyılın ikinci yarısı ile MS 6. yüzyıla ait olduğu söylenebilir[379].

Harita 13: Roma Villası- Hayes ARSW Form 91'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

[373] Hayes 1972, 144; Hayes 2008, 79, 80, Fig. 36/1140, 1141.

[374] Ayaz 2014, 47, Kat. No. 120/27.

[375] Mitsopoulos– Leon 1991, 142, Taf. 197 M2; Gassner 1997, 149, Taf. 49, 595

[376] OK 2018, 291.

[377] Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 15, Figür 5, Kat. No 55.

[378] Bkz. Tablo 16, 19: NY18.S1, NY18.S33.

[379] Hayes 1972, 158, Form 103; Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 341.

Nysa Form 30 (Hayes Form 99) (Kat. No. 60)

DSY2 sektöründen tespit edilen 60 katalog numaralı parça, J. W. Hayes'in ARSW grubuyla ilişkili Form 99[380] başlığı altında gruplandırdığı kâse formlarıdır. Dışa kalınlaştırılmış ağızlı, yarı küresel gövdeli kâse formudur. Roma Villası'nda tek parça ile temsil edilmektedir. Bu kapların benzerlerine Ephesos[381], Tarsus[382], Parion,[383], Saraçhane[384] ve Knossos'da[385] rastlanmıştır (Harita 14). Form J. W. Hayes tarafından MS 510- 540 yıllarına tarihlendirilmektedir[386].

Nysa Form 31 (Hayes Form 103B) (Kat. No.61)

Roma Villası'nda tespit edilen ARSW sınıfına ait son örnek, Hayes Form 105 geniş tabaklar ile ilişkilidir. Geniş, düz ve sığ gövdeli, yuvarlatılmış dudaklıdır[387]. Dışa kalınlaştırılmış ağız, gövde duvarından hafif bir şekilde dışarı taşmaktadır. Alta doğru daralan gövde profili köşeli bir dönüşle bir kademe daha daralarak halka kaideye bağlanmaktadır. Ağız çapı 26 cm'dir. J. Hayes'in iki alt gruba ayırarak incelediği bu tip derin kâselerden, Tip B, Nysa buluntusuyla benzer profil özelliklerine sahiptir. J. W. Hayes Form 103'ün üretim tarihi için MS 500- 625 arasına tarihlendirilmiştir[388]. Formun yakın bir benzeri Parion'da[389] MS 6. yüzyıla tarihlendirilmiştir (Harita 14).

[380] Hayes 1972, 152.

[381] Gassner 1997, 150, Taf. 49/599.

[382] Adak Adıbelli 2006, 69, Lev. 10/122.

[383] Ergürer 2012, 136, Lev. 113- 114/242–246.

[384] Hayes 1992, 36, Fig.23/1.

[385] Hayes 2001, 438, 439, Fig. 4/A21.

[386] Hayes 1972, 155.

[387] NY17.DSY2.7 (+160 cm/+174 cm).

[388] Hayes 1972, 157–160, Fig. 29/103B.

[389] Ergürer 2012, 670, Lev. 116/249.

Harita 14: Roma Villası- Hayes ARSW Form 99 A ve 103B'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 32 (Hayes Form 105) (Kat. No.62)

MY sektöründe tespit edilen ARSW grubuna ait örnek, Hayes Form 105[390] ile benzerlik göstermektedir[391]. Yumru şeklinde içe ve dışa kalınlaştırılmış geniş tabak formudur. Formun benzerlerine Kelenderis[392], Parion[393] ve Korinth'te[394] rastlanmıştır (Harita 15). Literatürde MS 6. yüzyıl sonları ile 7. yüzyılın ilk yarısı aralığına tarihlendirilmiştir.

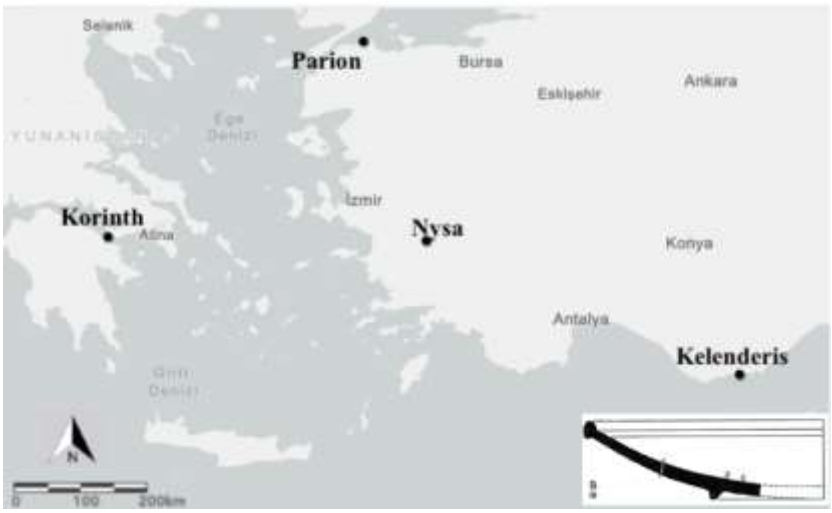
[390] Hayes 1972, 167, Fig. 31.

[391] NY19.MY.16 (+112 cm/+36 cm).

[392] Tekocak 2006, 103, Lev 91/61.

[393] Ergürer 2012, 411, Lev. 118/256.

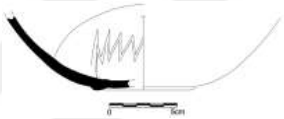
[394] Williams– Zervos 1983, 30, Fig. 15.

Harita 15: Roma Villası- Hayes ARSW Form 105'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Hayes Form 50 A
Kat. No. 50

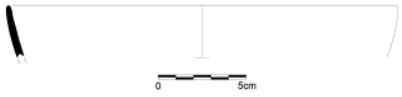
Hayes Form 91
Kat. No. 59

Hayes Form 50B
Kat. No. 52

Hayes Form 99 A
Kat. No. 60

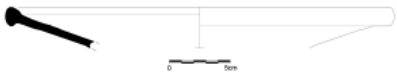
Hayes Form 50B
Kat. No. 53

Hayes Form 103B
Kat. No. 61

Hayes Form 91
Kat. No. 55

Hayes Form 105
Kat. No. 62

Tablo 7: Roma Villası'nda bulunan ARSW formları

2.2.5.2.Phokaia Astarlı Seramikleri (LRC)

Nysa Form 33 (Hayes Form 1 A) (Kat. No. 63)

Dorik Sütunlu Yapı 2 sektöründe tespit edilen bir kaide parçası[395] LRC Hayes Form 1 grubuna ait tabak formlarının kaideleri ile benzerlik göstermektedir. Yüksek konik kaidenin çapı 11 cm'dir. Hayes bu formu dört alt tipe ayırarak incelemiştir (A, B, C, D)[396]. Nysa örneği bunlardan A tipi ile benzerdir. Hayes Tip A serisi, Çandarlı seramikleri içinde yer alan Form 4'ün varyasyonu olarak üretilmiştir. Her iki kabın genel şekli ve kaidenin yapısı oldukça benzerdir[397].

Formun literatürde benzerlerine Knidos[398], Ephesos[399], Patara[400], Antrandros[401], Assos[402], Parion[403], Saraçhane[404], Kelenderis[405], Tarsus[406] ve Atina'da[407] rastlanmaktadır (Harita 16). J. Hayes Form 1'in üretim tarihi için MS 4. yüzyılın sonları- 5. yüzyıl başlarını önermektedir[408].

[395] NY17.DSY2.8 (+180 cm kotu).

[396] Hayes 1972, 325.

[397] Hayes 1972, 326.

[398] Doksanaltı 2006, 497, 498, K210a.

[399] Gassner 1997, 136, Taf.44/529.

[400] Uygun 2011, 239, Lev. 33/495.

[401] Aktaş 2018, 151, Kat. No. 242- 247.

[402] Ayaz 2014, 52, Kat. No. 122–125/28.

[403] Başaran– Ergürer 2016, 128, Fig. 3/50.

[404] Hayes 1965, 235, Fig. D/3.

[405] Tekocak 2006, 103, Kat. No. 63- 65/10.

[406] Adak Adıbelli 2006, 98, Kat. No. 218–222.

[407] Hayes 2008, 87, 237, Fig.37/1230, 1231.

[408] Hayes 1972, 326.

Harita 16: Roma Villası- Hayes LRC Form 1'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 34 (Hayes Form 3) (Kat. No. 64–79)

Phokaia formları arasında yapıda nispeten en çok karşılaşılan form grubunu oluşturmaktadır. Roma Villası'nda toplamda 12 adet ağız parçası, 4 adet de kaide parçası tespit edilmiştir[409]. Dışa doğru kalınlaştırılarak hafifçe çekilmiş dikey ağız kenarlı tabak formu[410] (Kat. No. 66). Dudağın iç kısmı düz biçimli bir profile sahiptir. Form dudağın dış yüzeyinde bir çıkıntı yapar ve iç bükey bir duvar ile devam eder. Ağız çapı 14 ile 28 cm arasında değişmektedir. Dorik Sütunlu Yapı 2 sektöründe ağız ve kaide olmak üzere iki parça halinde tespit edilmiştir[411]. Bunlardan ağız parçası, dış yüzeyde kalınlaştırılmış, üçgen formlu ağız kenarına sahiptir. Kavisli gövde, küçük halka kaide ile sonlanmaktadır. Ağız çapı 21 cm'dir[412] (Kat. No.75). Form, Hayes Form 3H örnekleri ile benzerlik göstermektedir. J. W. Hayes tarafından MS 6. yüzyıl ortalarına tarihlenmektedir[413].

[409] NY18.DSY2.5 (+69 cm/+102 cm), NY18.DSY2.3 (+110 cm/+169 cm), NY17.DSY2.6 (+251 cm/+262 cm), NY17.DSY2.7 (+160 cm/+174 cm), NY19.DSY2.K4 (+125 cm/+180 cm- benzer örnekleri olduğu için kataloğa alınmamıştır).

[410] NY18.DSY2.3 (+169 cm/+110 cm).

[411] NY18.DSY2.8 (+25 cm/+43 cm), (NY19.DSY2.K2 (+125 cm/+150 cm).

[412] NY18.DSY2.8 (+25 cm/+43 cm).

[413] Hayes 1972, 338.

Hayes Form 3 grubu, MS 5. yüzyılın ikinci yarısından MS 6. yüzyılın ilk yarısına kadar Akdeniz pazarlarında yaygın olarak talep görmüştür[414]. Form 3 grubuna ait olan 4 adet kaide parçası da yapıda bulunan LRC seramikleri arasında yer almaktadır[415]. Kaidelerin çapları 13 -20 cm arasında değişmektedir. Oldukça yaygın kullanımı olan LRC Form 3 grubuna ait örnekler ile Nysa'da Kütüphane[416] ve Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-*Plateia*[417] çalışmalarında da ele geçmiştir. Formun yakın benzerleri Milet[418], Labraunda[419], Smyrna[420], Idyma[421], Kilikia[422], Kelenderis[423], Antiokheia[424], Troia[425], Parion[426], Xanthos- Letoon[427], Sardis[428], Paphos[429], Korinth[430], Alezio (İtalya)[431], Lagos

[414] Hayes 1972, 316.

[415] NY18.DSY2.5 (+8 cm/+19 cm- 2 örnek), NY18.DSY2.8 (+48 cm/+67 cm), NY18.DSY2.3 (+270 cm/+288 cm), NY18.DSY2.6, NY18.MY.12 (+58 cm).

[416] Kasubke– Möller 2012, 115, Taf. 75/Kat.No. 14.

[417] Sönmez 2016, Kat. No. 67.

[418] Berndt 2003, Taf. 15/166- 168.

[419] Hellström 1965, Pl. 37/333.

[420] Doğer 2011, Pl.III/b-e, 100; Erol 2011, 416, Kat. No. K- 294.

[421] Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 14, 15, Figür 5, Kat. No 47- 48.

[422] Francis 2011, 79, Fig. 3a; Tülek 2015, 240, Fig. 10.

[423] Tekocak 2006, Lev. 11/73, 105.

[424] Waage 1948, Pl. XI/947k.

[425] Tekkök Biçken 1996, 120, Fig. 86/F26.

[426] Ergürer 2012, 680, Lev. 126/277, 278.

[427] Badie– Lemaitre– Moretti 2004, 186, PL. VI/2.

[428] Rautman 1995, 44, 52, Fig. 4, 11/ 1.5, 2.13-2.15.

[429] Giudice 1997, 23, Fig. 5/3.

[430] Williams II– Zervos 1982, 137, Fig. 2/63, 64; Warner Slane– Sanders 2005, 259, Fig. 5/ 2.11.

[431] Harrison 2003, 158, Fig. 6/13.

(Portekiz)'de tespit edilmiştir[432]. Form, Phokaia'da[433] MS 5. yüzyılın ikinci yarısı ile son çeyreğine, Ephesos'da[434] MS 5. yüzyıla, Atina'da[435] MS 460- 475 yıllarına tarihlenmektedir. Paralel örneklerinin gösterdiği tarihleme verilerinden hareketle Nysa örneğinin MS 5. yüzyılın ikinci yarısı ile MS 6. yüzyılın ortalarına tarihlendirmek doğru olacaktır. Dorik Sütunlu Yapı 2 sektöründe tespit edilen 64 katalog numaralı örnek ile birlikte MS 267- 268 yıllarına tarihlendirilen bronz bir sikke de tespit edilmiştir[436]. Söz konusu seramik parçası ile bronz sikkenin kullanım dönemleri arasında yaklaşık iki yüz yıllık bir fark bulunmaktadır. 64 katalog numaralı örnek, yapının geçirdiği depremler sonucunda üst kotlardan bu kot seviyesine[437] taşınmış olmalıdır.

Phokaia Form 3 sınıfına ait örnekler arasında dudak profiline göre farklılıklar göstermektedir. Yapıda Hayes Form 3 C formuna ait kapların dışında 3 E, 3 F ve 3 H sınıflarına ait örnekler de bulunmuştur[438]. Form 3 C MS 5. yüzyılın ikinci yarısına, Form E MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başına, Form 3 F MS 6. yüzyılın ilk yarısına, Form 3H ise MS 6. yüzyılın ortasına tarihlendirilir[439].

[432] Ramos ve diğ. 2007, Fig. 2/10, 92; Ayrıca Lagos buluntuları arasında Hayes Form 3C'nin yanı sıra 3D ve F formları da yer almaktadır.

[433] Fırat 2011, 137, 196, Lev. 110/32.

[434] Ladstätter– Sauer 2005, Taf. 3/38; Liko 2010, 201, Taf. 101/74.

[435] Hayes 1972, 333, Fig. 67/7.

[436] Bkz. Fig. 23.

[437] NY18. DSY2.5 (+69 cm/+102 cm).

[438] NY17.DSY2.3 (-14 cm/+24 cm), NY18. DSY2.1 (+199 cm), NY18.DSY2.5 (+160 cm).

[439] Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d; Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280- 1291; Ladstätter– Sauer 2005, 174, Taf. 6/Kat. No. 71.

3 F grubuna giren tabakların dudak kenarı üstten düz ve iç kısımda kavislidir[440]. Ağız kenarı 17 cm'dir (Kat. No. 69). Hayes Form 3 F benzerleri, Knidos'ta[441] MS 6. yüzyılın ortalarına, Atina Agorası'nda MS 6. yüzyılın ikinci çeyreğine tarihlenmektedir[442].

Harita 17: Roma Villası- Hayes LRC Form 3'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 35 (Hayes Form 5) (Kat. No. 80, 81)

Roma Villası'nda tespit edilen LRC seramikleri başlığı altında incelenen bir diğer form ise Hayes Form 5[443] olarak isimlendirilen tabaklar ile benzerlik göstermektedir. Yapıda iki örnek ile temsil edilmektedir[444]. Dışa açılan yatay ağız kenarlı, dış bükey ve derin gövdeli bir forma sahiptir. Formun tondosunda genellikle damga bezeme bulunmaktadır ancak Nysa örneklerinin her ikisinde de kaide kısmı korunmamıştır. Formun yakın benzerleri Ephesos[445], Atina Agorası[446], Phokaia[447], Tarsus[448], Assos[449] ve

[440] NY18.DSY2.5 (+160 cm).

[441] Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d.

[442] Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280–1291.

[443] Hayes 1972, 343.

[444] NY18.DSY2.1 (+79 cm/+141 cm), NY18. DSY2.1 (+141 cm/+155 cm), NY19.DSY2.K4 (+36 cm/+60 cm).

[445] Liko 2010, 235, Kat. No. 587; Ladstätter– Sauer 2005, 175, Taf.6/83.

[446] Hayes 1972, 339; Hayes 2008, 88, Fig. 41/1300- 1303.

[447] Fırat 2011, 144–146, Kat. No. 220.

[448] Adak Adıbelli 2006, 110, 111, Lev. 27/301, 302.

[449] Ayaz 2014, 60, 61, Kat. No. 204- 207/50.

Parion'da[450] bulunmuştur. Hayes'in[451] önerileri göz önüne alındığında Hayes Form 5'in, Hayes Form 3 ile paralel olarak üretildiği ve MS 5. yüzyılın ilk yarısından MS 6. yüzyılın ortalarına kadar üretiminin yapıldığı kabul edilmektedir.

Harita 18: Nysa Hayes LRC Form 5'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Nysa Form 36 (Hayes Form 8) (Kat. No. 82)

Yapıda tek örnek ile temsil edilen form DSY2 sektöründen tespit edilmiştir. Geniş, dışa uzantılı ve aşağı sarkık ağız kenarlı kâse formludur[452]. Nysa örneğinde aşağı sarkan ağız kenarı kırık olarak bulunmuştur. Dışa çekilen ağız kenarı üzerinde iki yiv yer almaktadır. Ağız kenarı 10 cm'dir. Kâse, Hayes Form 8 örnekleri ile benzerlik göstermektedir[453]. Formun benzerleri ile Idyma[454], Phokaia[455], Atina Agorası[456], Parion[457], Assos[458] ve Tarsus'da[459] karşılaşılmaktadır.

[450] Ergürer 2011, 173, Kat. No. 347.

[451] Hayes 1972, 343, Fig.70/5.

[452] NY19.DSY2.K1 (-8 cm/+15 cm).

[453] Hayes 1972, 342, Fig. 70

[454] Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 14, Figür 5, Kat. No 50.

[455] Fırat 2011, 322, Lev. 114/389.

[456] Hayes 2008, 88, Fig. 41/1318.

[457] Ergürer 2011, 175, 176, Kat. No. 349- 357.

[458] Ayaz 2014, 62, 63, Kat. No. 210- 212/52.

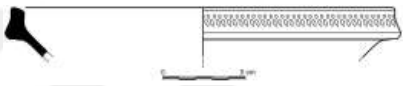
[459] Adak Adıbelli 2006, 112, Kat. No. 332–334.

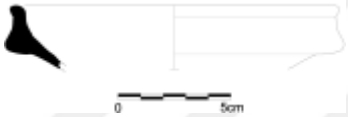
Harita 19: Nysa Hayes LRC Form 8'lere benzer örneklerin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

Hayes Form 1 A
Kat. No. 63

Hayes Form 3 H
Kat. No. 73

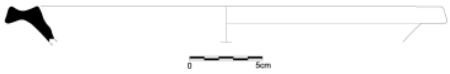
Hayes Form 3 C
Kat. No. 64

Hayes Form 3
Kat. No. 77

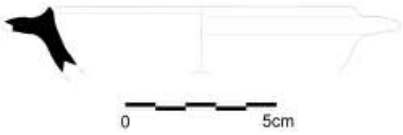
Hayes Form 3 C
Kat. No.66

Hayes Form 5
Kat. No. 80

Hayes Form 3 C
Kat. No.68

Hayes Form 8
Kat. No. 82

Tablo 8: Roma Villası'nda bulunan LRC formları

2.2.5.3. Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri (SRWS)

Nysa Form 37 (TİP 1A160) (Kat. No.83)

Roma Villası'nda yalnızca bir parça ile temsil edilen kâse formu. DSY2 sektöründen tespit edilen örnek Sagalassos Kırmızı Astarlı seramik grubu içinde yer alan Form 1A160[460] örnekleri ile benzerlik göstermektedir. Form, Poblemo tarafından MS 1.- 4. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir. Nysa örneği, yapıda bulunan diğer buluntular dikkate alındığında bu formun diğer gruplarla uyumlu olarak MS 3.- 4. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri Değerlendirme

Nysa Roma Villası buluntuları arasında toplam 15 adet tespit edilen Afrika Kırmızı Astarlı seramikleri %9'luk bir dilime sahiptir (Grafik 2, 4). J. W. Hayes tarafından 200 farklı form tipine ayrılan bu seramiklerden yalnızca 5 tip yapıda ele geçmiştir. J. W. Hayes'in tipolojisi temel olarak alınarak yapıda bulunan en erken örneklerden geç örneklere doğru bir sınıflandırmaya gidilerek Form 50, 91, 99, 103 ve 105 tipleri belirlenmiştir (Tablo 10, Grafik 4). Söz konusu örnekler arasında en erken örnekler Hayes Form 50'nin literatürde yer alan benzerleri MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları tarihlenmesine rağmen, ARSW Hayes Form 50 ile ilişkili olan Kat. No 181[461] ile aynı alanda MS 2. yüzyıla ait bronz bir sikkenin[462] bulunmuş olması stratigrafik verilerin düzenli olmadığını göstermektedir. Bu tarihsel farklılığın, yapının farklı dönemlerde kullanımının devam etmesi ve alanın yoğun bir şekilde akıntı toprağının birikmiş olması ile açıklanabilir. Afrika kapları arasında en geç döneme tarihlenen örneği MS 6. yüzyılın ikinci yarısı- MS 7. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen Form 105'dir (Tablo 10). Afrika

[460] Poblome, Sagalassos Red Slip Ware, 44, 45, 351, res. 15.

[461] NY17.DSY2.7 (+145 cm) (Figür 5).

[462] Bkz. Figür 22.

üretimi bu kapların az sayıda ele geçmesi, Nysa'nın Kuzey Afrika ile ticari ilişkilerinin daha sınırlı olduğunu göstermektedir.

Afrika üretimi olan kırmızı astarlı kaplar MS 1.- 3. yüzyıl arasında Akdeniz pazarına hakim olmuş ve 4. yüzyılda da etkisi devam etmiştir463. MS 5. yüzyıldan sonra Phokaia gibi güçlü bir üretim merkezinin de seramik piyasasına dahil olması Afrika atölyelerinin gittikçe gerilemesine neden olmuş, ancak üretim MS 7. yüzyıla kadar devam etmiştir464. Bu bağlamda MÖ.1- MS 2. yüzyıl aralığında varlık gösteren DSB grubuna ait seramikler kentte coğrafi konumunun yakınlığı ile tercih edilirken, uzak mesafede olması nedeniyle ulaşımı daha zor olan Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklerin kente daha geç dönemde girmesinin nedeni olarak gösterilebilir. Yapıda bulunan Afrika Kırmızı Astralı Seramikleri'ne ait en erken örnekler Hayes Form 50 grubu içinde değerlendirilen parçalardır. MS 3. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren üretimi yapılan bu kap formu, Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-Plateia'da[465] da Afrika üretimi kaplar arasında en erken veri sağlayan formdur.

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik (Late Roman C) örneklerinden Roma Villası'nda toplam 20 parça bulunmuştur. Çalışmada incelenen seramikler arasında %12'lik bir dilime sahiptir (Grafik 2, 4). Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubuna ait seramiklerin dudak, kaide ve form farklılıklarına göre tarihlenmeleri bir ölçüt oluşturmaktadır[466]. Yapıda, J. W. Hayes'in oluşturduğu tipolojiye göre Form 1, 3, 5 ve 8 tipleri belirlenmiştir (Tablo 10, Grafik 4). Bu gruplar içinde Form 3 en baskın form olarak karşımıza çıkmaktadır. Nysa Roma Villası Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri genel olarak

[463] Hayes 1972, 59.

[464] Ergürer 2012, 118, 119.

[465] Sönmez 2016, 63, 154.

[466] Hayes 1972.

değerlendirildiğinde en erken örneklerinin MS 4. yüzyılın ikinci yarısından itibaren, en geç örneklerinin ise MS 6. yüzyılın ikinci yarısına kadar kullanıldığını görmekteyiz.

Yapıda bulunan LRC seramiklerinin, Kat. No. 64, 65, 69, 75, 76, 80, 82) belirli bir stratigrafiden bahsetmek mümkün değildir. Daha öncede bahsedilen, MS 5. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen LRC Form 3 grubuna giren katalog numarası 334 örneği ile birlikte bulunan MS 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen bronz sikke[467] buluntusunun tarihlerinin birbiriyle uyuşmaması burada stratigrafinin oluşturulmasını engellemiştir. Ancak MY sektöründen tespit edilen 64 katalog numaralı parça ile birlikte bulunan bronz sikkenin[468] tarihleri örtüşmektedir.

Yapıda, Sagalassos üretimi kırmızı astarlı seramiklerden ise yalnızca bir örnek bulunmuş olması da hem kentin ilişki kurduğu bölgelerin belirlenmesi hem de kentte tespit edilen ithal seramiklerin çeşitliliğinin öğrenilmesi bakımından oldukça önem arz etmektedir.

Kentin diğer çalışma alanları olan Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-Plateia'da[469] ve Kütüphane'de[470] de Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri'ne ait örnekler bulunmuştur. Roma Villası buluntuları arasında Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri, DSB seramiklerine oranla daha az sayıdadır. Benzer bir durum kentin Kütüphane ile Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-Plateia alanlarında da görülmektedir.

[467] Bkz. Tablo 15: NY18-S10.

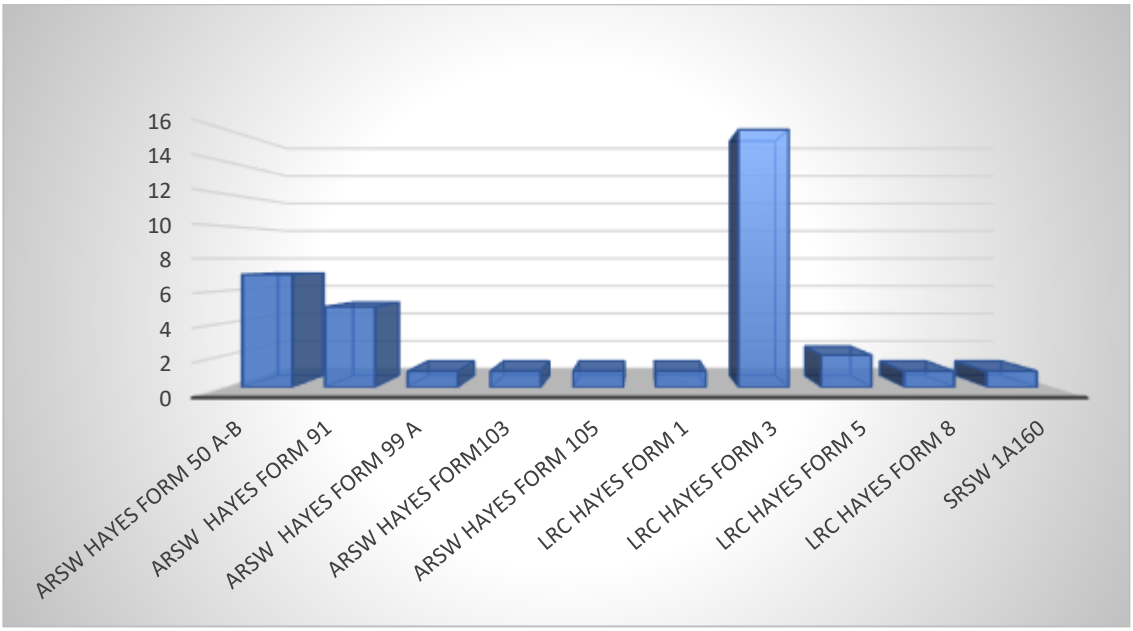
[468] Bkz. Tablo 19: NY18.S33.

[469] Sönmez 2016, 63–65, 70–75.

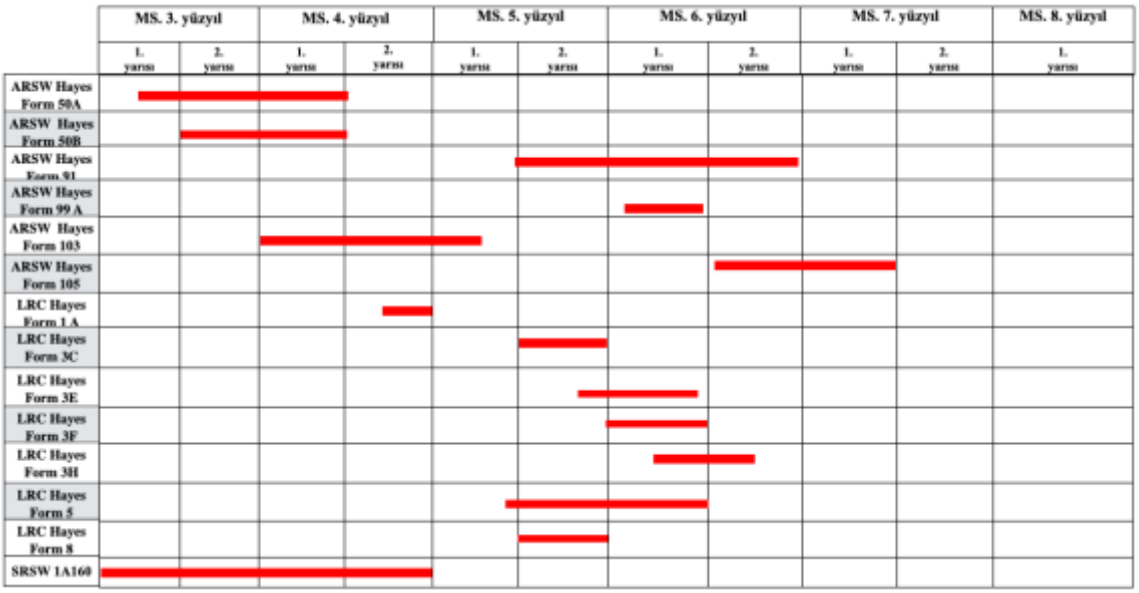
[470] Kasubke– Möller 2012, 128, 133, 137, 138.

Grup	Form	Parça	Sayı
ARSW	Hayes Form 50A-B/Tabak	Ağız/Kaide	7
	Hayes Form 91/ Kâse	Ağız/Kaide	5
	Hayes Form 99 A / Kâse	Ağız	1
	Hayes Form 103 B/Tabak	Ağız	1
	Hayes Form 105/Tabak	Ağız	1
LRC	Hayes Form 1/Tabak	Kaide	1
	Hayes Form 3/Tabak	Ağız/Kaide	16
	Hayes Form 5/Tabak	Ağız	2
	Hayes Form 8/ Kâse	Ağız	1
SRSW	Tip 1A160/ Kâse	Ağız	1
Toplam			36

Tablo 9: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan ARSW, LRC ve SRSW seramikleri ile ilgili istatistiki tablo

Grafik 4: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan ARSW, LRC ve SRSW form dağılımı ve sayısal verileri

Tablo 10: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Afrika, Phokaia ve Sagalassos Kırmızı Astarlı seramiklerinin kronolojisi

2.2.5.4. Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri)

Nysa Form 38 (Kat. No. 84)

Tondosunda kısmen korunmuş çizgi rozet bezemesi olan halka kaide. Hamur ve astar özellikleri bakımından DSB örnekleri ile benzer bir özelliğe sahiptir. Ancak form olarak bölgesel bir üretim olduğu düşünülmektedir. Formun DSB örnekleri içerisinde yer alan benzerleri MS 75- 150? yıllarına tarihlenmektedir. Ancak Roma Villası'nda tespit edilen bölgesel üretim seramikler dikkate alındığında daha geç örnekleriyle uyumlu olarak MS 2. yüzyıl ortaları önerilebilir.

Nysa Form 39 (Kat. No: 85–87)

Yapıda bulunan bölgesel kırmızı astarlı seramik grupları arasında yer alan formlar içinde baskın olarak karşımıza çıkan Afrika Kırmızı Astarlısı formlarının yakın taklidi olan formlar da mevcuttur. Roma Villası'nda bölgesel üretim kapsamında tespit edilen bu form Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri grubu içinde Hayes Form 91 B[471] örnekleri ile yapısal açıdan benzemektedir. Bu form ile ilişkilendirilen iki parça da DSY2

[471] Hayes 1972, 142, Fig. 26/91.

sektöründe tespit edilmiştir. Yarı küresel formlu kâsenin en belirgin özelliği ağız kenarında kanca şeklinde bir çıkıntıya sahip olmasıdır. Bu kaplar J. W. Hayes tarafından MS 5. yüzyıl ve MS 6. yüzyılın erken safhalarına tarihlenmiştir[472].

Nysa Form 40 (Kat. No: 88–91)

Topuz şeklinde biçimlendirilmiş ağız kenarı, düz ya da hafif dışbükey gövdeli kâse formu. İç yüzeyde ince yiv yer almaktadır. DSY2 ve MY sektöründen tespit edilen bu örnekler ARSW Hayes Form 104 ve 105 grubu[473] içinde yer alan kâselerinin taklitleri ile benzerlik göstermektedir. Ayrıca LRC Hayes Form 10 A[474] grubu içinde yer alan kâselerini de taklit etmişlerdir. Ancak hamur ve astarının daha özensiz olması dönemin popüler gruplarının taklidi olarak üretildiğini göstermektedir. Formun benzerlerini Laodikeia[475], Parion[476], Sardeis[477] ve Sardeis'in[478] yerel üretimleri arasında saptanmıştır. Bu kaplar literatürde genel olarak MS 5. yüzyılın sonu- 7. yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedir.

Nysa Form 41 (Kat. No. 92, 93)

Açık ağız kenarlı, dudak kenarı üst kısımdan yuvarlatılmış, iç yüzeyde tek sıra yivi olan sığ tabak formu. Parlak ve pürüzsüz astar. DSY2 sektöründen tespit edilen iki örnek ARSW grubunun Hayes Form 109[479] örnekleriyle ilişkilendirilebilir. Formun ARSW

[472] Hayes 1972, 144.

[473] Hayes 1972, 160- 169.

[474] Hayes 1972, 343–346; Francis 2011, 271, Fig.3b.

[475] Bilgin 2017, 309, 310, Lev. 28/L.TİP.5.

[476] Ergürer 2011, 211, 212.

[477] Rautman 1995, 72, Fig. 24/3.11.

[478] Hayes 1992, 106, Fig. 50,31/15.

[479] Hayes 1972, 172, Fig. 33/109.

grubu ile ilişkilendirilen benzerleri Parion[480], Tripolis[481], Ephesos[482] ve Sardeis'de[483] tespit edilmiştir. Formun, çağdaş benzerleri dikkate alınarak Nysa örneklerini de MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl orasına tarihlendirebiliriz.

Nysa Form 42 (Kat. No. 94–98)

Ağız kenarı üçgen kesitli, yuvarlatılmış dudak geniş tabak formu. Ağız hafif dışa yatık veya dik olabilmektedir. Konik gövde halka kaide ile sonlanmaktadır. Roma Villası'nda üç örnek tespit edilmiştir. Bunlardan ikisinin ağız kenarı hafif dışa yatıkken, birinin diktir. Kat. No. 94 numaralı parçanın ağız kenarının dış yüzeyi yivli yapılmışken diğer iki örneğin ağız kısmı düz bırakılmıştır. Konik gövde ağız kenarının hemen altından başlayarak kaideye doğru hafif dış bükey bir profil ile daralmaktadır. Ağız kenarından gövdeye geçişte cidarın içe doğru bastırılmasıyla hafif bir dirsek oluşturularak gövde profiline hareketlilik verilmiştir. Nysa Form 5, ARSW Hayes Form 61[484] örnekleriyle benzerlik göstermektedir ancak onların daha bozulmuş bir versiyonudur.

Kat. No. 95 ile birlikte MS 253-268 tarihlendirilen bronz bir sikke[485] bulunmuştur. Ancak bu tabakların ortaya çıkış tarihi için Erken Augustus Dönemi, en yaygın kullanımının MS 3. yüzyılda olduğu ve MS 4. yüzyılın ortalarında da kullanımının bittiği önerilmektedir. Formun, Allianoi'da bulunan bir benzeri MS 5. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlendirilmiştir[486]. Ağız kenarı üçgen kesitli bu bölgesel tabakların literatürde yer alan

[480] Ergürer 2012, 413, Lev. 120/260.

[481] Ok 2018, 293, Lev. 63/454, 455.

[482] Sauer–Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551.

[483] Rautman 1995, 71, 72, Fig. 24/3.4, 35.

[484] Hayes 1972, 330- 334, Fig. 67- 69; Hayes 2008, 239, Fig. 39. Pl. 60/1255.

[485] Bkz. Tablo 16: NY18-S10.

[486] Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13.

benzerleri MS 5. yüzyıl ile 6. yüzyıl aralığına tarihlendirilmektedir[487]. Formun benzerlerine Laodikeia[488], Ephesos[489] ve Allianoi'da[490] rastlanmıştır.

Üçgen ağız kenarı formuna sahip olan örnekler arasında Kat. No. 99 form, diğer üç örnekten farklı olarak LRC Hayes Form 3[491] grubunda görülen tiplerin taklitleriyle benzer form özelliklerine sahiptir. Formun benzerleri MS 5.- 6. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 43 (Kat. No. 99, 100)

Roma Villası'nda tespit edilen bir diğer bölgesel grup, üçgen formlu dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı tabak formudur. Form olarak Nysa Form 43 ile benzer bir yapıdadır ancak ağız kenarı dışarda belirgin bir dirsek oluşturulmuştur. Bu grup, LRC Hayes Form 3[492] grubunda görülen tiplerin taklitleri, Laodikeia[493], Ephesos[494] yerel üretimleri ile benzer form özelliklerine sahiptir. Kat. no. 101 ile birlikte MS 2.- 3. yüzyıl aralığına tarihlenen bronz bir sikke de tespit edilmiştir. Ancak formun diğer merkezdeki benzerleri MS 5.- 6. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir. Roma Villası'nın stratigrafisinin sağlıklı bir veri sağlamaması nedeniyle literatürde yer alan benzerleri dikkate alınarak bu tip MS 5.- 6. yüzyıl aralığına tarihlendirilebilir.

[487] Bilgin 2017, 309, Lev. 28, No. 217; Sauer- Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551.

[488] Bilgin 2017, 309, Lev. 28, No. 217;

[489] Sauer– Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551.

[490] Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13.

[491] Ladstätter– Sauer 2005, 184, Taf.14/EHA9/N876; Hayes 2008, 241, Fig. 41/ 1307.

[492] Hayes 2008, 241, Fig. 41/1307.

[493] Bilgin 2017, 324, Fig.70/1

[494] Ladstätter– Sauer 2005, 173, 184, Taf. 4/44- Taf.14/EHA9/N876

Nysa Form 44 (Kat. No. 101)

Roma Villası- DSY2 sektöründe tek örnekle tespit edilen bir diğer form, üçgen profilli ağız kenarlı tabak formu (Kat. No. 101). Ağız kenarından gövdeye geçişi düz bir profille sağlanmıştır. Bu tip tabaklar profil özellikleri dikkate alınarak literatürde LRC Hayes Form 4 ile karşılaştırılmıştır[495]. Benzer örnekleri MS 5. yüzyılın ikinci yarısı ile MS 6. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 45 (Kat. No. 102)

Roma Villası'nda bölgesel üretim kırmızı astarlı grubu içinde Form 46 başlığı altında değerlendirilen tabak formu yalnızca bir örnek ile temsil edilmektedir. Geniş ağız kenarı tablası, oturma zeminine paralel olacak biçimde dışa çekilerek biçimlendirilmiştir. Fazla derin olmayan gövde dış bükey forma sahiptir. Oldukça karakteristik bir profile sahip olan formun tondosunda dört yivle sınırlandırılmış alanda baskı tekniği ile palmet ve aralarında geometrik şekilli bezeme yer almaktadır. Formun benzerleri MS 5. yüzyılın sonlarına tarihlenen LRC Hayes Form 5[496] örnekleri ve Laodikeia yerel üretimleriyle benzerlik göstermektedir[497].

Nysa Form 46 (Kat. No. 103–106)

Basit ağızlı, kâse formu. Dudak profiline göre üç farklı alt gruba ayrılmıştır.

Nysa Form 46a: Dudağın hemen iç kısmında iki sıra sık yiv detayı ile dudağın dış yüzeyinde daha geniş yatay yiv detayı mevcuttur. Yuvarlatılmış gövde profillidir.

Nysa Form 46b: Kat. No. 104 ve 105 numaralı parçaların, bir önceki örnekten farklı olarak dudağında yiv detayı yer almamaktadır. Kat. No. 105 numaralı örneğin parlak ve

[495] Hayes 1972, 338.

[496] Hayes 1972, 339.

[497] Bilgin 2017, 1076, Lev. 68, 69.

pürüzsüz astarı ve ince taneli hamur yapısı dikkate alındığında DSB grubu seramikler ile ilişkili görülmektedir. Ancak formun cidar kalınlığı dikkate alındığında DSB örneklerinin bir bölgesel bir varyasyonu olarak üretilmiş olmalıdır.

Nysa Form 46c: Form özelliği dikkate alındığında Form 47a ve b ile karşılaştırılabilir. Form 47a ve b'nin dik dudak profili Kat. No. 106 numaralı parçada görülmez. Bu tipin dudağı düz ve dışa eğik olarak biçimlendirilmiştir.

Değerlendirmeye alınan bu kapların en yakın benzerleri Hayes'in LRC[498] grubu içinde yer alan Form 1 A ve B'ye benzemektedir. Hayes Form A MS geç 4. yüzyıl- erken 5. yüzyıla, Form B ise MS 5. yüzyılın başları ile MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlendirilmiştir. Ayrıca formun yakın bir benzeri Laodikeia'nın yerel seramikleri arasında ve Ephesos'da[499] bulunmuştur[500]. M. Bilgin Laodikeia örneklerinin MS 5. yüzyılda üretiminin başladığı ve 7. yüzyılın başlarına kadar kullanımının devam ettiğini belirtmiştir.

Nysa Form 47 (Kat. No. 107)

Basit ağızlı kâse formu. Dudak içe hafif eğit ve dudağın iç yüzeyinde ince yiv ile detaylandırılmıştır. Hafif yuvarlatılmış gövde alçak halka kaide ile sonlanmaktadır. Yapıda tek örnek ile temsil edilen formun mat ve kalın kırmızı astarlıdır. Dudak profili Nysa Form 47 sınıfı içinde yer alan kâseleri andırmaktadır. Formun literatürde benzeri tespit edilememiştir. Ancak astar ve hamur özelliklerine dayanarak MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıla tarihlenen bölgesel kırmızı astarlı seramik grubu içinde değerlendirilmiştir.

[498] Hayes 1972, 325, Fig. 65.

[499] Ladstätter–Sauer 2005, 168, 169 Taf.1/ Kat. No.5, 11, 12.

[500] Bilgin 2011, 306- 309, L.TİP.4

Nysa Form 48 (Kat. No. 108)

Alçak halka kaide[501]. Kil yapısı incelendiğinde, dönemin popüler tabaklarının bölgesel bir yansıması olarak üretilmiş olmalıdır. Kaide üzerinde konsantrik daire sıraları ve palmet bezeme bulunmaktadır. Nysa örneğinin yakın benzerlerini Afrika üretimi olan kırmızı astarlı seramiklerinde görmektedir. Tondoda yer alan bitkisel ve geometrik süslemeli örnekler Hayes tarafından[502] gruplandırılmıştır. Yakın benzerlerine Antiokheia'da[503], Ephesos'da[504] MS 4. yüzyılın ikinci yarısına, Sardes'te[505] palmiye dalı süslemeli tondo parçası yaklaşık MS 5. yüzyılın ilk yarısına, Laodikeia'da[506] MS 4-7. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir. Nysa Kütüphanesi'nde[507] bulunan bir benzeri de Kasubke ve Möller tarafından MS 4.- 6. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir.

Harita 20: Nysa Form 49 örneklerin benzerlerinin bulunduğu merkezler (ArcGIS)

[501] NY19.DSY2.K2 (+43 cm/+98 cm).

[502] Afrika Kırmızı Astarlı Seramikler için bkz. Hayes 1972, 230, 232, 302, 307.

[503] Waage 1948, 43, 44, Fig. 29/4, 5, 15.

[504] Gassner 1997, 603, Taf. 49; Ladstätter–Sauer 2005, 194, Taf.8/98, 99.

[505] Rautman 1995, 43, 44, Fig. 44/1.4.

[506] Şimşek–Bilgin 2018, 185, Fig. 24.

[507] Kasubke–Möller 2012, 114, Taf. 75/Kat. No. 146.

Nysa Form 49 (Kat. No. 109)

Roma Villası'nda yalnızca bir örnek ile temsil edilen tondosunda haç bezemesi olan kaide formu. Haç motifi ARWS ve LRC grubu içinde oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Tondonun merkezinde yer alan haç, kademeli olarak yivler ve çıkıntılarla genişlemektedir. J.W. Hayes, bu çift çizgili Yunan haçını MS geç 5. yüzyıla tarihlemektedir[508]. Kaidenin formu Hayes'in LRC Form 3 ve 4[509] tabaklarının kaideleri ile benzerlik göstermektedir. Benzer bir örneği Parion'da[510] da tespit edilmiştir. Parion örneği MS 5. yüzyıl sonları ile MS 6. yüzyıl başlarına tarihlenmiştir.

Nysa Form 50 (Kat. No. 110, 111)

Dışa yatık ve basit ağız kenarlı kâse formu. Dudağın alt kısmında belirgin bir şekilde dışa çıkıntı yapmaktadır. Eğimli gövde yapısı olasılıkla alçak halka kaide ile sonlanmaktadır. Form, Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubunun dışında[511], Ephesos Kırmızı Astarlı Seramik (ERSW) grubunun içinde de saptanmıştır[512].

Nysa Form 51 (Kat. No. 112–122)

Roma Villası'nda tespit edilen bir grup seramik astar, hamur ve form olarak dikkat çekmektedir. Sade bir forma sahip kâsenin dudak kısmı çok hafif dışa çekilmiştir. Gövde çok az bir kavis ile biçimlendirilmiştir. Yapıda on bir örnek tespit edilmiştir. Bu çalışmada dudak profiline göre gruplandırılan kâseler, gövde dış yüzeyinde yiv detayı ile üç alt gruba ayrılmıştır.

Nysa Form 51a: Dudak dışa çekilerek uzatılmıştır. Dudak altından kavislenerek gövdeye

[508] Hayes 1972, 365, 367, Fig. 79/72.

[509] Hayes 1972, 325- 339.

[510] Ergürer 2012, 184, Lev. 168/407.

[511] Fırat 2011, Lev. 117/ 581.

[512] Waldner– Ladstätter 2014, 51, Pl. 3:2, 4.

geçişi sağlanan kâselerdir. Kat. No. 112 numaralı örneğin dudağının hemen altında çentik bezemeler ile detaylandırılmıştır. Yumuşak dokulu, kili kırmızımsı sarı renktedir. Kil, az miktarda mika ve kireç katkı içermektedir. Astar ise koyu kahve tonundadır. Benzeri görülmeyen bu kabın basit form yapısı ile Nysa Form 52 içinde değerlendirilip bölgesel seramiklerin tarihi olan MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı yerleştirebiliriz.

Nysa Form 51b: Bir önceki kâseden farklı olarak daha dikey inen bir gövdeye sahiptir (Kat. No. 113– 116, 118, 119). Roma Villası'nda tespit edilen örneklerin astarları birbirlerinden farklılık göstermektedir. Ancak hamur içeriklerinde yer alan katkı maddeleri bölgesel seramikler ile benzerlik göstermektedir.

Nysa Form 51c: Gövde yüzeyinde yiv detayları ile hareketlendirilmiştir (Kat. No. 120–122). Kırmızı kil yapısı ve astar rengine sahiptir. Orta sert hamur dokusu, kireç ve mika katkı içermektedir.

Literatürde benzer örnekleri görülmeyen formun en yakın benzerine Nysa Kütüphanesi'nde[513] rastlanmıştır. Kütüphane örneğini Kasubke– Möller MS 5. yüzyıla tarihlendirmiştir. Dudak profili daha küçük olan ancak basit form yapısı ile ilişkilendirebileceğimiz bir diğer örnek de Parion'da[514] yer almaktadır. Ergürer bu örneği MS 6. yüzyıl ilk yarısı ile MS 7. yüzyıl ilk yarısı arasına tarihlendirmektedir. Nysa örneklerini de literatürde yer alan ‘‘bölgesel kırmızı astarlı seramikler’’ ile benzerlik göstermesi açısından MS 5. yüzyıl ile MS 7. yüzyılın ilk yarısına tarihlemek mümkün olacaktır.

Nysa Form 52 (Kat. No. 123–127)

Bu başlık altında değerlendirilen kâseler, ağız kenarlarındaki farklılıklar dikkate

[513] Kasubke–Möller 2012, 138, 142, Taf. 75,6/ Kat. No. 148.

[514] Ergürer 2011, 210, Lev.187- 188/456.

alınarak sınıflandırılmıştır. Dik ve dışa doğru sivriltilmiş veya kesik basit ağız kenarlı, yarım küre formludur. Yapıda bulunan dört örnek de DSY2 sektöründe tespit edilmiştir. Bu form için de Bölgesel Kırmızı Astarlı seramiklerin tarih aralığı olan MS 5.- 7. yüzyıl önerilebilir.

Nysa Form 53 (Kat. No. 128–138)

Roma Villası'nda yürütülen çalışmalarda, dokuz örnek ile temsil edilen bu çömlekcikler, çentik bezemeli ve bezemesiz olarak iki farklı tipe sahiptir. Tez kapsamında değerlendirmeye alınan Kat. No. 130, 134– 137 numaralı örnekler bezemesiz gruptandır. Hafifçe dışa çekik ağız kenarlı, küresel gövdeli çömlekcik formu[515]. Ağız-gövde geçişi S profili çizmektedir. Formun bezemesiz olan yakın bir benzeri Laodikeia'da[516] bulunmuştur. Laodikeia örneği M. Bilgin tarafından MS 6. yüzyıla tarihlenmektedir. Ayrıca, S profili veren benzer bir örnek de Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri[517] arasında da saptanmıştır. Sagalassos örnekleri için MS 3. yüzyılın ilk yarısı- MS 4. yüzyılın ilk yarısı önerilmiştir. Nysa örneğinin bulunduğu seviyeye ait arkeolojik buluntular genellikle MS 2.- 4. yüzyıl aralığına aittir. Bu yüzden söz konusu formun bu yapı evresine ait olmadığı ve akıntı toprağı ile bu evreye taşınmış olduğu düşünülmektedir. Formun literatürde ki benzerlerinden yola çıkılarak, Nysa örneğinin de MS 6. yüzyıla tarihlemek uygun olacaktır.

Nysa Form 54 (Kat. No. 139–142)

Roma Villası'nda bulunan dört örnek astar ve hamur yapılarıyla bölgesel kırmızı astarlı seramikler içinde değerlendirilmeye alınmıştır. Ancak bu kaplar yapıda tespit edilen diğer Bölgesel Kırmızı Astarlı Seramiklerden farklı olarak daha ince cidarlı ve

[515] NY18.DSY2.7 (+139 cm/+147 cm), NY18. DSY2.2. (Figür 5).

[516] Bilgin 2017, 914, 915, Lev. 249/L.TİP.77d.

[517] Poblome 1999, 45, Fig. 16/6; Duman 2014, 97, Fig. 4/87.

daha pürüzsüz astara sahiptirler. Orta sert hamur yapısı, kireç ve mika katkı içermektedir. Kapların ağız profilleri düz ve dik olarak biçimlendirilmiştir. Yalnızca Kat. No. 142 numaralı kabın dudağının iç kısmında iki sıra yiv detayı mevcuttur.

Nysa Form 55 (Kat. No. 143–146)

Roma Villası'nda yapılan çalışmalarda, Nysa Form 56 başlığı altında konik gövdeli tabak/kâseler değerlendirmeye alınmıştır. Yapıda dört örnek tespit edilmiştir. Ağız çapları 17- 28 cm arasında değişmektedir. Kat. No. 144– 146 numaralı örnekler benzer ağız kenarlarına sahiptir. Ancak Kat. No. 143 numaralı örneğin ağız kenarının içe ve dışa doğru kalınlaştırılmıştır. Erken dönemlerden itibaren kullanılan bu formun benzerlerine Laodikeia[518], Perge[519] ve Ephesos'da[520] rastlanmıştır. Perge buluntusu MÖ 2.- 3. yüzyıla tarihlendirilirken, Laodikeia buluntusu MS 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Nysa örneğinin yapıda tespit edilen diğer bölgesel kırmızı astarlı seramikler dikkate alındığında MS 5. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Nysa Form 56 (Kat. No. 147)

Nysa Form 57 başlığı altında basit ağızlı ve küresel gövdeli kâse formu incelenmiştir. Kat. No. 147 numaralı örnek içe dönük ağızlı, iç ve dış yüzeyde yiv detaylıdır. Hamur ve çok az korunmuş olan kırmızı mat astar özelliği bakımından bölgesel üretim başlığı altında değerlendirilmiştir.

Nysa Form 57 (Kat. No. 148, 149)

Yapıda birer örnek ile karşımıza çıkan bezemeli iki tondo parçası aynı başlık altında incelenmiştir. Kat. No. 148 numaralı örneğin merkezinde iki sıradan çember içerisinde, birbirine paralel çizgi bezemesi yer almaktadır. Kat. No. 149 numaralı parçada ise iki

[518] Bilge, 2017, 436, 437, Lev.149/945-L.TİP.40c.

[519] Fırat, 1999, Lev.25/11, 12.

[520] Ladstätter 2005, 315, Taf. 178/K484.

grup yatay yiv sıraları arasında dalga bezeme sırası yer almaktadır. Örneklerin astar ve hamur yapısı Bölgesel Kırmızı Astarlı Seramikler ile benzerdir.

Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) Değerlendirme

Yukarıda da bahsedildiği gibi Geç Roma Dönemi'nde, Akdeniz ticaretinde popüler seramik gruplarının etkisiyle, bölgesel seramikler de üretilmiştir. Bu seramik grupları Akdeniz pazarında önemli bir paya sahip olan seramik gruplarının taklitleri olarak daha bölgesel ihtiyaçlara cevap vermiş olmalıdır.

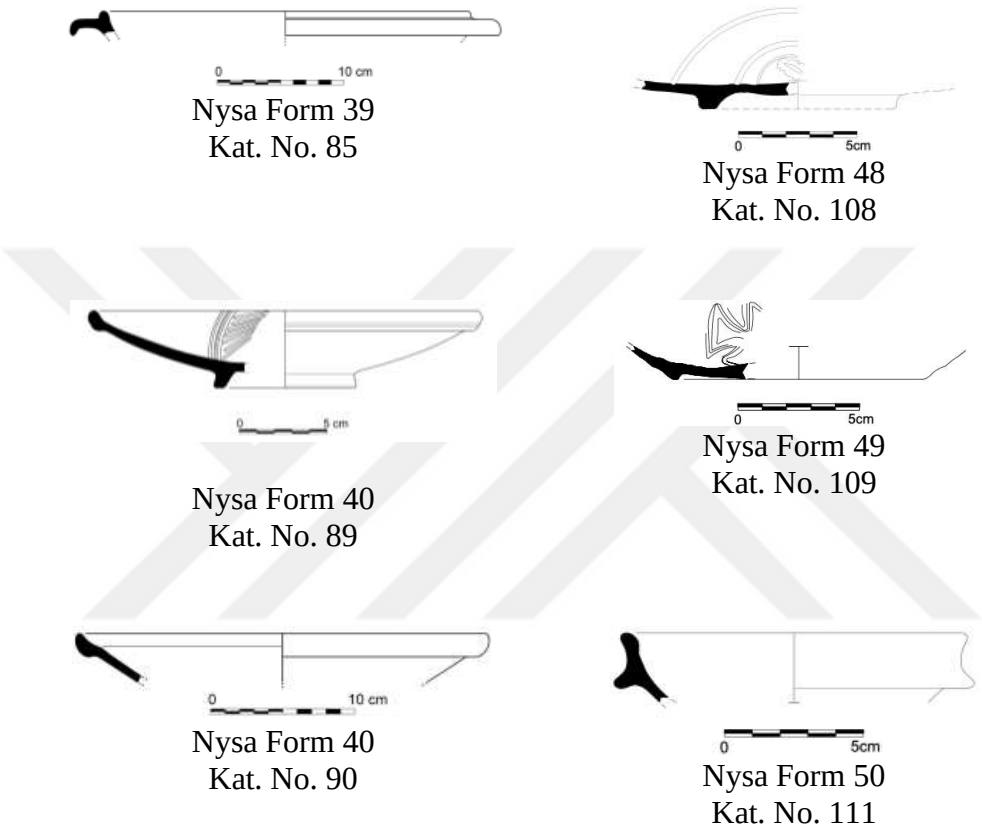
Literatürdeki verilerden ve eldeki mevcut malzemenin astar, hamur ve form özelliklerinden yola çıkılarak Roma Villası'nda tespit edilen bu grup, tez çalışmasında Bölgesel Kırmızı Astarlı Seramikler (Aşağı Menderes Üretimi) olarak isimlendirilmiştir. Henüz arkeometrik analizlerin yapılmamış olması, bu seramiklerin yerel bir grup olduğunu söylememizi güçleştirmektedir. Ancak yapıda incelenen seramikler arasında %42'lik bir dilime sahip olan bu seramiklerin bölgesel bir üretim olduğunu söylemek şu an için daha güvenilir bir isimlendirme olacaktır. Ancak B. Sönmez[521], bu seramiklerin hamur ve astar yapılarının bölgedeki diğer kentlerin seramiklerinden farklı olması nedeniyle yerel bir grup olduğunu önermektedir.

Bu tez kapsamında söz konusu seramikler 20 gruba ayrılarak incelenmiştir. Toplamda 67 parça kataloğa dahil edilmiştir (Grafik 2, 5, Tablo 11– 13). Roma Villası'nda bulunan Bölgesel Seramik grupları arasında en baskın olarak karşımıza çıkan form, tipolojik olarak ARSW ve LRC grupları içinde yer alan gruplarla benzerlik göstermektedir. Bu gruplar içinde ARSW Hayes Form 104/105 ile LRC Hayes Form 10 grubunda yer alan seramiklerle ilişkilendirilen seramikler daha yoğun olarak karşımıza çıkmaktadır.

[521] Sönmez 2022, 398.

MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın başlarına tarihlenen Kat. No. 85 ve 127 numaralı parçalar ile birlikte MS 4.- 6. yüzyıllar arasına tarihlenen bronz iki sikkenin de bulunması Bölgesel Seramikler için önerilen tarihi desteklemektedir.

Roma Villası'nda tespit edilen Bölgesel Üretim Seramiklerinin geneline bakıldığında, literatürde yer alan benzerlerinden yola çıkarak, MS 5.- 7. yüzyıl arasına tarihlenmiştir.

Nysa Form 39
Kat. No. 85

Nysa Form 48
Kat. No. 108

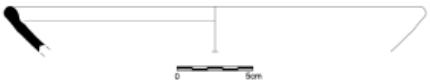
Nysa Form 40
Kat. No. 89

Nysa Form 49
Kat. No. 109

Nysa Form 40
Kat. No. 90

Nysa Form 50
Kat. No. 111

Tablo 11: Roma Villası'nda bulunan Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) grubuna ait formlar

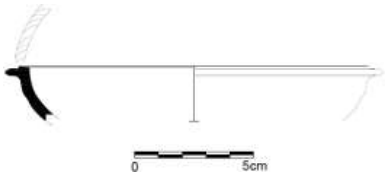
Nysa Form 41
Kat. No. 293

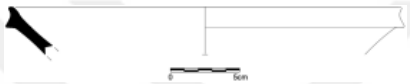
Nysa Form 51b
Kat. No. 114

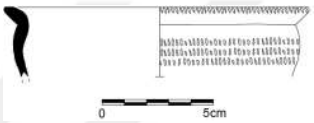
Nysa Form 42
Kat. No. 94

Nysa Form 52
Kat. No. 123

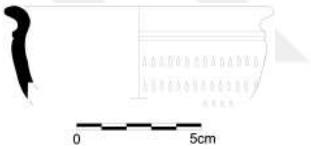
Nysa Form 44
Kat. No. 101

Nysa Form 53
Kat. No.128

Nysa Form 45
Kat. No. 102

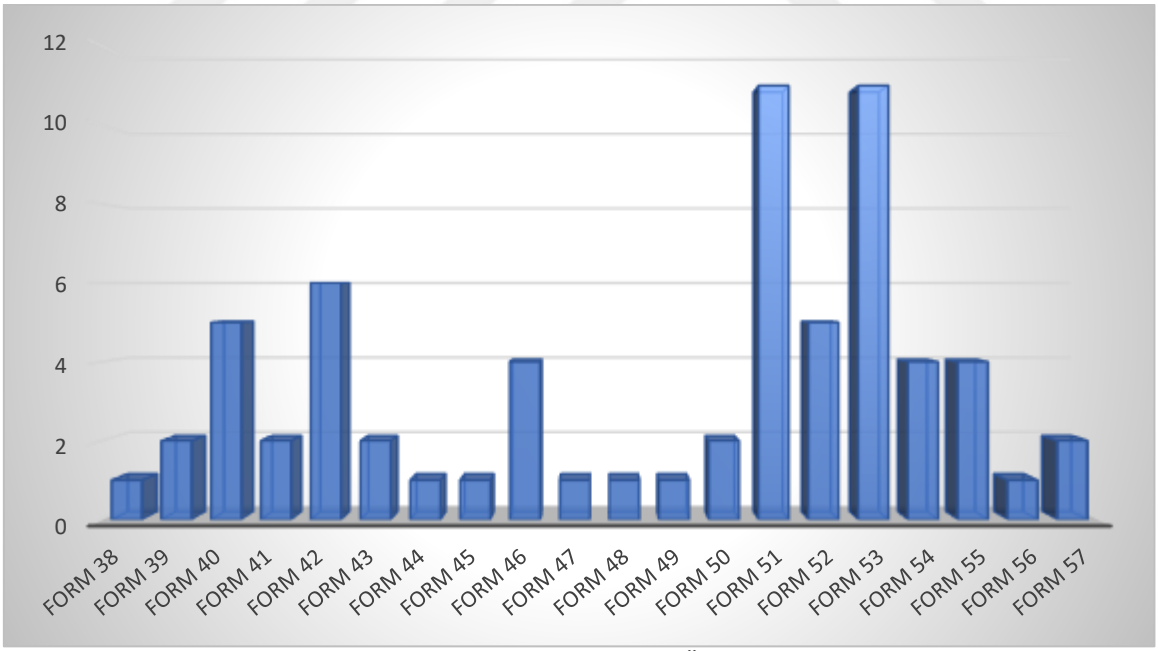

Nysa Form 53
Kat. No. 131

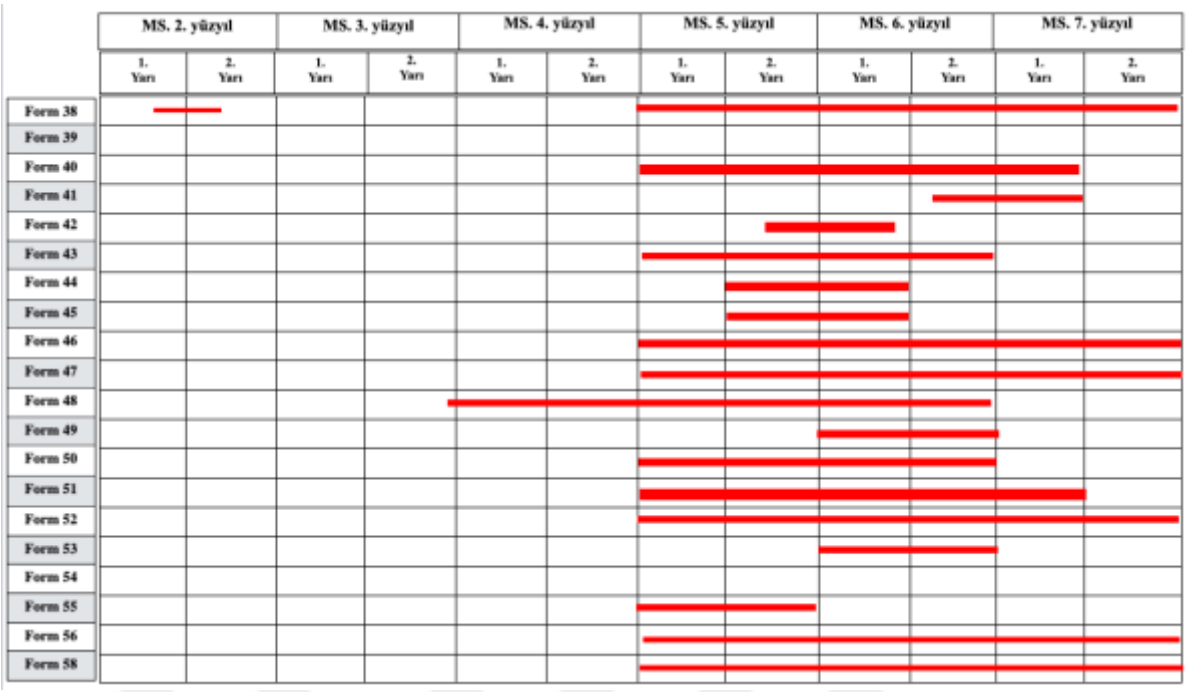
Tablo 12: Roma Villası'nda bulunan Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) grubuna ait formlar

Grup	Form	Parça	Sayı
Bölgesel Üretim Seramikleri	Form 38/ Tabak	Kaide	1
	Form 39/ Kâse	Ağız	2
	Form 40/ Kâse	Ağız/Kaide	5
	Form 41/Tabak	Ağız	2
	Form 42/Tabak	Ağız	6
	Form 43/ Tabak	Ağız	2
	Form 44/Tabak	Ağız	1
	Form 45/Tabak	Ağız/Kaide	1
	Form 46/ Kâse	Ağız	4
	Form 47/ Kâse	Ağız/Kaide	1
	Form 48/ Kâse	Kaide	1
	Form 49/Tabak	Kaide	1
	Form 50/ Kâse	Ağız	2
	Form 51/ Kâse	Ağız	11
	Form 52/ Kâse	Ağız/Kaide	5
	Form 53/Çömlekcik	Ağız	11
	Form 54/ Kâse	Ağız	4
	Form 55/ Tabak-Kâse	Ağız	4
	Form 56/ Kâse	Ağız	1
	Form 57	Tondo/Gövde	2
Toplam			67

Tablo 13: Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) ile ilgili istatistiki tablo

Grafik 5: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) form dağılımı ve sayısal verileri

Tablo 14: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Bölgesel Üretim Seramiklerinin (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) kronolojisi

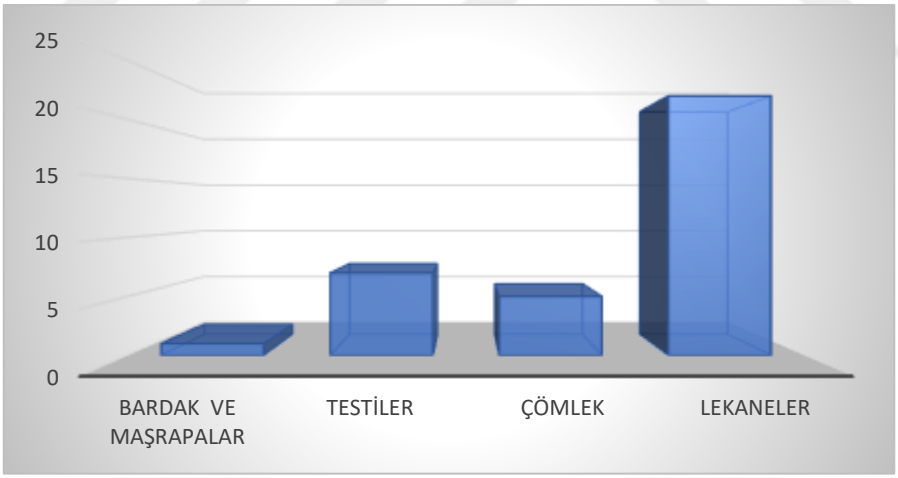
3.Roma Villası'nın Yapı Tabakalarına Ait (Dorik Sütunlu Yapı 2/ Mozaikli Yapı) Kaba Seramikler

Roma Villası'nda tespit edilen kaba seramikler, mutfak kapları alt başlığında hazırlama ve servis amaçlı, pişirme amaçlı ve depolama amaçlı olarak üç alt bölümde değerlendirilmiştir.

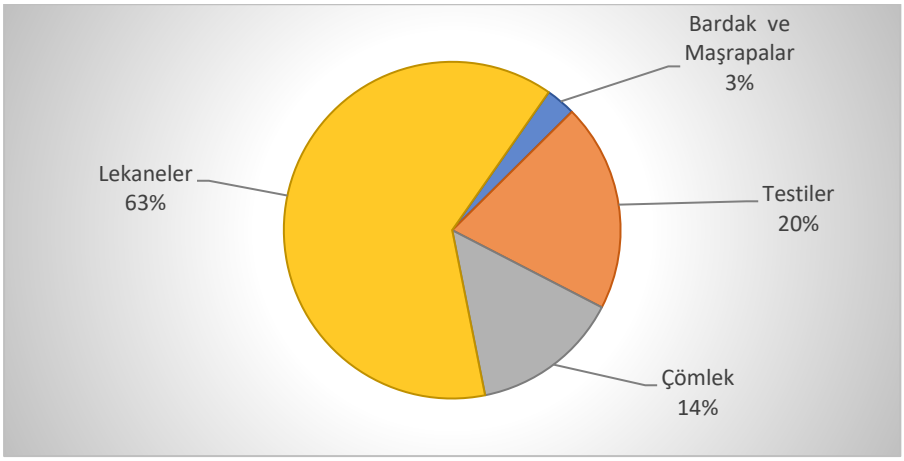
3.1. Mutfak Kapları

3.1.1. Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramikler

Roma Villası'nda tespit edilen seramikleri içerisinde yer alan bir diğer grup hazırlama ve servis amaçlı seramiklerdir. Gıdaların hazırlanması ve servisinde kullanılan, kaliteli kaplarla kıyaslandığında daha basit bir hamur yapısına sahip sade kap formlarından oluşmaktadırlar. Bu başlık altında bardak ve maşrapalar, testiler, çömlekler ve lekaneler (leğenler) olmak üzere dört ana grup altında toplanmıştır. Bu kap formlarının oransal yoğunlukları ve sayısal dağılımları aşağıda gösterilmiştir (Grafik 6, 7).

Grafik 6: Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramiklerin sayısal dağılımları

Grafik 7: Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramiklerin oransal yoğunlukları

3.1.1.1. Bardak ve Maşrapalar

Roma Villası'nda içeceklerin servisinde kullanıldığı düşünülen 2 farklı bardak ve maşrapa formu belirlenmiştir. Bu formların oransal yoğunlukları ve sayısal dağılımları aşağıda yer alan grafikte belirlenmiştir.

Nysa Form 58 (Kat. No. 150)

Dışa eğik kısa ağızlı, hafif şişkin ve uzun gövdeli bardak formu. Gövde üzerinde hafif yiv detayı bulunmaktadır. Formun yakın benzerleri Ephesos'da[522] MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreğine, Atina Agorası'nda MS 2.- 3. yüzyıla[523] tarihlendirilmiştir.

3.1.1.2. Testiler

Literatürde şişkin gövdeli ve uzun- dar boyunlu ve dikey tek kulplu kap formları testi olarak adlandırılmaktadır[524].

[522] Ladstätter 2010, 233, Taf. 84/A-K 398.

[523] Robinson 1959, 87, J.36.

[524] Akkurnaz 2016, 99.

Nysa Form 59 (Kat. No.151)

Dışa doğru açılan ağızlı testi formu. Boyun bölümüne doğru keskin bir profil ile daralmaktadır. Yumuşak hamur yapısı mika ve kireç katkı içermektedir. Formun yakın bir benzeri Perge'de MS 6.-7. yüzyıl aralığına tarihlenmektedir[525].

Nysa Form 60 (152, 153)

İnce uzun boyunlu, dışa kalınlaştırılmış ağızlı testi formu. Boynun alt bölgesinden başlayıp omuz üzerinde sonlanan yatay, basık profilli kulp yiv ile detaylandırılmıştır. Keskin omuzludur. Formun benzeri Ephesos[526] buluntuları arasında yer almaktadır. Ladstätter tarafından MS 2. yüzyıl- 4. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 61 (Kat. No. 154)

Yuvarlak ağızlı testi[527]. Dudak altında küçük bir çıkıntı yaparak boyuna doğru daralmaktadır. Ağız çapı 9 cm'dir. Formun yakın benzeri Nysa kütüphanesinde sürdürülen çalışmalar sırasında da bulunmuştur[528]. Araştırmacılar, formun Hellenistik dönemden itibaren kullanıldığını belirtmektedir[529]. Form MS 6. ve 8. yüzyıl arasına tarihlemektedir. Ancak bu form Nysa kütüphanesinde 12. yüzyıl başlarına ait kontekstinde bulunmuştur.

Nysa Form 62 (Kat. No. 155)

Yonca ağızlı, kısa boyunlu, küresel gövdeli ve düz dipli minyatür testi[530]. Boyundan omuza geçişte hafif bir yiv vardır. Yonca ağız kenarlardan bastırılarak yapılmıştır. Böylece kabın içerisindeki sıvının uygun bir şekilde akışı sağlanmıştır. Kabın korunan

[525] Fırat 1999, 274, Kat. No. 548.

[526] Ladstätter 2010b, 253, Taf. 99/649.

[527] NY18.DSY2.3 (+270 cm/+288 cm) (Figür 5).

[528] Kasubke– Möller 2012, 116, Kat. No. 178.

[529] Kasubke– Möller 2012, 116, Kat. No. 178.

[530] NY17.DSY2.4 (+47 cm) (Figür 5).

yüksekliği 6,5 cm, kaide çapı ise 5 cm'dir. Nysa örneğinin literatürdeki yakın benzerlerine Magnesia[531] ve Parion'da[532] rastlanmaktadır. Form bakımından benzer örnekleri MS 3.- 4. yüzyılları aralığına tarihlendirilmişlerdir.

3.1.1.3. Çömlekler

Saklama kabı ya da tencere olarak kullanılan çömlekler her bölgede yaygın olarak ele geçen bir kap formudur. Dudak profilleri ve de ağız ölçüleri farklılık gösteren bu formların dışa açılan ağız kenarı ve şişkin derin gövdesi bulunmaktadır. Dudak profilindeki farklılıklara göre formları belirlenmiştir. Çömlekler, hazırlama amaçlı ve de özellikle sulu gıdaları pişirme amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Nysa Form 63 (Kat. No. 156, 157)

Dışta aşağı sarkık kare dudaklı, iç bükey geniş gövdeli çömlek[533]. Yapıda iki örnek tespit edilmiştir. Dudağın dış kısmında küçük bir yiv bulunmaktadır. Ağız çapları 16 ve 24 cm'dir. Formun yakın benzeri Ephesos'dan[534] ele geçmiştir. S. Ladstätter, bu formu MS 2. yüzyılın başlarına tarihlendirmiştir. Nysa örneği için de bu tarih önerilebilir.

Nysa Form 64 (Kat. No. 158, 159)

Bu kaplar geniş bir şekilde dışa açılan ağız kenarına sahiptir. Bu tip kapların dudak üzerinde bir çıkıntı ya da yiv bulunmaktadır. Kat. No. 44 numaralı örneğin dudağın iç kısmında bir çıkıntı yer almaktadır. Ağız çapı 14 cm olan bu form olasılıkla servis ya da saklama kabı olarak kullanılmıştır. Kat. No. 159 cm olan örneğin dudak bölümü 158 numaralı örnekten farklı olarak düz bir profile sahiptir. Ağız çapı 16 cm'dir. Nysa

[531] Vapur 2009, 60, Kat No. 159.

[532] Ergürer 2012, 80, Kat. No. 147.

[533] NY17.DSY2.4 (+166 cm) (Figür 5).

[534] Ladstätter 2005, 315, Taf. 179/K489.

örneklerinin yakın benzerleri olan Ephesos[535], Parion[536] örneğinde ağız çapı daha büyük ve dudak dış kısımda daha uzun bir şekilde açılmaktadır. H. E. Ergürer, Parion örneğini MS 4.- 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Ephesos örneği için ise MS 3. yüzyılın ilk yarısı önerilmiştir. Nysa örneği için de MS 3.- 5. yüzyıl önerilebilir.

Nysa Form 65 (Kat. No. 160)

Dışa çekik ağızlı, derin küresel gövdeli çömlek formu. Düz ve geniş ağızlıdır. Formun yakın benzerleri Magnesia[537] buluntuları arasında düz ağız tablalı çömlekler MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Ephesos[538] buluntuları arasında da yer alan benzerleri de Augustus Dönemine tarihlendirilmiştir. Milet'te[539] ise MS 2/3. yüzyıldan MS 7. yüzyıla kadar kullanım gördüğü belirtilmiştir. DSY2 sektöründe tespit edilen bu form, yapının MS 5.-7. yüzyıl evresiyle ilişkili olmalıdır.

3.1.1.4. Lekaneler

Bu tip kaplar, ezgi kabı, hamur yoğurma, peynir yapmak, çeşitli sıvıların karıştırılmasında, fermantasyon işlerinde ve şarap servisinde kullanıldığı belirtilmektedir[540]. Ayrıca, bebeklerin banyosunda, ölü doğmuş bebeklerin taşınmasında ve ölen bebeklerin içine konulduğu kaplar olarak da kullanılmış olduğu düşünülmektedir[541]. Hatta taşınabilir idrar ve kusma kabı olarak da kullanılmış olduğu önerilmektedir[542]. Genellikle kalın cidarlı, düz bir kaide ve dışa açılan gövdeli, geniş düz ağız tablası bulunan seramikler, literatürde lekane (leğen/kova) ya da çanak/kova olarak

[535] Ladstätter 2010b, 271, Taf. 111/A-K 862.

[536] Ergürer 2012, Lev. 212/ 513, 233.

[537] Vapur 2009, 221, Çiz. 41/314, 315.

[538] Ladstätter 2005, 280, Taf. 154/K138.

[539] Berndt 2003, KG 093, Taf. 52.

[540] Hayes 1983, 109; Rotroff 2006, 109.

[541] Hayes 1983, 109; Rotroff 2006, 109.

[542] Hayes 1983, 109; Rotroff 2006, 109.

adlandırılmaktadırlar. Çoğunlukla iç ve dış yüzeylerde keskin yivleri olan bu kapların yivsiz örnekleri de mevcuttur.

Kaba malzeme grubu içinde yer alan lekaneler Roma Villası'nda sıklıkla karşılaşılan kaplar olarak karşımıza çıkan bu grup yirmi iki örnek ile temsil edilmektedir.

Nysa Form 66 (Kat. No. 161)

Dışa çekik geniş ağızlı, düz gövdeli, düz dipli sığ lekane formu[543]. Dışa çekik düz ağız üzerinde bir yiv ve iç kısmında kapak çıkıntısına sahiptir. Ağız çapı 32 cm'dir. Renkli astar kullanımının görülmediği bu formlarda kapların yüzeyi doğal bir astarla kaplanmıştır. Form 1 örneklerinden daha sığ bir formda olan bu formun, ağız kısmında yer alan kapak çıkıntısı saklanması gereken yiyecekler için kullanıma uygun olduklarını göstermektedir.

Benzer örnekleri Atina Agorası'nda[544] MS 3. yüzyılın ortalarına, Paphos'da[545] bulunan yakın benzeri ise MS 2. yüzyıla tarihle tarihlendirilmiştir. Nysa Kütüphane[546] ve *Gerontikon*[547] yapılarında sürdürülen kazıları sırasında da bu formun benzerlerine rastlanmıştır. Bulunan örnekler ve MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 67 (Kat. No.162–170)

Dışa çekik geniş ağızlı, dışa çekik düz gövdeli lekane formu[548]. Olasılıkla düz dipli ve derin form yapısına sahiptirler. Dudak tablası üzerinde iki sıra yiv detayı bulunmaktadır. Yapıda tespit edilen lekane formlarının ağız çapları 24- 40 cm aralığında

[543] NY17.DSY2.8 (+93 cm/+123 cm) (Figür 5).

[544] Robinson 1959, K78, K80.

[545] Hayes 1991, Fig. XXIV/3.

[546] Kasubke– Möller 2012, Taf. 68, Kat No. 130.

[547] Tamsü Polat 2014, Taf. 67, Kat. No. 211.

[548] NY17.DSY2.5 (+85 cm7+160 cm), NY17.DSY2.6 (50 cm/+71 cm), NY18.DSY2.2 (+80 cm/+99 cm), NY18.DSY2.5 (+8 cm/+19 cm) (Figür 5).

değişmektedir. Literatürde yer alan benzer örneklerinin gösterdiği üzere yuvarlak ya da hafif düzleştirilmiş yuvarlak dibe sahiptir. Bu lekane düz bir kaidesi vardır[549]. Formun bir benzeri 2002- 2006 yılları arasında Kütüphane[550] alanında sürdürülen çalışmalar sırasında da ele geçmiştir. E. M. Kasubke ve N. Möller, bu formu MS 2 ile 3. yüzyıllar aralığını vermiştir. Nysa örneğinin Atina Agorası'nda bulunan yakın bir benzeri ise MS 3. yüzyılın ortasına tarihlendirilmiştir[551]. Bir diğer benzer örnek içinde Stratonikeia'da MS 5.- 7. yüzyıla tarihi önerilmiştir[552]. Uzun yıllar kullanım gören bu kap formu[553], Roma Villası'nda tespit edilen örnekleri yapının MS 5 – 7. yüzyıl evresiyle ilişkili olmalıdır.

Nysa Form 68 (Kat. No.171–173)

Dışa çekik, geniş ağız tablalı lekane formu. Ağız tablası Form 1 ile benzer olmakla birlikte dudak hafif bir şekilde aşağı yatıktır ve dudağın uç kısımları daha belirgindir. Dudak tablası üzerinde iki sıra yiv detayı bulunmaktadır. Roma Villası'nda üç örnek tespit edilmiştir. Bu form için, benzerlerinden yola çıkarak MS 5.- 7. yüzyıl aralığı önerilebilir[554].

Nysa Form 69 (Kat. No. 174–182)

Roma Villası'nda tespit edilen formun ağız kenarı kanca şeklinde alta doğru sarkık bir forma sahiptir. Alta doğru daralan konik gövdesi üzerinde geniş çark izleri görülmektedir.

---

[549] NY17.DSY2.8 (+93 cm/+123 cm), NY18.DSY2.1 (+79 cm/+141 cm) (Figür 5).

[550] Kasubka– Möller 2012, Taf. 64, Kat. No. 2.

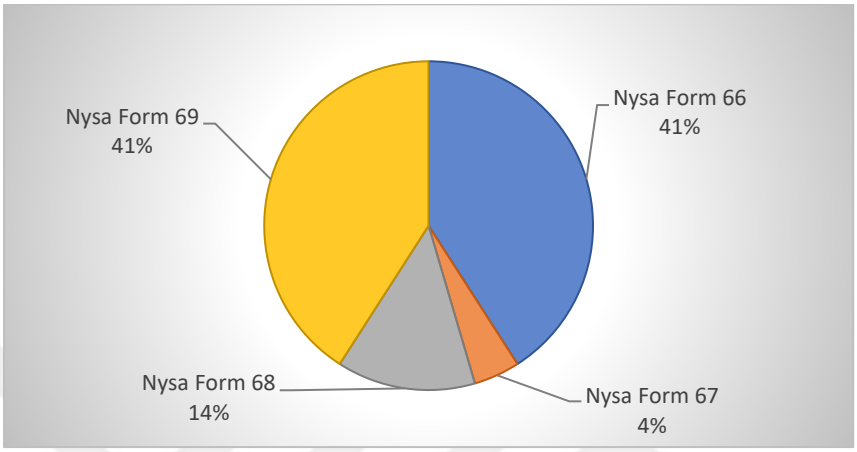
[551] Robinson 1959, K78, K79.

[552] Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47.

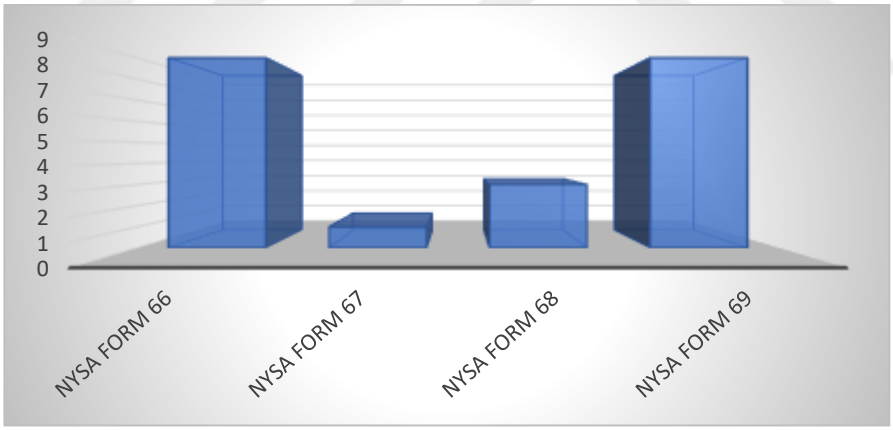
[553] Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı); Lüdorf, 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl-7. yüzyılın ilk yarısı).

[554] Lüdorf 2006, 66, 67, Taf. 26 (MS 1.-7. yüzyıl); Ladstätter 2008, 121, Taf. 310, No.K414 (MS 6. yüzyıl); Liko 2010, 267, Taf. 265/ K769 (MS 6. yüzyıl sonu ya da 7. yüzyıl); Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat No. 130 (MS 5- 7. yüzyıl).

Ağız çapları 20- 40 cm aralığında değişen ölçülere sahiptir. Yapıda on örnek tespit edilmiştir. Literatürde yer alan benzerleri bu kap formunun uzun yıllar kullanıldığını işaret etmektedir. Form, literatürde MS 1. – 7. yüzyıl aralığına tarihlendirilmektedir[555]. Roma Villası'nda tespit edilen örnekler ise yapının MS 5- 7. yüzyıl evresi ile ilişkilendirilebilir.

Grafik 8: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Hazırlama Amaçlı Seramikleri- Lekane formlarının oransal yoğunlukları

Grafik 9: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Hazırlama Amaçlı Seramikleri- Lekane formlarının sayısal dağılımları

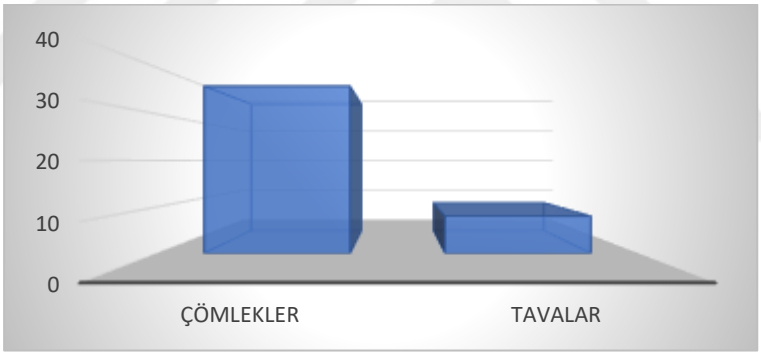
3.1.2. Pişirme Amaçlı Seramikler

Ege bölgesinde en geniş ölçekte pişirme kabı üretim merkezi, kaliteli seramik üretimi de yapan Phokaia kentidir. Roma döneminde üretim yapan atölyelerin bozuk

[555] Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).

üretimlerinin atılması sonucu oluşturulan seramik çöplüklerinin tespiti ile kaba mutfak kaplarının kronolojileri de netlik kazanmıştır[556]. J. W. Hayes[557] de bu bilgiyi doğrulamaktadır. Atina Agorası kazılarında ele geçen neredeyse bütün pişirme kapları tek bir merkezden yani Phokaia'dan ithal edilmiştir. Ayrıca doğu kıyılarında bulunan çeşitli batıklardan da benzer Phokaia üretimi olan kaliteli seramik ve pişirme kapları ele geçmiştir. Bunlar da bize Akdeniz pazarında Phokaia'nın ne kadar büyük bir ticaret ağına sahip olduğunu göstermektedir.

Nysa Antik kenti Roma Villası seramikleri içerisinde altıncı grubu oluşturan mutfak kapları içerisinde ikinci alt başlık olarak ''pişirme kapları'' olarak kullanılan seramikler incelenmiştir. Bu başlık altında Çömlekler, Tavalar olmak üzere iki ana grup belirlenmiştir. Bu kap formlarının oransal yoğunlukları ve sayısal dağılımları aşağıda gösterilmiştir (Grafik 10).

Grafik 10: Pişirme Amaçlı Seramiklerin oransal yoğunlukları

3.1.2.1. Çömlekler

Saklama kabı olarak kullanılmasının yanı sıra pişirme amaçlı olarak da kullanım gören güveçler Nysa 2017- 2018 Roma Villası'nda ele geçen seramik formları arasında yer almaktadır.

[556] Özyiğit 1992, 102, 103.

[557] Hayes 2000, 92.

Nysa Form 70 (Kat. No. 183–188)

Dışa doğru hafif eğimle yükselerek açılan geniş ağız tablasına sahiptir. Ağız tablasında yivler yer almaktadır. Boyunda keskin bir dönüş yaparak omuza doğru hafif düz bir profille genişleyerek iner. Formun benzerlerini Ephesos[558], Nysa Kütüphanesi'de[559] ve Paphlagonia[560] görmekteyiz. Literatürde yer alan benzerleri MS 1.- 6. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir[561]. Roma Villası'ndan tespit edilen Nysa Form 1 örneği için, diğer arkeolojik buluntular dikkate alınarak MS 4.- 6. yüzyıl aralığı önerilebilir.

Nysa Form 71 (Kat. No. 189–195)

Dik ve yüksek ağızlı çömlek formu. Dudağın iç kısmında derin bir çukur ile kapak oturma çıkıntısı oluşturulmuştur. Boyun, keskin bir açıyla dışbükey bir eğimle genişleyen gövde bölümüne bağlanır. Formun yakın benzeri Nysa Kütüphanesi'nde[562], Ephesos'da[563], Phokaia'da[564] ve Atina Agorası'nda[565] tespit edilmiştir. Literatürde formun benzerleri, MS 3.- 5. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir.

[558] Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. yüzyılın); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75-100).

[559] Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk).

[560] Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl).

[561] Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke- Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin- Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).

[562] Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyıl).

[563] Liko 2010, 257, K778.

[564] Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623.

[565] Robinson 1959, K93.

Nysa Form 72 (Kat. No. 196)

Bir önceki forma benzer özellikler göstermesine rağmen ağız profili daha keskin hatta sahiptir. Ağız içinde belirgin yiv sıraları mevcuttur. Formun benzerleri MS 6. yüzyıl sonları ya da MS 7. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir[566].

Nysa Form 73 (Kat. No. 197–203)

Hafif dışa yatık ve dik dudak profilli çömlek formu. Boyun bölgesinin iç tarafında keskinlik yaparak kapak oturma çıkıntısı oluşturulmuştur. Yapıda tespit edilen bazı parçalarda kulp eklentileri ile bulunmuştur. Kulp, boynun altından çıkarak oval bir eğimle gövdeye bağlanmaktadır. Nysa örneğinin yakın benzerlerine Stratonikeia ve Lagina[567], Ephesos[568] ve Paphlagonia[569] buluntuları arasında da tespit edilmiştir. Benzerleri MS 1.- 6. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir[570].

Nysa Form 74 (Kat. No. 204, 205)

İçe doğru kalınlaştırılmış kanca ağızlı çömlek formu. Boyun bölgesinin iç tarafında kapak oturma çıkıntısı belirgin bir şekilde oluşturulmuştur. Gövde dış bükey bir profile sahiptir. Bazı örneklerde boynun dışından başlayan kulp eklentisi yer almaktadır. Formun benzerleri literatürde MS 1.- 6. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 75 (Kat. No. 206–208)

Hafif dışa çekik, basit ağız profilli, küresel gövdeli çömlek formu. Ağız kenarından gövdeye geçiş keskin bir açı ile sağlanmıştır. Benzer örneklerinde kulp eklentileri de

[566] Gassner 1997, Nr. 732; Ladstätter– Sauer 2008, 158, Taf. 310/K419; Liko 2010, 323, Taf. 166/K787.

[567] Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35.

[568] Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267.

[569] Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126.

[570] Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1. –6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (MS 6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).

görülmektedir. Formun literatürde yer alan benzerleri Ephesos'da MS 3. yüzyıla[571], Aphrodisias ve Stratonikeia ve Lagian'da MS 6.-7. yüzyıla tarihlenmektedir[572]. Roma Villası'ndan tespit edilen örnekler, yapıda bulunan diğer arkeolojik malzemeleri de dikkate alınmasıyla MS 5.- 7. yüzyıl aralığına tarihlemek mümkündür.

Nysa Form 76 (Kat. No. 209–213)

Dik ve dışa çekik ağızlı çömlek formu. Dudak üçgensi bir profile sahiptir. Küresel gövdelidir. Formun benzerleri Stratonikeia'da MS 10 yüzyıl sonu- 11. yüzyıla tarihlendirilmiştir[573].

Nysa Form 77 (Kat. No. 214–219)

Dışa eğik basit ağızlı, küresel gövdeli bir forma sahiptir. Küçük boyutlardadır. Kat. No. 215 numaralı örneğin dudağın hemen altından başlayarak gövde ortasına bağlı oval kesitli dikey kulbu bulunmaktadır. Kat. No. 216 numaralı formun tutamak şeklinde küçük kulbu vardır. Kat. No. 214 ve 217 numaralı örneklerin kulp eklenti yerleri tespit edilememiştir. Bu küçük boyutlu pişirme kapları olasılıkla düz bir dibe sahiptir. Yapıda tespit edilen iki kaide parçası da Nysa Form 77 başlığı altında incelenen küçük çömlekler ile ilişkili olmalıdır. Kaide çapları Kat. No. 218 numaralı örneğin 5 cm, Kat. No. 219 numaralı örneğin ise 6,7 cm'dir. 219 numaralı örneğin orta kısmı yiv detaylıdır. MS 6. yüzyıldan itibaren görülmeye başlayan form MS 12.- 13. yüzyıl kadar geniş bir zaman dilimine tarihlendirilmektedir[574]. Formun literatürde yer alan benzerleri Ephesos'da MS 6.– 8. yüzyıla[575], Stratonikeia'da MS 12.- 13. yüzyıla tarihlendirilmiştir[576]. Formun yakın

[571] Walder 2016, 418, Taf. 462/K 476.

[572] Hudson 2008, 343, Fig. 22.5.12; Öztaşkın 2013, 169, Kat. No. 36.

[573] Öztaşkın, M. 2020, 189, Lev. No. 2/6, 12, Kat.No.20 (MS 10 yüzyıl sonu- 11. yüzyıl).

[574] Bilgin- Şenoğlu Fenerci 2022, 344, Fig. 10/3.

[575] Ladstätter, 2008, Abb. 31, No. K486 (MS 6. Geç 6. yüzyıl); Abb. 32, No. K581 (MS 7-8. yüzyıl).

[576] Öztaşkın, M. 2020, 190, Lev. No. 2/11, 12, Kat.No.26 (MS 12.- 13. yüzyıl başı).

bir benzeri Nysa Çarşı Bazilikası seramikleri arasında tespit edilmiş ve MS geç 6. yüzyıl ile MS 8. yüzyıl aralığı önerilmiştir[577]. Yine benzer bir örnek kent Kütüphanesinde de bulunmuş ve Kasubke ve Möller tarafından Geç Roma- Erken Bizans dönemine tarihlendirilmiştir[578]. Bu veriler ışığında Roma Villası örneği için de MS 6.- 8. yüzyıl aralığı önerilebilir.

3.1.2.2. Tavalar

Düz tabanlı ve dışa dik bir şekilde açılan gövde, geniş ağızlı seramikler tava olarak isimlendirilmektedir. Bu kaplar kulplu ya da tutamaklı formlarda üretilmiştir. Hellenistik Dönemden bilinen spiral formlu kulplar Erken Roma Döneminde de kullanılmaya devam etmiştir. Ancak başlarda dudağın hemen altında gövdeyle birleşen yatay ve içi dolu olarak yapılan bu kulplar, Roma Dönemine gelindiğinde dudağın üzerinden gövdeyle birleştirilmiştir. Bu spiral kulplar artık daha kısa tutulmuş ve çapraz olarak dışa açılmaya başlamıştır[579].

Nysa Form 78 (Kat. No. 220)

Geniş ve dışa düz bir profille açılan ağız ve dışa açılan dikey bir gövdeye sahip tava[580]. Formun dudak kısmı yuvarlatılmıştır. Olasılıkla düz bir dibe sahiptir. Dudağın iç kısmında kapak çıkıntısı yer almamaktadır. Literatürde paralellerine Patara[581], Phokaia'da[582] saptanmıştır. Patara örneği MS 1- 3. yüzyıl arasına, Phokaia örneği ise MS 2.- 3. yüzyıllara tarihlendirilmiştir.

[577] Sönmez 2022, 248, Fig. 10/19 (MS geç 6. yüzyıl ile MS 8. yüzyıl).

[578] Kasubke– Möller 2012, 142, Taf.80/184 (Geç Roma- Erken Bizans).

[579] Korkut 2007a, 432.

[580] NY17.DSY2.3 (+108 cm) (Figür 5).

[581] Korkut 2007a, 435, Res. 3/40.

[582] Fırat 2011, Lev. 49, Kat. No. 150.

Nysa Form 79 (Kat. No. 221, 222)

Yuvarlak ağızlı, dışa yatık tava formu. Bu tip tavalar Phokaia Tip A[583] grubu içinde değerlendirilen MS 3. yüzyıla tarihlenen tavalar ile benzerlik göstermektedir. Çalışma kapsamında iki örnek değerlendirmeye alınmıştır. Örneklerden birinin sap kısmı oval kesitlidir.

Nysa Form 80 (Kat. No. 223, 224)

Dik ağız kenarlı tava formu. Dudak, üstte düz ya da üçgenimsi formunda dışa kalınlaştırılmıştır. Ağızın hemen altından hafif bir eğimle daralarak kaideye iner. Genellikle dış yüzeyde yivler mevcuttur. Formun benzeri Ephesos[584] buluntuları arasında MS 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Nysa Form 81 (Kat. No. 225)

Dışa eğik düz gövdeli bir tavaya ait olan düz dipli kaide formu[585]. Kaide geçişi keskin bir açıyla sağlanmıştır. Ağız profili farklılık gösteren bu tavaların dudak profilleri hem dışa çekik hem de düz olabilmektedir. Olasılıkla geniş ağızlı bir tavaya ait olan bu kaide dış yüzeyde dibe yakın bir alanda iki adet yive sahiptir. İç yüzeyde tondosunda halka şeklinde yivler bulunmaktadır. Kullanıma bağlı olarak dış yüzeyde yanma oluşmuştur. Kalın cidarlı bir hamur yapısı bulunan bu formun kaide çapı 12 cm'dir. Düz dipli tavalar Akdeniz coğrafyasında oldukça yaygın olarak kullanılmıştır. Literatürde, Nysa örneğinin en yakın benzeri Phokaia'da[586] tespit edilmiştir.

[583] Fırat 2011, 217, Lev.53, Kat. No.78.

[584] Ladstätter 2008, Abb. 31, No.K181.

[585] NY17.DSY2.3 (+164 cm/+173 cm) (Figür 5).

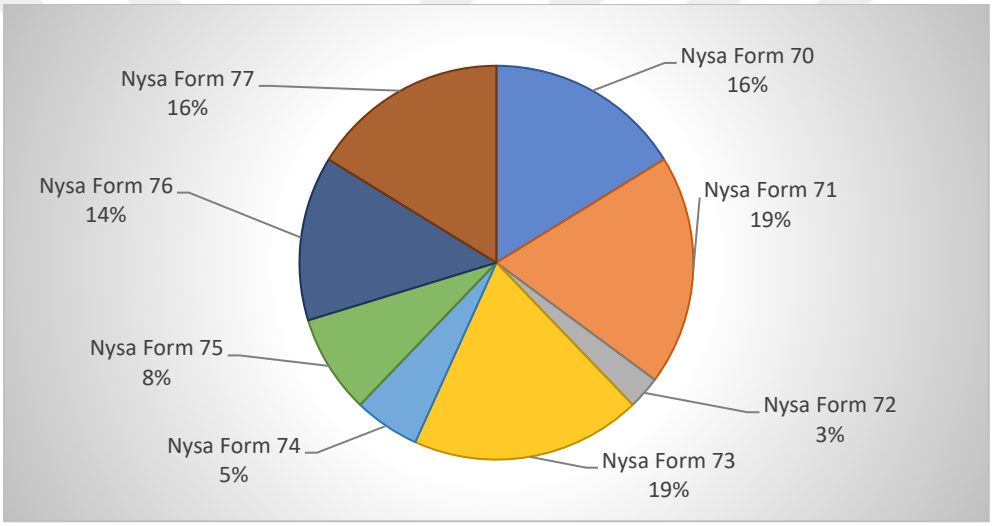
[586] Fırat 2011, 317, 318, 292, Kat. No. 377.

Nysa Form 82 (Kat. No. 226)

Ağız profili çok az korunmuştur. Dik ve yivler ile detaylandırılan kulp bölümü yer almaktadır. Formun en yakın benzeri Stratonikeia ve Lagina kazıları sırasında tespit edilmiş ve MS 12. – 13. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir[587].

Nysa Form 83 (Kat. No. 227)

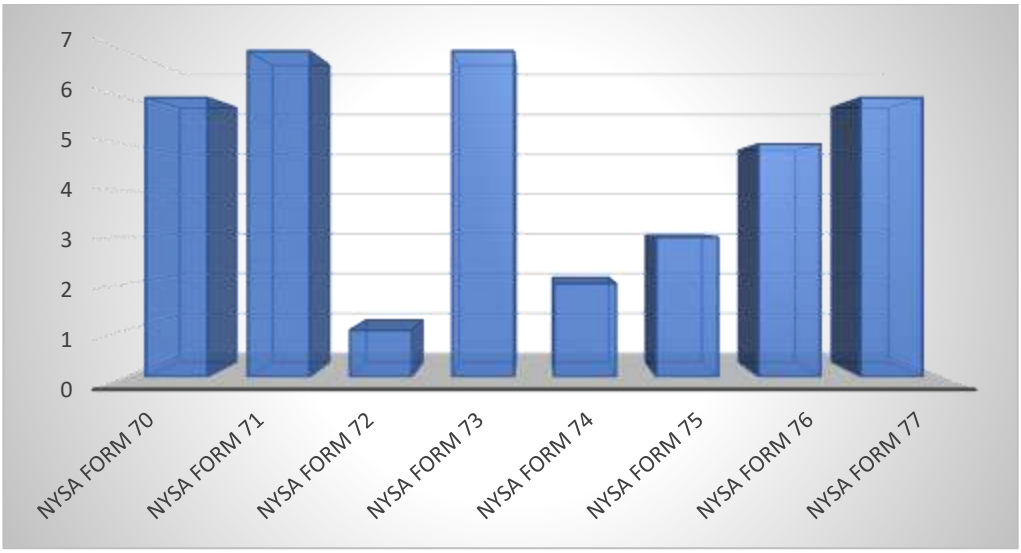
Kare kesitli kulp profiline sahip tava formu. Ağız profili korunmamıştır. Bu tip kulplar, pişirme sırasında ahşap bir sapın takılması amacıyla boş ve yuvarlak kısa bir tutamak şeklinde kulba sahiptir. Formun en yakın benzeri Stratonikeia ve Lagina kazıları sırasında tespit edilmiş ve MS 12.–13. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir[588].

Grafik 11: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Pişirme Amaçlı Seramikleri- Çömlek formlarının oransal yoğunlukları

[587] Öztaşkın 2013, 365, Lev. 31/Kat. No. 376, 377.

[588] Öztaşkın 2013, 365, Lev. 31/Kat. No. 375.

Grafik 12: DSY2 ve MY sektörlerinde bulunan Pişirme Amaçlı Seramikleri- Çömlek formlarının sayısal dağılımları

4. ROMA VİLLASI KAZILARINDA BULUNAN ROMA DÖNEMİ İTHAL SERAMİKLERİ VE DOĞU AKDENİZ ROMA SERAMİK TİCARETİ

Seramik kaplar, farklı bölgeler arasında ticareti yapılan malzemeler içinde önemli arkeolojik veriler sağlamaktadır. Bu bağlamda seramik çalışmalarında elde edilen veriler, kentte kullanılan seramiklerin tipolojik ve kronolojik bilgiler sağlamasının yanı sıra, kentin ekonomik, ticaret yapıları ve komşu merkezler ile ilişkileri hakkında da bilgi sunmaktadır.

Roma Dönemi'nde yoğun olarak kullanılan Ephesos- Lykos Laodikeia yol güzergahı[589] üzerinde yer alan Nysa kenti, coğrafi konumunun bu avantajını da kullanmış olmalıdır. MÖ. 129 yılında Proconsülü Manius Aquillius tarafından diktirilen mil taşı Ephesos gibi Ege bölgesinde yer alan liman kentlerinin iç ve güney bölgelerde bulunan kentlerle bağlantı kurdukları ilk önemli antik yollardan biridir[590]. Strabon, Ephesos'tan doğuya düzenlenen gezilerde herkesin kullandığı ortak bir yoldan bahsetmektedir[591]. Nysa da Büyük Menderes Nehri'nin kuzeyinde uzanan bu anayolda, Ephesos, Magnesia, Tralleis ve Laodikeia, yol güzergahı üzerinde yer almaktadır[592]. Bu yol güzergahı, Milet limanına gelen yün, taş ve diğer malların taşınması, askeri hareketler ve dini festivallere katılan gruplar tarafından kullanılmıştır[593]. Milet limanından çıkan mallar, Büyük Menderes Vadisi ve Büyük Menderes Nehri'nin kuzeyinde yer alan yol ağını izleyerek Nysa üzerinden Laodikeia ve Hierapolis'e ulaşmaktadır[594]. Söz konusu yol ağı üzerinde yer alan Nysa kenti de sadece ticaret ve askeri yol ağının yapıldığı ana yol üzerinde yer

[589] French 2014, 23- 31; Kadıoğlu– Özbil 2011, 128, 129.

[590] Gökalp Özdil– Akdoğru Arca 2022, 40;

[591] Strab., XIV. 1.42/2.29.

[592] Strab., XIV. 1.42/2.29; Arnaoutoglou 2016, 279; Gökalp Özdil– Akdoğru Arca 2022, 40.

[593] Üreten 2005, 210.

[594] Üreten 2005, 210.

almamış ayrıca din turizminin de yapıldığı bir merkez olmuştur[595]. Nysa'nın hem güney ana yolu trafiğindeki konumu, hem de Seleukos I'in ayrıcalıklar verdiği Akharaka Kutsal Alanı'nın varlığı ile önemi artmıştır. MÖ. 2. yüzyılda da kentin elde ettiği ayrıcalıklar[596] ve Nysa'ya diğer bölgelerden dini amaçlı gelen ziyaretçiler, kentin ekonomisinin gelişmesine de yardımcı olmuştur[597].

Orta Çağ savaşlarında II. Haçlı Seferleri'nde birliklerin yolculukları sırasında Ephesos'tan Laodikeia'ya geçişlerinde Nysa'nın da üzerinde olduğu bir rota izlemişlerdir[598].

Nysa, tarımsal faaliyetler bakımından da oldukça bereketli topraklar üzerinde yer almaktadır. Kent halkının tarım ürünleri arasında asma üretiminin yeri oldukça önemlidir. Antik yazarlardan Strabon, Akharaka ve Nysa'nın yukarısında yer alan Aroma isimli bölgenin dağlarında Aromeus isminde Mesogis'in en iyi şarabının üretildiğinden bahsetmiştir[599] (Harita 1). Kentin genelinde[600] az sayıda da olsa tespit edilen, özellikle şarap taşımacılığında kullanılan Kapitan II formlu amphoralar antik kaynakları doğrular niteliktedir.

---

[595] C.I.L. III 7183; Magie 1950, 794; French 1997, 180; Favro 2015, 109, 110.

[596] Kente verilen ayrıcalıklar için bkz. Kadıoğlu 2006, 3– 6; Rostovtzeff 1941, 439; Magie 1950, 28, 990; Hakkert 1992, 61, 62; Öztaner– Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2014, 233.

[597] Welles 1934, 394–297; Hakkert 1992, 61, 62; Kadıoğlu 2014, 100; Öztaner– Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2014, 233, 234; Ayrıca yukarıda da bahsedildiği üzere Khairemon'un Roma ordusu için 60.00 *modius* buğday (ca. 525 ton) vermesi Nysa'nın tarımsal olarak kendine fazlasıyla yeten bir kent olduğunu ve kent dışına da tarım ürünü verebilecek güçte olduğunu göstermektedir (Öztaner– Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2014, 233, 234).

[598] Peker 2022, 77; Akiniz 2016, 408.

[599] Strab. XIV.1.47.

[600] Kentte sürdürülen Cadde 1 ve Roma Villası kazılarında MS 2. yüzyılın sonu- 4. yüzyıl ve sonrasına tarihlendirilen Kapitan II amphoralarına ait kaide parçaları tespit edilmiştir (Tarihlendirme için bkz. Negru, Badescu, Avram 2003, 1, Fig. 1/1; Arthur 1986, 254).

Roma İmparatorluk döneminde kullanılan kırmızı astarlı seramikler (DSB, DSC, Afrika, Phokaia, Sagalassos ve Bölgesel Kırmızı Astarlı Seramikler), Akdeniz eyaletlerinin aralarında kurdukları ilişkileri anlamamız açısından oldukça önemlidir. Nysa, Roma İmparatorluk Döneminin erken safhalarında, daha çok komşusu olan Tralleis (DSB- MÖ.1- MS 2. yüzyıl) ile ilişkideyken, çok az sayıda da olsa Bergama/Çandarlı üretimi olan seramiklerin de (DSC- Augustus Dönemi- MS3. yüzyıl) kente girdiği görülmektedir. Daha geç dönemlerde ise bütün Akdeniz coğrafyasında popüler seramik ürünler arasına yer alan Afrika üretimi seramikler ile Phokaia üretimi seramikler de kentte tercih edilen ithal kaplar olarak karşımıza çıkmaktadır (Grafik 13).

Dönemin zenginlik ve refahı, seramik üretimlerine de yansımıştır. MS 2. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaşanan siyasi olaylar ve huzursuzluklar seramik atölyelerini de etkilemiştir. İmparatorluğun erken dönemlerinde üretilen seramiklerin kalitesi geç dönemlerde yakalanamamıştır. Ayrıca, geç dönemlerde nüfusun artmasına bağlı olarak ihtiyacın artması da seramiklerin merkezi atölyelerde seri bir şekilde üretilmesi de seramiklerin kalitesindeki düşüşü etkilemiştir. Roma İmparatorluk Dönemi'nde başkent Roma başta olmak üzere Akdeniz'de yer alan eyaletlere buğday sevkiyatı sağlamak amacıyla Afrika atölyelerinin üretimi olan seramikler geniş bölgelere yayılmıştır[601]. Akdeniz ticaretinde bütün piyasayı ele geçiren Kuzey Afrika üretimi olan bu seramikler Nysa'da görülen bir diğer ithal grup olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak Roma Villası'nda ve kentin diğer kazı alanlarında[602] tespit edilen Afrika kökenli seramiklerin sayısal olarak az olması da dikkat çekmektedir. Bu durum genel olarak Küçük Asya kentlerinin imparatorluktan nadiren tahıl talebinde bulunmuş olması ve kendi kendine

[601] Şen 2012, 152.

[602] Bkz. Kütüphane için: Kasubke– Möller 2012; Gerontikon için: Tamsü Polat 2014; Cadde 1- Pleteia için: Sönmez 2016; Sönmez 2022; Cadde 8 için: Nysa Kazıları Arşivi.

yeten bir eyalet olmasıyla ilişkili olduğu düşünülmektedir[603]. Nysa kentinin de kendine yetecek miktardan daha fazla tarımsal üretim yaptığı ve kent dışına tarım ürünü verdiği antik kaynaklardan bilinmektedir[604]. Bu nedenle bölgenin, İmparatorluk Döneminde Kuzey Afrika ile ticari ilişkisinin sınırlı olması Nysa özelinde de etkili olduğunu düşündürmektedir.

I. Constantinus Döneminde ticaret rotaları yeniden düzenlenmiştir[605]. MS 332 yılından itibaren tahıl sevkiyatının başlamasıyla birlikte Afrika kökenli malların Constantinopolis güzergahında yer alan liman kentlerine geldiği görülmektedir. Saraçhane[606] başta olmak üzere, Parion[607], Ephesos[608], Miletos[609], Patara[610], Laodikeia[611], Sagalassos[612] ve Nysa gibi birçok kentin buluntuları arasında MS 4. yüzyıldan MS 7. yüzyıl aralığında üretimi yapılan Afrika üretimi kırmızı astarlı seramikler yer almaktadır.

Geç Roma Seramikleri arasında kentte bulunan bir diğer seramik grubu ise Afrika seramiklerine rakip olan Phokaia üretimi LRC seramikleridir. MS 4. yüzyılda Doğu Roma'ya başkentlik yapan Constantinopolis'in artan ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Phokaia atölyelerine önem verilmiştir. MS 4. yüzyılın sonlarında üretimi başlayan bu seramikler, MS 5. yüzyılın ortalarından itibaren Afrika seramiklerinin yerini

[603] Öztaner– Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2014, 233, 234.

[604] Öztaner– Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2014, 233, 234.

[605] Teall 1959, 87.

[606] Hayes 2008.

[607] Ergürer 2012.

[608] Gassner 1997; Mitsopoulos– Leon 1991.

[609] Berndt 2003.

[610] Yıldırım 2012, 155, Şekil 2/10, 11.

[611] Şimşek– Bilgin 2018, 180, Fig. 8/ L13KGP.PT.304.

[612] Poblome 1999, 238, Fig. 19/6-8.

alarak Akdeniz ticaretinde söz sahibi olmuştur[613]. Ege kıyıları, Yunanistan, Sicilya, İtalya, İspanya, Portekiz, Dalmaçya kıyıları, Kıbrıs, Suriye, Mısır, Libya gibi merkezlerde Phokaia üretimi olan bu kaplar tespit edilmiştir. Dönemin baskın ticaret kapları haline gelen Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik grubuna ait seramiklerin Nysa'da da tespit edilmiş olması yukarıda bahsedilen dolaşım ağının içinde var olduğunu göstermesi açısından önemli veriler sağlamaktadır.

Roma Villası'nda sadece bir parça ile temsil edilen Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramik grubu içinde yer alan kâse parçası[614] (Kat. No. 369) ise kentte tespit edilen ithal seramiklerin çeşitliliğini göstermesi açısından önem arz etmektedir. Tek bir yapı bazında ele alınmasına rağmen, Sagalassos üretimi olan bu kâse, Nysa'nın Sagalassos ile bir mal dolaşımının varlığına dikkat çekmektedir.

Roma Villası'nda tespit edilen bir başka seramik grubu da tüm antik dünyada popüler olan *Terra Sigillata* ve Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerin bölgesel taklitleri olarak üretilen bölgesel seramiklerdir (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri). Yapıda tespit edilen bu seramiklerin oranının ithal seramiklere göre fazla olması, MS 5. yüzyıldan itibaren tüm Anadolu'yu etkisi altına alan Sasani akınları ile bağlantılı olarak dönemin ticaret hayatını da etkilemesinin bir sonucu olabilir. Olasılıkla bu dönemde söz konusu kentler ile Laodikeia'da[615] olduğu gibi, Nysa'nın da ticari ilişkileri kısıtlanmış ve yerel/bölgesel ustalar üretim yapmaya başlamıştır. Hem Sasani akınlarının etkisi hem de MS 5. yüzyıl depreminin etkisiyle kentin ekonomik gücü zayıflamış, bunun sonucu olarak daha ucuza üretilen bölgesel üretimler (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) ile kent ihtiyacı karşılanmış olmalıdır (Grafik 13, Tablo 7).

[613] Hayes 1997, 62; Hayes 1980, 525; Bes– Poblemo 2009, 79.

[614] Waelkens 1991, 119, 129, 130; Willet– Poblemo 2015, 141, 155.

[615] Bilgin 2017, 543.

Roma Villası'nda tespit edilen kırmızı astarlı seramik gruplarının dönemsel yoğunluğunda görülen değişim, kentin seramik tercihleri ile ilgili bazı saptamaları da ortaya koymamıza imkân sağlamaktadır (Grafik 13). Doğu Akdeniz'de üretilen sigillata gruplarını (DSB, DSC) popüler oldukları dönemlerde kentte de görmekteyiz. Yapıda, DSB ve DSC gruplarının varlığına rağmen Anadolu coğrafyasında sıklıkla karşılaşılan Doğu Sigillata A ve D gruplarının varlığına henüz ne Roma Villası'nda ne de kentte sürdürülen diğer kazı alanlarında şu ana kadar rastlanmamıştır. Bu da bize Nysa'nın sınırlı bir seramik ticaret ağının içinde olduğunu düşünmemize olanak sağlamaktadır. Nysa ile yakın coğrafi ilişkileri olan kentlerde (Tralleis, Aphrodisias, Tripolis, Leodikeia gibi) yapılan seramik incelemelerinde sayısal ve form çeşitliliği bakımından daha yoğun sonuçlara ulaşılması da Nysa'nın bu sınırlı ticaret yapısını ortaya koymaktadır. MS 1. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıkan ve aynı yüzyılın ortalarından itibaren popülerlik kazanan DSB grubu seramiklerine olan ilgi yavaş yavaş düşerken yerini Aşağı Menderes Üretimi olan bölgesel kırmızı astarlı seramiklere bırakmıştır. Elbette bu değişimin nedenleri arasında bölgenin içinde bulunduğu siyasi, ekonomik ve kültürel değişimlerin etkisi oldukça fazladır.

Seramikler dışında kentin dönem ve toplum yapısı hakkında bilgiler sunan bir diğer küçük buluntu grubu da sikkelerdir. 1992 yılından 2019 yılları arasında kentin genelinde yapılan çalışmalar sırasında Hellenistik Dönem ile İslami Dönem aralığında geniş bir döneme tarihlenen toplam 567 adet sikke tespit edilmiştir[616]. En yoğun buluntu grubu Geç Roma Dönemine tarihlenen sikkeler oluşturmaktadır (Grafik 14)[617]. Kentte bulunan erken dönem sikkeler arasında Nysa'nın MÖ 2. ve 1. yüzyılda kendi darpları dışında, Pergamon MÖ 160- 1.yüzyıl başı), Smyrna (MÖ 115- 105), Ephesos (MÖ 48- 27), Miletos (yaklaşık MÖ 170- 150), Nikomedia'da (MÖ 47/46) darp edilen sikkeler yer

[616] Özbil 2022, 385.

[617] Özbil 2022, 385.

almaktadır[618]. MS 3. yüzyılın ortalarında yaşanan siyasi, askeri ve ekonomik krizler sonucunda birçok kentte sikke darpları Gallienus döneminde sonlanmış, sadece imparatorluğun merkezi darpları devam etmiştir[619]. Kentte darphane kenti saptanan toplam 59 adet Roma eyalet sikkesi bulunmuştur[620] (Harita 24).

Roma Villası'nda tespit edilen erken dönem seramik gruplarında olduğu gibi, sikke buluntularında da (Nikomedia sikkesi hariç) kentin daha çok yakın bölge ve büyük merkezlerin sikkeleriyle sınırlı olduğu görülmektedir[621]. Diğer kentlerden Nysa'ya gelen sikkelerin geneline bakıldığında, kentlerin çoğunun yakın mesafede olması ve bölgesel ana yol ağlarıyla ilişkili olan kentler olduğu anlaşılmaktadır[622]. Ephesos'dan başlayan ve Büyük Menderes Vadisi boyunca doğuya doğru devam eden yol ağı üzerinde yer alan kentlerin çoğuna ait sikkeler Nysa'da bulunmuştur[623].

Sonuç olarak Roma Villası kazılarında incelenen kırmızı astarlı seramik repertuarına ilişkin sayısal veriler, erken ve geç Roma Dönemi boyunca farklı merkezlerde üretilen kırmızı astarlı seramik gruplarının Nysa'da kullanıldığını göstermektedir. DSB ve Phokaia Kırmızı Astarlı Seramik gruplarının diğer ithal seramiklere göre daha yoğun olması; DSB'nin yakın bir bölgeden kente taşınmasının kolay olması ile Phokaia Kırmızı Astarlı Seramiklerin ise daha uzak merkezlerden taşınmasının zor olan Afrika Kırmızı Astarlı Seramiklere karşı bir alternatif olarak görülmesi ile ilişkili olduğunu düşündürtmektedir. İlerleyen yıllarda yapılacak kazılarda kentte bulunan ithal

[618] Özbil 2022, 386.

[619] Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2022, 68; Özbil 2022, 386.

[620] Özbil 2022, 387.

[621] Özbil 2022, 386.

[622] Özbil 2022, 386, 387.

[623] Özbil 2022, 388, 390.

seramiklerin yoğunluğu ve çeşitliliğini değiştirebilecek yeni verilerin elde edilmesi mümkündür.

Yapıda, seramik üretiminin varlığına dair fırın ve üretim artıkları, kandil kalıbı gibi verilere ulaşılmış olsa da bu seramiklerin Nysa'da mı üretildiği yoksa civar komşu kentlerden mi kente geldiği henüz netleşmemiştir (Figür 43, 44). Ancak söz konusu bölgesel seramiklerin tipolojik özellikleri, astar ve katkı maddeleri incelendiğinde Batı Anadolu'da yer alan kentler ile benzer bir üretim gerçekleştirmesi sebebiyle bir iletişim ağının olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

5. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Bu çalışmanın konusunu, Nysa'da 2017- 2019 kazı çalışmalarında Roma Villası'nda (DSY2/MY) tespit edilen seramikler oluşturmaktadır. Kentin Roma ve Erken Bizans İmparatorluk Dönemi seramiklerinin tipolojik ve kronolojisini belirlemek, yapıda bulunan bölgesel (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) seramikleri tespit etmek hem bölge içinde hem de bölgeler arası ticari ilişkilerin boyutlarını anlamak amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Çalışmalar sırasında incelenen seramikler üretim tiplerine ve kullanım amaçlarına göre belirlenen gruplar altında incelenmiştir. Bu gruplar; Geç Hellenistik-Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları, Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri (ithal ve bölgesel) ve günlük kullanıma ait kaba seramiklerden (hazırlama ve servis amaçlı seramikler, pişirme amaçlı seramikler) oluşmaktadır.

Roma Villası'nda tespit edilen seramiklerin incelendiği çalışma kapsamına 227 seramik alınmış, istatistiki değerlendirmede 17,720 parça kullanılmıştır[624]. Çalışma kapsamına alınan parçalar arasında ise toplam 83 farklı form tespit edilmiştir.

Yapı içerisinde az sayıda Hellenistik Dönem Seramikleri, megara kâseleri, gri hamurlu kâseler, *unguentarium*'lar da tespit edilmiştir. Bu seramikler alana akıntı toprağı ile taşınması nedeniyle az sayıda bulunmuştur. Elde edilen kısıtlı bilgiler ile kronolojik bir veri sağlanamayacağı için söz konusu seramikler çalışma kapsamına dahil edilmemiştir. Erken dönem arkeolojik malzemeler arasında pişmiş toprak kapların dışında, MÖ 1. yüzyılın sonu ile MS 1. yüzyılın başlarına tarihlenen küçük bir cam parçası da tespit edilmiştir[625].

[624] İncelenen seramikler arasında az sayıda olan megara kâselerine, gri hamurlu seramiklere, sırlı seramikler gibi az sayıda bulunan parçalar ile amphora, *unguentarium* gibi özel olarak incelenmesi gereken gruplar sadece istatistik olarak değerlendirilmeye alınmıştır.

[625] Güray 2022, 413.

Roma Villası'nda sürdürülen çalışmalar sırasında bulunan seramikler aracılığı ile yapının stratigrafisini takip etmemiz güçtür. Ancak yapının mimari özellikleri incelendiğinde yapının kullanım evreleri hakkında daha sağlıklı bilgiler edinebilmekteyiz (Figür 6). Bu bağlamda yapıdan elde edilen güncel veriler doğrultusunda yapının dört evresi olduğu düşünülmektedir. Roma Villası olasılıkla MS 2./3. yüzyılda konut olarak kullanılmak üzere inşa edilmiştir. Yapı zaman içinde depremler ile yıkımlar geçirmiştir. Yapılan onarım ve değişiklikler yapının geniş bir zaman diliminde kullanılmasına olanak sağlamıştır. İlk iki evrenin uzun bir zaman diliminde art arda kullanılmış olması, alanda bulunan arkeolojik materyallerin net bir biçimde ayrılamaması ilk evrenin ne zaman sonlandığını saptamamızı güçleştirmektedir. İlk evrenin sonunda yapı üzerinde uygulanan ekleme ve onarımlar ile alanın artık endüstriyel bir kimliğe büründüğünü görüyoruz.

MY sektöründe açığa çıkartılan ve MS 4. yüzyıla tarihlenen mozaikli tabanların varlığı, kütüphanede depremin neden olduğu yıkımdan sonra geniş çaplı bir restorasyon çalışmasının uygulandığı MS 4. veya 5. yüzyıla tarihlenen mozaik döşeme ile *gerontikon*'nun 3. evresinde yine MS 4. yüzyılda imar faaliyetlerinin olduğunu gösteren yazıt ve aynı yüzyıla tarihlenen mozaiklerin varlığı Roma Villası'nın 2. evresinin tahribatının MS 4. yüzyılda olduğunu bize düşündürtmektedir. MS 4. yüzyılın sonlarına gelindiğinde ya da 5. yüzyılda yapıda bir *hiatus* oluştuğu anlaşılmaktadır. Olasılıkla MS 4. yüzyıl depreminin etkisiyle yıkılan bu evrenin üzerinde, *impluvium*'da yıkılan sütunların ve merdiven sisteminin üzerinde, 2. evreden kalan mimari öğelerle desteklenerek yeni bir yapı oluşturulmuştur (3. evre). Bu evrenin olasılıkla MS 7. yüzyıl depremiyle yıkıldığı ve uzun bir süre alanda yeni bir yapılaşmanın olmadığı görülmektedir. Kentte yer alan çoğu yapının da bu depremin etkisiyle yıkıldığını ve kullanım dışı kaldığı görülmektedir[626]. Olasılıkla kentin çoğu alanında olduğu gibi

[626] Öztaner 2022, 237; Özbil 2022, 394.

Ortaçağ'ın içlerinde tekrar yerleşim görmeye başlamıştır[627]. Son evrenin ise MS 11./12. yüzyıla kadar devam ettiği düşünülmektedir (Figür 6, Tablo 28).

Yapının genelinde tespit edilen seramikler incelendiğinde DSY2 sektörü MS 1. yüzyıldan MS 7. yüzyıla kadar kesintisiz bir veri sağlamaktadır. MS 7. yüzyılın içlerinde küçük dalgalanmalar başlamış ancak kesintilere uğrasa da sektörde MS 12. yüzyıla kadar seramiklerin varlığı devam etmiştir (Tablo 16). MY sektörünün genelinde bulunan seramikler MS 1. yüzyıl ile MS 12. yüzyıl aralığındadır. Bunlardan erken döneme tarihlenen seramikler daha az sayıdadır ve dört mekânda tespit edilmiştir. DSY2 sektöründe bulunan seramikler MS 4. yüzyıl ile MS 7. yüzyıl aralığında yoğunlaşmaktadır (Tablo 17). Bu durum Roma Villası'nda MS 7. yüzyıl depreminden sonra yapıda süre yaşamın (3. evre) sonlandığı yolundaki düşünceleri de desteklemektedir.

Bilindiği üzere MS 2. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaşanan siyasi olaylar ve huzursuzluklar ile MS 3. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıkan ekonomik krizler, Akdeniz dünyasını büyük oranda etkilemiştir[628]. Bunun sonucu olarak, Akdeniz dünyasında yeni dengeler ve beğeniler ortaya çıkmış, kentler bu dönemde politik, sosyal ve dini değişimler geçirmiştir[629]. MS 4. yüzyılın başından itibaren kentlerin siluetlerinin yavaş yavaş değiştiği gözlenmektedir[630]. Nysa'nın günümüze kalan kent planı ve kamusal yapılaşması MS 1.- 2. yüzyıllarda şekillendiği bilinmektedir[631]. Ancak kent, yukarıda da bahsedilen Geç Antik Çağ'da yaşanan saldırılar depremler ile değişimlere uğramış olmalıdır. Bunun bir sonucu olarak birçok kentte olduğu gibi Nysa'da daha korunaklı yaşam alanları

[627] Peker 2022, 82.

[628] Reynolds 2010, 89.

[629] Peker 2022, 76.

[630] Peker 2022, 76.

[631] Peker 2022, 76.

oluşturulduğu düşünülmektedir[632]. Öncesinin görkemli kent dokuları değişmiştir. Bu dönemde birçok kentte olduğu gibi anıtsal yapılar yeniden dönüştürülerek Nysa'daki yaşamın Bizans Dönemi'ne kadar yoğun bir şekilde devam etmiş olduğu saptanmıştır[633].

Kent yapısının değişmesine neden olan bir diğer olay ise kentlerin geçirdiği büyük depremlerdir. Geç Antik Çağ'da, Büyük Menderes Havzasında gerçekleşen ve birçok kentte izlerinin görüldüğü depremlerden ilki MS 359 yılında gerçekleşmiştir[634] (Tablo 29). Küçük Asya'nın batı kıyılarını etkileyen bir diğer deprem de MS 365 yılında gerçekleşmiştir[635]. Ege bölgesini etkileyen üçüncü büyük deprem ise MS 494 yılında gerçekleşmiştir[636]. Batı Anadolu'da yer alan birçok kentte sürdürülen çalışmalarda sismik olayların etkisi yoğun bir şekilde izlenmektedir. Laodikeia ve Hierapolis'te MS 5. yüzyılın sonu ile 7. yüzyıl aralığında büyük depremlerin gerçekleştiği kayıt edilmiştir[637]. Kentte sürdürülen çalışmalar, bu son depremlerin oluşturduğu tehlike sonucunda Nysa'da yer alan yapıların Orta Çağ'ın başlarına kadar terkedilmiş olduğunu göstermektedir. Kentin Kütüphane yapısında MS 6. ya da 7. yüzyıla tarihlenen dördüncü evresinde de tespit edilen bir yıkım ile izlemekteyiz[638]. Nysa Kütüphanesi'nin dördüncü evresine tarihlenen alanda gerçekleşen yıkım Küçük Asya'nın diğer kentlerinde gözlenen yıkımlar ile eş zamanlı olmalıdır. Kent, Orta Çağ'ın ilerleyen dönemlerinde tekrar yerleşim görmeye başlamış olmalıdır[639].

[632] Peker 2018, 135.

[633] Peker 2022, 76, 82; Aytaçlar 2009, 1.

[634] Kumsal ve diğ. 2015, 523, 524.

[635] Strocka ve diğ. 2012, 20.

[636] Ambraseys 2009, 177; Kumsar ve diğ. 2015, 526; Kristensen 2018, 76.

[637] Guidoboni ve diğ. 1994, 323, 349– 351; Kristensen 2018, 71- 77.

[638] Strocka 2012, 218.

[639] Peker 2022, 82.

MS 4. ve 7. yüzyıllar arasında bölgede gerçekleşen depremlere bağlı olarak oluşan hasar ve yıkımların izlerini Roma Villası'nda da görmekteyiz. Erken kullanım evresi, yapının inşa tarihi, alanın henüz tamamen açığa çıkartılmamasından dolayı saptanamamıştır. Ancak alanda bulunan arkeolojik materyaller, Roma Villası'nın inşa evresinin yaklaşık MS 2./3. yüzyılda olduğunu düşündürtmektedir. Elde edilen veriler, yapının onarım ve eklentilerle oldukça uzun süre kullanıldığını işaret etmektedir. Ayrıca erken evrelerin tam olarak ayrılamayan bir devamlılık göstermesi ve arkeolojik materyallerin iç içe girmiş olması, evrelerin kronolojik olarak ayrımını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle mekânda bulunan seramik buluntularının evrelere göre dağılımlarını incelemek mümkün olmamıştır.

Kentin eğimli topografyası, kuzey ve kuzeydoğuda yer alan yamaçlardan tüm yapılara toprak taşınmasına neden olmuştur[640]. Bu nedenle Roma Villası'na taşınan toprağının içinde barındırdığı arkeolojik malzemeler mekânda düzenli bir stratigrafi takibini zorlaştırmaktadır. Yapıda neredeyse tüm seviyelerde zaman farklılığı fazla olan metallerin[641], sikkelerin[642] ve seramiklerin karışık olarak ele geçmesini açıklamaktadır (Çizim 1, 2). Yapıda gerçekleştirilen kazılarda MÖ 1. yüzyıldan MS 10. yüzyılın başlarına tarihlenen farklı dönemlere ait sikkeler bulunmuştur (MS 7.- 8. yüzyıllar hariç)[643]. Ayrıca Roma Villası'nın farklı alanlarının zemin seviyelerinde MS 1. yüzyıldan MS 6. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen sikke buluntuları da tespit edilmiştir[644] (Tablo 22–27). Olasılıkla tabana ait olabilecek bazı seramik parçalarının birleşen diğer parçalarının üst kotlardan bulunması ve yine aynı şekilde yapının geç dönemlerinde

[640] Özbil 2022, 392.

[641] Sever Georgousakis 2022, 418.

[642] Özbil 2022, 393.

[643] Özbil 2022, 393.

[644] Özbil 2022, 393.

kullanılmış olması gereken kap formlarına ait parçaların da alt evrelerde kullanılmış olması da yapının çoğu bölümünün bütün olarak değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle yapıda bulunan kap formlarının tarihlendirmesi için daha önce de belirtildiği üzere literatürde stratigrafik veriler sağlayan diğer kentlerde bulunan kap formları ile karşılaştırmalar yapılmıştır.

Yapıda incelenen seramikler, Nysa'nın seramik form repertuarını oluşturmak amacıyla Nysa Form 1'den başlayarak sıralama yapılmıştır. Roma Villası'nda toplamda 83 farklı seramik form çalışma kapsamında incelenmiştir. Bu seramikler tipolojik ve kronolojik olarak incelendiğinde; Doğu Sigillata B ve C, Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri, Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri, Bölgesel Seramikler (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri), Lekane ve Pişirme Kapları olarak gruplandırılmıştır. Yapıda tespit edilen bu seramikler form açısından incelendiğinde, en erken örneklerin MS 1. yüzyılın ilk yarısına, en geç örneklerin ise MS 11./12. yüzyıla ait oldukları anlaşılmıştır.

Roma Villası'nda tespit edilen kırmızı astarlı seramik gruplarının dönemsel yoğunluğunda da değişim görülmektedir (Grafik 13). Yapıda görülen en erken kırmızı astarlı seramik grubu DSB olup MS 1. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıkmaktadır. MS 1. yüzyılın ikinci yarısı ile 2. yüzyılın erken safhalarında yoğun bir biçimde görülmektedir (Tablo 5). DSC grubu, yapıda MS 1. yüzyılın başları ile 3. yüzyıl aralığında kullanım görmüştür (Tablo 6). Roma Villası'nda bulunan sigillatalar arasında Doğu Sigillata A ve Doğu Sigillata D grubuna ait örnekler tespit edilmemiştir. Geç Roma Dönemi kırmızı astarlıları arasında yer alan ARSW grubu, MS 3. yüzyılın ilk yarısında yapıda görülmeye başlanırken, MS 3. yüzyıl ortaları- 4. yüzyıl ortalarında yoğunluğu artmaktadır (Tablo 10). Afrika Kırmızı Astarlılar ile aynı dönemlerde yapıda görülen Geç Roma C grubu ise MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- 6. yüzyılın ilk yarısında yapıda popülerliğini artırmıştır (Tablo 10). Yapıda bulunan ithal seramiklere alternatif olarak kullanılan Aşağı Menderes Üretimi olan bölgesel seramikler Roma Villası'nda ilk olarak MS 2. yüzyılın ortalarında

görülmeye başlanmıştır. Dönemim siyasi, ekonomik ve kültürel yapısının da değişmesiyle ithal kırmızı astarlı seramiklerin yerini alan bu grup MS 5.- 7. yüzyıl arasında yoğun bir şekilde kullanılmıştır (Tablo 14).

Yukarıda verilen malzemeler içinde erken tarih sunan %32'lik bir dilime sahip DSB grubuna ait seramik parçaları ile %4'lük bir dilime sahip DSC grubuna ait seramikler yapı içerisinde oldukça karışık malzemeyle birlikte ele geçmiştir (Grafik 2). Bu sebeple çalışılan malzemeler literatürde yer alan analoji malzemelerine bağlı kalınarak değerlendirilmiştir.

İthal seramikler arasında en baskın grup olan DSB seramiklerinden toplam 51 parça tespit edilmiştir. Bu seramikler 24 farklı tipten oluşmaktadır. Bunların 15'i Hayes Atlante Form tipolojisinde tespit edilen formlar ile ilişkilendirilmiştir. 9'unun ise literatürde benzerleri tespit edilememiştir. Doğu Sigillata B seramikleri, J. W. Hayes'in oluşturduğu literatürde DSB I (Augustus Dönemi- MS 75) ve DSB II (MS 75- 150) olarak yüz farklı forma ayrılmıştır[645]. Yapıda erken dönem içinde sınıflandırılan formlardan yalnızca 5 örnek tespit edilmiştir. DSB'nin geç dönem seramikleri arasında değerlendirilen formlardan ise 10 örnek bulunmuştur. Sayıca fazla olan formlar, DSB II formları arasında yer almaktadır. Hayes Atlante Form 58 (Nysa Form 7), Form 60 (Nysa Form 9) ve Form 70 (Nysa Form 11) yapıda tespit edilen en baskın tipler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu üç form da dönemin popüler kap formlarıdır. DSB seramikleri arasında en erken örnekler MS 1. yüzyılın ilk yarısına, en geç örnekler ise MS 2. yüzyılın sonu- 3. yüzyıla tarihlenmektedir (Tablo 4, 5).

DSB formları içinde genellikle tondolarında ya da taban altlarında üretimi yapılan atölyelerin damgaları yer almaktadır. DSB seramikleri, Roma Villası kazılarında ithal seramikler arasında en baskın grup olarak karşımıza çıkmasına rağmen, tondosunda mühür olan DSB örnekleri ile karşılaşılmamıştır. Ancak kentin diğer alanlarında

[645] Hayes 1972, 10; Hayes 2008, 31, 32; Tekkök– Pernicka 2012, 346, 347.

sürdürülen kazılar sırasında[646] DSB grubuna ait tondosunda ‘‘IEPOY KEOYΣ’’ yani ‘‘Hierokles’e ait’’ yazan mühürlü tondo parçası tespit edilmiştir. J. W. Hayes Atlante damga baskılı formlarından hareketle, bu Nysa örneğinin MS 1. yüzyılın ikinci çeyreğine tarihlendiği söylenebilir[647].

Yapıda tespit edilen ithal seramikler arasında sayısal yoğunluğu, DSB seramikleri başlığı altında değerlendirilen formların oluşturması kuşkusuz coğrafi yakınlığında etkisiyle komşusu Tralleis ile yakın bir ilişki kurmasıyla açıklanabilir.

Yapıda en az sayıda tespit edilen ithal seramik grubu Doğu Sigillata C, 6 adet örnek ile temsil edilmektedir (Tablo 4). %4’lük bir dilime tekabül eden DSC seramikleri, farklı dönemlere ait seramik parçaları ile birlikte ele geçmiştir. Bu grup içinde en erken örnek MS 1. yüzyılın ilk yarısına, en geç örnek ise MS 2. ve 3. yüzyıla aittir (Grafik 3, Tablo 4, 6).

Erken Roma dönemine ait *sigillata’l*arın dışında incelenen diğer seramik grubu, Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleridir. Bunlar arasında yer alan ilk alt grup MS 1. yüzyıldan 7. yüzyıla kadar devam eden Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleridir (ARSW). Afrika üretimi bu seramikler, diğer Geç Roma Dönemi kırmızı astarlı seramiklerine göre daha az sayıda ele geçmiştir. %9’luk bir dilim oluşturan bu örnekler içinde profil veren toplam 15 parça tespit edilmiştir (Grafik 2). Bu seramikler arasında 5 farklı tip belirlenmiştir (Tablo 9). Yapıda bulunan Afrika üretimlerinin en erken örneklerini MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortalarına tarihlenen Hayes Form 50 grubu oluşturur. Afrika kaplarının en geç örneği ise MS 6. yüzyılın sonları- 7. yüzyılın ilk yarısına tarihlenen Hayes Form 105 formlarıdır (Grafik 4- Tablo 9).

Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramiklerden ikinci grup ise yapıda profil veren 20 parça ile temsil edilen Geç Roma C başlığı altında toplanan seramiklerdir. %12’lik bir

[646] 2018 yılı kazı çalışmaları sırasında Cadde 1- Batı 1 (C1-B.1) alanında bulunmuştur.

[647] Hayes, 1985, 54, 59, 60.

dilimi oluşturan Geç Roma C grubuna ait seramik formları, Hayes Form 1, Hayes Form 3, Hayes Form 5 ve Hayes Form 8 olmak üzere dört ana tipe ayrılmaktadır (Grafik 2, Tablo 4). Bu formlar arasında baskın olan grup Hayes Form 3'e ait kaplardır. Hayes Form 3 kendi içlerinde çeşitlilik göstermektedir. Hayes Form 1 A MS 4. yüzyılın sonlarına, Hayes Form 3 ise MS 5. yüzyılın ikinci yarısı ile MS 6. yüzyılın ortalarına tarihlendirilmektedir. MS 5. yüzyılın ortalarından MS 6. yüzyıl ortalarına tarihlendirilen Hayes Form 5, MS 5. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen Hayes Form 8 tespit edilen tipler arasındadır (Grafik 4- Tablo 10).

Yapıda tespit edilen Geç Roma Dönemi ithal seramik gruplarından üçüncüsü ise Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleridir. Yapıda yalnızca bir örnek tespit edilmiştir (Kat. No. 83). Literatürde MS 1. yüzyıldan 4. yüzyılın ilk yarısına kadar kullanılan Form 1A160'tır. Ancak yapıda tespit edilen diğer seramiklerin tarih aralıkları dikkate alındığında bu örneğin Roma Villası'nda MS 3.- 4. yüzyıl aralığında kullanıldığı düşünülmektedir. Kentin seramik form repertuarını oluşturmak, Nysa'nın hangi kentler ile ilişki kurduğunu tespit etmek ve kentte bulunan seramiklerin atölye çeşitliliğini göstermek amacıyla bu örnek de çalışma kapsamında değerlendirmeye alınmıştır (Grafik 4- Tablo 10).

Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı seramikler arasında yer alan bir diğer grup ise Aşağı Menderes Vadisi Üretimi olan bölgesel üretim seramikleridir. Bu grup hamur, astar ve form özellikleri bakımından ithal seramiklerden ayrılmaktadır. Geç Antik Çağ'da yaygın olarak kullanılan ithal kırmızı astarlı seramiklerden etkilenerek üretilen bu kaplar tez kapsamında Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı seramikler arasında bölgesel üretim seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri) başlığı altında incelenmiştir. Yapıda bu gruba dahil olan altmış beş profil veren parça tez kapsamında değerlendirilmiştir. Bunlar tabak ve kâselerden oluşmaktadır ve 20 farklı tipe ayrılarak incelenmiştir (Grafik 5- Tablo 13, 14).

Roma Villası'nda ve kentin diğer kazı çalışmalarının yapıldığı alanlarda[648] bulunan bu seramiklerin form grupları da dikkate alındığında benzer tiplerde seramiklerin olduğu anlaşılmaktadır. Bu ithal seramiklerin sayısal azlığı bize dönemin uzak bölgeler ile olan ticari faaliyetlerinin daha sınırlı olduğunu göstermektedir. Afrika ve Phokaia üretimi kapların az sayıda ele geçmesi, Nysa'nın bu bölgeler ile ticari ilişkilerinin daha sınırlı olduğu, kette daha çok komşusu Tralleis atölyelerinde üretilen kaplar ile bölgesel üretimlere (Aşağı Menderes Vadisi) talep olduğunu göstermektedir.

Bölgesel Üretim Seramiklerinin (Aşağı Menderes Vadisi) sınıflandırılması ve tarihlendirilmesi için diğer kentlerde bulunan yerel/bölgesel seramiklerden yararlanılmıştır. Bu kapların ayrımında dikkate alınan en temel şey hamur ve astarlarının yapısıdır. Bu kapların mat ve kalın kırmızı astarlı olup, yumuşak hamur yapısı yoğun mika ve kireç katkı içermektedir. Bunlar ithal kaplara göre daha hafif yapıdadır. Roma Villası'nda tespit edilen bölgesel üretim seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri), çoğunlukla dönemin baskın üretimleri olarak karşımıza çıkan Afrika ve Phokaia atölyelerinde üretilen formların taklitlerinden oluşmaktadır.

Bölgesel üretim seramikler ile ilk olarak MS 1. sonları/2. yüzyıl ortalarında karşılaşıyoruz. Bunlar yapısal olarak DSB grubuna ait formların bölgesel yansıması olarak karşımıza çıkan kaide ve ağız parçalarından oluşmaktadır. Ancak bu grubun geneline baktığımızda MS 5. yüzyıl ile 7. yüzyıl aralığına tarihlenen formlardan oluşmaktadır. Bu da söz konusu tarihlerde Nysa'nın yaşadığı sosyal ve kültürel değişimin arkeolojik kanıtı niteliğinde olduğunu düşündürtmektedir.

Yapıdan elde edilen istatistiki veriler, bölgesel seramik üretiminin bölgede gerçekleşen MS 4. yüzyıl depreminden sonra (2. evre) arttığına işaret etmektedir. Bu da

[648] Bkz. Kütüphane için: Kasubke– Möller 2012, 106– 143; Gerontikon için: Tamsü Polat 2014, 140– 146; Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-Plateia için: Sönmez 2016; Sönmez 2022, 148– 157, 244– 249, 398– 403; Cadde 8 için: Nysa Kazıları Arşivi.

Nysa'nın dış alım gücünün zayıfladığını ve iç talebin artan bir yükselişle bölgesel üretimler tarafından karşılandığını gösteriyor olabilir. Ayrıca Çalışmanın içinde önceki bölümlerde[649] bahsedilen Sasani akınları ile bu dönemin süre gelen ticareti kısıtlanmış olabilir. Bunun sonucu olarak bölge dışından kente gelen seramiklerin yerine, yerel ustaların üretimi olan bu seramikler kentin seramik piyasasına hakim olmuş olabilir. Ancak sonraki yıllarda yapılacak arkeometrik analizler ve arkeolojik çalışmalar bölgesel üretim seramiklerine dair daha detaylı bilgiler sunacaktır.

Tez kapsamında incelenen bir diğer seramik grubu ise kaba seramiklerden oluşan mutfak kaplarıdır. Bunlar, yapıda baskın olarak karşımıza çıkan hazırlama ve servis amaçlı seramikler ile pişirme amaçlı kullanılan seramikler başlığı altında incelenmiştir.

Yiyeceklerin hazırlanmasında kullanılan lekaneler yapıda sıklıkla karşılaştığımız formlar arasında yer almaktadır. Lekaneler, incelenen kaplar arasında %63'lük bir orana sahiptir (Grafik: 6, 7). Çalışmalar sırasında tespit edilen lekane formları kendi içlerinde 4 farklı forma ayrılarak incelenmiştir. Bu formlar arasında Nysa Form 66 ve Nysa Form 69 %41'lik bir oranla en baskın tipler olarak kullanıldığı saptanmıştır. %14'lük bir oran ile Nysa Form 68 ikinci tercih edilen lekane formu olarak karşımıza çıkmaktadır (Grafik: 8, 9).

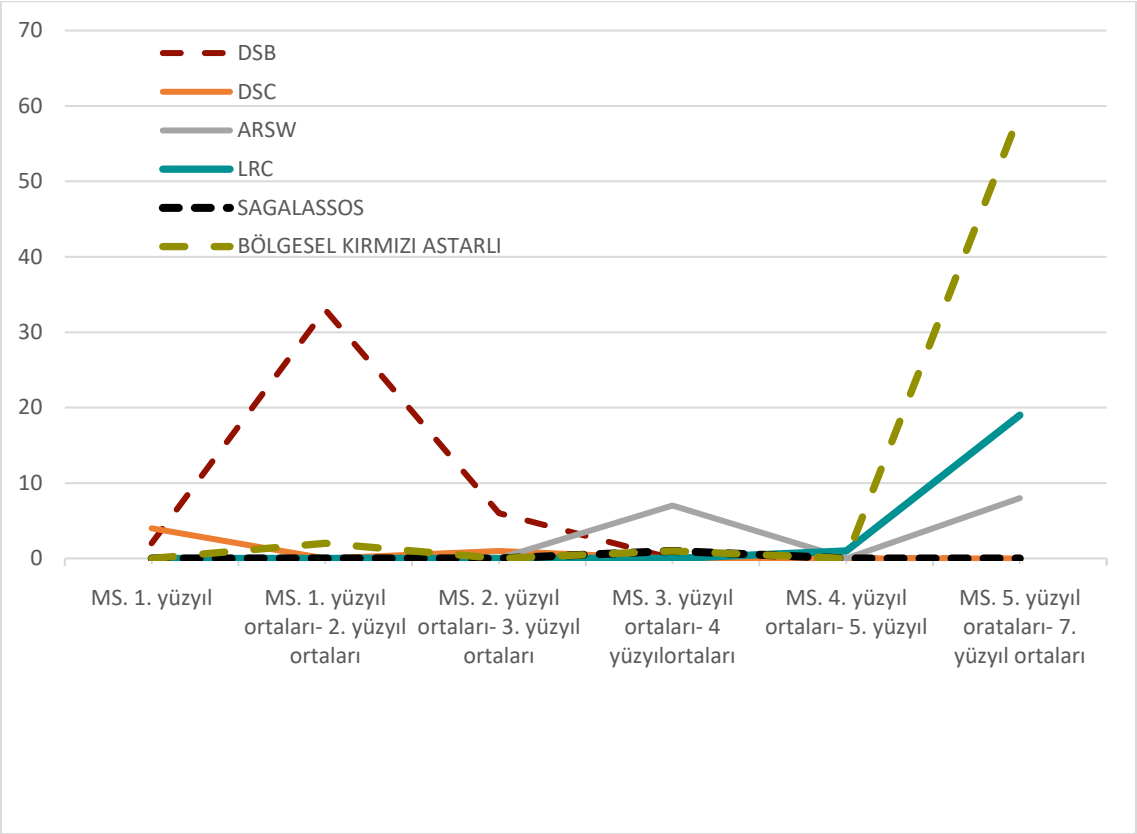
Yaptığımız istatistiki incelemeler sonucunda pişirme amaçlı kullanılan seramikler yapıda tespit edilen seramikler arasında %21,83'lük bir dilime sahiptir (Grafik 1). Pişirme amaçlı bu kaplar kendi içlerinde iki alt gruba ayrılarak incelenmiştir; çömlekler ve tavalar (Grafik: 10). Çömlekler 8 forma ayrılarak gruplandırılmıştır. Bu veriler ışığında Nysa pişirme amaçlı kullanılan çömlekler arasında Nysa Form 71 ve Form 73 grubuna girenlerin %19'luk oranla en baskın form olarak kullanıldığı anlaşılmıştır. Bu formları %16'lık buluntu oranı ile Nysa Form 70 ve Nysa Form 77 grubu içinde değerlendirilen çömlekler takip etmektedir. %3'lük bir dilim ile Nysa Form 72 ise en az buluntu oranına

[649] Bu çalışmada 142.

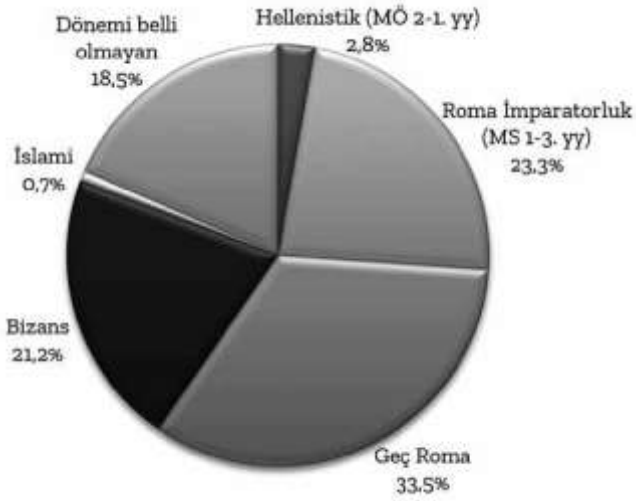
sahiptir (Grafik: 11, 12). Yapıda bulunan pişirme kapları, büyük ölçekli, kalabalık gruplara yemek yapılmasından ziyade, daha çok aile içi bir pişirme kültürünün olduğunu işaret etmektedir. Sulu yemekler için kullanılan çömlek formları sebzenin ve etin birlikte pişirilmesinde kullanılmış olmalıdır.

Roma Villası'nda bulunan seramikler her ne kadar yapının tarihlendirmesine kesin bir açıklık getirmese de önceki yıllarda çalışılan alanlarda[650] bulunan seramikler ile Nysa'nın seramik tipolojisinin oluşturulması adına önemli bilgiler sunmuştur. Çalışma sırasında elde edilen veriler, Batı Anadolu'da yer alan kentlerin çoğunda, Laodikeia, Hierapolis, Aphrodisias, Tralleis'de gerçekleşen depremler ve saldırılar sonucunda hem bölgenin hem de Nysa'nın siyasi ve sosyal yapısının geçirdiği değişimin arkeolojik materyaller ile somut olarak ortaya konmasına katkı sağlamıştır. Söz konusu veriler, yapının MS 4.- 7. yüzyıl aralığında bir değişim sürecine girdiğini ve olasılıkla MS 7. yüzyılın ilk yarısında bölgede yaşanan depremin de etkisiyle kentin birçok yapısında yaşanan durum ile benzer bir şekilde yapının bir süreliğine terkedildiğini göstermektedir. Yapıda tespit edilen seramik, metal ve sikke gibi buluntular, alanın Ortaçağ'ın içlerinde bir atölye kurularak tekrar faaliyete geçtiğini ve en azından Roma Villası seramik buluntularına göre MS 12./ 13. yüzyıla kadar sürdüğünü göstermektedir. Tüm bu veriler yoruma açık olmakla birlikte, Roma Villası ve çevresinde sürdürülecek arkeolojik çalışmalar ile yapının işlevi ve kentin batı yakası hakkındaki önerilerimiz daha netlik kazanacaktır.

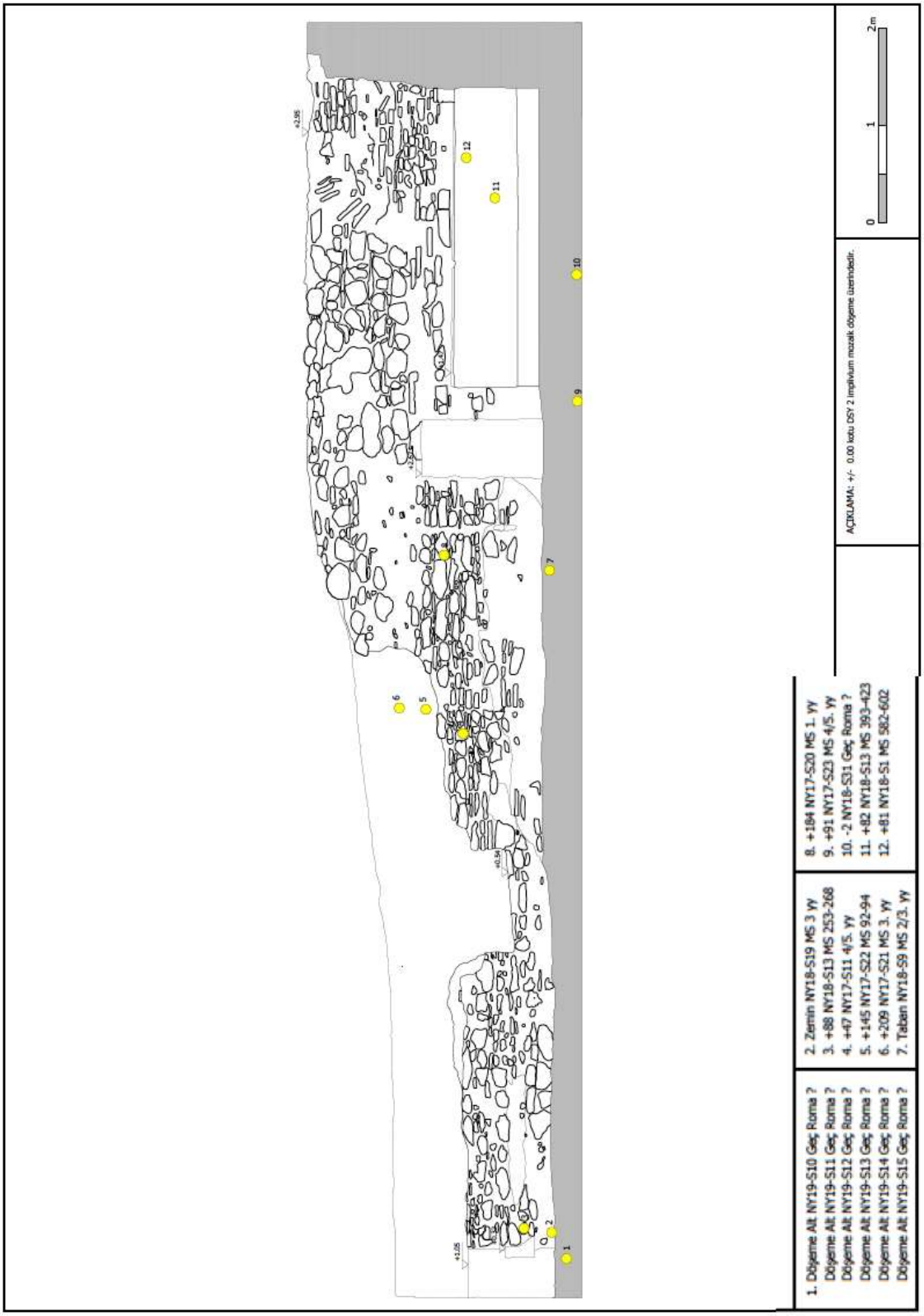
[650] Kasubke- Möller 2012, 106– 143; Tamsü Polat 2014, 140– 146; Sönmez 2016; Sönmez 2022, 148–157, 244–249, 398– 403; Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 336–347.

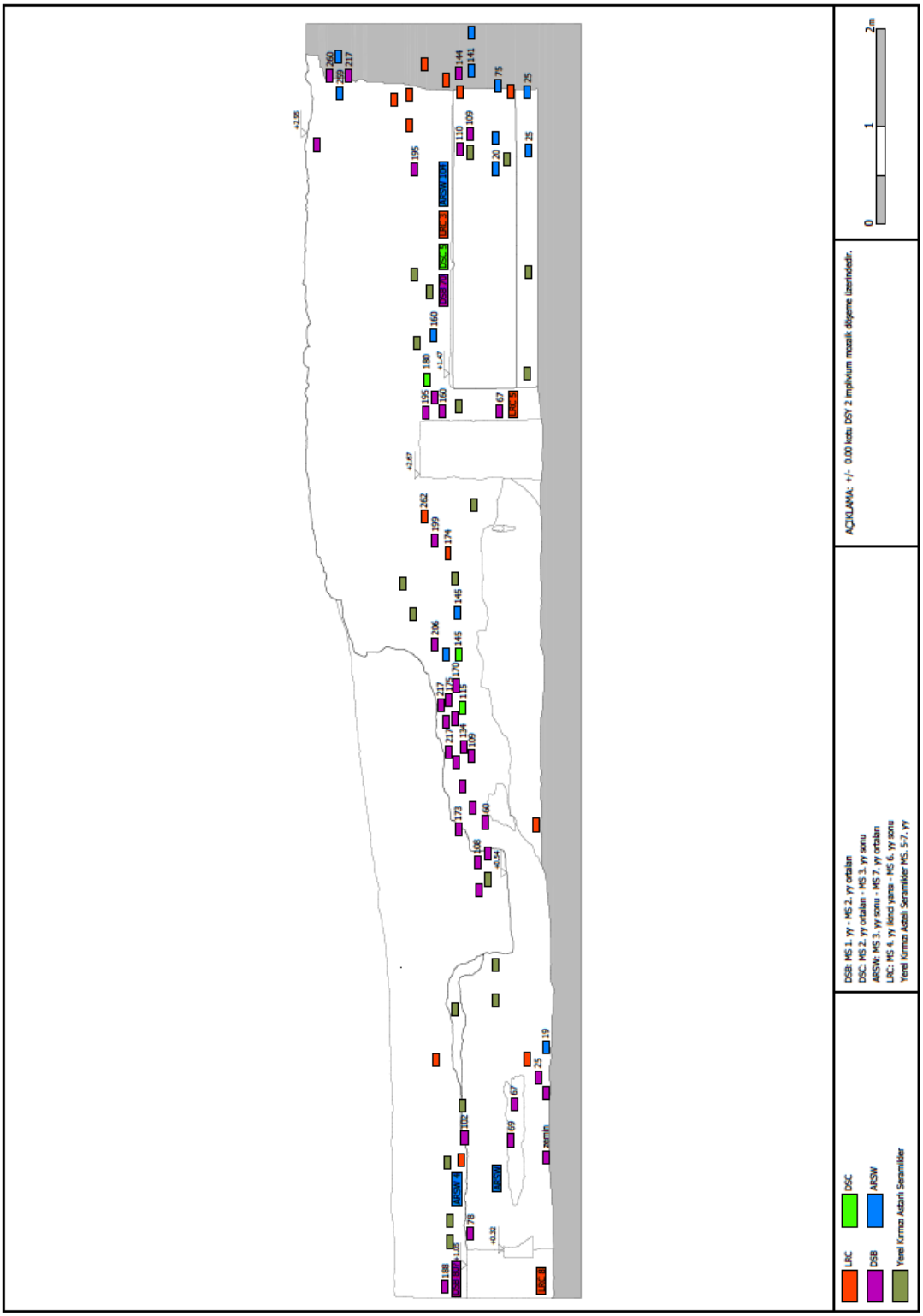
Grafik 13: Roma Villası'nda bulunan Kırmızı Astarlı Seramik gruplarının dönemsel oranda yoğunluk değişimi (birim sayısı/ yüzyıl)

Grafik 14: 1992- 2019 yılları- Nysa kazısı sikke buluntularının dönemlere göre dağılımı (C. Özbil, Çift Yakalı Kent: Nysa, 2022)

Çizim 1: DSY2 sektörü- sikke buluntuların kuzey kesit üzerindeki dağılımı

Çizim 2: DSY2 sektörü- ithal ve bölgesel üretim kırmızı astarlı seramiklerin kuzey kesit üzerindeki dağılımı

6. **KAYNAKLAR**

Antik Yazarlar:

- Plinius, *Natural History*, Vol. II, Books III- VII, Çev. H. Rackham, London (1961).
- Plinius, *Natural History*, Vol. IX, Books XXXIII- XXXV, Çev. H. Rackham, London (1961).
- Strabon, *Antik Anadolu Coğrafyası* (*Geographika: XII-XIII- XIV)*, Çev. A. Pekman, İstanbul (2000).
- Stephani Byzantii *Ethnika*, Vol. IV., By. M. Billerbeck, German (2016).
- *Sylloge* http://www.attalus.org/docs/rc/s73.html

Modern Yazarlar:

Arthur 1986 P. Arthur, ‘‘Roman Amphorae from Canterbury’’, Britannia, Vol. 17 (1986), 239– 258.

Anderson-Stojanović 1992 V. R. Anderson-Stojanović, *Stobi The Hellenistic and Roman Pottery*, Oxford (1992).

Atik 1995 N. Atik, ‘‘Die Keramik aus den Südthermen von Perge’’, IstMitt, *Beiheft 40* (1995).

Akurgal 2003 E. Akurgal, *Anadolu Uygarlıkları* (2003).

Arslan 2007 M. Arslan, *Mithradates VI Eupator: Roma'nın Büyük Düşmanı,* İstanbul (2007).

Ambraseys 2009 N. Ambrasseys, *Earthquakes in the Eastern Mediterranean and the Middle East: a Multidisciplinary Study of Seimicity up to 1900* (2009).

Aytaçlar 2009 P. Ö. Aytaçlar, ‘‘Küçük Asya'nın Romanizasyonu’’, Doğu Batı Dergisi, Romalılar I, Sayı 49, 286- 296.

Ayaz 2014 M. Ayaz, *Assos Kuzey Stoası Kırmızı Astarlı Roma Seramiği*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, (2014).

Aktaş 2018 R. Aktaş, *Antandros Kazısı Yamaç Ev Roma Dönemi Seramikleri*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, (2018).

Akkurnaz 2016	F. B. Akkurnaz, *Eski Yunan ve Roma Kaplar- İşlevler* (2016).
Arnaoutoglou 2016	I. Arnaoutoglou, ‘‘Hierapolis and its Professional Associations: Acomparative Analysis’’, *Urban Craftsmen and Traders in the Roman World*, Edited by Wilson- M. Flohr, (2016), 278–298.
Akdoğu Arca 2016a	E. N. Akdoğu Arca, ‘‘The Procurator Domitius Philippus And Nysa ad Maeandrum in the First Half of the 3rd Century AD’’, *Philia Vol. 2, International Journal of Ancient Mediterranean Studies* (2016), 152–162.
Akdoğu Arca 2016b	E. N. Akdoğu Arca, ‘‘Iulius Iulianus Phrygia- Caria Eyaletinin İlk Valisi miydi?’’ *Vir Doctus Anatolicus/ Studies in Memory of Sencer Şahin*, (2016), 60–73.
Akdoğu Arca– Gökalp Özdil 2022	E. N. Akdoğu Arca– N. Gökalp Özdil, ‘‘Hellenistik Dönem’de Nysa’’, *Çift Yakalı Yakalı Kent Nysa*, Ed. Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 50–59.
Akiniz 2016	S. Akiniz, ‘‘ODO of Deul, De Profectione Ludovici VII in Orientem: The Journey of Louis VII to the East’’ Yazar: Cicero. *Libri II*, (2016), 407- 408.
Akşar 2019	A. Akşar, ‘‘İmparator Hadrianus ve Anadolu Gezileri: Seyahatlerinin Amacı ve Güzergahı’’, *AMİSOS, 4/6,* (2019), 1–14.
Aktaş 2021	R. Aktaş, ‘‘Antandros Sur Sektöründe Ele Geçen Bir Grup Roma Dönemi Seramiğinin Tipolojik İncelemesi’’, TÜBA-AR 28, (2021), 11- 38.
Aydın 2022	O. Aydın, ‘‘Nysa Coğrafyası ve Bölgenin Jeolojik-Tektonik Özellikleri’’ *Çift Yakalı Kent Nysa, Ed.* Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 427– 435.
Bandinelli– Becatti 1963	R. B. Bandinelli – G. Becatti, Enciclopedia dell’arte antica Classica e orientale, Vol. V., Roma (1963).
Berlin– Slane 1997	A. Berlin – K. W. Slane, *Journel of Roman Archaeology Supplementary Series Number 10, Part II*, i: Tel Anafa II,i: The Hellenistic and Roman Pottery (1997).
Bean 2000	G. E. Bean, *Eskiçağda Menderes’in Ötesi* (2000).

Berndt 2003	Berndt, M. ‘‘Funde aus dem Survey auf der Halbinsel von Milet (1992- 1999)’’, *Internationale Archäologie 79* (2003).
Blümel 2007	W. Blümel, ‘‘Neue Inschriften aus Karien III’’, *EA* 40, 2007, 45- 54.
Blümel 2019	W. Blümel, *Die Inschriften Von Tralleis und Nysa: Teil II: Die Inschriften von Nysa*, (IGSK 36,2), Bonn 2019.
Bagnel 2008	R. S. Bagnel, *The Hellenistic Period: Historical Sources in Translation*, (2008).
Bes – Poblemo 2009	P. Bes – J. Poblemo, ‘‘Afrikan Red Ware on the move: the Effect of Bonifay’s Etudes for the Roman East’’, *Studies on Roman Pottery Of The Provinces Of Afrika Proconsularis and Byzacena (Tunisia)*, Edited by J. H. Humphrey (2009).
Bryce 2009	T. Bryce, in consultation with H. D. Baker– D. T. Potts– J. N. Tubbb– J. M. Webb – P. Zimansky, *The Routledge Handbook of the Peoples and Places of Ancient Western Asia; The Near East from the Early Bronze Age to the Fall of the Persian Empire*, London/NewYork (2009).
Beckmann 2009	M. Beckmann, ‘‘Survey and Excavation at Nysa on the Meander, 2009: The Gymnasium Portico and Palaestra’’, Mouseion, (2009), 125- 142.
Baldıran ve diğ. 2011	A. Baldıran – Z. Korkmaz – V. Yıldız, ‘‘Roman Red Slip Ware From Isauria’’, *SOMA 2009*: Proceedings of the XIII Symposium on Mediterranean Archaeology Selçuk University of Konya Turkey 23- 24 April 2009: Archaeological Reports International Series (2011), 33- 41.
Başaran– Ergürer 2012	C. Başaran– H. E. Ergürer, ‘‘Parion Odeion’u (Bouleuterion?) 2010 Çalışmaları ve Odeion’da Bulunan Seramikler’’, OLBA XX, 245– 289, (2012).
Boehm 2018	R. Boehm, *City and Empire in the Age of the Successors: Urbanization and Social Response in the Making of the Hellenisctic Kingdom* (2018).

Bilgin 2017 M. Bilgin, *Laodikeia'nın Geç Roma Antik Çağ Yerel Üretim Kırmızı Astarlı Seramikleri*, Pamukkale Üniversitesi, Arkeoloji Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, (2017).

Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022 M. Bilgin – B. Şenoğlu Fenerci, ''Roma Villası (DSY-MY) Seramik Buluntuları'' *Çift Yakalı Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr.Serdar Hakan Öztaner, (2022), 336 – 347.

Chandler 1825 R. Chandler, *Travels in Asia Minor and Greece 1738-1810*, Clarendon Press (1825).

Cockerel 1903 C. R. Cockerel, *Travels in Southern Europe and the Levant 1810- 1817*, London, New York*:* Longmans, Green, and Co (1903).

Civelek 2010 A. Civeler, ''Red Slip Ware from Tralleis Excavations'', *Colloquium Anatolicum (CollAnt)*, S. IX (2010), 169–191.

Coloru 2013 O. Coloru, ''Seleukid Settlements: Between Ethnic Identitty and Mobility'', *ELECTRUM, Vol. 20*, (2013), 37–56.

Von Diest 1913 W. Von. Diest, *Nysa ad Maeandrum Nach Forschungen und Aufnahmen in den Jahren 1907 und 1909* (1913).

Degeest 2000 R. Degeest, ''The Common Wares of Sagalassos. Typology and Chronology'', *SEMA III* (2000), 314.

Doksanaltı 2006 E. M. Doksanaltı, *Knidos Kap-Krio Kazı Alanı*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (2006).

Doğer 2005 L. Doğer, ''Byzantine Ceramics: Excavations at Smyrna Agora (1997- 98 and 2002- 03)'' *Çanak: Late Antique and Medieval Pottery and Tiles in Mediterranean Archaeological Contexts: Proceedings of the First International Symposium on Late Antique, Byzantine, Seljuk, and Ottoman pottery and tiles in archaeological context, Byzas 7*, (2005), 97-121.

Duman 2014 B. Duman ''Red Slip Pottery From Laodicea/Phrygia'' *REI Cretariae Romanae Favtorvm Acta 43*, (2014), 95–103.

Empereur– Picon 1986 J. Y. Empereur –M. Picon, A propos d'un nouvel atelier de Late Roman C'', *FIGLINA 7*, (1986), 143– 146.

Ellis 1988 S. P. Ellis, ''The End of the Roman House'', *American Journel of Archaeology, Vol.92, No. 4*, (1988).

Erol 2007 D. Erol, " Smyrna Devlet Agora Buluntusu Terra Sigillataları" Proceeding of the First International Symposium on Late Antique, Byzantine, Seljuk and Ottoman Pottery and Tiles in Archaeological Context, Çanakkale 1-3 June 2005, *Byzas 7* (2007), 73– 94.

Erol 2011 D. Erol, *Smyrna Agorasında Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Seramiği*, Dokuz Eylül Üniversite, Sosyal Bilimler Enstitüsü,Yayımlanmamış Doktora Tezi (2011).

Ergürer 2012 H. E. Ergürer, *Parion Roma Dönemi Seramiği*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi (2012).

Fellows 1852 C. Fellows, *Travels and Researches in Asia Minor, more Particularly in Lycia*, J. Murray (1852).

Foss 1977 C. Foss, ''Archaeology and the ''Twenty Cities'' of Byzantine Asia'', *American Journal of Archaeology, Vol. 81, No. 4*, (1977), 469– 486,

French 1997 D. H. French, ''Pre- and Early Roman Roads of Asia Minor: The Earliest Roman, Paved Roads in Asia Minor'', *Arkeoloji Dergisi 5*, (1997), 179– 187.

French 2014 D. H. French, *Roman and Milestones of Asia Minor, Vol. 3 Milestones Fasc. 3.5 Asia*, Ankara (2014).

French 2016 D. H. French, The Roman Roads and Milestones of Asia Minor. Vol. 4. The Roads.Fasc. 4.1. Notes on the Itineraria, Ankara (2016).

Fırat 1999 N. Fırat, *Perge Konut Alanı Keramiği*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (1999).

Fırat 2011 M. Fırat, *Phokaia Geç Roma Dönemi Mutfak Kapları*, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (2011).

Fırat 2015 M. Fırat, ‘‘Seramik Çöplüğü Alanı Verileri Doğrultusunda Phokaia Kırmızı Astarlu Kapları’’, *Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan*, Ed. E. Okan- C. Atilla, (2015), 161–178.

Francis 2011 J. E. Francis, ‘‘Late Roman C Ware/ Phocaean Red Slip Pottery From the Cilicia Survey Project (Misis) Turkey’’, *KERAMOS CERAMICS: A CULTURAL APPROACH* (2011), 73– 271.

Favro 2015 D. Favro, ‘‘An irresistible compulsion’’: The urban armatüre as operating system at Nysa: Paradigm and Progeny: Roman imperial architecture and its legacy. Proceedings of a conference held at the American Academy in Rome on 6-7 December 2011 in Honor of Willam L. Macdonald, *JRA Suppl. 101* (2015), 205– 122.

Grandjouan 1961 C., Grandjouan, ‘‘Terracottas and Plastic Lamps of the Roman Period’’, *The Athenian Agora Results of Excavtions Conducted By The American School of Classical Studies at Athens, Vol. VI:* New Jersey (1961).

Guidoboni ve diğ. 1994 E. Guidoboni, A. Comastri, G. Traina, *Catalogue of ancient earthquakes in the Mediterranean area up to the 10th century*, Instituto Nazionale di Geofisica (1994).

Gomez ve diğ. 1996 B. Gomez – M. L. Rautman – H. Neff- M. Glascock, ‘‘Clay Used in the Manufacture of Cypriot Red Slip Pottery and Related Ceramics’’, *Republic of Cyprus Ministry of Communications and Works, Department of Antiquities* (1996), 69– 82.

Grainger 1997 J. D. Grainger, ‘‘A Seleukid Prosopography and Gazetteer’’, *BRILL* (1997).

Gassner 1997 V. Gassner, ‘‘Das Südtor der Tetragonos- Agora. Keramik Und Kleinfunde’’, *FiE 13, 1, 1*, Wien (1997).

Giudice – Giudice 2007 E. Giudice- F. Giudice, ‘‘Pafos, Garrison's Camp. Xa Campagna 1997’’ *RDAC* (2007), 1– 50.

Güngör 2011 — E. Güngör, *Metropolis'te Bulunan Roma Dönemi Kandilleri*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (2011).

Grob ve diğ. 2013 — S. Groh – S. Lanstätter – A. Waldner, ''Neue Ergebnisse zur Urbanistik in der Oberstadt von Ephesos: Intensive und extensive Surveys 2002-2006'', *Jahreshefte Des Österreichischen Archäologischen Institutes in Wien, Band 82, 2013* (2013), 93– 194.

Gökalp Özdil 2015 — N. Gökalp Özdil, ''A new Honorary Decree from Nysa ad Maeandrum''; *Philia, Vol. 1*, (2015), s.146– 152.

Gençler Güray 2022 — Ç. Gençler Güray, ''Nysa'da Cam ve Cam Üretimi'', *Çift Yakalı Kent Nysa*, Ed. Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 413– 417.

Hellström 1965 — P. Hellström, *Labraunda II. 1. Pottery of Classical and Later Terracotta Lamps and Glass*, CWK Gleerup- Lund (1965).

Halfmann 1979 — H. Halfmann, *Die Senatoren aus dem östlichen Teil des Imperium Romanum bis zum Ende des 2. Jh.n.Chr.*, Hyp-Omnemata 58, Göttingen (1979).

Hayes 1972 — J. W. Hayes, *Late Roman Pottery*, The British School at Rome (1972).

Hayes 1973 — J. W. Hayes, ''Roman Pottery from the South Stoa at Corinth'', *Heperia 42*, (1973), 416- 470.

Hayes 1980 — J. W. Hayes, *Supplement to Late Roman Pottery*, the British at Rome (1980).

Hayes 1983 — J. W. Hayes, ''The Villa Dionysos Excavations, Knossos: Pottery'', *The British School at Athens, Vol. 78*, (1983), 97– 169.

Hayes 1985 — J. W. Hayes, ''Sigillate Orientali'', *Enciclopedia dell'Arte Classica e Orientale. Atlante delle Forme Ceramiche II. Ceramica Fine Romana el Bacino Mediterraneo* (1985), 1– 96.

Hayes 1991 — J. W. Hayes, *Paphos III, The Hellenistic and Roman Pottery*, Nicosia (1991).

Hayes 1992 — J. W. Hayes, *Excavations at Saraçhane in Istanbul, Vol. 2,*

The Pottery, Princeton University Press, Oxford (1992).

Hayes 1997 J. W. Hayes, *Handbook of Mediterranean Roman Pottery, British* Museum Press (1997).

Hayes 2000 J. W. Hayes, ‘‘From Rome to Beirut and Beyond: Asia Minor and Eastern Mediterranean Trade Connections’’, *ReiCretActa 36* (2000).

Hayes 2001 J. W. Hayes, ‘‘Early Christian Pottery from Knossos: The 1978- 1981 Finds from Knossos Medical Faculty Site’’, *BSA 96,* (2001), 431– 454.

Hayes 2003 J. W. Hayes, ‘‘Hellenistic and Roman Pottery Deposits from the ‘Saranda Kolones’ Castle Site at Paphos’’, *The Annual of the British at Athens, Vol. 98,* (2003).

Hayes 2008 J. W. Hayes, *The Athenian Agora Results of Excavations Conducted By The American School of Classical Studies at Athens Vol. XXXII: Roman Pottery Fine- Ware Imports,* New Jersey (2008).

Hakkert 1992 A. M. Hakkert ‘‘Acharaka’’ *Lexicon of the Greek and Roman Cities and Place Names in Antiquity, Ca. 1500 B.C.- ca. A.D. 500: Fasc.1* (1992).

Harrison 2003 D. Harison, “Field Survey At Alezio, 2001”, Recent Australian With contributions from E. G. Field Work in the Mediterranean. D. Robinson (Aleizo, Italy) *MEDITARCH 16,* (2003), 149– 170.

Hiesel– Strocka 2006 G. Hiesel – V. M. Strocka, Die Bibliothek Von Nysa am Mâander: Vorläufiger Bericht über die Kampagnen 2002- 2006, 81- 97, Archäologischer Anzeiger 2006/2.

Heath– Tekkök 2008 S. Heath – B. Tekkök, *Greek, Roman and Byzantine Pottery at Illion (Troia),* USA (2008).

Hudson 2008 N. Hudson, ‘‘Three Centuries of Late Roman Pottery’’ Ed. C. Ratte- R.R.R. Smith, *Aphrodisias Papers 4. New Research on the City and its Monuments,* Portsmouth, Rhode Island, 319– 361, (2008).

Hernández de la Fuente 2011 D. Hernández de la Fuente, *New Perspectives on Late Antiquity,* Cambridge Scholars Publishing (2011).

Iliffe 1900	J.H. Iliffe, ‘‘Sigillata Wares in the Near East: a List of Potters Stamps’’, *Quarterly of the Department of Antiquites in Palestine VI,* (1900), 4– 53.
İdil 1993	V. İdil, ‘‘Nysa Kazısı 1992 Yılı Çalışmaları’’ *KST 15.2*, (1993), 115– 120.
İdil 1999	V. İdil, *Nysa ve Akharaka*, İstanbul (1999).
İdil- Kadıoğlu 2005	V. İdil- M. Kadıoğlu, ‘‘2003 Yılı Nysa Kazı ve Restorasyon Çalışmaları’’, *KST 26.1*, Ankara (2005), 387– 400.
İdil- Kadıoğlu 2007	V. İdil- M. Kadıoğlu, ‘‘2005 Yılı Nysa Kazı ve Restorasyon Çalışmaları’’, *KST 28.1*, Çanakkale (2007), 647– 670
Jackson ve diğ. 2012	M. Jackson –M. Zelle– L. Vandeput- V. Köse, ‘‘Primary evidence for Late Roman D Ware production in southern Asia Minor: a challenge to ‘Cypriot Red Slip Ware’’’ *Anatolian Studies*, (2012), 89– 114.
Kourouniotis 1924	K. Kourouniotis, "Ανασκαφαὶν ἐν Νύση τῇ ἐπὶ Μαιάνδρω (1921- 22)", *ADelt 7*, (1924), s. 1– 88, 227– 246, 924.
Kenyon ve diğ. 1957	K. M. Kenyon– J. W. Crowfoot – G. M. Crowfoot, *The Object From Samaria*, London, (1957).
Kaletsch 2000	H. Kaletsch, ‘‘Nysa’’, *DNP 8*, 1075, 1076, (2000).
Krinzinger 2005	F. Krinzinger, ‘‘Spätantike und mittelalterliche Keramik aus Ephesos’’, *Archäologische Forschungen Band 13*, (2005), 143– 201.
Krinzinger 2010	F. Krinzinger, ‘‘Keramik’’, *Hanghaus 2 in Ephesos, Die Wohneinheiten 1 und 2, Forschungen in Ephesos, Band VIII/8*, (2010), 172– 279.
Kenkel 2007	F. Kenkel, ‘‘The Cypriod Red Slip Ware and its Derivatives from Pednelissos in Psidia’, *Byzas 7*, (2007), 131– 146.
Korkut 2007a	T. Korkut, ‘‘Roma Dönemi Patarası Yemek Pişirme Kapları: Tavalar’’, Akdeniz Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Antalya (2007), 431– 449.
Korkut 2007b	T. Korkut, ‘‘Die spätantike und frühbyzabtinische Keramik aus Patara’’, Ed. B. Böhlendorf- Arslan vd., *BYZAS 7*, (2007), 147– 168.

Kadıoğlu 2006 M. Kadıoğlu, Die Scaenae Frons des Theaters von Nysa am Mäander. *FİN I,* (2006).

Kadıoğlu- Kadıoğlu 2008 M. Kadıoğlu- Y. K. Kadıoğlu, ‘‘Native of the marble in ancient city, Nysa on the Meander of Hellenistic and Roman Period, Aydın- Western Anatolia- Turkey’’, *Donald D. Harrington Symposium on the Geology of the Aegean, Earth and Enviromental Science 2*, (2008), 1-7.

Kadıoğlu 2011 M. Kadıoğlu, ‘‘Vorbericht Über Die Arbei- Ten im Gerontikon von Nysa am Mäander (2006- 2009).’’ *JDAI 126*, (2011), 107– 154.

Kadıoğlu– Özbil 2011 M. Kadıoğlu – C. Özbil, ‘‘Atça’da (Aydın) Bulunan Yeni Bir Mil Taşı’’, ed. H. Taşkıran –M. Kartal – K. Özçelik– M. B. Kösem– G. Kartal, *Işın Yalçınkaya’ya Armağan/ Studies in Honour of Işın Yalçınkaya*, (2011), 127- 131.

Kadıoğlu 2014 M. Kadıoğlu, *Das Gerontikon von Nysa am Mäander. FİN III* (2014).

Kadıoğlu 2014 M. Kadıoğlu ‘‘Skulpturen’’ *FİN III*, (2014), 100-101.

Körsulu 2011 H. Körsulu, *Kappadokia- Komana’sı Hellenistik ve Roma Dönemi Seramikleri*, Mersin Üniversi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (2011).

Kahraman 2011 S. A. Kahraman, *Evliyâ Çelebi, Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi Kütahya, Manisa, İzmir, Antalya, Karaman, Adana, Halep, Şam, Kudüs, Mekke, Medine, 9. Kitap, 1. Cilt*, İstanbul (2011).

Kasubke– Möller 2012 E. M. Kasubke- N. Möller, (2012), ‘‘Keramik’’, *FİN II*, (2012), 106-143.

Kumsar ve diğ. 2015 H. Kumsar –Ö. Aydan – C. Şimşek – F. D’Andria, ‘‘Historical earthqueakes that damaged Hierapolis and Laodikeia antique cities and their implications for earth-quake potential of Denizli basin in Western Turkey’’, *Bulleten of Enginieering Geology and the Environment 75/2*, (2015), 519– 536,

Kristensen 2018 — Earthquakes and Late Antique Urbanism: Some Observations on the Case of the Lykos Valley, *The Lykos Valley and Neighbourthood in Late Antiquity*, (2018) 71- 78.

Köroğlu– Öztaner 2023 — T. Köroğlu– S. H. Öztaner, ‘‘Nysa ad Maeandrum’un son dönem Sakinlerine dair yeni antropolojik bulgular’’, *Antropoloji*, (45), (2023), 96– 108.

Leake 1824 — W. M. Leake, *Journel of a Tour in Asia Minor, with Comparative Remarks on the Ancient and Modern Geography of that Country*, London, J. Murray (1824).

Loeschcke 1912 — S. Loeschcke, *Sigillata- Töpfereien aus Tschandarli,* (1912).

Lund 2003 — J. Lund, “Eastern Sigillata B: a ceramic fine ware industry in the political and commercial landscape of Eastern Mediterranean”, *Les Ceramiques an Anatolie aux epoques hellenistiques et romaine, Varia Anatolica XV*, (2003), 125– 136.

Ladstätter 2005 — S. Ladstätter, ‘‘Keramik’’, *Hanghaus 2 in Ephesos. Die Wohneinheit 4. Baubefund, Ausstattung, Funde, Forschungen in Ephesos VIII/6,* (2005), 230– 358.

Ladstätter– Sauer 2005 — S. Ladstätter – R. Sauer, “Late Roman C- Ware und lokale spätantike Feinware aus Ephesos”, *Späntike und mittelalterliche Keramik aus Ephesos, Archäologischen Band 13*, (2005), 143– 202.

Ladstätter ve diğ. 2005 — S. Ladstätter – A. Galik – D. Iro – M. Pfisterer – E. Rathmayr – V. Scgeibelreiter – H. Schwaiger –M. Teichmann, ‘‘Die Grabungen des Jahres 2004 im Hang-Haus 2 in Ephesos’’ *Jahreshefte Des Österreichischen Archäologischen Institutes in Wien, Band 74*, (2005), 247– 276.

Ladstätter 2010 — S. Ladstätter ‘‘Keramik’’ in M. Steskal, Das Prytaneion Ephesos. *FiE IX/4,* Wien (2010) 85– 173.

Ladstätter 2010a — S. Ladstätter, ‘‘II. Keramik Auswertung: 11.3 Süd und West portikus’’, Lukasgrab in Ephesos, *FİE 4/4*, in: A. Pülz, Das Dog. Vienna (2010), 250– 344.

Ladstätter 2010b — S. Ladstätter, Wohneinheit 1. ‘‘Keramik’’ Hanghaus 2 in Ephesos. Die Wohneinheiten 1 und 2. Baubefund, Ausstattung und Funde, *FiE 8, 8*, in: F. Krinzinger (Hrsg.), (2010) 172– 279.

Ladstätter 2010c — S. Ladstätter, Wohneinheit 2. ‘‘Keramik’’, Hanghaus 2 in Ephesos. Die Wohneinheiten 1 und 2. Baubefund Ausstattung un Funde, *FiE 8, 8,* in: F. Krinzinger (Hrsg.), (2010), 530– 587.

Lüdorf 2006 — G. Lüdorf, *Römische und Frühbyzantinische Gebrauchskeramik im westlichen Kleinasien,* Rahden/ Westf., Verlag Marie Leidorf GmbH (2006).

Sauer- Ladstätter 2008 — S. Ladstätter- R. Sauer, ‘‘Römische, spätantike und byzantinische Keramik’’ Das Vedius Gymnasium in Ephesos: Archaologie und Baubefund, *FİE XIV/1*, by. M. La Torre- M. Steskal, (2008).

Liko 2010 — H. Liko, ‘‘Keramikauswertung Rundbau’’ in: A. Pülz, Das Sog. Lukasgrab in Ephesos. Eine Fallstudie zur Adaption Antiker Monumente in byzantinischer Zeit, *FiE 4,4*, (2010), 186– 249.

Meyer 1925 — Erst. Meyer, *Die Grenzen der hellenistischen Staaten in Kleinasien*, Zürih: O. Füssli (1925).

Meyer- Schlichtmann 1988 — C. Meyer – Schlichtmann, *Die pergamenische Sigillata aus der Stadtgrabug von Pergamon: Mitte 2. Jh. V. Chr.- Mitte 2. Jh. n. Chr*., Pergamenische Forschungen 6, Berlin (1988).

Magie 1950 — D. Magie, *Roman Rule in Asia Minor to the End of The Third Centuary after Christ (vol. I- II),* Princeton (1950).

Mayet- Picon 1986 — F. Mayet- M. Picon, Une sigillée phocéenne Tardive “Late Roman C ware” et sa diffusion En Occident’’, *FIGLINA 7*, (1986), 129– 142.

Mitsopoulos- Leon 1991 — V. Mitsopoulos- Leon, *Die Basilika Am Staatsmarkt in Ephesos Kleinfunde. 1. Teil: Keramik hellenistischer und Römischer Zeit*, Wien (1991).

Martin 1998 — A. Martin, (1998), ‘‘La sigillata foces (Phocaean Red-Slip/ Late Roman C Ware)’’, *Ceramica In Italia: VI- VII Secolo. Atti del Convegno in onore John W. Hayes Roma, 11- 13 maggio* (1995), 109– 122.

Meriç 2002 — R. Meriç, Späthellenistisch- römische Keramik und Klein-funde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephosos, *FİN IX/3*, (2002), 86– 96.

Meyza 2007 — H. Meyza, *Nea Paphos V, Cypriot Red Slip Ware: Studies on a Late Roman Levantine fine ware*, Warsaw (2007).

Martin 2016 — A. Martin, ‘‘Terra Sigillata and Related Wares”, in L. Bonfante and H. Nagy eds. *The Collection of Antiquities of the American Academy in Rome Memoirs of the American Academy in Rome, Supplementary Voluem XI,* (2016), 295– 310.

Mollema 2018 — L. Mollema, *Red Slip Wares, A Spatial of Late Roman Fine Wares in the Mediterranean Coastal Areas and Europe* (2018).

Negru ve diğ. 2003 — M. Negru– A. Badescu – R. Avram, ‘‘Kapitan II Amphorae in Roma Dacia’’, *Rei Cretariae Romanae Acta 38,* (2003), 1– 6.

Nicol 2016 — D. M. Nicol, *Bizans’ın Son Yüzyılları 1261- 1453*, Çev. Bilge Umar, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, (2016).

Ok 2018 — M. Ok, *Tripolis Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği*, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (2018).

Özyiğit 1991 — Ö. Özyiğit, ‘‘1989 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları’’ *KST 12.1,* (1991), 127– 155.

Özyiğit 1992 — Ö. Özyiğit, ‘‘1990 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları’’ *KST 13.2,* (1992), 99– 122.

Opait 2004 — A. Opait, *Local and Imported Ceramics in the Roman Province of Scythia (4th- 6th centuries AD*), BAR- IS 1274, The Basingstoke Press, England (2004).

Özdemir 2009 — B. Ş. Özdemir, *Patara Roma Dönemi Günlük Kullanım Seramikleri,* Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi (2009).

Öztaner ve diğ. 2014 S. H. Öztaner – E. A. Akdoğu – N. G., Özdil, ‘‘Nysa Ad Maeandrum’daki Yeni Bulgular Üzerine Bir ‘‘Değerlendirme’’, In *Memoriam Filiz Öktem*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü Latin Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yayınları, (2014), 225– 236.

Öztaner 2016 S. H. Öztaner, ‘‘La Basilique Civile De Nysa Du Meandre’’, *Anatolia Antiqua/ Eski Anadolu XXIV*, (2016), 311– 320.

Öztaner 2018 S. H. Öztaner, ‘‘Nysa Antik Kenti Şehir Planlaması: Urban Planning in the Ancient City of Nysa’’, *Yarının Kentleri, II. Uluslararası Şehir, Çevre ve Sağlık Kongresi,* (2018), 923– 929.

Öztaner 2018 S. H. Öztaner, ‘‘Nysa Çarşı Bazilikası’’, XVII. Türk Tarih Kongresi 15- 17 Eylül 2014, I. Cilt (2018), 517– 531.

Öztaner 2022 S. H. Öztaner, ‘‘Roma Villası’’, *Çift Yakalı Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 328- 335.

Öztaner– Kadıoğlu 2022 S. H. Öztaner– M. Kadıoğlu 2022, ‘‘Araştırma Tarihçesi’’, *Çift Yakalı Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 24– 37.

Özbil 2017 C. Özbil, *Nysa Sikkeleri*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Bütünleşik Doktora Tezi (2009).

Özbil 2022 C. Özbil, ‘‘Nysa’da Sikke Üretimi ve Kullanımı’’ *Çift* Yakalı *Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 356– 395.

Öztaşkın 2013 M. Öztaşkın, *Stratonikeia ve Lagina Kazılarında Bulunan Bizans Dönemi Seramikleri (2008- 2010),* Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (2013).

Öztaşkın 2020 M. Öztaşkın, ‘‘Stratonikeia Antik Kenti Çevresindeki Beybağ Kazısında Bulunan Yerel Üretim Orta Bizans Dönemi Seramikleri’’, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 38, (2020), 178– 196.

Özver 2022 A. Özver, ‘‘Mastaura Seramik Buluntuları Üzerine Ön Değerlendirmeler’’, *Disiplinler Arası Çalışmalarla Mastaura Antik Kenti*, (2022), 115– 148.

Peacocke 1943 R. Peacocke, *A Description of the East, and Some Countries, Vol II, Part I, 1704– 1764*, (1943).

Peacock – Williams 1986 D. Peacock –D. F. Williams, Amphorae and The Roman economy: an introductory guide, London, (1986).

Poblome 1999 J. Poblome, *Sagalassos Red Slip Ware: Typology and Chronology (1999)*.

Poblome – Fırat 2011 J. Poblome – N. Fırat, ‘‘Late Roman D. A. Matter of Open(ing) or Closed Horizons?, *Late Roman Fine Ware. (LRFW 1), Solving problems of typology and Chronology*. in: A review of the evidence, debate and new contexts (2011), 49– 56.

Peker 2018 N. Peker, ‘‘Erken Bizans’ta Bir Kişisel Dindarlık Nesnesi ve Yakarış Duaları: Nysa Enkolpion’u’’, *Arkeoloji ve Sanat Yayınları* (2018), 131- 140.

Peker 2022 N. Peker, ‘‘Bir Kentin Dönüşümü: Geç Antikçağ ve Bizans Dönemi Nysası’’ *Çift Yakalı Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 76– 83.

Regling 1913 K. Regling, ‘‘Überblick über die Münzen von Nysa’’. Ed. W. von Dieste, *Nysa ad Maeandrum nach Forschungen und Aufnahmen in den Jahren 1907 und 1909*, Berlin, (1913), 70– 103.

Rostovtzeff 1941 M. Rostovtzeff, *The Social and Economic History of the Hellenisctic World*, Vol. I, Oxford (1941).

Robinson 1959 H. S. Robinson, *The Athenian Agora Results of Excavations Conducted by the American School of Classical Studies at Athens Vol. V: Pottery of the Roman Period Chronology, (1995).*

Robinson 1965 H. S. Robinson, ‘‘The Early Roman Pottery From the Antikyhera Wreck’’ The Antikythera Shipwreck Reconsidered, G.D. Weinberg- V. R. Grace vd., *Transaction of the American Philosophical Society 55 No.3*, (1965), 3– 48.

Rautman 1995	M. L. Rautman, "Two Late Roman Wells at Sardis", *Annual of the American Schools of Oriental Research 53*, (1995), 37– 84.
Rigsby 1996	K. J. Rigsby, *Asylia Territorial Inviolability in the Hellenistic World Culturre Society* (1996).
Rotroff 1997	S. I. Rotroff, *The Athenian Agora Results of Excavations Conducted By The American School of Classical Studies At Athens Vol. XXIX: Hellenistic Pottery Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material. Part 1-2* (1997).
Rotroff – Oliver 2003	S. I. Rotroff- A. Oliver Jr., *The Hellenistic Pottery From Sardis: The Finds Through1994*, London, (2003).
Rotroff 2006	S. I. Rotroff, Hellenistic Pottery: *The Plain Wares*, The Athenian Agora, Vol. 33, 2006.
Ramos ve diğ. 2007	A. C. Ramos –T. Laço – R. Almeida- C. Viegas, "Les Céramiques Communes Du VI S. Du Complexe Industriel De Salaisons De Poisson De Lagos (Portugal)", *LRCW 2, Vol. I*, (2007), 85– 97.
Reynolds 2010	P. Reynolds, ''Trade Networks of the East, 3rd to 7th Centuries: The View From Beirut (Lebanon) and Butrint (Albania) (Fine Wares, Amphorae and Kitchen Wares)'', Ed. S. Menchelli, S. Santorno, M. Pasquincucci and G. Guiducci, LRCW 3, Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean: Archaeolgy and archaeometry Comparison between and Eastern Mediterranean, *BAR International Series 2185 (I),* (2010), 89– 114.
Schäfer 1962	J. Schäfer, ''Terra Sigillate aus Pergamon'', *AA,* (1962), 777– 802.
Sezer ve diğ. 1988	V. Sezer – M. Peker – R. Tuna, ''Nysa Tiyatrosu Dış Cephe ve Doğu- Batı Girişleri Açma Çalışmaları'', *Türk Arkeoloji Dergisi, XXVII*, (1988), 85– 100.
Sezer ve diğ. 1989	V. Sezer – M. Peker – R. Tuna, ''Nysa Tiyatrosu'nda Skene Kazısı ve Podyumlar'', *Türk Arkeoloji Dergisi XXVIII*, (1989), 307– 311.

Slane 1990 K. W. Slane, Corinth Result Excavations Conducted of by The American School of Classical Studies at Athens, Vol. XVIII/2: *The Sanctuary of Demeter and Kore: The Roman Pottery and Lamps,* Princeton, New Jersey (1990).

Swan 2007 V. G. Swan, ‘‘Dichin (Bulgaria): The Fifth- And Sixth-Centuary Destruction Deposits, And Their Implications for Ceramic Chro- nology’’, LRCW 2, Late Roman Coars Wares, Cooking Wares and Amphorae in The Mediterrane an, Archaeology and Archaeometry, *BAR International Series 1662 (II),* (2007), 835– 844.

Strocka ve diğ. 2012 V.M. Strocka – S. Hoffmann – G. Hiesel, Die Bibliothek von Nysa am Mäander. *FİN II.*, (2012).

Sönmez 2016 B. Sönmez, *Nysa Ad Maeandrum Çarşı Bazilikası ve Cadde 1-Plateia Hellenistik ve Roma Dönemi Seramikleri*, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi (2016).

Sönmez 2022 B. Sönmez, *‘‘Sütunlu Cadde/Cadde 1- Plateia Seramik-leri’’ , Çift Yakalı Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 145- 157.

Sönmez 2022 B. Sönmez, *‘‘Çarşı Bazilikası Seramikleri’’, Çift Yakalı Yakalı Kent Nysa*, Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 244– 249.

Sever Georgousakis 2022 D. Sever Georgousakis ‘‘Nysa Metal Objeleri’’ *Çift Yakalı Kent Nysa,* Ed. Ed.Doç. Dr. Serdar Hakan Öztaner, (2022), 418– 426.

Şen 2012 D. Şen- Yıldırım, ‘‘Hurmalık Hamamı Buluntuları Işığında Patara’nın Geç Roma- Erken Bizans Dönemi Kuzey Afrika Kökenli Seramikleri’’, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 12, Sayı 4, (2012), 151- 171.

Şahin– Laflı 2015 G. Kan Şahin– E. Laflı, ‘‘Roman and Late Roman- Early Byzantine Coarse Ware From Southwestern Paphlagonia’’, Recent Studies on the Archaeology of Anatolia, Ed. E. Laflı, S. Patacı, *BAR International Series 2750*, (2015), 327– 437.

Şimşek– Duman 2007 C. Şimşek– B. Duman, ‘‘Laodikeia’da Bulunan Geç Antik Çağ Unguentariumları" (Late Antique Unguentaria Discovered at Laodikeia), *ADALYA X*, (2007), 285–307.

Şimşek– Bilgin 2018 C. Şimşek – M. Bilgin ‘‘Laodikeia Geç Antik Çağ Seramikleri’’, *Geç Antik Çağ’da Lykos Vadisi ve Çevresi*, (2018), 175– 199.

Şimşek 2016 C. Şimşek, ‘‘Urban Planing of Laodikeia on the Lykos in the Light of New Evidence’’ *Landscape and History in the Lykos Valley: Laodikeia and Hierapolis in Phrygia*, (2016) 1– 46.

Texier 1862 C. Texier, *Asie Mineure: Description Geographique, Historique et Archaeologique des Provence et des Villes,* de la Chersonnése d’Asie *(Paris 1862).*

Teall 1959 J. L. Teall, ‘‘The Grain Supply of the Byzantine Empire, 330- 1025’’, *D.O.P. 13*, (1959), 87– 139.

Tekkök Biçken 1996 B. Tekkök Biçken, *The Hellenistic and Roman Pottery From Troia: Second Century B.C. to Sixth Century A.D.*, Colombia- Missouri Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi (1996).

Tekkök ve diğ. 2001 B. Tekkök– S. Wallrodt, C. Yümneri Gündem– C. Brian Rose, ‘‘Two Roman Wells in the Lower City of Ilion. Quadrats C29 and w28’’, *Studia Troica Band 11*, (2001) 342- 382.

Tekkök– Pernicka 2012 B. Tekkök – E. Pernicka, ‘‘Analysis of Eastern Sigillata B Finds From Troia’’, *Türkiye’de Arkeometrinin Ulu Çınarları*, (2012), 345– 358.

Tekkök Karaöz ve diğ. 2023 B. Tekkök Karaöz- D. Tamer- E. Kırkanlı, ‘‘Idyma Akyaka Kalesi Roma Dönemi İthal ve Yerel/Bölgesel Kırmızı Astarlı Seramikleri’’ *Lycus Dergisi*, Sayı 7, Haziran (2023), 1– 40.

Tekocak 2006 M. Tekocak, *Kelenderis Roma Çağı Seramiği*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi (2006).

Tekocak 2009 M. Tekocak, ‘‘African and Cypriot Red slip wares from Kelenderis’’, *SOMA 2008*: Proceedings of the XII Symposium on Mediterranean Archaeology, Eastern Mediterranean University, Famagusta, North Cyprus, 5- 8 March 2008: Archaeological Reports International Series, (2009), 132– 142.

Tekocak 2010 M. Tekocak, The Cooking Wares From Kelenderis: LRCW3 Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean, *BAR International Series 2185 Vol. II*, (2010), 827– 837.

Thonemann 2011 P. Thonemann, *The Maeander Valley: A Historical Geograph from Antiquity to Byzantium*, Cambridge University Press (2011).

Tamsü Polat 2014 R. Tamsü Polat, ‘‘Pottery Finds’’, *FİN III*, (2014), 140– 151.

Temel 2015 A. Temel, *Alabanda Payandalı Sarnıç Hellenistik ve Roma Dönemi Seramikleri*, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi (2015).

Tülek 2015 F. Tülek, ‘‘Late Roman Ceramics of The Deli Halil Settlement in The East Cilicia Plain’’, *KERAMOS CERAMICS: A CULTURAL APPROACH (2011)*, (2015), 238– 239.

Uygun (2009) Ç. Uygun, *Patara Tepecik Nekropolü ve Bey Evi'nden Ele Geçen Kırmızı Astarlı Seramikler (İ.Ö. 2. YY- İ.S. 4. YY)*, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi (1996).

Uygun (2011) Ç. Uygun*, Patara IV. 2. Tepecik Kırmızı Astarlı Seramikleri (İ.Ö. 2.YY- İ.S. 4. YY*), Ege Yayınları, (2011).

Üreten 2005 H. Üreten, ‘‘Roma Dönemi'ne Kadar Tralleis Tarihi ve Attaloslar ile İlişkileri’’, *Ankara Üniversitesi, Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 38*, (2005), 195- 212.

Vaag 2005 L. E. Vaag, *Main and secondary productions'' Trade Relations in the Eastern Mediterranean from the Late Hellenistic Perşod to Late Antiquity: The Ceramic Evidence*, Acts from a Ph.D.- seminar for young scholars, Sandbjerg Manorhouse, 12- 15 February 1998, (2005),

Vogeikoff – Brogan 2008 N. Vogeikoff – Brogan, ''Late Hellenistic Pottery in Athens: A New Deposit and Further Thoughts on the Association of Pottery and Societal Change'', *Hesperia 69, No. 3*, (2008), 293– 333.

Vapur 2009 Ö. Vapur, *Menderes Magnesiası Hypokaustlu Yapı Yerel Üretim Seramikleri,* Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi (2009).

Vapur 2013 Ö. Vapur, ''Menderes Magnesiası Hypoukaustlu Yapı Kazılarında Ele Geçen İthal Kaliteli Seramikler'', *Orhan Bingöl'e 67. Yaş Armağanı,* (2013), 641– 666.

Wittek 1934 P. Wittek, ''Menteşe Beyliği*'' Das Fürstentum Mentsche. Studie zur Geschichte Westkleinsasiens im13.- 15. Jh.,* IstMitt, H. 2 (1934); Türkçe Çev. O. Ş. Gökyay, (1944).

Waagé 1933 F. O. Waagé, ''Excavations in the Athenian Agora. The Roman and Byzantine Pottery'', *Hesperia 2,* (1933), 279– 328.

Waagé 1948 F.O.Waagé, *Antioch on the Orontes IV/Part One, Ceramics and Islamic Coins*, Princeton, (1948).

William 1977 C. Williams, ''A Byzantine Well- Deposit from Anemurium''(Rough Cilicia)'', Anatolian Studies, Vol.27, (1997), 175– 190.

Williams – Zervos 1982 C. K. Williams – Zervos, O. H. Zervos, "Corinth, 1981. East of the Theater", *Hesperia 51*, No. 2, 115– 163 (1982).

Waelkens ve diğ. 1991 M. Waelkens – S. Başer –R. Degeest –M. Lodewijckx, ''Sagalassos 1989: The Rescue Excavation in the Potter's Quarter and the ''Sagalassos Ware'', *KST 12.2.,* Ankara, (1991), 119– 154.

Warner Slane 1986 K. Warner Slane, ‘‘Two Deposites from the Early Roman Cellar Building, Corinth’’, *Hesperia, 55, No. 3*, (1986), 271- 318.

Warner Slane– Sanders 2005 K. Warner Slane – G. D. R. Sanders, ‘‘Late Roman Horizons’’, *Hesperia 74, No. 2*, (2005), 243– 297.

Waldner- Ladstätter 2014 A. Waldner- S. Ladstätter, ‘‘Ephesus- local vs import: The Early Byzantine fine ware’’. Eds. H. Meyza- K. Domzalski, Late Hellenistic to Mediaeval Fine Wares of the Aegean Coast of Anatolia, Their Production, Imıtation and Use, Warsaw (2014), 49– 58.

Waldner 2016 A. Waldner, ‘‘Keramik’’, Hanghaus 2 in Ephesos. Die Wohneinheit 7. Baubefund, Ausstattung, Funde, *FİE VIII/10*, E. Rathmayr (Hrsg.), Verlag Der Österreic-Hischen Akademie Der Wissenschaften, (2016), 311–423.

Wilson 2019 A. Wilson, ‘‘Earthquakes at Aphrodisias’’, Ed. C. M. Draycott– R. Raja– K. Welch– W. T. Wootton, *Visual Histories of the Classical World. Essays in Honour of R. R. R. Smith* (Turnhout 2019) 469–488.

Yeşilova 2007 H. Yeşilova, *Alliaoi Antik Ilıcası Erken Bizans Dönemi Seramikleri (Kırmızı Astarlı Kaplar ve Günlük Kullanım Kapları, 1999-2005)*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Ankara, (2007).

Zoroğlu 1986 L. Zoroğlu, ‘‘Samsat’ta Bulunan Doğu Sigillataları İlk Rapor’’, *Selçuk Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Dergisi, S. 3,* (1986), 61– 100.

Zorlu 2015 Ç. D. Zorlu, *Anadolu Türk Beylikleri Tarihi*, Kamer Yayınları, İstanbul, (2015).

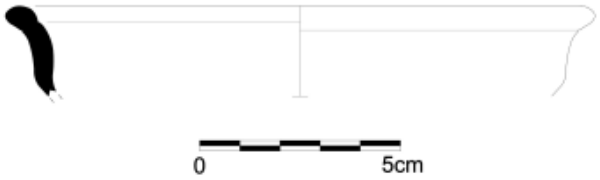
7. KATALOG

Katalogda verilen ölçüler aksi belirtilmediği sürece santimetre cinsinden olup, metinde yer alan Katalog Numarası- Kat. No, Ağız Çapı- A.Ç., Kaide Çapı- K.Ç., Korunan Yüksekliği- K.Y., Korunan Genişliği- K.G., Tutamak Çapı- T.Ç., Dış Yüzey Rengi- D.Y.R., İç Yüzey Rengi- İ.Y.R. olarak kısaltılmıştır. Renk şablonu olarak Munsell Soil Color Chart 2009 yılı kataloğunun düzeltilmiş 2015 yılı versiyonu kullanılmıştır.

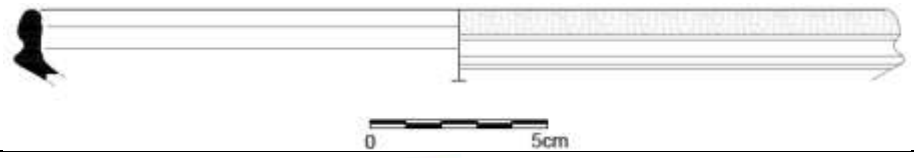
Kırmızı Astarlı Seramikler

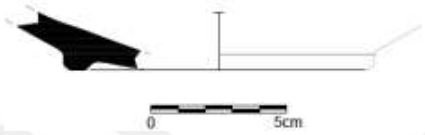
Roma İmparatorluk Dönemi Sigillataları

Doğu Sigillata B Seramikler (DSB)

<table>
<tr><td>Kat. No: 1
Çiz. No: 55</td><td>Form No: Nysa Form 1/Hayes Atlante Form 3</td><td>Form Adı: Tabak</td></tr>
<tr><td>Atölye: DSB I</td><td>Buluntu Yeri: Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3</td><td>Sikke Buluntusu: NY17.S11 Bronz Sikke- MS 4.- 5. yüzyıl</td></tr>
<tr><td colspan="2">Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/9’u korunmuş.</td><td>Hamur: 2.5YR4/6, orta sert. İnce taneli, yoğun gümüş mika katkılı.
Astar/Yüzey: 2.5YR4/8, parlak pürüzsüz astar.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 2,2 cm</td></tr>
<tr><td colspan="3">Tarihlendirme: Augustus Dönemi</td></tr>
<tr><td colspan="3">Paralel Örnekler: Hayes, 1985, 53, Tav.XI/1; Mitsopoulus- Leon 1991, 100, Lev. 120/H20- 21 (Augustus Dönemi- MS 1. yüzyılın ilk yarısı).</td></tr>
<tr><td colspan="2">
</td><td> </td></tr>
</table>

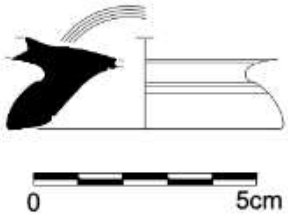
Kat. No: 2 **Çiz. No:** 547	**Form No:** Nysa Form 1/ Hayes Atlante Form 3	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.12	
Buluntu Durum: Ağızın yaklaşık 1/9'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, sert ve ince taneli hamur yoğun mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 2 cm.		
Tarihlendirme: Olasılıkla Augustus Dönemi		
Paralel Örnekler: Hayes, 1985, 53, Tav.XI/10		
		
		

Kat. No: 3 **Çiz. No:** 6	**Form No:** Nysa Form 2/ Hayes Atlante Form 5	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde ve yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak hamur. İnce taneli ve yoğun gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak ve kaygan yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 24 cm, K.Y. 1,9 cm		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ikinci çeyreği (Augustus Dönemi)		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 54, Tav.XI/14; Tekkök Biçken 1996, 53, Fig. 20/A103, A104; Hayes 2000, Fig. 8/201; Uygun 2011, 152, Tablo 10/T.3.		
		
		

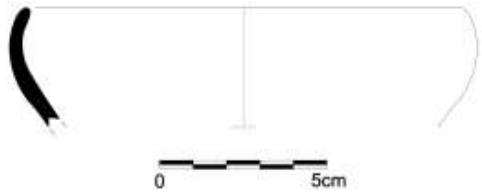
Kat. No: 4 **Çiz. No:** 174	**Form No:** Nysa Form 2/ Hayes Atlante Form 5	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR4/8, yumuşak, iri taneli ve gözenekli hamur. Mika ve kireç katkı. **Astar/Yüzey:** D.Y.R. 2.5YR4/4, İ.Y.R. 2.5YR4/6	
Ölçüler: K.Ç. 10 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme:		
Tanım: Hamur içeriğinde kireç katkı olması sebebiyle farklı bir atölyenin ürünü olabilir.		
		

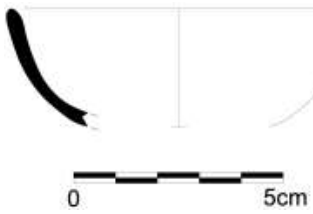
Kat. No: 5 **Çiz. No:**175	**Form No:** Nysa Form 2/ Hayes Atlante Form 5	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR4/6, sert, ince gözenekli ve ince taneli. Yoğun mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar çok az korunmuş.	
Ölçüler: K.Ç. 16 cm, K.Y. 2,8 cm.		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ikinci çeyreği (Augustus Dönemi)		
Paralel Örnekler:		
		

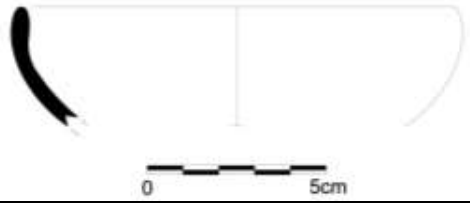
Kat. No: 6 **Çiz. No:** 64	**Form No:** Nysa Form 3/ Hayes Atlante Form 11?	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Kaidenin yaklaşık 1/10'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli hamur. Yoğun gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: K.Ç. 14 cm, K.Y. 1,2 cm		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın başları (Augustus Dönemi)		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 55, Tav. XII/2		
		

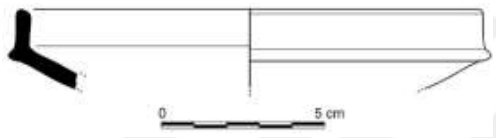
Kat. No: 7 **Çiz. No:** 66	**Form No:** Nysa Form 4/ Hayes Form 24	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Kaidenin yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:**2.5YR6/8, yumuşak, ince taneli hamur. Yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8.	
Ölçüler: K.Ç. 6 cm, K.Y. 1,2 cm		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ilk yarısı (Augustus Dönemi)		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, Tav. XII/19; Hayes 2008, 146, 147, Fig. 9/251; Erol 2011, 66, Kat. No. 45; Heath– Tekkök 2008, 32, No.1 (MÖ. geç 1. yüzyıl- MS erken 1. yüzyıl).		
		

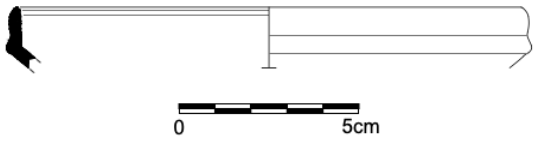
Kat. No: 8 **Çiz. No:**150	**Form No:** Nysa Form 5/ Hayes Atlante Form 40?	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB I	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR6/6, sert, ince taneli hamur. Yoğun gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 1,6 cm.		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ikinci yarısı ile 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 56, Tav. XII/12; Civelek 2010, 176, Fig. 8.		
		

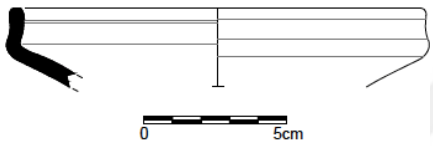
Kat. No: 9 **Çiz. No:** 56	**Form No:** Nysa Form 6/ Hayes Atlante Form 53	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	**Sikke Buluntusu:** NY17.S11 Bronz Sikke- MS 4.-5. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli, yumuşak hamur. Yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, kalın astar ara ara silinmiş.	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 3,5 cm		
Tarihlendirme: MS 80- 100		
Paralel Örnekler: Hayes, 2008, 144, Fig. 8/222.		
		

Kat. No: 10 **Çiz. No:** 144	**Form No:** Nysa Form 6/ Hayes Atlante Form 53	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince taneli hamur. Yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar dış yüzeyde pul pul dökülmüş astar	
Ölçüler: A.Ç. 8 cm, K.Y. 2,8 cm		
Tarihlendirme: MS 80- 100		
Paralel Örnekler: Hayes, 2008, 144, Fig. 8/222		
		

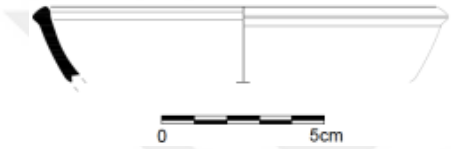
Kat. No: 11 **Çiz. No:** 426	**Form No:** Nysa Form 6/ Hayes Atlante Form 53	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Yaklaşık 1/9'u korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince taneli, hafif pütürlü hamur, yoğun mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, pul pul dökülmüş astar.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 3,3 cm.		
Tarihlendirme: MS 80- 100		
Paralel Örnekler: Hayes, 2008, 144, Fig. 8/222.		
		

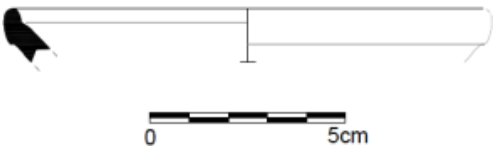
Kat. No: 12 **Çiz. No:** 270	**Form No:** Nysa Form 7/ Hayes Atlante Form 58	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu:	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince taneli, yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, yüzeyde ara ara korozyon. Parlak, pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: A.Ç.?, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, Tav. XIV, 3; Tamsü Polat 2014, 140, Taf. 69/223-225; Civelek 2010, 176, Fig.9/TRL 5; Vapur 2013, 650- 651, Çiz. 1/6- 8; Vapur 2009, 265; Ladstätter 2005, 240, Tfl. 180/K518; Tekkök Biçken 1996, 100, Fig. 55/D11; Tekkök–Pernicka 2012, 350, Plt.2/K41; Uygun 2011, 68, Lev. 30/448-451; Warner Slane 1986, 285, Fig. 9/50; Hayes 2008, 151, 152, Fig. 11/303- 312; Heath–Tekkök 2008, 33, No.10 (MS 50- 125).		
		

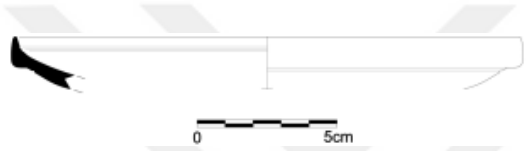
Kat. No: 13 **Çiz. No:**365	**Form No:** Nysa Form 7/ Hayes Atlante Form 58	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli, gözeneksiz. Yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, korozyonlu, astar yoğun bir şekilde aşınmış.	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 1,7 cm		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 176, Fig.9/TRL 5; Vapur 2013, 650- 651, Çiz. 1/6-8; Vapur 2009, 265; Tamsü Polat 2014, 140, Taf. 69/223-225; Ladstätter 2005, 240, Tfl. 180/K518; Tekkök Biçken 1996, 100, Fig. 55/D11; Tekkök– Pernicka 2012, 350, Plt.2/K41; Uygun 2011, 68, Lev. 30/448-451; Warner Slane 1986, 285, Fig. 9/50; Hayes 2008, 151, 152, Fig. 11/303- 312; Heath– Tekkök 2008, 33, No. 9 (MS 50- 125).		
		

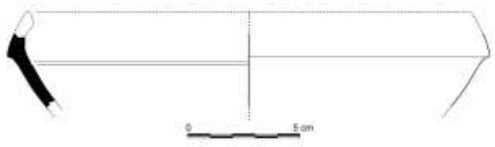
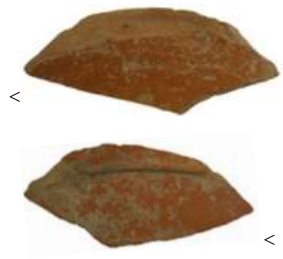
Kat. No: 14 **Çiz. No:**109	**Form No:** Nysa Form 7/ Hayes Atlante Form 58	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı2- NY17.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY17.S23 Bronz Sikke- 4. 5 yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli, yoğun sarı kireç katkılı **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, pürüzsüz yüzeyde çark izleri mevcut.	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 2,3 cm		
Tarihlendirme: MS 100-125		
Tanım: Astarı özelliğinin farklı olması ve hamur içeriğinde kireç katkı olması sebebiyle farklı bir atölyenin ürünü olabilir.		
		

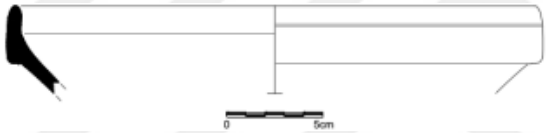
Kat. No: 15 **Çiz. No:** 304	**Form No:** Nysa Form 8/ Hayes Atlante Form 59	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde ve küçük bir kısmı ele geçmiştir.	**Hamur:** 5YR5/8, bol gümüş mika katkılı, ince taneli. **Astar/Yüzey:**2.5YR4/8, parlak ve pürüzsüz astar.	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 1,8 cm		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 176.		
		

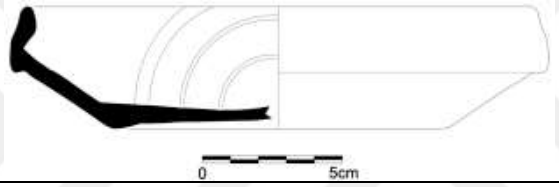
Kat. No: 16 **Çiz. No:** 75	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60?	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	**Altın Buluntu:** Altın *enkolpion*- MS 6.-7. yüzyılları
Buluntu Durumu: Yaklaşık olarak 1/7'si korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak hamur, yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak, pürüzsüz astar.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 2,3 cm.		
Tarihlendirme: MS 50-150		
Paralel Örnekler: Ok 2018, 240, Lev. 50/ 360, 361 (MS1. yüzyılın ikinci yarısı/150 yılları); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 155, Fig.12/345, 346 (MS 50- 100); Heath–Tekkök 2008, 32, No.6 (MS 1. yüzyılın ortaları); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		

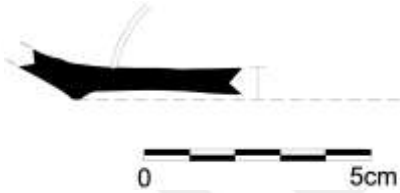
Kat. No: 17 **Çiz. No:** 356	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60?	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18.S19 Bronz Sikke- MS 3. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak hamur, yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar iç yüzeyde kısmen korunmuş.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. ? cm		
Tarihlendirme: MS 50-150		
Paralel Örnekler: Vapur 2013, 651- 653, Çiz. 1/10-16; Ok 2018, 240, Lev. 50/ 360 (MS1. yüzyılın ikinci yarısı/150 yılları); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 155, Fig. 12/345, 346 (MS 50- 100); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		

Kat. No: 18 **Çiz. No:** 533	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı - NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/12'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, orta sert ve ince taneli hamur, yoğun mika içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 1,8 cm.		
Tarihlendirme: MS 50-150		
Paralel Örnekler: Vapur 2013, 651, 652, Çiz. 1/10, 12 (MS1. yüzyıl sonları- 2. yüzyılın ilk yarısı); Ok 2018, 240, Lev. 50/ 361 (MS1. yüzyılın ikinci yarısı/150 yılları); Baldıran, Korkmaz, Yıldız 2011, 37, Pl. 6/15; Uygun 2011, 68, 69, Lev. 30/452, 453 (MS 1. yüzyılın ikinci yarısı); Uygun 2011, 102, 103, Tablo 12/T.5 (MS 1. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 155, Fig. 12/350. (MS 60- 80); Heath– Tekkök 2008, 34, No.15 (MS 100- 150); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		

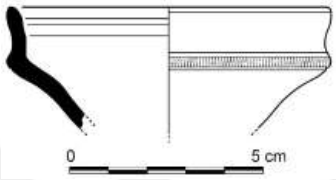
Kat. No: 19 **Çiz. No:** 49	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli, yoğun gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, dış yüzey korozyonlu, astar aralıklı olarak dökülmüş. İç yüzeyde çark izleri.	
Ölçüler: A.Ç. ? cm, K.Y. 3,4 cm.		
Tarihlendirme: MS 50-150		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 186, Plate 1/H.F. 60 (MS 50- 150); Vapur 2013, 652, Çiz. 1/13 (MS1. yüzyıl sonları- 2. yüzyılın ilk yarısı); Baldıran, Korkmaz, Yıldız 2011, 37, Pl. 6/15 (MS 50- 150); Uygun 2011, 68, Lev. 30/455 (MS 1. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1991, 53, Fig. XXI/7-10 (MS 2. yüzyıl); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 156, Fig.12/362, 364 (MS 2. yüzyıl); Heath– Tekkök 2008, 34, No.16 (MS 100- 150); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		

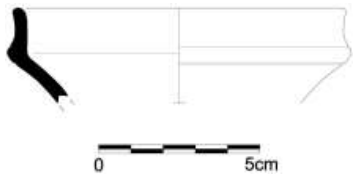
Kat. No: 20 **Çiz. No:** 424	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/5'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, gözenekli ve pütürlü hamur. Yoğun mika, sarı ve beyaz kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar çoğunlukla dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç. 27 cm, K.Y. 4,6 cm		
Tarihlendirme: MS 175- 225		
Tanım: Hamur içeriğinde kireç katkı olması sebebiyle daha geç üretilen DSB örnekleri arasında gösterilebilir.		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 186, Plate 1/H.F. 60 (MS 50- 150); Vapur 2013, 652, Çiz. 1/13 (MS1. yüzyıl sonları- 2. yüzyılın ilk yarısı); Baldıran, Korkmaz, Yıldız 2011, 37, Pl. 6/15 (MS 50- 150); Uygun 2011, 68, Lev. 30/455 (MS 1. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1991, 53, Fig. XXI/7-10 (MS 2. yüzyıl); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 156, Fig.12/362, 364 (MS 2. yüzyıl); Heath– Tekkök 2008, 34, No.16 (MS 100- 150); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		
		

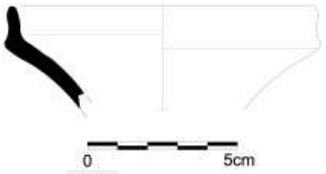
Kat. No: 21 **Çiz. No:** 519	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Birleşir durumda üç parça halinde. Kabın yaklaşık 1/2'si korunmuş. Tondosunda yer alan rozetin küçük bir kısmı korunmuştur.		**Hamur:** 5YR5/6, sert, nokta gözenekli hamur sarı kireç ve mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar pul pul dökülmüş.
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 4,3 cm		
Tarihlendirme: MS 175- 225		
Tanım: Astar özelliğinin farklı olması ve hamur içeriğinde kireç katkı olması sebebiyle daha geç üretilen DSB örnekleri arasında gösterilebilir.		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 186, Plate 1/H.F. 60 (MS 50- 150); Vapur 2013, 652, Çiz. 1/13 (MS1. yüzyıl sonları- 2. yüzyılın ilk yarısı); Baldıran, Korkmaz, Yıldız 2011, 37, Pl. 6/15 (MS 50- 150); Uygun 2011, 68, Lev. 30/455 (MS 1. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1991, 53, Fig. XXI/7-10 (MS 2. yüzyıl); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 156, Fig.12/362, 364 (MS 2. yüzyıl); Heath– Tekkök 2008, 34, No.16 (MS 100- 150); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		
		

Kat. No: 22 **Çiz. No:** 407	**Form No:** Nysa Form 9/ Hayes Atlante Form 60?	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça**.**	**Hamur:** 5YR5/8, yoğun mika katkı **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: K.Ç. ? cm, K.Y. 1,1 cm		
Tarihlendirme: MS 175- 225		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 186, Plate 1/H.F. 60 (MS 50- 150); Vapur 2013, 652, Çiz. 1/13 (MS1. yüzyıl sonları- 2. yüzyılın ilk yarısı); Baldıran, Korkmaz, Yıldız 2011, 37, Pl. 6/15 (MS 50- 150); Uygun 2011, 68, Lev. 30/455 (MS 1. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2010, 328, Taf. 82/ A-K 342 (MS 1. yüzyılın üçüncü çeyreği); Hayes 1991, 53, Fig. XXI/7-10 (MS 2. yüzyıl); Hayes 1983, 118, 121, Fig. 4/33; Hayes 2008, 156, Fig.12/362, 364 (MS 2. yüzyıl); Heath– Tekkök 2008, 34, No.16 (MS 100- 150); Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 5, Figür 3, Kat. No 7.		
		

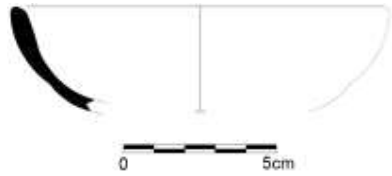
Kat. No: 23 **Çiz. No:**48	**Form No:** Nysa Form 10/ Hayes Atlante Form 63	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Yaklaşık olarak 1/5'i korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli hamur yoğun gümüş mika katkılıdır. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar çoğunlukla aşınmış.	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 1,7 cm		
Tarihlendirme: MS 70/75- 120		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 65; Civelek 2010, 177.		
		

Kat. No: 24 **Çiz. No:**20	**Form No:** Nysa Form 11/ Hayes Atlante Form 70	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:** 5YR5/8, gözenekli, ince taneli ve yoğun mika katkılı hamur. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, kalın, parlak, pürüzsüz astar. Her iki yüzeyde de dökülmeler var.	
Ölçüler: A.Ç. 8 cm, K.Y.3,4 cm.		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Civelek, 2010, 177, Fig.16/ TRL 12; Vapur, 2009, 266; Erol 2011, 334, Kat. No. K-52; Ok 2018, 241, Lev.51/ 366, 367; Hayes, 2008, 39, 156, Fig. 13/377- 389; Hayes 1985, 66, 67, Tav. XIV/19; Hayes, 1991, 164, Lev. XXI/14.		
		

Kat. No: 25 **Çiz. No:** 125	**Form No:** Nysa Form 11/ Hayes Atlante Form 70	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.6	
Buluntu Durum: Tek parça halinde.	**Hamur:**2.5YR5/8, yumuşak, küçük gözenekli hamur. Yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:**2.5YR5/8, parlak astar pullanarak dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç.10 cm, K.Y. 2,9 cm.		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Civelek, 2010, 177, Fig.16/ TRL 12; Vapur, 2009, 266; Hayes, 2008, 39, 156, Fig. 13/377- 389; Hayes 1985, 66, 67, Lev. XIV/19; Hayes, 1991, 164, Lev. XXI/14.		
		

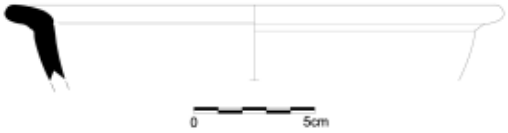
Kat. No: 26 **Çiz. No:** 154	**Form No:** Nysa Form 11/ Hayes Atlante Form 70	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.6	
Buluntu Durum: Tek parça halinde.	**Hamur:**2.5YR5/8, yumuşak, yoğun mika. **Astar/Yüzey:**2.5YR4/8, parlak astar bazı alanlarda pul pul dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç.10 cm, K.Y. 3,4 cm.		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Civelek, 2010, 177, Fig.16/ TRL 12; Vapur, 2009, 266; Hayes, 2008, 39, 156, Fig. 13/377-389; Hayes 1985, 66, 67, Tav. XIV/19; Hayes, 1991, 164, Lev. XXI/14.		
		

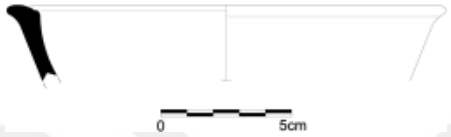
Kat. No: 27 **Çiz. No:**526	**Form No:** Nysa Form 11/ Hayes Atlante Form 70	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durum: Tek parça halinde. Kaidenin tamamı, ağızın 4/3'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince taneli hamur, bol mika katkılı. **Astar/Yüzey:**2.5YR4/8, astar çok az korunmuş.	
Ölçüler: A.Ç.10,6 cm, K.Ç. 5 cm, K.Y. 4,1 cm.		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Civelek, 2010, 177, Fig.16/ TRL 12; Vapur, 2009, 266; Hayes, 2008, 39, 156, Fig. 13/377- 389; Hayes 1985, 66, 67, Tav.XIV/19; Hayes, 1991, 164, Lev. XXI/14.		
		

Kat. No: 28 **Çiz. No:** 5	**Form No:** Nysa Form 12/ Hayes Atlante Form 71	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/10'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak hamur ince taneli ve küçük gözeneklidir. Mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8 kalın kırmızı astar çoğunlukla dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 3,2 cm		
Tarihlendirme: MS 50- 125		
Paralel Örnekler: Vapur 2009, 266; Civelek 2010, 178, Fig.17/ TRL 13; Ladstätter 2005, 239, Tfl. 176/ K442.		
		

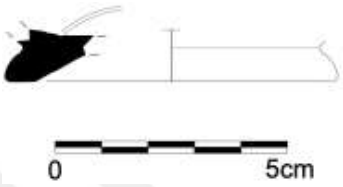
Kat. No: 29 **Çiz. No:** 556	**Form No:** Nysa Form 13/ Hayes Atlante Form 75	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.14	**Sikke Buluntusu:** NY18.S42 Bronz Sikke- Geç Roma?
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/11'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, yumuşak ve ince taneli hamur. Yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 12, K.Y. 2,1 cm.		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 66, 67, Tav.XV/8		
		

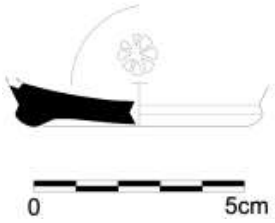
Kat. No: 30 **Çiz. No:**328	**Form No:** Nysa Form 13/ Hayes Atlante Form 75?	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durum: Tek parça. Yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak ve ince taneli. Yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, iç yüzeyde yoğun korozyon, astar dış yüzeyde çoğunlukla dökülmüş	
Ölçüler: K.Ç. 7 cm, K.Y. 1,5 cm.		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 178, Fig. 19/TRL 15 (MS 2. yüzyılın ortaları).		
		

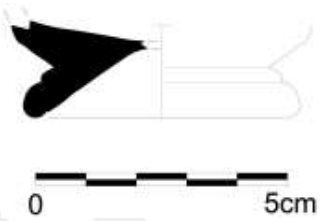
Kat. No: 31 **Çiz. No:** 358	**Form No:** Nysa Form 14/ Hayes Atlante Form 76 A	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça, yaklaşık 1/8'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/6, ince gözenekli, bol mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 10YR4/8, kalın astar dış yüzeyde ara ara dökülmüş. Astar parlak ve pürüzsüz.	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 3,1 cm.		
Tarihlendirme: Yaklaşık MS 100- 150		
Paralel Örnekler: Civelek 2010, 178, Fig.20/ TRL 16; Hayes 2008, 160, Fig. 13/421; Ladstätter 2010, 228, Taf. 82/A-K341 (MS 50- 150).		
		

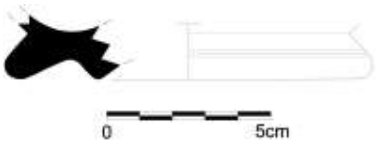
Kat. No: 32 **Çiz. No:** 335	**Form No:** Nysa Form 15/ Hayes Atlante Form 80?	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18-S10 Bronz Sikke- MS 253-268
Buluntu Durumu: Tek parça, yaklaşık 1/6'sı korunmuş	**Hamur:** 5YR5/6, bol gümüş mika	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 2,9 cm.		
Tarihlendirme: MS 80-150		
Paralel Örnekler: Hayes, 1985, 69-70, Tav. XV/15; Civelek 2010, 179, Fig.24/ TRL 20; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 6, Figür 3, Kat. No 9,10.		
Tanım: Astarı özelliğinin farklı olması sebebiyle farklı bir atölyenin ürünü olabilir.		
		

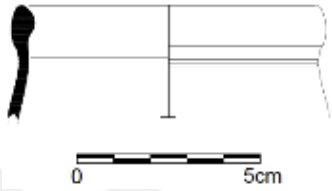
Kat. No: 33 **Çiz. No:** 406	**Form No:** Nysa Form 16	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça ve ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yoğun mika. İnce taneli. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, İki yüzeyde parlak ve pürüzsüz. Hafif çark izleri.	
Ölçüler: A.Ç. 10 cm, K.Y. 1, 7 cm.		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler:		
		

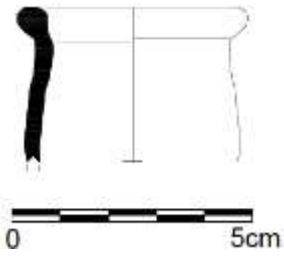
Kat. No: 34 **Çiz. No:** 131	**Form No:** Nysa Form 17	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	**Sikke Buluntusu:** NY17.S20 Bronz Sikke- MS 1. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert, ince taneli, gözeneksiz. Gümüş mika, az sarı kireç. **Astar/Yüzey:**2.5YR4/8, parlak, kırmızı ve siyah.	
Ölçüler: K.Ç.6 cm, K.Y. 1,2 cm.		
Tarihlendirme: MS 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 148, Fig. 10/264 (MS 3. yüzyıl)		
		

Kat. No: 35 **Çiz. No:** 355	**Form No:** Nysa Form 18	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18.S19 Bronz Sikke- MS 3. yüzyıl.
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/2'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, yoğun mika katkılı. Yumuşak, ince taneli. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, pürüzsüz astar, kaide altında oturma düzleminde aşınmış.	
Ölçüler: K.Ç. 5 cm, K.Y. 1 cm.		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler:		
		

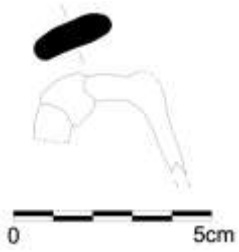
Kat. No: 36 **Çiz. No:** 520	**Form No:** Nysa Form 19	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Kaidenin tamamı korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR6/6, nokta gözenekli, ince taneli hamur yoğun ince mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, astar pul pul dökülmüş.	
Ölçüler: K.Ç. 5,5 cm, K.Y. 1,9 cm		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 37 **Çiz. No:** 432	**Form No:** Nysa Form 20	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Kaidenin tamamı korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince taneli, gözeneksiz hamur. Yoğun altın mika, çok az sarı kireç **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: K.Ç. 5,5 cm, K.Y. 2 cm		
Tarihlendirme: MS 175- 225?		
Tanım: Hamur içeriğinde kireç katkı olması sebebiyle daha geç üretilen DSB örnekleri arasında gösterilebilir.		
		

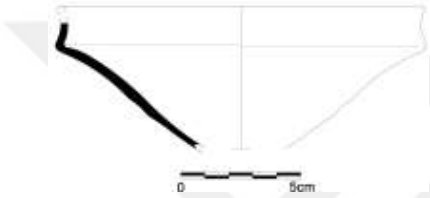
Kat. No: 38 **Çiz. No:** 100	**Form No:** Nysa Form 21	**Form Adı:** Bardak
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.5 (tonoz altı)	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde	**Hamur:** 2.5YR5/8, yumuşak hamur ince taneli ve yoğun mika katkılıdır. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak astar pul pul dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç ?, K.Y. 3,1 cm.		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler:		
		

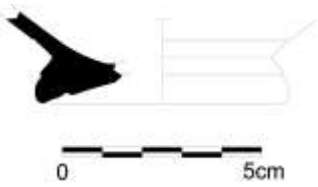
Kat. No: 39 **Çiz. No:** 101	**Form No:** Nysa Form 22	**Form Adı:** Masa Sürahisi
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.5 (tonoz altı)	
Buluntu Durum: Yaklaşık olarak 1/3'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, az mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak, pürüzsüz astar pul pul dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç. 4 cm, K.Y. 3,4 cm.		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 40 **Çiz. No:** 528	**Form No:** Nysa Form 23	**Form Adı:**
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY. 7	
Buluntu Durum: Ağız profili korunmamış, boyun ve omuz geçişi korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak hamur mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: K.Y. 6 cm		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 41 **Çiz. No:** 521	**Form No:** 24	**Form Adı:** Kâse Kulp Parçası
Atölye: DSB II	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı-NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/8, orta sert, ince taneli hamur yoğun gümüş mika katkı içerir. **Astar/Yüzey:** İ.Y. 2.5YR4/8, D.Y. 2.5YR4/4	
Ölçüler: A.Ç. ? cm, K.Y. cm		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ikinci yarısı- 2. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

Doğu Sigillata C Seramikler (DSC)

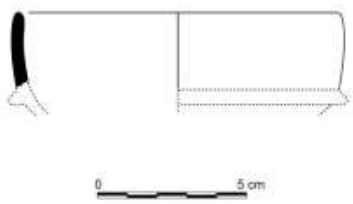
Kat. No: 42 **Çiz. No:** 555	**Form No:** Nysa Form 25/Hayes Atlante A6	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSC	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı-NY18.MY.14	**Sikke Buluntusu:** NY18.S42 Bronz Sikke- Geç Roma?
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağız profili korunmamış.	**Hamur:**2.5YR4/8, sert ve ince taneli hamur gümüş ve sarı kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR3/6	
Ölçüler: A.Ç.? cm, K.Y.1,9 cm		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 73, Tav.XVI/7-8; Hayes 2008, 51-52, Fig. 24/774, 776, 777; 788-793 (MS 1. yüzyılın ilk yarısı).		
		

Kat. No: 43 **Çiz. No:** 188	**Form No:** Nysa Form 25/Hayes Atlante Form A6a	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSC	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde, kaidenin yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR, 4/8, ince taneli ve gözenekli hamur, sarı kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR3/6, pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: K.Ç. 6 cm, K.Y. 2,3 cm.		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 73, Tav.XVI/7-8; Tekkök Biçken 1996, 92, Fig. 50/C6 (MÖ. 1. yüzyılın son çeyreği ile MS 1. yüzyılın başları).		
		

Kat. No: 44 **Çiz. No:** 309	**Form No:** Nysa Form 25/Hayes Atlante Form A6a	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSC	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde, yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 7.5YR, 5/4, ince taneli ve nokta gözenekli hamur, sarı kireç ve mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 7.5YR4/2-5YR4/6, pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: K.Ç. 10 cm, K.Y. 1,2 cm.		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 73, Tav.XVI/7-8; Tekkök Biçken 1996, 92, Fig. 50/C6 (MÖ. 1. yüzyılın son çeyreği ile MS 1. yüzyılın başları).		
		

Kat. No: 45 **Çiz. No:** 523	**Form No:** Nysa Form 25/Hayes Atlante Form A6a	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSC	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR6/8, ince taneli ve sıkı hamur. Yoğun gümüş mika ve az sarı kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, parlak astar.	
Ölçüler: K.Ç. 10 cm, K.Y. 1,4 cm.		
Tarihlendirme: MS 1. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1985, 73, Tav.XVI/7-8; Tekkök Biçken 1996, 92, Fig. 50/C6 (MÖ. 1. yüzyılın son çeyreği ile MS 1. yüzyılın başları).		
		

Kat. No: 46 **Çiz. No:** 182	**Form No:** Nysa Form 26/Hayes Atlante H4	**Form Adı:** Tabak
Atölye: DSC	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	**Sikke Buluntusu: Sikke Buluntu:** NY17.S22 Bronz Sikke- MS92- 94
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR4/4, ince taneli ve gözenekli. Sert. Sarı kireç ve az gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, dış yüzeyde dudak kenarı siyah.	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, Y. 2,8 cm.		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyılın sonu– MS 3. yüzyılın başı		
Paralel Örnekler: Gassner 1997, 136, Taf. 44/ 528, 529; Erol 2011, 78- 81, Kat. No. K-64- K-71 (MS 2. yüzyıl sonu- MS 3. yüzyıl başı); Ergürer 2012, 110- 113, Kat. No. 206- 212/Lev. 101, 102 (MS 3. yüzyıl- MS 4. yüzyıl ilk çeyreği); Doksanaltı 2006, 644, 855, Kat. No. 538/1797; Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 340; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 7, Kat. No 21/3 (MS 3. yüzyıl).		
		

Kat. No: 47 **Çiz. No:** 443	**Form No:** Nysa Form 27/ Hayes Atlante Form L19	**Form Adı:** Kâse
Atölye: DSC	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY19.DSY2.K4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/11'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR6/6, sert, ince taneli hamur. Orta yoğunlukta gümüş mika, az miktarda sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, iç yüzeyde korozyon.	
Ölçüler: A.Ç. 9 cm, K.Y.2,2 cm		
Tarih: MS 2. – 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 51-52, Fig. 24, 788-793; Anderson-Stojanovic 1992, 54, Pl. 40, 341-343; Slane 1990, 54, Fig. 8, 108-109; Hayes 1983, 118, Fig. 3, 29; Gassner 1997, 136-137, Pl. 44, 531-532 (Geç Flavius Dönemi/MS 3. yüzyıl); Meriç 2002, 65-66, Taf. 29, K 321-327; Tekkök ve diğ. 2001, 349, Lev. 1/6; Uygun 2011, 78, Lev. 34-35, 509-515; Erol 2007, 81, Çiz. 44-53; Bilgin- Şenoğlu Fenerci 2022, 340.		
		

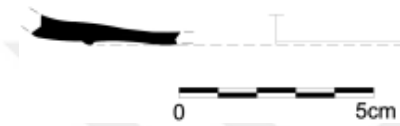
Geç Roma Dönemi Kırmızı Astarlı Seramikleri

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri (ARSW)

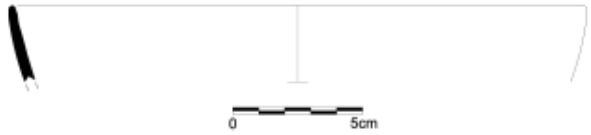
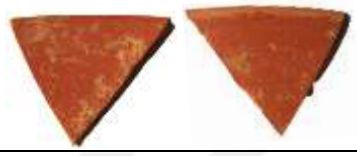
<table>
<tr><td>Kat. No: 48
Çiz. No: 105</td><td>Form No: Nysa Form 28/Hayes Form 50 A</td><td>Form Adı: Tabak</td></tr>
<tr><td>Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)</td><td colspan="2">Buluntu Yeri: Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.5 tonoz altı</td></tr>
<tr><td colspan="2">Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Tek parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/9’u korunmuş.</td><td>Hamur: 2.5YR5/8, Sert, pütürlü ve ince taneli hamur. Katkı maddesi yok.
Astar/Yüzey: 10R5/6, yüzeyde çok ince çark izleri.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,8cm.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Tarihlendirme: MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları</td></tr>
<tr><td colspan="3">Paralel Örnekler: Krinzinger, 2010, 192, Tafel 105/ A-K 758; Vapur, 2009, 162, 266; Tekkök Biçken, 1996, 139, Fig. 86/G79, G80; Yıldırım, 2012, Şekil 2/10, 11, 155; Poblome, 1999, 238, Fig. 19/6-8; Tekocak, 2006, 78, Lev. 5/38, 39; Slane, 1990, 55, Fig 110-112; Hayes, 2003, 285, Fig. 21/218; Şimşek– Bilgin, 2018, 180, Fig. 8/ L13KGP.PT.304; Ayaz 2014, 43, Lev. 22, Kat. Nr. 99-101.</td></tr>
<tr><td colspan="2"> </td><td> </td></tr>
</table>

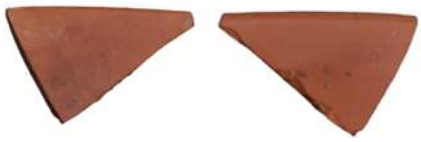
Kat. No: 49 **Çiz. No:** 181	**Form No:** Nysa Form 28/Hayes Form 50 A	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	**Sikke Buluntusu:** NY17.S22 Bronz Sikke- MS 92- 94
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli ve gözeneklidir. Sarı kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 5YR5/8, astar iç yüzeyde tamamen dökülmüş. Dış yüzeyde sadece dudak üzerinde korunmuş. Ancak ara ara dökülmüştür. Yüzeyde ince çark izleri bulunmakta.	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 3,4 cm.		
Tarihlendirme: MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Krinzinger, 2010, 192, Tafel 105/ A-K 758; Vapur, 2009, 162, 266; Tekkök Biçken, 1996, 139, Fig. 86/G79, G80; Yıldırım, 2012, Şekil 2/10, 11, 155; Poblome, 1999, 238, Fig. 19/6-8; Tekocak, 2006, 78, Lev. 5/38, 39; Slane, 1990, 55, Fig 110-112; Hayes, 2003, 285, Fig. 21/218; Şimşek– Bilgin, 2018, 180, Fig. 8/ L13KGP.PT.304; Ayaz 2014, 43, Lev. 22, Kat. Nr. 99-101.		
		

Kat. No: 50 **Çiz. No:** 421	**Form No:** Nysa Form 28/Hayes Form 50 A	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli, gözeneksiz ve sıkı hamur. İnce sarı kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 2,6 cm.		
Tarihlendirme: MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Krinzinger, 2010, 192, Tafel 105/ A-K 758; Vapur, 2009, 162, 266; Tekkök Biçken, 1996, 139, Fig. 86/G79, G80; Yıldırım, 2012, Şekil 2/10, 11, 155; Poblome, 1999, 238, Fig. 19/6-8; Tekocak, 2006, 78, Lev. 5/38, 39; Slane, 1990, 55, Fig 110-112; Hayes, 2003, 285, Fig. 21/218; Şimşek– Bilgin, 2018, 180, Fig. 8/ L13KGP.PT.304; Ayaz 2014, 43, Lev. 22, Kat. Nr. 99-101.		
		

Kat. No: 51 **Çiz. No:** 370	**Form No:** Nysa Form 28/Hayes Form 50 A	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 10R5/8, sarı kireç ve az mika. **Astar/Yüzey:** 10R5/8, pürüzsüz ve kaliteli astar. Hafif çark izleri mevcut.	
Ölçüler: K. Ç.?, K.Y. 0,8 cm.		
Tarihlendirme: MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Krinzinger, 2010, 192, Tafel 105/ A-K 758; Vapur, 2009, 162, 266; Tekkök Biçken, 1996, 139, Fig. 86/G79, G80; Yıldırım, 2012, Şekil 2/10, 11, 155; Poblome, 1999, 238, Fig. 19/6-8; Tekocak, 2006, 78, Lev. 5/38, 39; Slane, 1990, 55, Fig. 110-112; Hayes, 2003, 285, Fig. 21/218; Şimşek– Bilgin, 2018, 180, Fig. 8/ L13KGP.PT.304; Ayaz 2014, 43, Lev. 22, Kat. Nr. 99-101.		
		

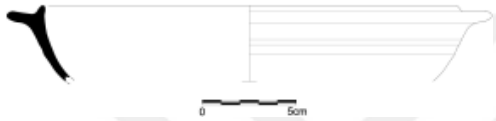
Kat. No: 52 **Çiz. No:** 414	**Form No:** Nysa Form 28/Hayes Form 50 B	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2. 8	**Metal Buluntusu:** Bronz sürahi- MS 4.- 7. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR4/8, ince taneli, çok az nokta gözenekli, sıkı ve sert hamur. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 22, K.Y. 4,9 cm		
Tarihlendirme: Yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 69-73; Tekocak 2006, 52, Lev. 5/ 40 (MS 4. yüzyıl ortalarından- MS 5. yüzyıl başları); Tekkök 1996, 139, Fig. 87, G79 (MS 3. yüzyıl sonları ile MS 4. yüzyıl aralığı).		
		

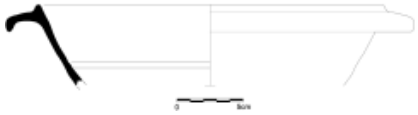
Kat. No: 53 **Çiz. No:** 548	**Form No:** Nysa Form 28/Hayes Form 50 B	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.12	
Buluntu Durum: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert hamur. Kireç ve mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,3 cm.		
Tarihlendirme: Yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 69-73; Tekocak 2006, 52, Lev. 5/ 40 (MS 4. yüzyıl ortalarından- MS 5. yüzyıl başları); Tekkök 1996, 139, Fig. 87, G79 (MS 3. yüzyıl sonları ile MS 4. yüzyıl aralığı).		
		

Kat. No: 54 **Çiz. No:** 285	**Form No:** Nysa Form 28/Hayes Form 50 B	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durum: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert hamur. İnce sarı kireç katkılı. Pürüzsüz hamur, ince taneli. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8- 2.5YR5/8 arası. Pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: A.Ç.22 cm, K.Y. 2 cm.		
Tarihlendirme: Yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 69-73; Tekocak 2006, 52, Lev. 5/ 40 (MS 4. yüzyıl ortalarından- MS 5. yüzyıl başları); Tekkök 1996, 139, Fig. 87, G79 (MS 3. yüzyıl sonları ile MS 4. yüzyıl aralığı).		
		

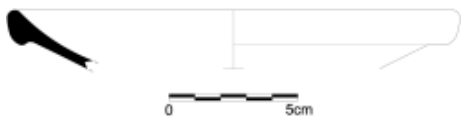
Kat. No: 55 **Çiz. No:** 347	**Form No:** Nysa Form 29/Hayes Form 91	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, pütürlü ve küçük gözenekli hamur. Beyaz ve sarı kireç, az mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, iç yüzeyi parlak ve pürüzsüz, dış yüzeyi mat ve pütürlü	
Ölçüler: A.Ç. ?, K.Y. 3,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı.		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 140– 144, Fig. 26/91; Mitsopoulos-Leon 1991, 142, Taf. 197 M2; Gassner 1997, 149, Taf. 49, 595; Heath– Tekkök 2008, 61, No.19; Hayes 2008, 79, 80, Fig. 36/1140, 1141; Ergürer 2012, 664, Lev. 110/232- 235; Ok 2018, 291, Lev. 62/447; Ayaz 2014, 47, Kat. No. 120/27; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 15, Figür 5, Kat. No 55 (MS 530- 600).		
		

Kat. No: 56 **Çiz. No:** 539	**Form No:** Nysa Form 29/Hayes Form 91	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.9	**Sikke Buluntusu:** NY18.S33 Bronz Sikke- MS 527-565
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, pütürlü ve küçük gözenekli hamur. Beyaz ve sarı kireç, az mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, iç yüzeyi parlak ve pürüzsüz, dış yüzeyi mat ve pütürlü.	
Ölçüler: A.Ç. 26, K.Y. 3,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 140– 144, Fig. 26/91; Mitsopoulos- Leon 1991, 142, Taf. 197 M2; Gassner 1997, 149, Taf. 49, 595; Heath- Tekkök 2008, 61, No.19; Hayes 2008, 79, 80, Fig. 36/1140, 1141; Ergürer 2012, 664, Lev. 110/232- 235; Ok 2018, 291, Lev. 62/447; Ayaz 2014, 47, Kat. No. 120/27; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 15, Figür 5, Kat. No 55 (MS 530- 600).		
		

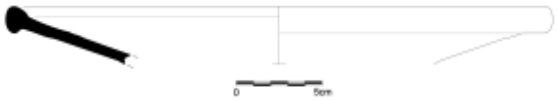
Kat. No: 57 **Çiz. No:** 554	**Form No:** Nysa Form 29/Hayes Form 91	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.13	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/9'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 7.5YR6/6, sert, ve ince taneli hamur. Mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** İ.Y.2.5YR4/8, D.Y.2.5YR2.5/1	
Ölçüler: A.Ç. 22, K.Y. 4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 140– 144, Fig. 26/91; Mitsopoulos-Leon 1991, 142, Taf. 197 M2; Gassner 1997, 149, Taf. 49, 595; Heath- Tekkök 2008, 61, No.19; Hayes 2008, 79, 80, Fig. 36/1140, 1141; Ergürer 2012, 664, Lev. 110/232- 235; Ok 2018, 291, Lev. 62/447; Ayaz 2014, 47, Kat. No. 120/27; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 15, Figür 5, Kat. No 55 (MS 530- 600).		
		

Kat. No: 58 **Çiz. No:** 228	**Form No:** Nysa Form 29/Hayes Form 91	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** Sert, ince taneli, gözeneksiz. Sarı kireç ve mika katkılı. **Astar/Yüzey:** Korozyonlu	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 140– 44, Fig. 26/91; Mitsopoulos-Leon 1991, 142, Taf. 197 M2; Gassner 1997, 149, Taf. 49, 595; Heath–Tekkök 2008, 61, No.19; Hayes 2008, 79, 80, Fig. 36/1140, 1141; Ergürer 2012, 664, Lev. 110/232- 235; Ok 2018, 291, Lev. 62/447; Ayaz 2014, 47, Kat. No. 120/27; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 15, Figür 5, Kat. No 55 (MS 530- 600).		
		

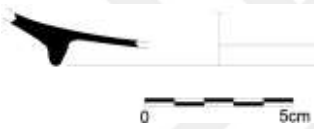
Kat. No: 59 **Çiz. No:** 232	**Form No:** Nysa Form 29/Hayes Form 91	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602
Buluntu Durumu: Birleşir durumda üç parça. Kaide ve gövdenin yaklaşık 1/2'si	**Hamur:** 10R5/8 ile 6/8 arası. Orta sert, çok ince taneli ve sıkı hamur. Az gümüş mika, beyaz kireç ve siyah katkı. **Astar/Yüzey:** 10R5/8 ile 6/8, yüzey korozyonlu.	
Ölçüler: K.Ç. 7 cm, K.Y. 5,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyıl aralığı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 140– 144, Fig. 26/91; Mitsopoulos-Leon 1991, 142, Taf. 197 M2; Gassner 1997, 149, Taf. 49, 595; Heath- Tekkök 2008, 61, No.19; Hayes 2008, 79, 80, Fig. 36/1140, 1141; Ergürer 2012, 664, Lev. 110/232- 235; Ok 2018, 291, Lev. 62/447.		
		

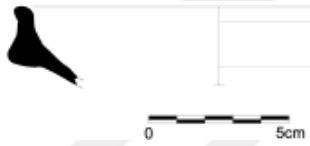
Kat. No: 60 **Çiz. No:** 681	**Form No:** Nysa Form 30/Hayes Form 99 A	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY19.DSY2.K3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, çok ince taneli ve sıkı hamur. Az gümüş mika, beyaz kireç ve siyah katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 2,3 cm		
Tarihlendirme: MS 510- 540		
Paralel Örnekler: Gassner 1997, 150, Taf. 49/599; Adak Adıbelli 2006, 69, Lev. 10/122; Ergürer 2012, 136, Lev. 113- 114/242- 246; Hayes 1992, Fig. 36, 23/1; Hayes 2001, 438, 439, Fig. 4/A21.		
		

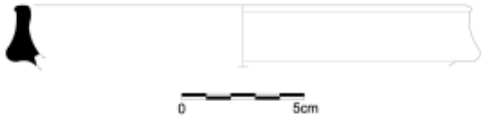
Kat. No: 61 **Çiz. No:** 176	**Form No:** Nysa Form 31/Hayes Form 103 B	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert. Sarı kireç ve az gümüş mika. **Astar/Yüzey:**2.5YR/5/8, hafif pürüzlü yüzey ve fırça izleri.	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 3,6 cm.		
Tarihlendirme: MS 500- 625		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 157- 160, Fig. 29/103B; Ergürer 2012, 670, Lev. 116/249; Bilgin- Şenoğlu Fenerci 2022, 341.		
		

Kat. No: 62 **Çiz. No:** 652	**Form No:** Nysa Form 32/Hayes Form 105	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Afrika Kırmızı Astarlısı (ARSW)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY.16	
Buluntu Durumu: Ağızın yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert, pütürlü taneli. Sarı kireç ve az gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 31, K.Y.3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın sonları- 7. yüzyılın ilk yarısı.		
Paralel Örnekler: Tekocak 2006, 103, Lev 91/61; Ergürer 2012, 2. 411, Lev. 118/256; Williams- Zervos 1983, 30, Fig. 15.		
		

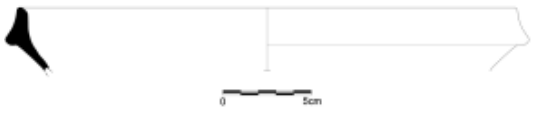
Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri (LRC)

<table>
<tr><td>Kat. No: 63
Çiz. No: 199</td><td>Form No: Nysa Form 33 / Hayes Form 1 A</td><td>Form Adı: Tabak</td></tr>
<tr><td>Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri (LRC)</td><td colspan="2">Buluntu Yeri: Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.8</td></tr>
<tr><td colspan="2">Buluntu Durum: Tek parça.</td><td>Hamur: 5YR6/6, orta incelikte taneli, çok az gözenekli, orta sert hamur gümüş mika ile az kireç katkılıdır.
Astar/Yüzey: 2.5YR4/6, iç kısımda hafif, dış kısımda daha belirgin çark izleri.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ölçüler: K.Ç. 11 cm, K.Y. 1,8 cm.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Tarihlendirme: MS 4. yüzyılın sonları</td></tr>
<tr><td colspan="3">Paralel Örnekler: Doksanaltı 2006, 497- 498, K210a (MS4. yüzyıl başı- MS 5. yüzyılın başı); Gassner 1997, 136, Taf.44/529; Uygun 2011, 239, Lev. 33/495; Aktaş 2018, 151, Kat. No. 242- 247 (MS 4. yüzyıl başları); Başaran- Ergürer 2016, 128, Fig. 3/50; Hayes 1965, 235, Fig. D/3; Hayes 2008, 87, 237, Fig.37/1230, 1231 (MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl başı); Hayes 1972, 326.</td></tr>
<tr><td colspan="2">
</td><td> </td></tr>
</table>

Kat. No: 64 **Çiz. No:** 334	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 C	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18-S10 Bronz Sikke- MS 253-268
Buluntu Durum: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/10'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/6, sert, ince taneli, küçük nokta gözenekli hamur. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, dış yüzey rengi korunmamış.	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 2,8 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 115, Taf. 75/Kat.No. 14; Sönmez 2016, Kat. No. 67; Berndt 2003, Taf. 15/166- 168; Hellström 1965, Pl. 37/333; Erol 2011, 416, Kat. No. K- 294; Francis 2011, 79, Fig. 3a; Tülek 2015, 240, Fig. 10; Tekocak 2006, Lev. 11/73, 105; Waage 1948, Pl. XI/947k; Tekkök Biçken 1996, 120, Fig. 86/F26; Ergürer 2012, 680, Lev. 126/277, 278; Badie- Lemaitre- Moretti 2004, 186, PL. VI/2. Rautman 1995, 44, 52, Fig. 4, 11/ 1.5, 2.13-2.15; Giudice 1997, 23, Fig. 5/3; Williams II- Zervos 1982, 137, Fig. 2/63, 64; Warner Slane- Sanders 2005, 259, Fig. 5/ 2.11; Harrison 2003, 158, Fig. 6/13; Ladstätter- Sauer 2005, 170, Taf. 3/ Kat. No. 32; Ladstätter- Sauer 2005, 170, Taf. 3/ Kat. No. 32; Liko 2010, 201, Taf. 101/74; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 14, Figür 5, Kat. No 44.		
		

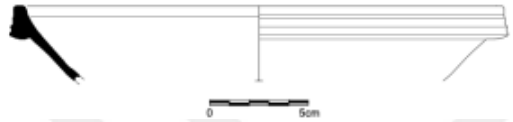
Kat. No: 65 **Çiz. No:** 550	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 C	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.13	**Sikke Buluntusu:** NY18.S40 Bronz Sikke- MS 4.yüzyıl
Buluntu Durum: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert, ince taneli hamur. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, dış yüzey rengi korunmamış.	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 2,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 66 **Çiz. No:** 275	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 C	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durum: Tek parça halinde ele geçmiştir. Yaklaşık 1/7'si bulunmuştur.	**Hamur:** 2.5YR5/6, sert hamur, ince taneli ve ince gözenekli. Yoğun sarı kireç katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Y. 2,7 cm.		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

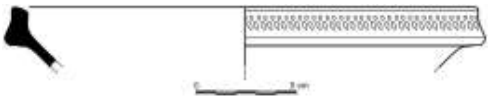
Kat. No: 67 **Çiz. No:** 256	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 C	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Yerel-Phokaia Kırmızı Astarlısı taklidi (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.2	**Sikke Buluntusu:** NY18.S13 Bronz Sikke- MS 393-423
Buluntu Durum: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/8, yumuşak, gözenekli, pütürlü ve ince taneli hamur. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6, mat yüzey	
Ölçüler: A.Ç. 28, K.Y.3,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

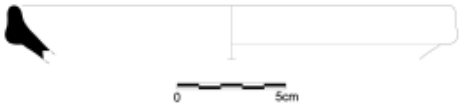
Kat. No: 68 **Çiz. No:** 468	**Form No: Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 E	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.1	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert hamur, ince taneli ve az nokta gözeneklidir. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, pürüzsüz ve mat yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 3,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 337; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 15, Figür 5, Kat. No 45, 46.		
		

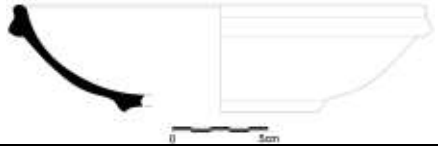
Kat. No: 69 **Çiz. No:** 341	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 F	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 10R5/6, ince taneli ve gözeneksiz. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 10YR4/8, pürüzsüz ve mat yüzey	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 1,7 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d; Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280- 1291.		
		

Kat. No: 70 **Çiz. No:** 219	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 F	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durum: Birleşir durumda iki parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 10R6/8, orta sert, ince taneli hamur. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 10R4/8, korozyonlu yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 24 cm, K.Y. 3,8 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ilki yarısı.		
Paralel Örnekler: Ladstätter– Sauer 2005, 171, Taf. 3/ Kat. No. 37; Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d; Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280- 1291.		
		

Kat. No: 71 **Çiz. No:** 472	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 F	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.3	
Buluntu Durum: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR4/8 orta sert, ince taneli hamur. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, mat ve pütürlü astar.	
Ölçüler: A.Ç. 19 cm, K.Y. 1,8 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ilki yarısı.		
Paralel Örnekler: Ladstätter– Sauer 2005, 171, Taf. 3/ Kat. No. 37; Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d; Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280- 1291.		
		

Kat. No: 72 **Çiz. No:** 538	**Form No: Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 H	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.9	**Sikke Buluntusu:** NY18.S33 Bronz Sikke- MS 527-565
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın aklaşık 1/3'ü korunmuş	**Hamur:** 7.5YR5/4, sert ve ince taneli hamur. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 7.5YR3/2	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,9 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler: Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d; Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280– 1291; Ladstätter– Sauer 2005, 174, Taf. 6/Kat. No. 71.		
		

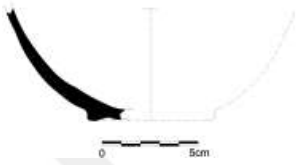
Kat. No: 73 **Çiz. No:** 177	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 H	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.7	
Buluntu Durum: Tek parça halinde ele geçmiştir.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, küçük gözenekli hamur. Yoğun sarı kireç ve az miktarda mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, hafif pütürlü yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler: Doksanaltı 2006, 500, Kat. No. 212d; Hayes 2008, 241, 242, Fig. 39/1280– 1291; Ladstätter– Sauer 2005, 174, Taf. 6/Kat. No. 71.		
		

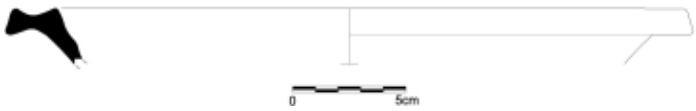
Kat. No: 74 **Çiz. No:** 417	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3 H	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durum: Dört parça halinde, ağız ve gövdenin yaklaşık 1/7'si.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli, bol sarı kireç ve az beyaz kireç. **Astar/Yüzey:**2.5YR4/8, korozyonlu yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 21 cm, K. Ç. 9, K.Y. 4,3 cm.		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler:		
		
		

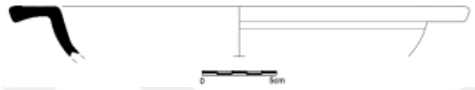
Kat. No: 75 **Çiz. No:** 348	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durum: Tek parça. Kaidenin yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/6, ince taneli ve gözenekli. Sert ve gevrek. Orta yoğunlukta sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: K.Ç. 16 cm, K.Y. 1,5 cm.		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreği- MS 6. yüzyılın ilk yarısı.		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 337.		
		

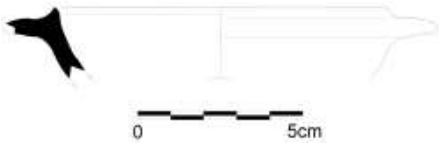
Kat. No: 76 **Çiz. No:** 545	**Form No: Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.12	
Buluntu Durum: Tek parça. Kaidenin yaklaşık 1/7'Si korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli ve gözenekli. Sert ve gevrek. Orta yoğunlukta sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: K.Ç. 14 cm, K.Y. 2 cm.		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreği- MS 6. yüzyılın ilk yarısı.		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 337.		
		

Kat. No: 77 **Çiz. No:** 289	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde ele geçmiştir. Yaklaşık 1/12'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/6, ince taneli. Yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: K.Ç. 20 cm, K.Y. 1,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreği- MS 6. yüzyılın ilk yarısı.		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 337.		
		

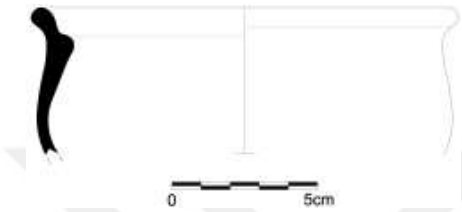
Kat. No: 78 **Çiz. No:** 465	**Form No:** Nysa Form 34/Hayes Form 3?	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY19.DSY2.K3	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert, çok az ve ince gözenekli hamur. Sarı kireç ve siyah katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, yoğun korozyon.	
Ölçüler: K.Ç. ? cm, K.Y. 5,8 cm		
Tarihlendirme: MS 5- 6.yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 79 **Çiz. No:** 450	**Form No:** Nysa Form 35/Hayes Form 5	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY19.DSY2.K4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli, nokta gözenekli. Sarı kireç katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, yoğun korozyon.	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 343, Fig. 70/5; Adak– Adıbelli 2006, 110, 111, Lev. 27/301, 302; Hayes 2008, 88, Fig. 41/1300– 1303; Liko 2010, 235, Kat. No. 587 (MS 6. yüzyılın ilk yarısı); Ladstätter– Sauer 2005, 175, Taf.6/83 (MS 5. yüzyıl); Ergürer 2011, 173, Kat. No. 347; Fırat 2011, 144– 146, Kat. No. 220.		
		
		

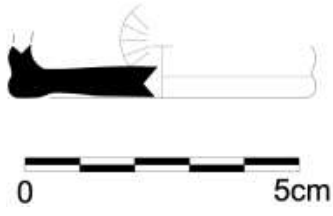
Kat. No: 80 **Çiz. No:** 230	**Form No:** Nysa Form 35/Hayes Form 5	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602
Buluntu Durumu: İki parça. Ağız yaklaşık 1/9'u korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert, gözeneksiz, ince taneli. Yoğun sarı ve beyaz kireç ve gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 10R5/8	
Ölçüler: A.Ç. 25 cm, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 343; Adak– Adıbelli 2006, 110, 111, Lev. 27/301, 302; Hayes 2008, 88, Fig. 41/1300– 1303; Ergürer 2011, 173, Kat. No. 347; Fırat 2011, 144-146, Kat. No. 220.		
		

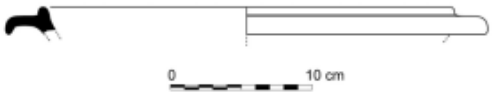
Kat. No: 81 **Çiz. No:** 456	**Form No:** Nysa Form 36/Hayes Form 8	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri **(**LRC)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY19.DSY2.K1	**Sikke Buluntusu:** NY19.S10 Bronz Sikke- Geç Roma İmparatorluk? NY19.S11 Bronz Sikke- Geç Roma İmparatorluk? NY19.S12 Bronz Sikke- Geç Roma İmparatorluk? NY19.S13 Bronz Sikke- Geç Roma İmparatorluk? NY19.S14 Bronz Sikke- Geç Roma İmparatorluk? NY19.S15 Bronz Sikke- Geç Roma İmparatorluk?
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert, ince taneli, gözeneksiz hamur. Yoğun sarı kireç katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 10 cm, K.Y. 2,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyılın başları		
Paralel Örnekler: Adak Adıbelli 2006, 112, Kat. No. 332- 334; Hayes 2008, 244, Fig.41/1318; Fırat 2011, 322, Lev. 114/389; Ergürer 2011, 175, 176, Kat. No. 349- 357; Tekkök Karaöz ve diğ. 2023, 14, Figür 5, Kat. No 50.		
		

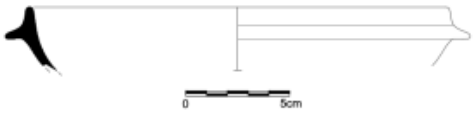
Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri (SRSW)

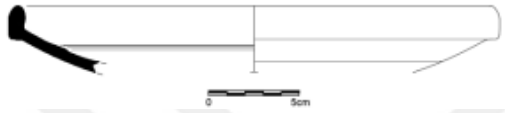
Kat. No: 82 **Çiz. No:** 369	**Form No:** Nysa Form 37/TİP 1A160	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Sagalassos	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Birleşen iki parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/2'si korunmuş	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli hamur. Beyaz kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, pürüzsüz parlak yüzeyde hafif çark izleri bulunmakta.	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 5 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 4. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Poblome 1999, 44-45, 351, res. 15.		
		

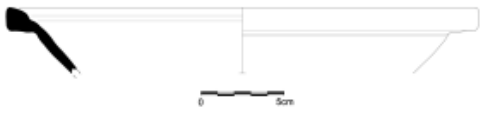
Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri)

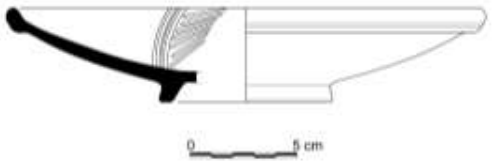
Kat. No: 83 **Çiz. No:** 279	**Form No:** Nysa Form 38	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-DSB Taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, ince taneli ve yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak ve pürüzsüz astar.	
Ölçüler: K.Ç. 5 cm, K.Y. 1 cm.		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyıl ortaları		
Paralel Örnekler:		
		

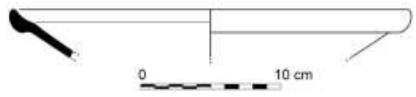
Kat. No: 84 **Çiz. No:** 231	**Form No:** Nysa Form 39/Hayes Form 91	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 10R5/8, yumuşak, ince taneli, gözeneksiz. Beyaz ve sarı kireç, az mika, siyah katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, yüzeyi korozyonlu.	
Ölçüler: A.Ç. 29 cm, K.Y. 2,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın başları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 142, Fig. 26/91.		
		

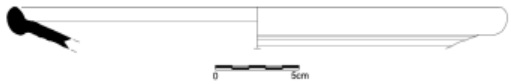
Kat. No: 85 **Çiz. No:** 233	**Form No:** Nysa Form 39	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/16'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/6, yumuşak, gözenekli ve ince taneli. Yoğun altın ve gümüş mika. **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 3,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyılın başları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 142, Fig. 26/91;		
		

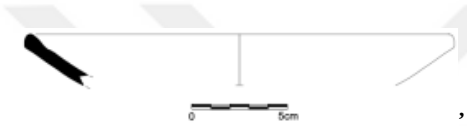
Kat. No: 86 **Çiz. No:** 317	**Form No:** Nysa Form 39	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda	**Hamur:** 7.5YR5/6, sert, ince taneli ve nokta gözenekli. Az gümüş mika. Hamurda yanık hat var. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, astar yüzeyde ara ara silinmiş.	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 3,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın sonu-7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 160- 169, 343– 346; Hayes 1992, 106, Fig. 50,31/15; Rautman 1995, 72, Fig. 24/6.11; Ergürer 2011, 211, 212; Bilgin 2017, 309, 310, Lev. 28/L.TİP.5. (MS 5. yüzyılın sonu-6. yüzyılın başı).		
		

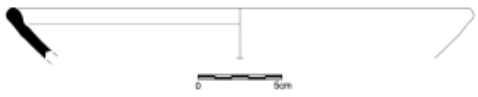
Kat. No: 87 **Çiz. No:** 445	**Form No:** Nysa Form 40	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY19.DSY2.K4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, orta sert, gözenekli, orta irilikte taneli hamur. Beyaz kireç, mika katkılı. **Astar/Yüzey:** D.Y.R. 2.5YR5/6, İ.Y.R.10YR7/3, mat yüzey	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Y.3,9 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyılın ikinci yarısı-7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 160- 169, 343– 346; Hayes 1992, 106, Fig. 50, 31/15; Rautman 1995, 72, Fig. 24/6.11; Francis 2011, 271, Fig.3b; Ergürer 2011, 211, 212.		
		

Kat. No: 88 **Çiz. No:** 504	**Form No:** Nysa Form 40	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim- ARSW taklidi (?)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.6 (taban altı).	
Buluntu Durumu: Altı parça halinde ancak tamamı birleşmiyor. Kaidenin tamamı birleşir durumda.	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak, ince taneli ve nokta gözenekli hamur. Yoğun miktarda mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 10R4/6, astar mat ve pul pul dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç. 21 cm, K.Y. 4,2 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 160- 169, Form 104C (MS 550- 625), Form 105 (MS 580/600- 660+), 343- 346, Form 10 (MS 7. yüzyılın ilk yarısı); Hayes 1992, 106, Fig. 50,31/15; Rautman 1995, 72, Fig. 24/6.11 (MS 550- 625); Ergürer 2011, 211, 212, Lev. 189/464 (MS6. yüzyılın ikinci yarısı- MS 7. yüzyıl ilk yarısı); Waldner– Ladstätter 2014, 51, Pl. 3:2, 4: (MS 6.- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		

Kat. No: 89 **Çiz. No:** 422	**Form No:** Nysa Form 40	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim- ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR4/6, yumuşak hamur. Yoğun gümüş mika, az kırmızı katkı. **Astar/Yüzey:** 5YR4/6, kalitesiz ve patlayan astar.	
Ölçüler: A.Ç. 29 cm, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı.		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 164, Fig.31/13; Hayes 2008, 233, Fig. 36/1162- 1163; Ergürer 2011, 211, 212; Waldner- Ladstätter 2014, 51, Pl. 3:2, 4: (MS 6.- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		

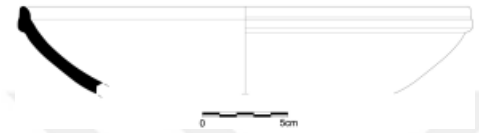
Kat. No: 90 **Çiz. No:** 291	**Form No:** Nysa Form 40	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim- Menderes Sigillatası	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.4	**Sikke Buluntusu:** NY18.S9 Bronz Sikke- MS 2-3. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/15'i korunmuş	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak, ince taneli. Yoğun gümüş mika, az altın mika. **Astar/Yüzey:** 5YR5/6, pürüzsüz yüzey, iç yüzeyde hafif çark izleri.	
Ölçüler: A.Ç. 29 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Ergürer 2011, 211, 212 (6. yüzyılın ikinci yarısı- 7. yüzyılın ilk yarısı); Waldner– Ladstätter 2014, 51, Pl. 3:2, 4: (MS 6.- 7. yüzyılın ilk yarısı)		
		

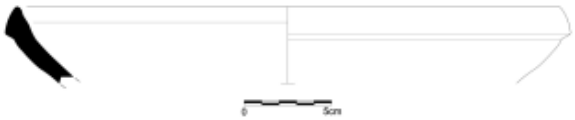
Kat. No: 91 **Çiz. No:** 413	**Form No:** Nysa Form 41	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-Menderes Sigillatası	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.8	**Metal Buluntusu:** Bronz sürahi- MS 4.- 7. yüzyıl
Buluntu Durumu: Birleşmeyen ağız ve gövdeden oluşan iki parça halinde	**Hamur:** 2.5YR4/8, orta sert, ince taneli, ince gözenekli, sıkı hamur. Az gümüş mika, sarı kireç ve taşçık katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, dış yüzey pütürlü, iç yüzey pürüzsüz ve parlak. Her iki yüzeyde de çark izleri bulunmaktadır.	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,6 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl ortası		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 172, Fig. 33/109 (MS580/600- 7. yüzyılın ortaları); Sauer– Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551 (MS geç 6. yüzyıl); Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13 (MS 5. yüzyılın ilk çeyreği); Ergürer 2012, 145, Lev. 120/260; Ok 2018, 293, Lev. 63/454, 455.		
 ,		

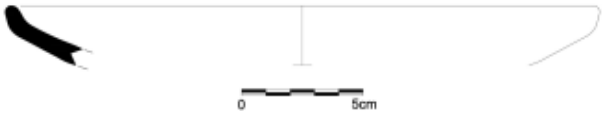
Kat. No: 92 **Çiz. No:** 248	**Form No:** Nysa Form 41	**Form Adı:**
Atölye: Bölgesel Üretim-Menderes Sigillatası	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durum: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/16'sı.	**Hamur:** 2.5YR4/8, ince taneli, yoğun sarı kireç, kırmızı kuvars, az mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, iç yüzeyi parlak ve pürüzsüz. Dış yüzey korozyonlu ve daha pütürlü. Her iki yüzeyde de çark çekme izi.	
Ölçüler: A.Ç. 27 cm, K.Y. 2,9 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl ortası		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 172, Fig. 33/109 (MS580/600- 7. yüzyılın ortaları); Sauer– Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551 (MS geç 6. yüzyıl);Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13 (MS 5. yüzyılın ilk çeyreği); Ergürer 2012, 145, Lev. 120/260; Ok 2018, 293, Lev. 63/454, 455.		
		

Kat. No: 93 **Çiz. No:** 68	**Form No:** Nysa Form 42	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim- ARSW taklidi	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/8'i korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR4/6, yumuşak, gözenekli, ince taneli hamur. Yoğun altın mika ve gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 5YR5/4	
Ölçüler: A.Ç. 24 cm, K.Y. 3,7 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 309, Lev. 28, No. 217 (MS 5. yüzyıl); Sauer–Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551 (MS geç 6. yüzyıl); Hayes 1972, 100, 101, Fig. 16, 17/61 (MS 325- 450); Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13 (MS 5. yüzyılın ilk çeyreği).		
		

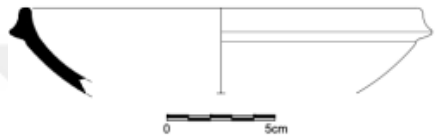
Kat. No: 94 **Çiz. No:** 333	**Form No:** Nysa Form 42	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim- ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18-S10 Bronz Sikke- MS 253-268
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş.	**Hamur:** 5YR4/6, yumuşak, gözenekli ve pul pul dökülen hamur. Yoğun gümüş mika, az miktarda kum **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 27 cm, K.Y. 4,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 309, Lev. 28, No. 217 (MS 5. yüzyıl); Sauer–Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551 (MS geç 6. yüzyıl); Hayes 1972, 100, 101, Fig. 16, 17/61 (MS 325- 450); Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13 (MS 5. yüzyılın ilk çeyreği).		
		

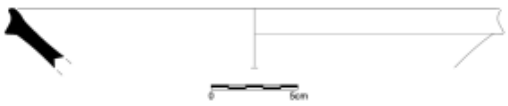
Kat. No: 95 **Çiz. No:** 391	**Form No:** Nysa Form 42	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-LRC taklidi (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.7	
Buluntu Durum: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/4'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR3/6, orta yumuşak, gözenekli ve pütürlü hamur. Az mika ve yoğun sarı kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 309, Lev. 28, No. 217 (MS 5. yüzyıl); Sauer–Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551 (MS geç 6. yüzyıl); Hayes 1972, 100, 101, Fig. 16, 17/61 (MS 325- 450); Yeşilova 2007, 69, Lev. 4/T.II. Kat. No. 13 (MS 5. yüzyılın ilk çeyreği).		
		

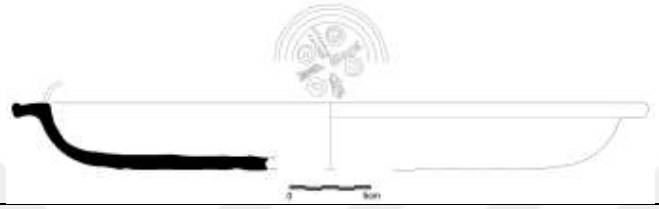
Kat. No: 96 **Çiz. No:** 118	**Form No:** Nysa Form 42	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 5YR5/4, yumuşak ve pütürlü hamur yapısı, kuvars, kum, taşçık ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 4YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 31 cm, K.Y. 4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 309, Lev. 28, No. 217 (MS 5. yüzyıl); Sauer–Ladstätter 2008, 122, Taf. 322/551 (MS geç 6. yüzyıl); Hayes 1972, 100, 101, Fig. 16, 17/61 (MS 325- 450).		
		

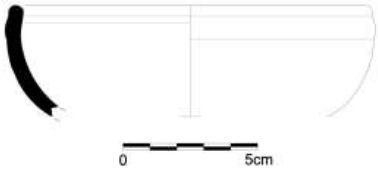
Kat. No: 97 **Çiz. No:** 310	**Form No:** Nysa Form 42	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Birleşmeyen üç parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR4/8, yumuşak, gözenekli. Sarı kireç, yoğun altın mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 24 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı		
Paralel Örnekler:		
		

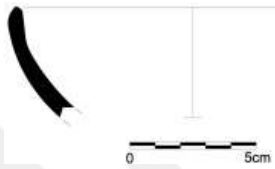
Kat. No: 98 **Çiz. No:** 2	**Form No:** Nysa Form 43	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-LRC taklidi (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:**5YR5/8, yumuşak hamur, ince tanelidir. Yoğun beyaz kireç, mika ve ince taşçık katkılıdır. **Astar/Yüzey:** 5YR6/4	
Ölçüler: A.Ç. 38 cm, K.Y. 4,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 243, Fig. 41/ 1307; Ladstätter– Sauer 2008, 142, Taf. 297/K235; Ladstätter– Sauer 2005, 197, Taf.11/EHA28.		
		

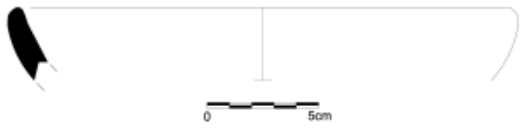
Kat. No: 99 **Çiz. No:** 221	**Form No:** Nysa Form 43	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-LRC taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durum: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, orta sert, gözenekli. Az gümüş mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6, yoğun korozyon	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 3,8 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 329; Hayes 2008, 238, 239, Fig. 38/1251, 1252; Ladstätter– Sauer 2005, 173, Taf. 4/44 (MS 5. yüzyıl); Bilgin 2017, 324, Lev. 38/L.Tip.9-295-296 (MS 6. yüzyıl).		
		

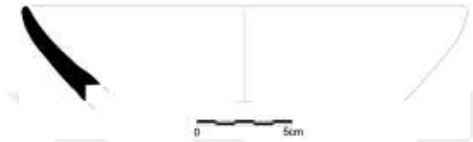
Kat. No: 100 **Çiz. No:** 292	**Form No:** Nysa Form 44	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.4	**Sikke Buluntusu:** NY18.S9 Bronz Sikke- MS 1102.- 3. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/10'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/6, sert ve ince taneli, çok az gözenekli. Yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 7.5YR4/2	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 338; Ladstätter– Sauer 2005, 197, Taf. 11/EHA 32 (MS 5. yüzyıl ortaları).		
		

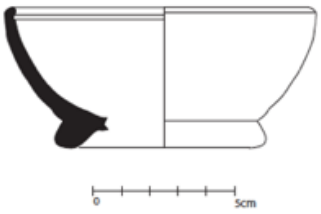
Kat. No: 101 **Çiz. No:** 222	**Form No:** Nysa Form 45	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim- LRC taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durum: Altı parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli hamur. Yoğun altın mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, yüzeyinde yoğun korozyon	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Ç. cm, K.Y. 4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyılın ortaları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 339, Fig.70/1; Hayes 2008, 88, Fig. 41/1300- 1303; Bilgin 2017, 1076, Lev. 68, 69.		
		
		

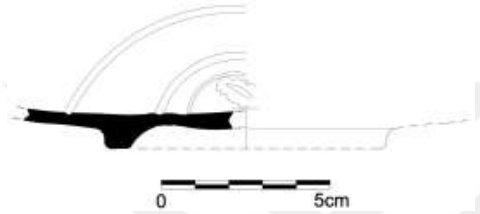
Kat. No: 102 **Çiz. No:** 315	**Form No:** Nysa Form 46a	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim- LRC taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/8, iri taneli. Kireç ve mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 4,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 325, Fig. 65; Bilgin 2011, 306- 309, L.TİP.4 (MS 5.- 7. yüzyıl); Ladstätter– Sauer 2005,168, 169 Taf.1/ Kat. No.5, 11, 12. (MS 4.- 5. yüzyılın ilk yarısı).		
		

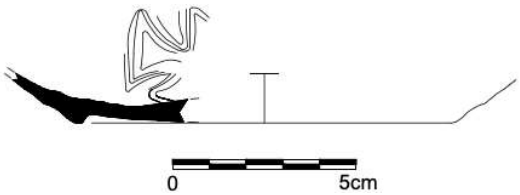
Kat. No: 103 **Çiz. No:** 522	**Form No:** Nysa Form 46b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı-NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/8'i korunmuş durumda.	**Hamur:** Sert, nokta gözenekli hamur mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** D.Y. 2.5YR4/6, İ.Y. 2.5YR4/3 pürüzsüz yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 4,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 325, Fig. 65; Bilgin 2011, 306- 309, L.TİP.4 (MS 5.- 7. yüzyıl); Ladstätter– Sauer 2005,168, 169 Taf.1/ Kat. No.5, 11, 12. (MS 4.- 5. yüzyılın ilk yarısı).		
		

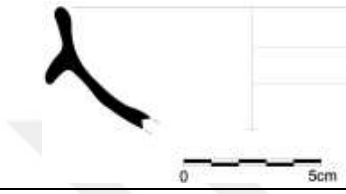
Kat. No: 104 **Çiz. No:** 557	**Form No:** Nysa Form 46b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-DSB taklidi	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı-NY18.MY.14	**Sikke Buluntusu:** NY18.S42 Bronz Sikke- Geç Roma?
Buluntu Durumu: Tek parça halinde	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli hamur yoğun mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 22, K.Y. 3,2 cm.		
Tarihlendirme: MS 75- 150?		
Paralel Örnekler: Hayes 2008, 161, Fig. 14/430.		
		

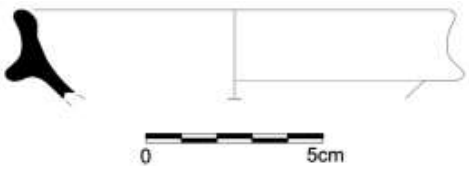
Kat. No: 105 **Çiz. No:** 537	**Form No:** Nysa Form 46c	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-LRC taklidi (?)	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı-NY18.MY.8	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR6/4, orta sert, nokta gözenekli ve ince taneli hamur. Kireç ve mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6- 2.5YR3/2	
Ölçüler: A.Ç. 23 cm, K.Y. 5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 325, Fig. 65; Bilgin 2011, 306- 309, L.TİP.4 (MS 5.- 7. yüzyıl); Ladstätter– Sauer 2005, 168, 169 Taf.1/ Kat. No.5, 11, 12. (MS 4.- 5. yüzyılın ilk yarısı).		
		

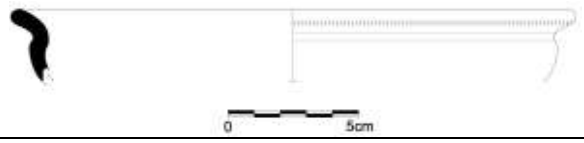
Kat. No: 106 **Çiz. No:** 124	**Form No:** Nysa Form 47	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde, ağız, gövde ve kaide.	**Hamur:** 2.5YR5/6, yumuşak, pütürlü, gözenekli ve mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, mat astar dış yüzeyin üst kısmında tamamen, alt kısmında ise çok az dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç.?, K.Ç. 6 cm, K.Y. 5 cm.		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl?		
Paralel Örnekler:		
		

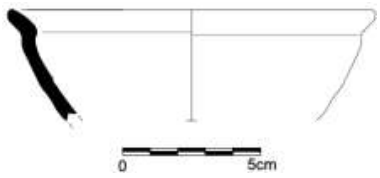
Kat. No: 107 **Çiz. No:** 464	**Form No:** Nysa Form 48	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW/LRC taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY19.DSY2.K2	
Buluntu Durumu: Birleşmeyen iki parça halinde. Kaidenin yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert ve ince taneli hamur. Yoğun kireç ve mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, mat yüzey.	
Ölçüler: K.Ç. ? cm, K.Y. 1,2 cm		
Tarihlendirme: MS 4. yüzyıl- 6. yüzyıl aralığı		
Paralel Örnekler: Waage 1948, 43, 44, Fig. 29/4, 5, 15; Gassner 1997, Taf. 49, 603; Ladstätter– Sauer 2005, 194, Taf.8/98, 99 (4. yüzyıl- 5. yüzyılın ilk yarısı); Rautman 1995, 43, 44, Fig. 44/1.4 (MS 4. yüzyılın sonları); Şimşek– Bilgin 2018, 185, 186, Fig. 24; Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 75/Kat.No. 146 (MS 4. – 6. yüzyıl).		
		

Kat. No: 108 **Çiz. No:** 733	**Form No:** Nysa Form 49	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim-ARSW/LRC taklidi	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 10YR4/2, orta yumuşak, ince taneli, sıkı hamur. Yoğun altın mika. **Astar/Yüzey:** 7.5YR5/6	
Ölçüler: K.Ç. 10 cm, K.Y. 1,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 325– 339, 365, 367, Fig. 79/72; Ladstätter– Sauer 2005, 177, Taf.8/ Kat. No. 107, 108, 110; Ergürer 2012, 184, Lev. 168/407.		
		

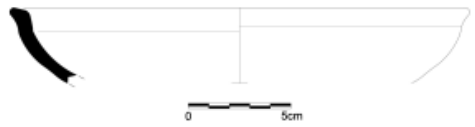
Kat. No: 109 **Çiz. No:** 54	**Form No:** Nysa Form 50	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-ERSW	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	**Sikke Buluntusu:** NY17.S11 Bronz Sikke- MS 4.-5. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/6, orta sert, ince taneli, ince gözenekli ve pütürlü hamur. Yoğun gümüş mika **Astar/Yüzey:** D.Y. 2.5YR4/8, mat, İ.Y. korozyonlu	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 4,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Fırat 2011, Lev. 117/ 581; Waldner– Ladstätter 2014, 51, Pl. 3:2, 4.		
		

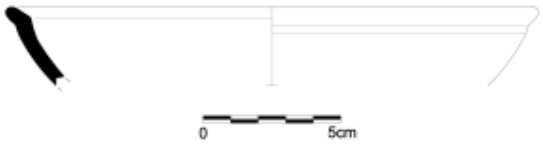
Kat. No: 110 **Çiz. No:** 436	**Form No:** Nysa Form 50	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-ERSW	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert, ince taneli hamur. Yoğun sarı kireç ve altın mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 7.5YR7/3	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Fırat 2011, Lev. 117/ 581; Waldner– Ladstätter 2014, 51, Pl. 3:2, 4.		
		

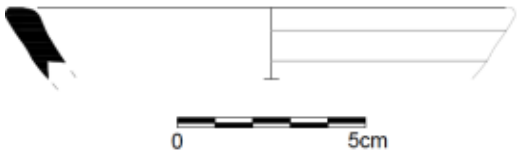
Kat. No: 111 **Çiz. No:** 486	**Form No:** Nysa Form 51a	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.5C	
Buluntu Durumu: Tek parça, ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR7/6 yumuşak, nokta gözenekli ve ince taneli hamur. Az mika, az siyah katkı ve az kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 7.5YR4/2	
Ölçüler: A.Ç. 21 cm, K.Y. 2,7 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		
		

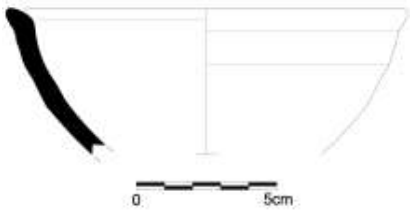
Kat. No: 112 **Çiz. No:** 360	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR6/6, yumuşak, ince taneli ve ince gözenekli hamur. Orta yoğunlukta sarı kireç ve gümüş mika, az beyaz kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, astar iç yüzeyde büyük oranda korunmamış.	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 3,9 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 138, 142, Taf. 75,6/ Kat. No. 148; Ergürer 2011, 210, Lev.187- 188/456.		
		

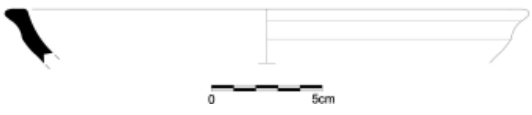
Kat. No: 113 **Çiz. No:** 459	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY19.DSY2.K1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/9'u korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince gözenekli hamur. Yoğun sarı kireç ve az mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 30 cm, K.Y. 3,7 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

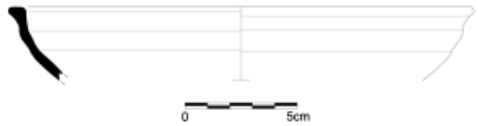
Kat. No: 114 **Çiz. No:** 527	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Üç parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 7.5YR6/3, sert, ince taneli hamur, mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 27 cm, K.Y. 3,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

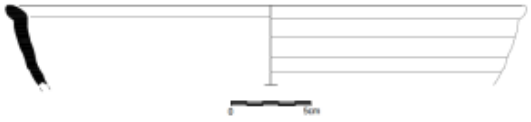
Kat. No: 115 **Çiz. No:** 508	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:**5YR4/6, orta sert, nokta gözenekli, ince taneli hamur kireç ve mika katkılıdır. **Astar/Yüzey:**D.Y.2.5YR5/8, İ.Y.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 19 cm, K.Y. 2,8 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

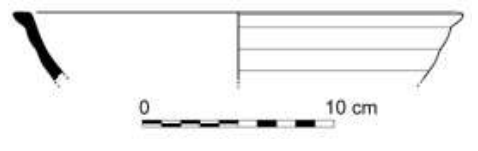
Kat. No: 116 **Çiz. No:** 19	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY.17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/8'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak, gözenekli hamur. Yoğun mika katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, kalın astar ara ara dökülmüş.	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 1,9 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyılın ortaları ile 7. yüzyılın başları		
Paralel Örnekler: Hayes 1972, 408, 409; Waldner– Ladstätter 2014, 51.		
		

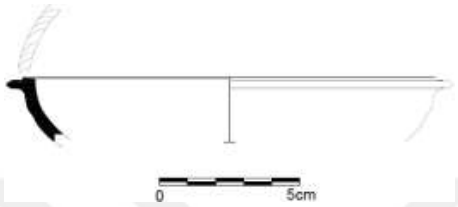
Kat. No: 117 **Çiz. No:** 482	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.5B	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** orta sert, ince taneli hamur. Yoğun mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6- 2.5YR3/4	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 5,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

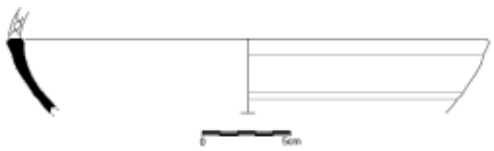
Kat. No: 118 **Çiz. No:** 439	**Form No:** Nysa Form 51b	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8 Taban	**Sikke Buluntusu:** NY18-S31 Bronz Sikke- Geç Roma? **Metal Buluntusu:** Demir kazıyıcı- MS 1- 4. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/13'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, ince taneli hamur. Orta yoğunlukta sarı kireç ve mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

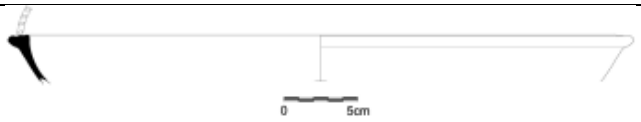
Kat. No: 119 **Çiz. No:** 449	**Form No:** Nysa Form 51c	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY19.DSY2.K4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/11'i korunmuş	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert, ince taneli, küçük gözenekli hamur. Sarı kireç, mika **Astar/Yüzey:** İ.Y.R. 2.5YR4/8, dış yüzey korozyonlu ve astar korunmamış.	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

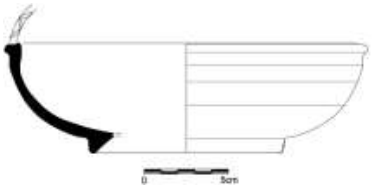
Kat. No: 120 **Çiz. No:** 92	**Form No:** Nysa Form 51c	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.5	
Hamur: 5YR4/4, sert hamur, ince taneli ve ince gözeneklidir. Yoğun gümüş ve altın mika katkılı.	**Hamur:** 5YR4/4, sert hamur, ince taneli ve ince gözeneklidir. Yoğun gümüş ve altın mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 32 cm, K.Y. 5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

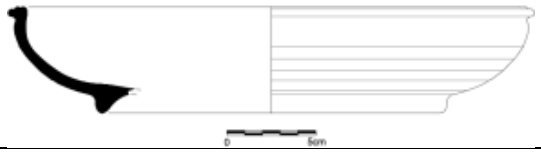
Kat. No: 121 **Çiz. No:** 212	**Form No:** Nysa Form 51c	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Birleşmeyen iki parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş	**Hamur:** 2.5YR5/6, orta sert, ince gözenekli hamur. Yoğun sarı kireç ve orta yoğunlukta altın mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 3,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler:		
		

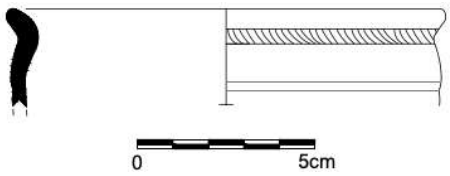
Kat. No: 122 **Çiz. No:** 411	**Form No:** Nysa Form 52	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/5'i korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR4/8, orta sert, ince taneli ve ince gözenekli. Sarı kireç, yoğun gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 2,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 123 **Çiz. No:** 110	**Form No:** Nysa Form 52	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY17.S23 Bronz Sikke- 4.- 5. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça, ağızın yaklaşık 1/4'ü korunmuş halde.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta yumuşak hamur, ince taneli ve gözeneksizdir. Yoğun gümüş mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 4,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

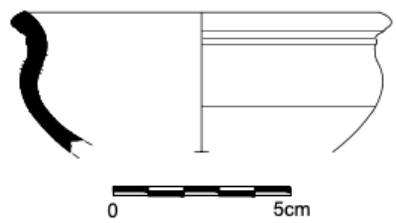
Kat. No: 124 **Çiz. No:** 699	**Form No:** Nysa Form 52	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.13	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak hamur, ince taneli ve gözenekli. Yoğun gümüş mika ve siyah katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/6	
Ölçüler: A.Ç. 40 cm, K.Y. 3,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		
		

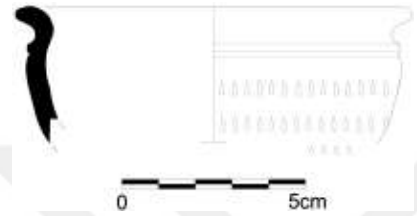
Kat. No: 125 **Çiz. No:** 320	**Form No:** Nysa Form 52	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18.S19 Bronz Sikke- MS 3. yüzyıl
Buluntu Durumu: İki parça halinde. Ağız, gövde ve kaidenin yaklaşık 1/5'i korunmuş	**Hamur:** 7.5YR5/8, sert, ince taneli, gözeneksiz hamur. Yoğun altın mika ve sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 5YR4/4 ile 5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 6,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

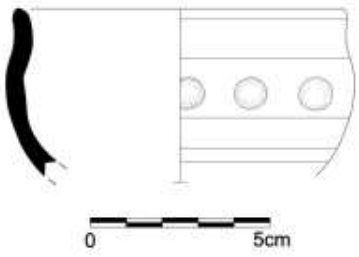
Kat. No: 126 **Çiz. No:** 332	**Form No:** Nysa Form 52	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18-S10 Bronz Sikke- MS 253- 268
Buluntu Durumu: Dört parça halinde.	**Hamur:** 5YR5/6, sert, sıkı ve ince taneli hamur. Yoğun altın mika ve sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 7.5YR4/2, yüzeyin bir kısmı korozyonlu.	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Y. 6,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl?		
Paralel Örnekler:		
		
		

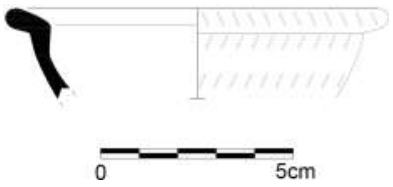
Kat. No: 127 **Çiz. No:** 325	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça, ağızın yaklaşık 1/4'ü korunmuş	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak ve ince gözenekli hamur. Yoğun altın mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 2,8 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

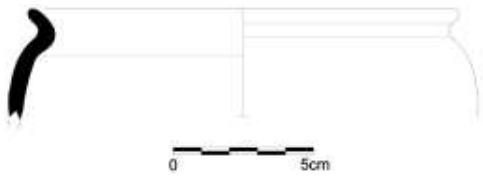
Kat. No: 128 **Çiz. No:** 96	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY17.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça, ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş halde.	**Hamur:** 5YR5/4, orta sert, ince taneli ve küçük gözenekli hamur, yoğun sarı kireç ve az mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 2,1 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 914, 915, Lev. 249/L.TİP.77d (MS 6. yüzyıl); Poblome 1999, Fig. 15/1 (MS 3. yüzyılın ilk yarısı- MS 4. yüzyılın ilk yarısı).		
		

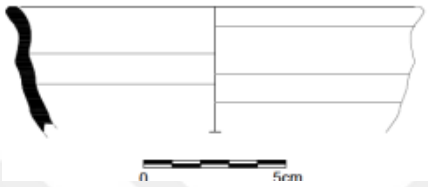
Kat. No: 129 **Çiz. No:**229	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/4'ü korunmuş	**Hamur:** 2.5YR5/8, yumuşak, az gözenekli. Yoğun gümüş mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 10 cm, K.Y. 3,9 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 914, 915, Lev. 249/L.TİP.77d (MS 6. yüzyıl); Poblome 1999, 45, Fig. 16/6 (MS 3. yüzyılın ilk yarısı- MS 4. yüzyılın ilk yarısı); Duman 2014, 97, Fig. 4/87.		
		

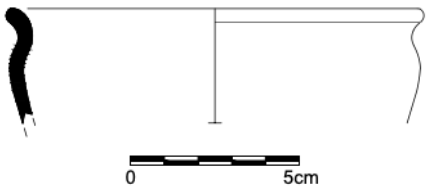
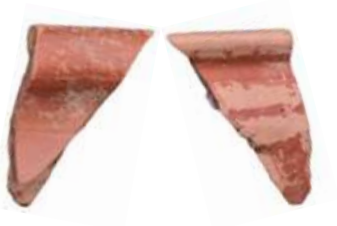
Kat. No: 130 **Çiz. No:** 259	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.2	
Buluntu Durumu: Tek parça, ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş halde.	**Hamur:** 2.5YR6/4, orta sert hamur ince taneli ve küçük gözeneklidir. Yoğun sarı kireç ve az mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 10 cm, K.Y. 3,8 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 914, 915, Lev. 249/L.TİP.77d (MS 6. yüzyıl); Poblome 1999, 45, Fig. 16/6 (MS 3. yüzyılın ilk yarısı- MS 4. yüzyılın ilk yarısı); Duman 2014, 97, Fig. 4/87.		
		

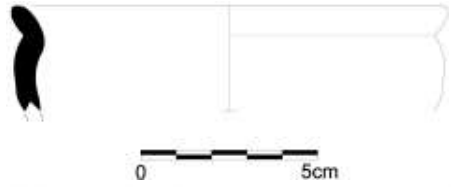
Kat. No: 131 **Çiz. No:** 252	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.2	
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/5'i korunmuş	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak hamur, ince ve az gözenekli. Az gümüş ve altın mika. **Astar/Yüzey**	
Ölçüler: A.Ç. 9 cm, K.Y. 4,5 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

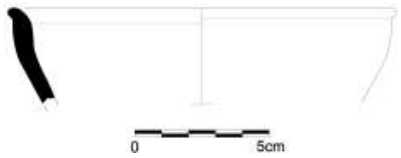
Kat. No: 132 **Çiz. No:** 305	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR6/6, orta yumuşak, ince taneli ve ince gözenekli. Yoğun altın mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 9 cm, K.Y. 2,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

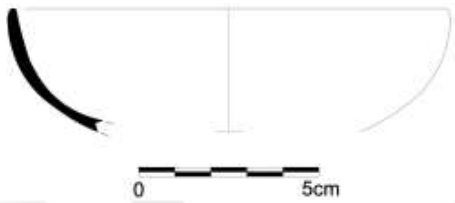
Kat. No: 133 **Çiz. No:** 507	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim-Menderes	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, nokta gözenekli, ince taneli hamur. Yoğun sarı kireç ve mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 3,9 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

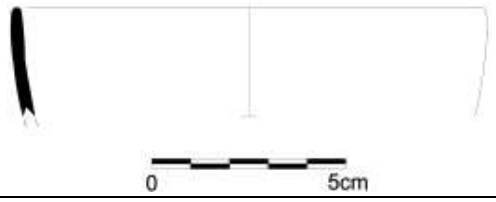
Kat. No: 134 **Çiz. No:** 213	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1 tonoz yıkıntısının altı	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık	**Hamur:** 2.5YR5/6, yumuşak, ince taneli, az gözenekli hamur. Yoğun gümüş mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 4,4 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

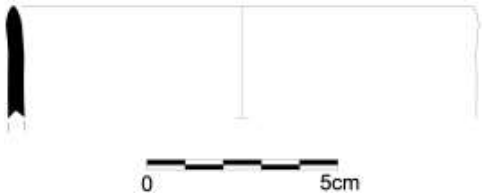
Kat. No: 135 **Çiz. No:** 251	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.2	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde	**Hamur:** 5YR5/6, orta sert, az sarı kireç, az mika katkılı **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, mat astar	
Ölçüler: A.Ç. 12, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 914, 915, Lev. 249/L.TİP.77d (MS 6. yüzyıl);		
		

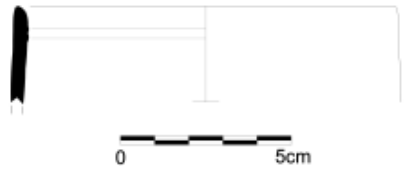
Kat. No: 136 **Çiz. No:** 403	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Çömlekcik
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/8'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/6, yumuşak ve gözenekli hamur. Orta yoğunlukta sarı kireç, az mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 2,9 cm		
Tarihlendirme: MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 914, 915, Lev. 249/L.TİP.77d (MS 6. yüzyıl);		
		

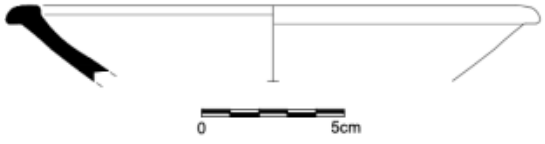
Kat. No: 137 **Çiz. No:** 286	**Form No:** Nysa Form 53	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/6, yumuşak, ince taneli, gözenekli. Az mika, az sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, mat astar.	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 3,6 cm		
Tarihle MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Yaman 2018, 377, Lev. 26/Kat. No. 137, 138		
		

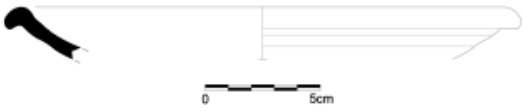
Kat. No: 138 **Çiz. No:** 509	**Form No:** Nysa Form 54	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı-NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 7.5YR6/6, orta sert, nokta gözenekli hamur mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, pürüzsüz, parlak yüzey.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme:		
Paralel Örnekler:		
		

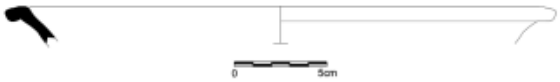
Kat. No: 139 **Çiz. No:**216	**Form No:** Nysa Form 54	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, az gözenekli ve ince taneli. Yoğun gümüş ve altın mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/8, parlak pürüzsüz astar.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 2,7 cm.		
Tarihlendirme:		
Paralel Örnekler:		
		

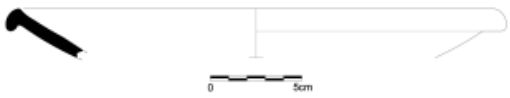
Kat. No: 140 **Çiz. No:**134	**Form No:** Nysa Form 54	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/7, az gözenekli ve yoğun mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, parlak pürüzsüz astar.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 3 cm.		
Tarihlendirme:		
Paralel Örnekler:		
		

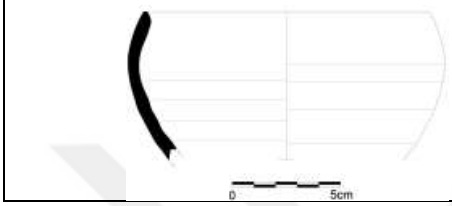
Kat. No: 141 **Çiz. No:** 249	**Form No:** Nysa Form 54	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.2	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/9'u korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR3/2, orta sert, ince taneli ve sıkı hamur. Sarı kireç, az mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6- 2.5YR3/4	
Ölçüler: A.Ç. 11 cm, K.Y. 2,8 cm		
Tarihlendirme:		
Paralel Örnekler:		
		

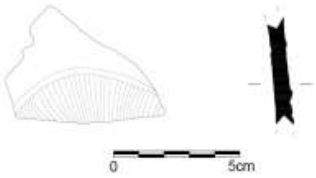
Kat. No: 142 **Çiz. No:** 327	**Form No:** Nysa Form 55	**Form Adı:** Tabak/Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/9'u korunmuş durumda	**Hamur:** 2.5YR5/6, orta sert, ince gözenekli. Yoğun altın mika **Astar/Yüzey:** D.Y.R. 7.5YR4/6 dış yüzeyde dudak üzerinden dalga halinde taşan astar, İ.Y.R. 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 2,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilge, 2017, 436, 437, Lev.149/925-L.TİP.40c (MS 5. yüzyıl); Fırat, 1999, Lev.25/11, 12 (MÖ. 2.- 3. yüzyıl); Ladstätter 2005, 315, Taf. 178/K484 (MS 2. yüzyıl başları).		
		

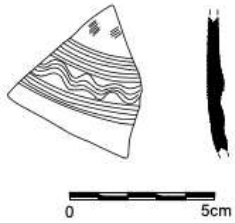
Kat. No: 143 **Çiz. No:** 336	**Form No:** Nysa Form 55	**Form Adı:** Tabak/Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18 DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18-S10 Bronz Sikke- M.S. 253-268
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/14'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 7.5YR5/4, orta sert ve orta taneli. Az sarı kireç ve az gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** Kullanımdan dolayı siyahlaşmış	
Ölçüler: A.Ç. 21, K.Y. 2,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilge, 2017, 436, 437, Lev.149/925-L.TİP.40c (MS 5. yüzyıl); Fırat, 1999, Lev.25/11, 12 (MÖ. 2.- 3. yüzyıl); Ladstätter 2005, 315, Taf. 178/K484 (MS 2. yüzyıl başları).		
		

Kat. No: 144 **Çiz. No:** 272	**Form No:** Nysa Form 55	**Form Adı:** Tabak/Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18. DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/12'si korunmuş	**Hamur:** 5YR5/6, sıkı hamur, ince taneli ve ince gözenekli. Yoğun sarı kireç **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/4	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Y. 2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilgin 2017, 436, 437, Lev.149/925-L.TİP.40c (MS 5. yüzyıl); Fırat, 1999, Lev.25/11, 12 (MÖ. 2.- 3. yüzyıl); Ladstätter 2005, 315, Taf. 178/K484 (MS 2. yüzyıl başları).		
		

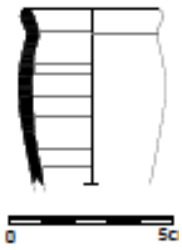
Kat. No: 145 **Çiz. No:**195	**Form No:** Nysa Form 55	**Form Adı:** Tabak/Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.8 (yuvarlak planlı basamak iç dolgu)	
Buluntu Durumu:	**Hamur:** 7.5YR6/6, orta sert hamur yoğun mika ve siyah katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/6	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 2,7 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Bilge, 2017, 436, 437, Lev.149/925-L.TİP.40c (MS 5. yüzyıl); Fırat, 1999, Lev.25/11, 12 (MÖ. 2.- 3. yüzyıl); Ladstätter 2005, 315, Taf. 178/K484 (MS 2. yüzyıl başları).		
		

Kat. No: 146 **Çiz. No:** 227	**Form No:** Nysa Form 56	**Form Adı:** Kâse
Atölye: Bölgesel Üretim	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18-S1 Bizans- Mauricius Tiberius (MS 582-602)
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/5'i korunmuş.	**Hamur:**5YR6/6, yumuşak, ince taneli, küçük gözenekli. Yoğun gümüş mika, kireç. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 6,9 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

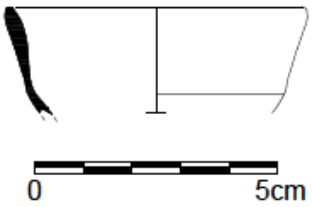
Kat. No: 147 **Çiz. No:** 141	**Form No:** Nysa Form 57	**Form Adı:** Tabak
Atölye: Bölgesel Üretim (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/8, sert, ince gözenekli, ince taneli hamur. Yoğun mika, altın mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR6/8- 2.5YR5/6	
Ölçüler:		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

Kat. No: 148 **Çiz. No:** 425	**Form No:** Nysa Form 57	**Form Adı:**
Atölye: Bölgesel Üretim (?)	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça gövde.	**Hamur:** 2.5YR5/8, ince taneli, ince gözenekli hamur. Mika ve beyaz kireç katkı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: K.G. 4,7 cm, K.Y. 4,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler:		
		

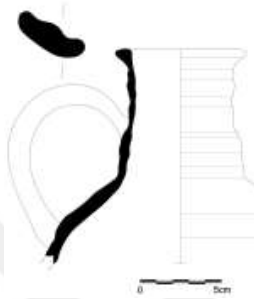
Mutfak Kapları
Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramikler
Bardak/Maşrapa

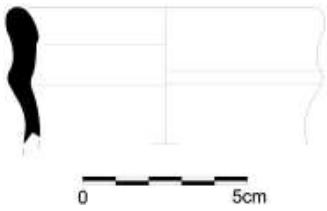
Kat. No: 149 **Çiz. No:** 190	**Form No:** Nysa Form 58	**Form Adı:** Bardak/Maşrapa
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/6, sert, gözenekli hamur.Yoğun gümüş ve altın mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6, astar dış yüzeyde çok az korunmuş	
Ölçüler: A.Ç. 4 cm, K.Y. 5,4 cm		
Tarihlendirme: MS 2.-3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2010, 233, Taf. 84/A-K 398; Robinson 1959, 87, J.36.		
		

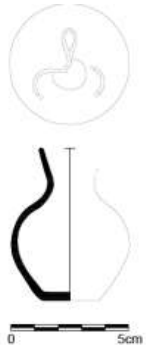
Testiler

Kat. No: 150 **Çiz. No:** 114	**Form No:** Nysa Form 59	**Form Adı:** Testi
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Ağızın yaklaşık 1/2'si korunmuş.	**Hamur:** Yumuşak, ince taneli, yoğun mika ve sarı kireç **Astar/Yüzey:** 5YR5/4	
Ölçüler: A.Ç. 6 cm, K.Y. 2,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6.-7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Fırat 1999, 274, Kat. No. 548.		
		

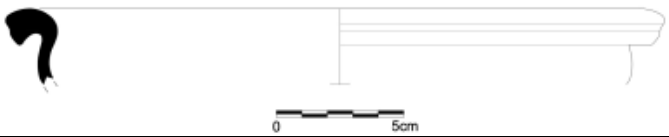
Kat. No: 151 **Çiz. No:** 37	**Form No:** Nysa Form 60	**Form Adı:** Testi
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR4/6, sert, ince taneli, az gözenekli sıkı hamur. Yoğun mika, beyaz ve sarı kireç **Astar/Yüzey:** 7.5YR5/4	
Ölçüler: A.Ç. 8 cm, K.Y. 12,3 cm		
Tarihlendirme: MS 2.- 4. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2010b, 253, Taf. 99/649.		
		

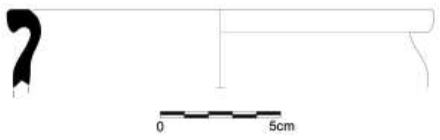
Kat. No: 152 **Çiz. No:**223	**Form No:** Nysa Form 60	**Form Adı:** Testi
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Birleşen üç parça halinde.	**Hamur:**2.5YR5/8, sert, ince taneli, az gözenekli hamur. Yoğun sarı kireç, gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 6,8 cm, K.Y. 13,2 cm		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyıl- 4. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2010b, 253, Taf. 99/649.		
		

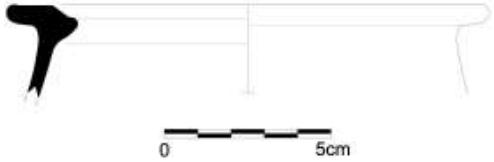
Kat. No: 153 **Çiz. No:** 287	**Form No:** Nysa Form 61	**Form Adı:** Testi
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve boynun yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 7.5YR6/8, yumuşak hamur ince gözenekli. Az gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 7.5YR7/6	
Ölçüler: A.Ç. 9 cm, K.Y. 4,2 cm		
Tarihlendirme: MS 6.-8. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 116, Kat. No. 178.		
		

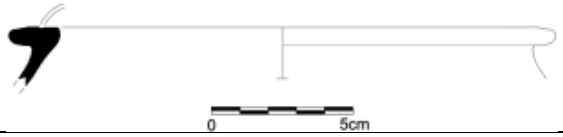
Kat. No: 154 **Çiz. No:** 79	**Form No:** Nysa Form 62	**Form Adı:** Testi
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Birleşir durumda iki parça halinde.	**Hamur:** 7.5YR6/6 **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/4	
Ölçüler: K.Ç. 2,4 cm, K.Y. 6,5 cm		
Tarihlendirme: MS 3. – 4. yüzyıl aralığı		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, 65, Lev. 13/K67; Vapur 2009, 60, Çiz. 21/159; Ergürer 2012, 80, Kat. No. 147.		
		

Çömlekler

Kat. No: 155 **Çiz. No:** 74	**Form No:** Nysa Form 63	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	**Altın Buluntusu:** Enkolpion- MS 6.-7. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/8'i korunmuş durumda	**Buluntu Durumu:** Tek parça. Yaklaşık 1/8'i korunmuş durumda **Hamur:** 7.5YR5/6, yumuşak hamur ince gözeneklidir. Az mika katkılıdır.	
Ölçüler: A.Ç. 24 cm, K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyılın başları		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2005, 315, Taf. 179/K489.		
		
		

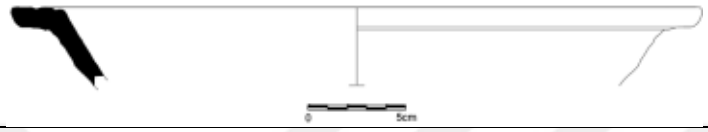
Kat. No: 156 **Çiz. No:** 205	**Form No:** Nysa Form 63	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:** 2.5YR5/8, yumuşak hamur, sarı kireç ve az miktarda mika içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR6/4	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme: MS 2. yüzyılın başları		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2005, 315, Taf. 179/K489.		
		

Kat. No: 157 **Çiz. No:** 44	**Form No:** Nysa Form 64	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça, yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda	**Hamur:**2.5YR4/6, sert, gevrek hamur büyük gözeneklidir. Mika, taşçık, ve kuartz katkılıdır. **Astar/Yüzey:** 7.5YR4/1	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 2,7 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2010b, 271, Taf. 111/A-K 862; Ergürer 2012, Lev. 212/ 513, 233.		
		

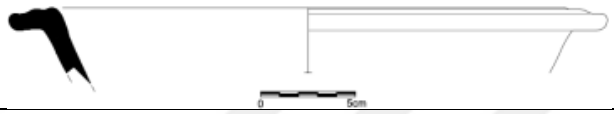
Kat. No: 158 **Çiz. No:** 313	**Form No:** Nysa Form 64	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Yaklaşık 1/6'sı korunmuş.	**Hamur:**5YR6/8, orta sert, ince taneli ve ince gözenekli. Yoğun altın mika, az kireç. **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/2	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 2 cm.		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2010b, 271, Taf. 111/A-K 862; Ergürer 2012, Lev. 212/ 513, 233.		
		
		

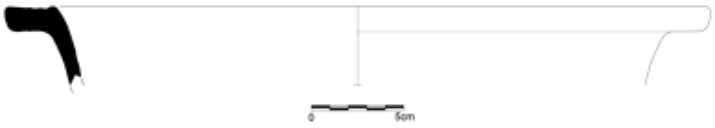
Kat. No: 159 **Çiz. No:** 301	**Form No:** Nysa Form 65	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/10'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR7/6, orta yumuşak, gözenekli, orta tanelikte. Yoğun altın mika, az sarı kireç **Astar/Yüzey:** 5YR7/4	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5.-7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Vapur 2009, 221, Çiz. 41/314, 315 (MS 2. yüzyıl); Ladstätter 2005, 280, Taf. 154/K138 (Augustus Dönemi); Kasubka– Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No.4 (MS 2. yüzyıl); Berndt 2003, KG 093, Taf. 52 (MS 2/3.- 7. yüzyıl aralığı).		
		
		

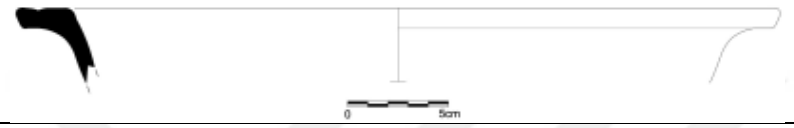
Lekaneler

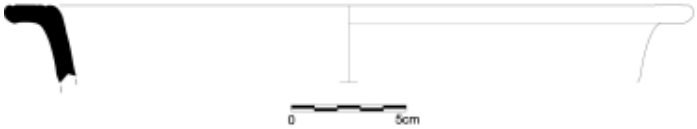
Kat. No: 160 **Çiz. No:** 204	**Form No:** Nysa Form 66	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:** 7.5YR5/6, çok sert hamur iri taneli. Sarı mika katkılı **Astar/Yüzey:** 10 YR7/4	
Ölçüler: A.Ç. 32 cm, K.Y. 4 cm		
Tarihlendirme: MS 2. – 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K80 (MS 3. yüzyılın ortaları); Hayes 1991, Fig. XXIV/3 (MS 2. yüzyıl); Kasubke– Möller 2012, Taf. 68, Kat No. 130; Tamsü Polat 2014, Taf. 67, Kat. No. 211 (MS 2. yüzyıl).		
		
		

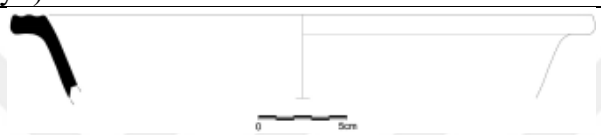
Kat. No: 161 **Çiz. No:**163	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:**5YR4/6, ince taneli, gözenekli sert hamur. Yoğun gümüş mika ve sarı kireç katkılı **Astar/Yüzey:** 5.YR5/4	
Ölçüler: A.Ç. 40 cm, K.Y. 2,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

Kat. No: 162 **Çiz. No:** 321	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	**Sikke Buluntusu:** NY18.S19 Bronz Sikke- MS 3. yüzyıl
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/6, sert hamur, pütürlü ve gözeneklidir. Kireç, mika ve taşçık katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR6/4	
Ölçüler: A.Ç. 27 cm, K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

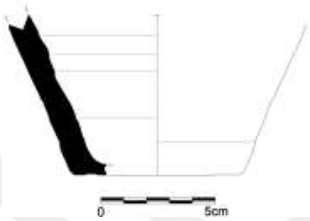
Kat. No: 163 **Çiz. No:**346	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/3'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/6, orta sert, gözenekli, pütürlü hamur. Yoğun altın mika, az miktarda taşçık. **Astar/Yüzey:** 7.5YR7/4	
Ölçüler: A.Ç. 33 cm, K.Y. 4,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

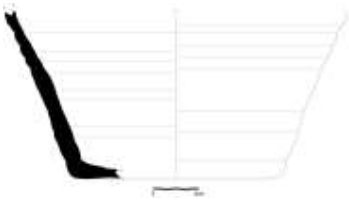
Kat. No: 164 **Çiz. No:** 398	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/8'i korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, gözenekli hamur. Sarı ve beyaz kireç, altın mika, taşçık katkılı. **Astar/Yüzey:** 5YR6/4	
Ölçüler: A.Ç. 33 cm, K.Y. 3,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

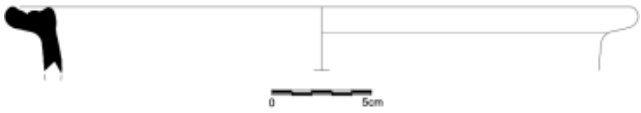
Kat. No: 165 **Çiz. No:** 107	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/8'i korunmuş.		**Hamur:** Sert ve gözenekli. Az gümüş mika, az beyaz kireç. **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/6
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

Kat. No: 166 **Çiz. No:** 254	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.2	**Sikke Buluntusu:** NY18.S13 Bronz Sikke- MS 393- 423
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:** 2.5YR4/8, orta sert hamur iri taneli ve gözeneklidir. Yoğun mika, kireç ve siyah katkılı. **Astar/Yüzey:** 5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 31 cm, K.Y. 4,7 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

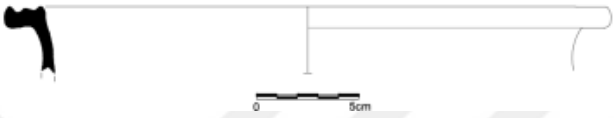
Kat. No: 167 **Çiz. No:** 318	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/11'i korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert, pütürlü ve ince gözenekli. Yoğun gümüş mika, sarı kireç ve kum. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8, dış yüzey korozyonlu.	
Ölçüler: A.Ç. 24 cm, K.Y. 5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka–Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		
		

Kat. No: 168 **Çiz. No:** 208	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça	**Hamur:** 2.5YR4/8, sert, gümüş mika ve sarı kireç katkılıdır. **Astar/Yüzey:** 5YR5/4	
Ölçüler: K.Ç.? , K.Y. 7 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka– Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		

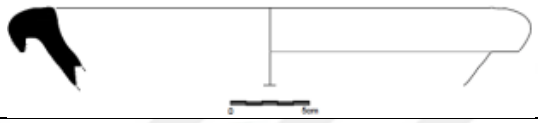
Kat. No: 169 **Çiz. No:** 234	**Form No:** Nysa Form 67	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602/ Mauricius Tiberius
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5 YR5/6, orta sert, gözenekli. Az miktarda taşçık, sarı kireç ve gümüş mika katkılı. **Astar/Yüzey:** Yoğun korozyon.	
Ölçüler: K.Ç. 20 cm, K.Y. 18, 5 cm		
Tarihlendirme: MS 5. – 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Robinson 1959, K78, K79 (Robinson 1959, K78, K79); Kasubka– Möller 2012, 119, Taf. 64, Kat. No. 2 (MS 2 ile 3. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 170, Lev. 5/47 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		

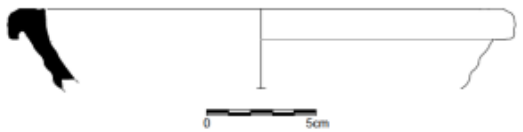
Kat. No: 170 **Çiz. No:** 364	**Form No:** Nysa Form 68	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR6/8, sert, küçük gözenekli, az miktarda mika **Astar/Yüzey:** 7.5YR7/4	
Ölçüler: A.Ç. 31 cm, K.Y. 3.2 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 66, 67, Taf. 26 (MS 1.-7. yüzyıl); Ladstätter 2008, 121, Taf. 310, No. K414 (MS 6. yüzyıl); Liko 2010, 267, Taf. 265/ K714, 715, 769 (MS 6. yüzyıl sonu ya da 7. yüzyıl); Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 130 (MS 5- 7. yüzyıl).		
		
		

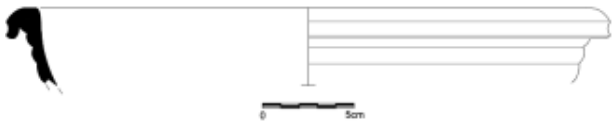
Kat. No: 171 **Çiz. No:** 586	**Form No:** Nysa Form 68	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/8'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sert ve gözenekli hamur. Yoğun kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR6/6	
Ölçüler: A.Ç. 32 cm, K.Y. 1,9 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 66, 67, Taf. 26 (MS 1.-7. yüzyıl); Ladstätter 2008, 121, Taf. 310, No.K414 (MS 6. yüzyıl); Liko 2010, 267, Taf. 265/ K714, 715, 769 (MS 6. yüzyıl sonu ya da 7. yüzyıl); Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 130 (MS 5- 7. yüzyıl).		
		

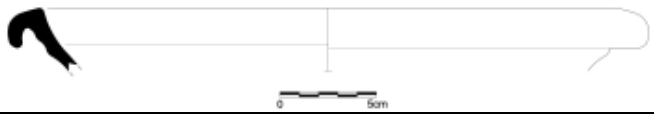
Kat. No: 172 **Çiz. No:** 273	**Form No:** Nysa Form 68	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/10'u korunmuş durumda.		**Hamur:** 2.5YR3/4, çok sert ve gevrek hamur. Beyaz ve sarı kireç, taşçık, az mika katkılı. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 3,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 66, 67, Taf. 26 (MS 1.-7. yüzyıl); Ladstätter 2008, 121, Taf. 310, No.K414 (MS 6. yüzyıl); Liko 2010, 267, Taf. 265/ K714, 715, 769 (MS 6. yüzyıl sonu ya da 7. yüzyıl); Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 130 (MS 5- 7. yüzyıl).		
		
		

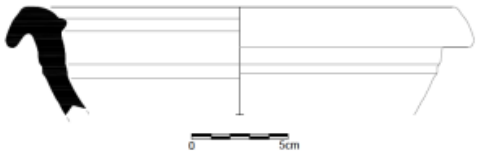
Kat. No: 173 **Çiz. No:** 535	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY8	**Sikke Buluntusu:** NY18-S24 Bronz Sikke- MS 306-312/ Maxentius NY18.S28 Bronz Sikke- MS 307-337/Constantinus I NY18.S29 Bronz Sikke-388-392/ Arcadius
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR4/6, yoğun kireç, mika ve az miktarda siyah katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 2,9 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı?		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

Kat. No: 174 **Çiz. No:** 246	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütun Yapı 2- NY18.DSY2.1 zemin.	**Sikke Buluntusu:** NY18.S1 Bronz Sikke- MS 582-602/ Mauricius Tiberius
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/6, pütürlü, sert hamur. Yoğun mika, az taşçık ve siyah katkı içerikli. **Astar/Yüzey:** D.Y.R.10YR6/3, İ.Y.R. 2.5YR4/4	
Ölçüler: A.Ç. 28 cm, K.Y.4,8 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

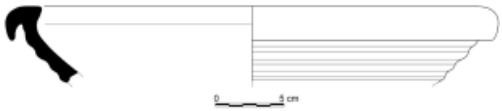
Kat. No: 175 **Çiz. No:** 243	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 7.5YR6/4, orta sert, ince taneli ve gözenekli hamur. Yoğun altın mika, orta sarı kireç **Astar/Yüzey:** 7.5YR4/2, dış yüzeyde astar silinmiş.	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 3,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

Kat. No: 176 **Çiz. No:** 247	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Birleşebilir iki parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR6/8, orta sert, ince taneli hamur. Çok yoğun gümüş mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 30 cm, K.Y. 4,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

Kat. No: 177 **Çiz. No:** 453	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY19.DSY2.K Genişleme	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/11'i korunmuş durumd	**Hamur:** 2.5YR6/6, sert, az gözenekli ve ince taneli hamur. Sarı kireç ve mika katkılıdır. **Astar/Yüzey:** Korozyonlu	
Ölçüler: A.Ç. 30 cm, K.Y. 3,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

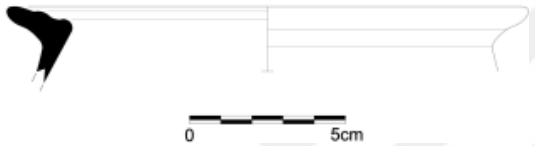
Kat. No: 178 **Çiz. No:** 115	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR5/8, sert ve gözenekli. Kireç, taşçık ve az mika içermektedir. **Astar/Yüzey:** Yoğun korozyon	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 5,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		

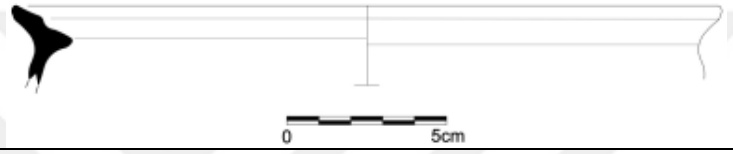
Kat. No: 179 **Çiz. No:** 384	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR7/6, sert, ince taneli, gözenekli hamur. Az miktarsa taşçık ve mika. **Astar/Yüzey:** 7.5YR6/6	
Ölçüler: A.Ç. 40 cm, K.Y. 3,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

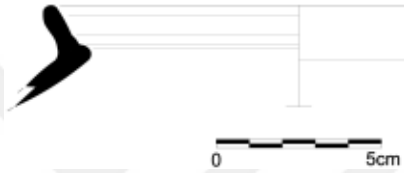
Kat. No: 180 **Çiz. No:** 543	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY9	**SikkeBuluntusu:** NY18.S33- Bronz Sikke- MS 527- 565/ Iustinianus I
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR5/6, orta sert, ince taneli ve gözeneksiz hamur. Yoğun sarı kireç, az mika katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 10R4/6	
Ölçüler: A.Ç. ? , K.Y. 5,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		

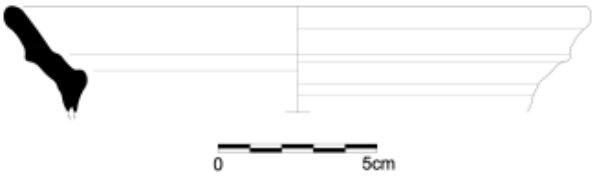
Kat. No: 181 **Çiz. No:** 613	**Form No:** Nysa Form 69	**Form Adı:** Lekane
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/2'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR6/6, ince taneli hamur, mika, siyah nokta katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR6/6	
Ölçüler: A.Ç. 30 , K.Y. 2,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 135, Taf. 73, Kat. No. 129 (MS 1.- 5. yüzyıl arası); Lüdorf 2006, 65-66, Taf. 24, No. S63-S67 (MS 3. yüzyıl- 7. yüzyılın ilk yarısı).		
		
		

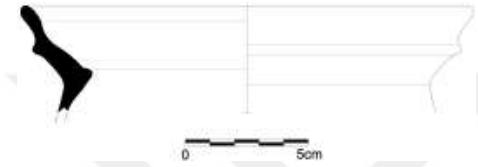
Pişirme Amaçlı Kaplar

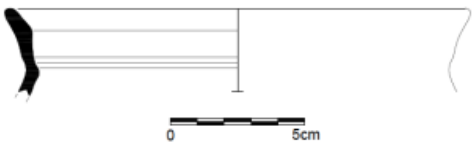
<table>
<tr><td>Kat. No: 182
Çiz. No: 487</td><td>Form No: Nysa Form 70a</td><td>Form Adı: Çömlek</td></tr>
<tr><td>Atölye:</td><td colspan="2">Buluntu Yeri: Mozaikli Yapı- NY18.MY.5C</td></tr>
<tr><td colspan="2">Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/4’ü korunmuş.</td><td>Hamur: 2.5YR5/8, orta yumuşak hamur dokusu, iri taneli, taşçık, kuvars, kum mika ve kireç katkı içermektedir.
Astar/Yüzey: 2.5YR5/8</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 2,1 cm</td></tr>
<tr><td colspan="3">Tarihlendirme: MS 4.- 6. yüzyıl</td></tr>
<tr><td colspan="3">Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 154, Taf. 305/K366 (MS 6. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin-Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).</td></tr>
<tr><td colspan="2">
</td><td> </td></tr>
</table>

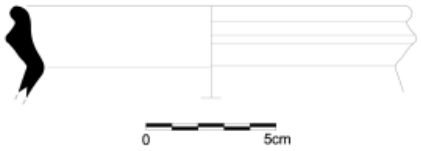
Kat. No: 183 **Çiz. No:** 647	**Form No:** Nysa Form 70a	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.7	
Buluntu Durumu: Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.		**Hamur:** 2.5YR5/8, orta yumuşak hamur dokusu, iri taneli, taşçık, kuvars, kum mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 2,5 cm		
Tarihlendirme: MS 4.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 154, Taf. 305/K366 (MS 6. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).		
		
		

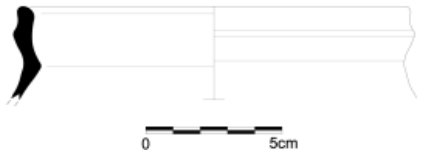
Kat. No: 184 **Çiz. No:** 591	**Form No:** Nysa Form 70a	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta yumuşak hamur dokusu, iri taneli, taşçık, kuvars, kum mika ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 3 cm		
Tarihlendirme: MS 4.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 154, Taf. 305/K366 (MS 6. yüzyılın ikinci yarısı); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin- Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).		
		

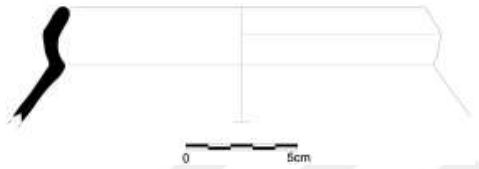
Kat. No: 185 **Çiz. No:** 641	**Form No:** Nysa Form 70b	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.16	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: : A.Ç. 18 cm, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 4.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. Yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin- Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).		
		

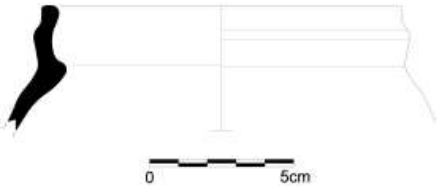
Kat. No: 186 **Çiz. No:** 427	**Form No:** Nysa Form 70b	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/9'u korunmuş.	**Hamur:** 5YR31, sert hamur. Az miktarda mika, kireç, kum ve kırmızı katkılı. **Astar/Yüzey:** 7.5YR3/1	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 4,2 cm		
Tarihlendirme: MS 4.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. Yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).		
		

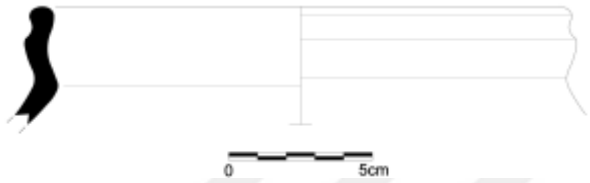
Kat. No: 187 **Çiz. No:** 245	**Form No:** Nysa Form 70c	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça, yaklaşık 1/9'u korunmuş durumda.	**Hamur:** 7.5YR3/2, sert, gözenekli, sarı kireç, gümüş mika, taşçık katkılı. **Astar/Yüzey:** Kullanımdan dolayı siyahlaşmış.	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 3,5 cm		
Tarihlendirme: MS 4.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 47, 50, Taf.7/T20, 21, 23, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Ladstätter 2005, 312, Taf. 177/K455 (MS 2. yüzyıl); Meriç 2002, 104, Taf. 53/K643, 785 (MS 75- 100); Kasubke– Möller 2012, 131, Taf. 79/Kat. Nr. 93 (Erken İmparatorluk); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/128 (MS 5.- 6. yüzyıl); Swan 2007, 837, Fig. 6/54 (MS 5. yüzyılın sonları).		
		

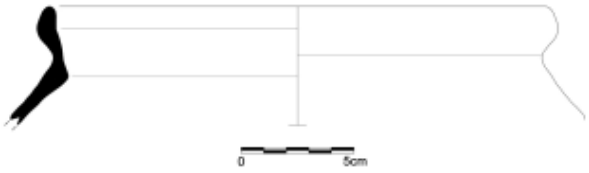
Kat. No: 188 **Çiz. No:** 599	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.4	
Buluntu Durumu:	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm , K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

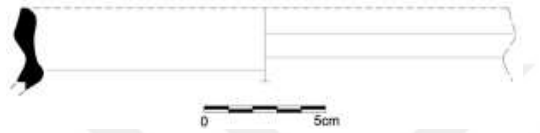
Kat. No: 189 **Çiz. No:** 631	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY.16	
Buluntu Durumu:	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 3,4 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

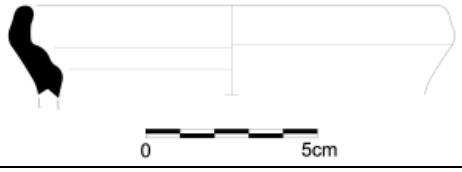
Kat. No: 190 **Çiz. No:** 667	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY.16	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 5,1 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

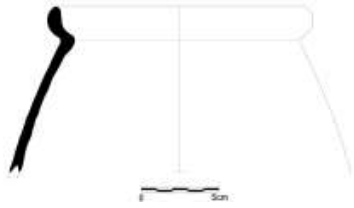
Kat. No: 191 **Çiz. No:** 701	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.13	**Sikke Buluntusu:**
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** Yanık hat **Astar/Yüzey:** 5YR6/6	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 4,3 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

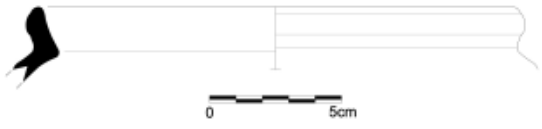
Kat. No: 192 **Çiz. No:** 702	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.13	
Buluntu Durumu: İki parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 4,1 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

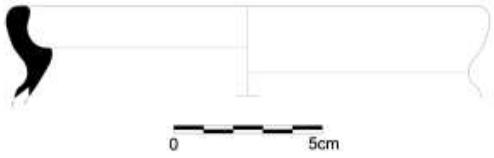
Kat. No: 193 **Çiz. No:** 639	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.13	
Buluntu Durumu:	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 22 cm, K.Y. 5,2 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

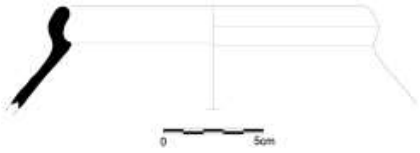
Kat. No: 194 **Çiz. No:**168	**Form No:** Nysa Form 71	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	**Sikke Buluntusu:** NY17.S21 Bronz Sikke- MS 3. yüzyıl/Roma Eyalet
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövde	**Hamur:** 2.5YR5/6, sert ve gevrek hamur. Yoğun katkılı. Taşçık, altın ve gümü. Mika, sarı kireç. **Astar/Yüzey:** 5YR4/2	
Ölçüler: A.Ç. ? cm, K.Y. 3,3 cm		
Tarihlendirme: MS 3.- 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 114, Taf. 77/Kat. Nr. 155 (MS 3. yüzyılın 3. çeyreği); Fırat 2011, 407, Lev. 21, Kat. No. 622, 623 (MS 3. yüzyıl); Robinson 1959, K93 (MS 3. yüzyılın ortası); Liko 2010, 257, K778 (MS 4.- 5. yüzyıl).		
		

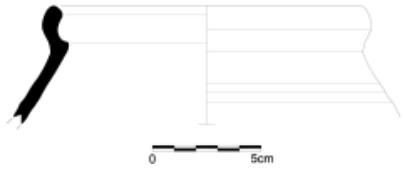
Kat. No: 195 **Çiz. No:** 362	**Form No:** Nysa Form 72	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/12'si korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR4/4, yumuşak, gözenekli ve pütürlü hamur. Yoğun mika, taşçık, kuartz. **Astar/Yüzey:** 5YR4/4	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 2,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl sonları- MS 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Gassner 1997, Nr. 732 (MS 5.- 6. yüzyıl); Ladstätter 2014, 586, Taf. 212/K1194 (Erken 7. yüzyıl); Liko 2010, s. 323, Taf. 166/K787.		
		

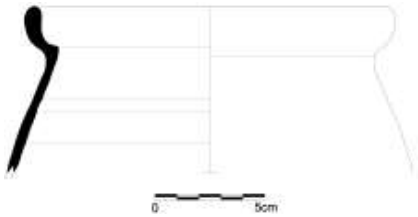
Kat. No: 196 **Çiz. No:** 675	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.14	
Buluntu Durumu: Üç parça halinde.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 4,5 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

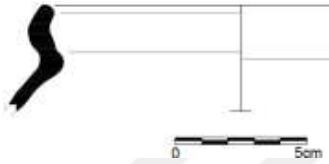
Kat. No: 197 **Çiz. No:** 477	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY. 4	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/7'si korunmuş durumda.	**Hamur:** Kireç, mika ve taşçık katkı içermekte. **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 2,8 cm		
Tarihlendirme: MS 4.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (MS 6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

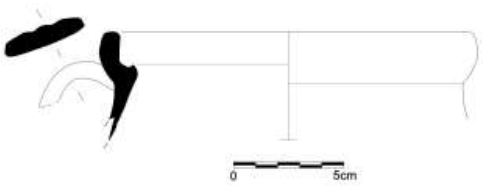
Kat. No: 198 **Çiz. No:** 672	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY.17	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 3 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

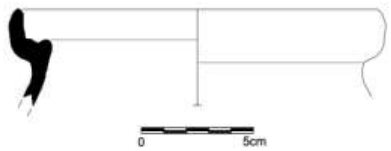
Kat. No: 199 **Çiz. No:** 668	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY16	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 5 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

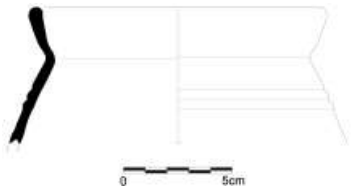
Kat. No: 200 **Çiz. No:** 669	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY16	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 5,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

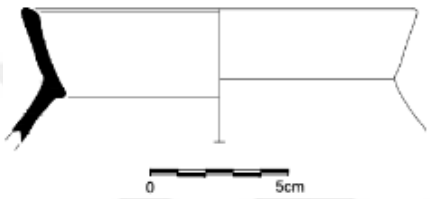
Kat. No: 201 **Çiz. No:** 704	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/6, iri taneli, pütürlü ve gözenekli hamur. Gümüş mika, siyah katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR5/4	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 7,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

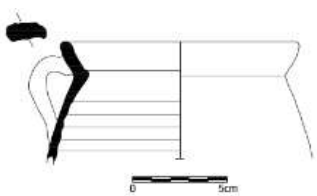
Kat. No: 202 **Çiz. No:** 633	**Form No:** Nysa Form 73	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY.16	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 4,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

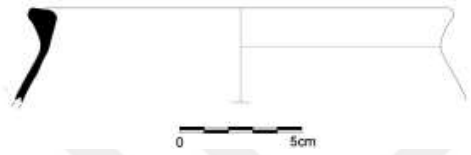
Kat. No: 203 **Çiz. No:** 638	**Form No:** Nysa Form 74	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY13	
Buluntu Durumu: İki parça halinde.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 16 cm, K.Y. 4,9 cm		
Tarihlendirme: MS 1.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T24 (MS 1.- 6. yüzyıl).		
		

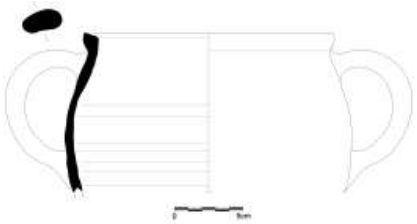
Kat. No: 204 **Çiz. No:** 326	**Form No:** Nysa Form 74	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde	**Hamur:** Sert hamur, pütürlü ve gözenekli. Sarı kireç, mika ve taşçık **Astar/Yüzey:** 5YR5/4	
Ölçüler: A.Ç. ?, K.Y. 4,3 cm		
Tarihlendirme: MS 1.- 6. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T24 (MS 1.- 6. yüzyıl).		
		

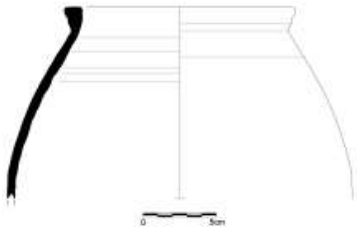
Kat. No: 205 **Çiz. No:** 416	**Form No:** Nysa Form 75	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Birleşir durumda iki parça halinde.	**Hamur:** 2.5YR4/6, sert, iri taneli, gözenekli hamur. Az taşçık, siyah katkı, yoğun sarı kireç. **Astar/Yüzey:** İ.Y. 2.5YR4/6, dış yüzey kullanımdan dolayı grileşmiş.	
Ölçüler: A.Ç. 13 cm, K.Y. 6,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hudson 2008, 343, Fig. 22.5.12 (MS erken 7. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 169, Kat. No. 36; Walder 2016, 418, Taf. 462/K 476 (MS 3. yüzyıl).		
		

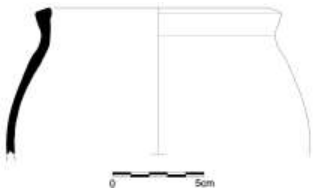
Kat. No: 206 **Çiz. No:** 220	**Form No:** Nysa Form 75	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri: Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2-NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/6'sı korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR5/8, orta sertlikte, bol gözenekli. Yoğun altın mika, az taşçık ve siyah nokta. **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/8	
Ölçüler: A.Ç.26 cm, K.Y. 3,3		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Hudson 2008, 343, Fig. 22.5.12 (MS erken 7. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Walder 2016, 418, Taf. 462/K 476 (MS 3. yüzyıl).		
		

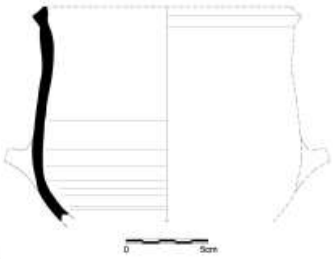
Kat. No: 207 **Çiz. No:** 237	**Form No:** Nysa Form 75	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/5'i korunmuş.	**Hamur:** 5YR4/6, yumuşak, gözenekli. Sarı kireç, siyah katkı, az mika. **Astar/Yüzey:** Dış yüzey kullanımdan dolayı siyah.	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 6,3 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, 115, Taf. 300/K262- 267 (MS 5. yüzyıl); Lüdorf 2006, 50, Taf. 11/T111 (MS 1.- 6. yüzyıl); Öztaşkın 2013, 295, Lev. 4/Kat. No. 35 (6.- 7. yüzyıl); Şahin– Laflı 2015, 371, Pl. 17/126 (MS 5.- 6. yüzyıl).		
		

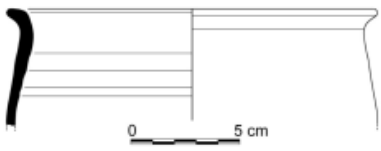
Kat. No: 208 **Çiz. No:** 651	**Form No:** Nysa Form 76	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.8	**Sikke Buluntusu:** NY18.S28 Bronz Sikke- MS 307-337/ Constantinus I NY18.S29 Bronz Sikke/ MS 388-392?
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/5'i korunmuş durumda.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 3,9 cm		
Tarihlendirme: MS 10.- 11. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2020, 183, Lev. No. 1, Kat.No.6 (MS 10. yüzyıl sonu- 11. yüzyıl).		
		

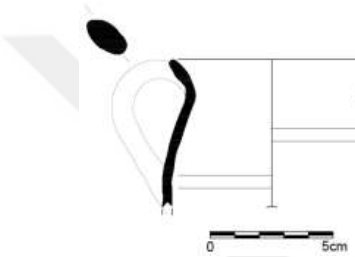
Kat. No: 209 **Çiz. No:** 433	**Form No:** Nysa Form 76	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.8	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/6'sı korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR4/8, orta sert, gözenekli ve pütürlü hamur. Kuvars, mika, kum ve taşçık katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler: A.Ç. 18 cm, K.Y. 11,6 cm		
Tarihlendirme: MS 10.- 11. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2020, 183, Lev. No. 1, Kat.No.6 (MS 10. yüzyıl sonu- 11. yüzyıl).		
		

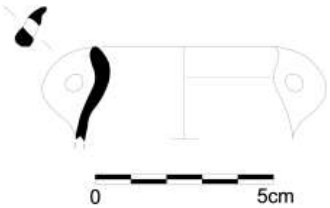
Kat. No: 210 **Çiz. No:** 659	**Form No:** Nysa Form 76	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY19.MY.16	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak hamur. **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 14 cm, K.Y. 13 cm		
Tarihlendirme: MS 10.- 11. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2020, 183, Lev. No. 1, Kat.No.6 (MS 10. yüzyıl sonu- 11. yüzyıl).		
		

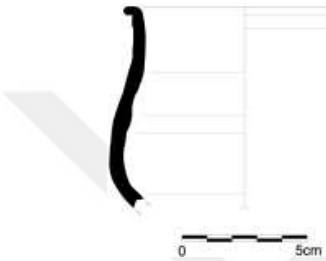
Kat. No: 211 **Çiz. No:** 646	**Form No:** Nysa Form 76	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.3	
Buluntu Durumu: İki parça halinde. Ağızın yaklaşık 1/2'si korunmuş durumda.	**Hamur:** **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç. 12 cm, K.Y. 8 cm		
Tarihlendirme: MS 10.- 11. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2020, 183, Lev. No. 1, Kat.No.6 (MS 10. yüzyıl sonu- 11. yüzyıl).		
		

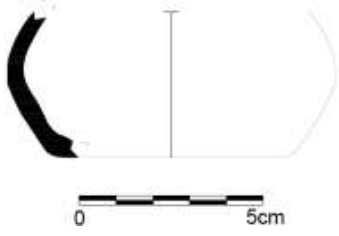
Kat. No: 212 **Çiz. No:** 473	**Form No:** Nysa Form 76	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.3	
Buluntu Durumu: Birleşir durumda iki parça halinde	**Hamur:** 5YR4/6, iri taneli hamur, mika, taşçık, kum ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR4/3	
Ölçüler: A.Ç. ? cm, K.Y. 13,1 cm		
Tarihlendirme: MS 10.- 11. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2020, 183, Lev. No. 1, Kat.No.6 (MS 10. yüzyıl sonu- 11. yüzyıl).		
		

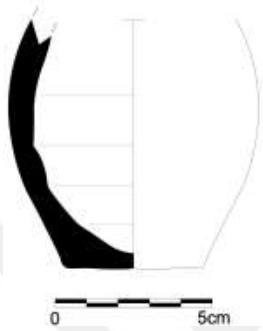
Kat. No: 213 **Çiz. No:** 474	**Form No:** Nysa Form 77	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 5YR4/6, iri taneli hamur, mika, taşçık, kum ve kireç katkı içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5YR4/3	
Ölçüler: A.Ç. 15 cm, K.Y. 5,3 cm		
Tarihlendirme: MS 6.- 8. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter, 2008, Abb. 31, No. K486 (MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl başı); Abb. 32, No. K581 (MS 7.- 8. yüzyıl); Öztaşkın 2020, 190, Lev. No. 2/11, 12, Kat.No.26 (MS 12.- 13. yüzyıl başı); Kasubke– Möller 2012, 142, Taf.80/184 (Geç Roma- Erken Bizans); Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 344, Fig. 10/3 (MS 6. yüzyıldan itibaren MS 12. – 13 yüzyıl); Sönmez 2022, 248, Fig. 10/19 (MS geç 6. yüzyıl ile MS 8. yüzyıl).		
		

Kat. No: 214 **Çiz. No:** 338	**Form No:** Nysa Form 77	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/3'ü korunmuş durumda .	**Hamur:** 7.5YR3/1, sert, yoğun altın mika, kireç, taşçık, kum katkılı. **Astar/Yüzey:** 7.5YR3/2	
Ölçüler: A.Ç. 8 cm, K.Y. 6 cm		
Tarihlendirme: MS 6.- 8. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter, 2008, Abb. 31, No. K486 (MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl başı); Abb. 32, No. K581 (MS 7.- 8. yüzyıl); Öztaşkın 2020, 190, Lev. No. 2/11, 12, Kat.No.26 (MS 12.- 13. yüzyıl başı); Kasubke– Möller 2012, 142, Taf.80/184 (Geç Roma- Erken Bizans); Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 344, Fig. 10/3 (MS 6. yüzyıldan itibaren MS 12. – 13 yüzyıl); Sönmez 2022, 248, Fig. 10/19 (MS geç 6. yüzyıl ile MS 8. yüzyıl).		
		

Kat. No: 215 **Çiz. No:** 135	**Form No:** Nysa Form 77	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.6	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağızın yaklaşık 1/3'ü korunmuş.	**Hamur:** 2.5YR4/8, ince gözenekli ve ince taneli hamur. Yoğun mika **Astar/Yüzey:** 2.5YR5/6	
Ölçüler: A.Ç. 5 cm, K.Y. 2,6 cm		
Tarihlendirme: MS 6.- 8. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter, 2008, Abb. 31, No. K486 (MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl başı); Abb. 32, No. K581 (MS 7.- 8. yüzyıl); Öztaşkın 2020, 190, Lev. No. 2/11, 12, Kat.No.26 (MS 12.- 13. yüzyıl başı); Kasubke– Möller 2012, 142, Taf.80/184 (Geç Roma- Erken Bizans); Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 344, Fig. 10/3 (MS 6. yüzyıldan itibaren MS 12. – 13 yüzyıl); Sönmez 2022, 248, Fig. 10/19 (MS geç 6. yüzyıl ile MS 8. yüzyıl).		
		

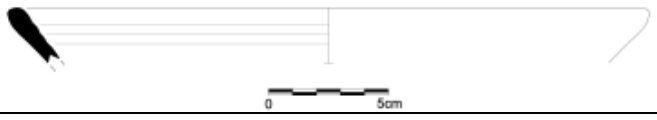
Kat. No: 216 **Çiz. No:** 471	**Form No:** Nysa Form 77	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Mozaikli Yapı- NY18.MY.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 7.5YR3/3, yumuşak hamur, taşçık, mika, kireç içermektedir. **Astar/Yüzey:** 5.YR4/3	
Ölçüler: A.Ç. 9 cm, K.Y. 8 cm		
Tarihlendirme: MS 6.- 8. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter, 2008, Abb. 31, No. K486 (MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl başı); Abb. 32, No. K581 (MS 7.- 8. yüzyıl); Öztaşkın 2020, 190, Lev. No. 2/11, 12, Kat.No.26 (MS 12.- 13. yüzyıl başı); Kasubke– Möller 2012, 142, Taf.80/184 (Geç Roma- Erken Bizans); Bilgin– Şenoğlu Fenerci 2022, 344, Fig. 10/3 (MS 6. yüzyıldan itibaren MS 12. – 13 yüzyıl); Sönmez 2022, 248, Fig. 10/19 (MS geç 6. yüzyıl ile MS 8. yüzyıl).		
		

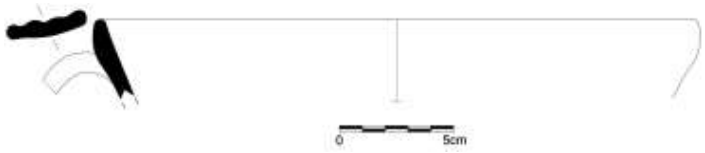
Kat. No: 217 **Çiz. No:** 13	**Form No:** Nysa Form 77	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Yaklaşık 1/2'si korunmuş.	**Hamur:** 5YR4/6, ince taneli ve gözenekli Yoğun kireç ve mika katkılı **Astar/Yüzey:** 5YR6/4	
Ölçüler: K.Ç. 5 cm, 88 cm		
Tarihlendirme: MS 5.- 7. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Kasubke– Möller 2012, 141, Taf. 79/175 (MS 5.- 7. yüzyıl).		
		

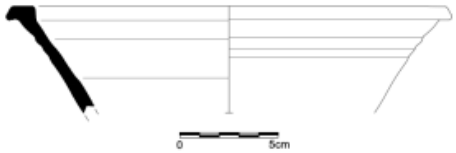
Kat. No: 218 **Çiz. No:** 458	**Form No:** Nysa Form 77	**Form Adı:** Çömlek
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY19.DSY2.K1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Kaidenin yaklaşık 1/2'si korunmuş durumda.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, ince taneli ve az gözenekli hamur. Sarı kireç, mika ve siyah katkı. **Astar/Yüzey:** 5YR5/6	
Ölçüler: K.Ç. 4 cm, K.Y. 8,1 cm		
Tarihlendirme: MS 5- 7. yüzyıl?		
Paralel Örnekler:		
		

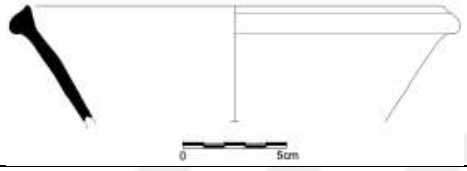
Tavalar

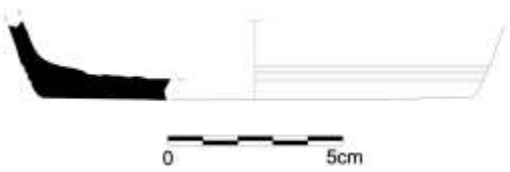
Kat. No: 219 **Çiz. No:** 35	**Form No:** Nysa Form 78	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 5YR5/8, yumuşak, kolay kırılan, iri taneli ve gözenekli hamur. Kuartz, sarı kireç, gümüş mika ve siyah katkılı. **Astar/Yüzey:** Dış yüzeyi kullanımdan dolayı siyahlaşmış. İ.Ç. 2.5YR4/8	
Ölçüler: A.Ç. 17 cm, K.Y. 2,1 cm		
Tarihlendirme: MS 2.- 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Korkut 2007, 447, Res. 3/40.		
		
		

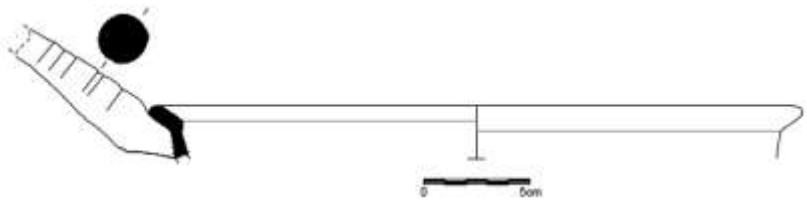
Kat. No: 220 **Çiz. No:** 250	**Form No:** Nysa Form 79	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.2	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR4/6, orta sert. Yoğun mika, taşçık, kireç. **Astar/Yüzey:** 5YR4/3	
Ölçüler: A.Ç. 26 cm, K.Y. 2,3 cm		
Tarihlendirme: MS 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Fırat 2011, 217, Lev.53, Kat. No.78.		
		
		

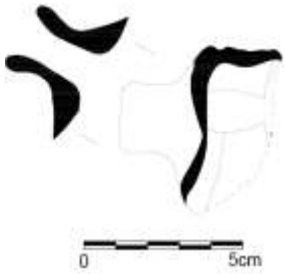
Kat. No: 221 **Çiz. No:** 276	**Form No:** Nysa Form 79	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 5YR3/4, taşçık, mika, kireç **Astar/Yüzey:**	
Ölçüler: A.Ç.? cm, K.Y. 3,5 cm		
Tarihlendirme: MS 3. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Fırat 2011, 217, Lev.53, Kat. No.78.		
		

Kat. No: 222 **Çiz. No:** 214	**Form No:** Nysa Form 80	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR4/6, orta sert, pütürlü ve gözenekli. Az miktarda beyaz kireç ve siyah katkı, taşçık. **Astar/Yüzey:** Dış yüzey kullanımdan dolayı gri tonda.	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 5,4 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, Abb. 31, No. K181		
		

Kat. No: 223 **Çiz. No:** 215	**Form No:** Nysa Form 80	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.1	
Buluntu Durumu: Tek parça. Ağız ve gövdenin yaklaşık 1/4'ü korunmuş.	**Hamur:** 5YR4/6, orta sert, pütürlü ve gözenekli. Az miktarda beyaz kireç ve siyah katkı, taşçık. **Astar/Yüzey:** Dış yüzey kullanımdan dolayı gri tonda	
Ölçüler: A.Ç. 20 cm, K.Y. 5,6 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Ladstätter 2008, Abb. 31, No. K181		
		
		

Kat. No: 224 **Çiz. No:** 8	**Form No:** Nysa Form 81	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.3	
Buluntu Durumu: Tek parça. Kaidenin yaklaşık 1/3'ü korunmuş.	**Hamur:** 10YR5/2, yumuşak hamur. Mika, taşçık ve kireç katkılı. **Astar/Yüzey:** D.Y. yanık.	
Ölçüler: K.Ç. 12 cm, K.Y. 2,2 cm		
Tarihlendirme: MS 5. yüzyıl.		
Paralel Örnekler: Fırat 2011, 317, 318, 292, Kat. No. 377.		
		

Kat. No: 225 **Çiz. No:** 187	**Form No:** Nysa Form 82	**Form Adı:** Tava
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY17.DSY2.7	
Buluntu Durumu: Tek parça.	**Hamur:** 2.5YR5/8, sert, iri taneli, pütürlü hamur. Beyaz kireç, taşçık, kum. **Astar/Yüzey:** Tozsu	
Ölçüler: A.Ç. ? cm, K.Y.2,5 cm		
Tarihlendirme: MS 12.- 13. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2013, 365, Lev. 31/Kat. No. 376, 377.		
		
		

Kat. No: 226 **Çiz. No:** 322	**Form No:** Nysa Form 83	**Form Adı:** Tava Kulbu
Atölye:	**Buluntu Yeri:** Dorik Sütunlu Yapı 2- NY18.DSY2.5	
Buluntu Durumu: Tek parça halinde.	**Hamur:** 5YR5/8, orta sertlikte ve az gözenekli, ince taneli hamur. Az sarı kireç ve az altın mika. **Astar/Yüzey:** 2.5YR4/6	
Ölçüler:		
Tarihlendirme: MS 12.- 13. yüzyıl		
Paralel Örnekler: Öztaşkın 2013, 365, Lev. 31/Kat. No. 375.		
		

EK BÖLÜM 1 : İthal Seramik Listesi

İthal Seramikler

Doğu Sigillataları Form	Grup	Katalog No	Dönem
Hayes Form 3	DSB I	1	Olasılıkla Augustus Dönemi
Hayes Form 3	DSB I	2	Olasılıkla Augustus Dönemi
Hayes Form 5	DSB I	3	MS 1. yüzyılın ikinci çeyreği
Hayes Form 5	DSB I	4	MS 1. yüzyılın ikinci çeyreği?
Hayes Form 5	DSB I	5	MS 1. yüzyılın ikinci çeyreği
Hayes Form 11?	DSB I	6	MS 1. yüzyılın başları
Hayes Form 24	DSB I	7	MS 1. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 40?	DSB I	8	MS 1. yüzyılın ikinci yarısı ile 3. yüzyıl
Hayes Form 53	DSB II	9	MS 80- 100
Hayes Form 53	DSB II	10	MS 80- 100
Hayes Form 53	DSB II	11	MS 80- 100
Hayes Form 58	DSB II	12	MS 50- 125
Hayes Form 58	DSB II	13	MS 50- 125
Hayes Form 58	DSB II	14	MS 100- 125
Hayes Form 59	DSB II	15	MS 50- 125
Hayes Form 60	DSB II	16	MS 50-150
Hayes Form 60	DSB II	17	MS 50-150
Hayes Form 60?	DSB II	18	MS 50-150
Hayes Form 60?	DSB II	19	MS 50-150
Hayes Form 60?	DSB II	20	MS 175- 225
Hayes Form 60?	DSB II	21	MS 175- 225
Hayes Form 60?	DSB II	22	MS 175- 225
Hayes Form 63	DSB II	23	MS70/75- 120
Hayes Form 70	DSB II	24	MS 50- 125
Hayes Form 70	DSB II	25	MS 50- 125
Hayes Form 70	DSB II	26	MS 50- 125
Hayes Form 70	DSB II	27	MS 50- 125
Hayes Form 71	DSB II	28	MS 50- 125
Hayes Form 75	DSB II	29	MS 2. yüzyılın ortaları
Hayes Form 75?	DSB II	30	MS 2. yüzyılın ortaları
Hayes Form 76 A	DSB II	31	Yaklaşık MS 100- 15
Hayes Form 80?	DSB II	32	MS 80-150
Nysa Form 16	DSB II	33	MS 75- 150?
Nysa Form 17	DSB	34	MS 3. yüzyıl
Nysa Form 18	DSB	35	MS 75- 150?
Nysa Form 19	DSB	36	MS 75- 150?
Nysa Form 20	DSB	37	MS 175- 225?
Nysa Form 21	DSB	38	MS 75- 150?
Nysa Form 22	DSB	39	MS 75- 150?
Nysa Form 23	DSB	40	MS 75- 150?
Nysa Form 24	DSB	41	MS 75- 150?
Hayes Form A6	DSC	42	MS 1. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form A6a	DSC	43	MS 1. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form A6a	DSC	44	MS 1. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form A6a	DSC	45	MS 1. yüzyılın ilk yarısı

Hayes Form H4	DSC	46	MS 2. yüzyılın sonu – MS 3. yüzyılın başı
Hayes Form L19	DSC	47	MS 2. – 3. yüzyıl

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri	**Grup**	**Katalog No**	**Dönem**
Hayes Form 50 A	Afrika/ARSW	48	MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 50 A	Afrika/ARSW	49	MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 50 A	Afrika/ARSW	50	MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 50 A	Afrika/ARSW	51	MS 3. yüzyılın ikinci çeyreği- MS 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 50 B	Afrika/ARSW	52	Yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 50 B	Afrika/ARSW	53	Yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 50 B	Afrika/ARSW	54	Yaklaşık MS 3. yüzyılın ikinci yarısı- 4. yüzyıl ortaları
Hayes Form 91	Afrika/ARSW	55	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı
Hayes Form 91	Afrika/ARSW	56	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı
Hayes Form 91	Afrika/ARSW	57	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı
Hayes Form 91	Afrika/ARSW	58	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı
Hayes Form 91	Afrika/ARSW	59	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyıl aralığı
Hayes Form 99 A	Afrika/ARSW	60	MS 510- 540
Hayes Form 103 B	Afrika/ARSW	61	MS 500- 625
Hayes Form 105	Afrika/ARSW	62	MS 6. yüzyılın sonları- 7. yüzyılın ilk yarısı

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri	Grup	Katalog No	Dönem
Hayes Form 1 A	Phokaia/LRC	63	MS 4. yüzyılın sonları
Hayes Form 3 C	Phokaia/LRC	64	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı
Hayes Form 3 C	Phokaia/LRC	65	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı
Hayes Form 3 C	Phokaia/LRC	66	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı
Hayes Form 3 C	Phokaia/LRC	67	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı
Hayes Form 3 E	Phokaia/LRC	68	MS 6. yüzyıl
Hayes Form 3 F	Phokaia/LRC	69	MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 3 F	Phokaia/LRC	70	MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 3 F	Phokaia/LRC	71	MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 3 F	Phokaia/LRC	72	MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form H	Phokaia/LRC	73	MS 6. yüzyılın ortaları
Hayes Form H	Phokaia/LRC	74	MS 6. yüzyılın ortaları
Hayes Form H	Phokaia/LRC	75	MS 6. yüzyılın ortaları
Hayes Form 3	Phokaia/LRC	76	MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreği- MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 3	Phokaia/LRC	77	MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreği- MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 3	Phokaia/LRC	78	MS 5. yüzyılın üçüncü çeyreği- MS 6. yüzyılın ilk yarısı
Hayes Form 3?	Phokaia/LRC	79	MS 5.- MS 6. yüzyıl
Hayes Form 5	Phokaia/LRC	80	MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyıl ortaları
Hayes Form 5	Phokaia/LRC	81	MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyıl ortaları
Hayes Form 8	Phokaia/LRC	82	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı

Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri	Grup	Katalog No	Dönem
TİP 1A160	Sagalassos	83	MS 3.- 4. yüzyıl

EK BÖLÜM 2: Bölgesel Üretim Seramikleri Listesi

Bölgesel Üretim Seramikleri (Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri)

Bölgesel Üretim Seramik Form	Grup	Katalog No	Dönem
Nysa Form 38	Bölgesel- DSB taklidi	84	MS 2. yüzyıl ortaları
Nysa Form 39	Bölgesel - Afrika Kırmızı Astarlısı taklidi	85	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın başları
Nysa Form 39	Bölgesel - Afrika Kırmızı Astarlısı taklidi	86	MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyılın başları
Nysa Form 40	Bölgesel - Afrika Kırmızı Astarlısı taklidi	87	MS 5. yüzyılın sonu-7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 40	Bölgesel - Afrika Kırmızı Astarlısı taklidi	88	MS 5. yüzyılın sonu-7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 40	Bölgesel - Afrika Kırmızı Astarlısı taklidi	89	MS 5. yüzyılın sonu-7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 40	Bölgesel - Afrika Kırmızı Astarlısı taklidi	90	MS 6. yüzyılın-7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 40	Bölgesel - Menderes Sigillatası	91	MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 41	Bölgesel - Menderes Sigillatası	92	MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl ortası
Nysa Form 41	Bölgesel - Menderes Sigillatası	93	MS 6. yüzyıl sonu- 7. yüzyıl ortası
Nysa Form 42	Bölgesel Kırmızı Astarlı- ARSW taklidi	94	MS 4. yüzyıl- 5. yüzyıl
Nysa Form 42	Bölgesel- ARSW taklidi	95	MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı
Nysa Form 42	Bölgesel- LRC taklidi (?)	96	MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı
Nysa Form 42	Bölgesel	97	MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı
Nysa Form 42	Bölgesel	98	MS 5. yüzyıl sonu- 6. yüzyıl başı
Nysa Form 43	Bölgesel- LRC taklidi (?)	99	MS 5.- 6. yüzyıl
Nysa Form 43	Bölgesel- LRC taklidi	100	MS 5.- 6. yüzyıl
Nysa Form 44	Bölgesel- ARSW taklidi	101	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyılın ilk yarısı

Nysa Form 45	Bölgesel- LRC taklidi	102	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyılın ortaları
Nysa Form 46a	Bölgesel- LRC taklidi	103	MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl
Nysa Form 46b	Bölgesel	104	MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl
Nysa Form 46b	Bölgesel	105	MS 75- 150?
Nysa Form 46c	Bölgesel -LRC taklidi ?	106	MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl
Nysa Form 47	Bölgesel	107	MS 5. yüzyıl- 7. yüzyıl?
Nysa Form 48	Bölgesel- ARSW/LRC taklidi	108	MS 4. yüzyıl- 6. yüzyıl aralığı
Nysa Form 49	Bölgesel ARSW/LRC taklidi	109	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 50	Bölgesel - ERSW	110	MS 5.- MS 6. yüzyıl
Nysa Form 50	Bölgesel Kırmızı Astarlı- ERSW	111	MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51a	Bölgesel Üretim	112	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	113	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	114	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	115	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	116	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	117	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	118	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51b	Bölgesel Üretim	119	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51c	Bölgesel Üretim	120	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51c	Bölgesel Üretim	121	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 51c	Bölgesel Üretim	122	MS 5. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 52	Bölgesel Üretim	123	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 52	Bölgesel Üretim	124	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 52	Bölgesel Üretim	125	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 52	Bölgesel Üretim	126	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 52	Bölgesel Üretim	127	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	128	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	129	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	130	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	131	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	132	MS 6. yüzyıl

Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	133	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	134	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	135	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	136	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	137	MS 6. yüzyıl
Nysa Form 53	Bölgesel Üretim	138	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 54	Bölgesel Üretim	139	?
Nysa Form 54	Bölgesel Üretim	140	?
Nysa Form 54	Bölgesel Üretim	141	?
Nysa Form 54	Bölgesel Üretim	142	?
Nysa Form 55	Bölgesel Üretim	143	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 55	Bölgesel Üretim	144	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 55	Bölgesel Üretim	145	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 55	Bölgesel Üretim	146	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 56	Bölgesel Üretim	147	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 57	Bölgesel Üretim	148	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 57	Bölgesel Üretim	149	MS 5.- 7. yüzyıl

EK BÖLÜM 3: Mutfak Kapları Seramik Listesi

Hazırlama ve Servis Amaçlı Seramikler

Mutfak Kapları Form	Grup	Katalog No	Dönem
Nysa Form 58	Bardak/Maşrapa	150	MS 2. -3. yüzyıl
Nysa Form 59	Testi	151	MS 6.-7. yüzyıl
Nysa Form 60	Testi	152	MS2.- 4. yüzyıl
Nysa Form 60	Testi	153	MS 2.- 4. yüzyıl
Nysa Form 61	Testi	154	MS 6. -8. yüzyıl
Nysa Form 62	Testi	155	MS 3. – 4. yüzyıl aralığı
Nysa Form 63	Çömlek	156	MS 2. yüzyılın başları
Nysa Form 63	Çömlek	157	MS 2. yüzyılın başları
Nysa Form 64	Çömlek	158	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 64	Çömlek	159	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 65	Çömlek	160	MS 5.-7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	161	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	162	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	163	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	164	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	165	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	166	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	167	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	168	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 66	Lekane	169	MS 5. – 7. yüzyıl
Nysa Form 67	Lekane	170	MS 2. – 3. yüzyıl
Nysa Form 68	Lekane	171	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 68	Lekane	172	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 68	Lekane	173	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 69	Lekane	174	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Lekane	175	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Lekane	176	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Mutfak Kapları	177	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Mutfak Kapları	178	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Mutfak Kapları	179	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Mutfak Kapları	180	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Mutfak Kapları	181	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Nysa Form 69	Mutfak Kapları	182	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı

Pişirme Amaçlı Seramikler

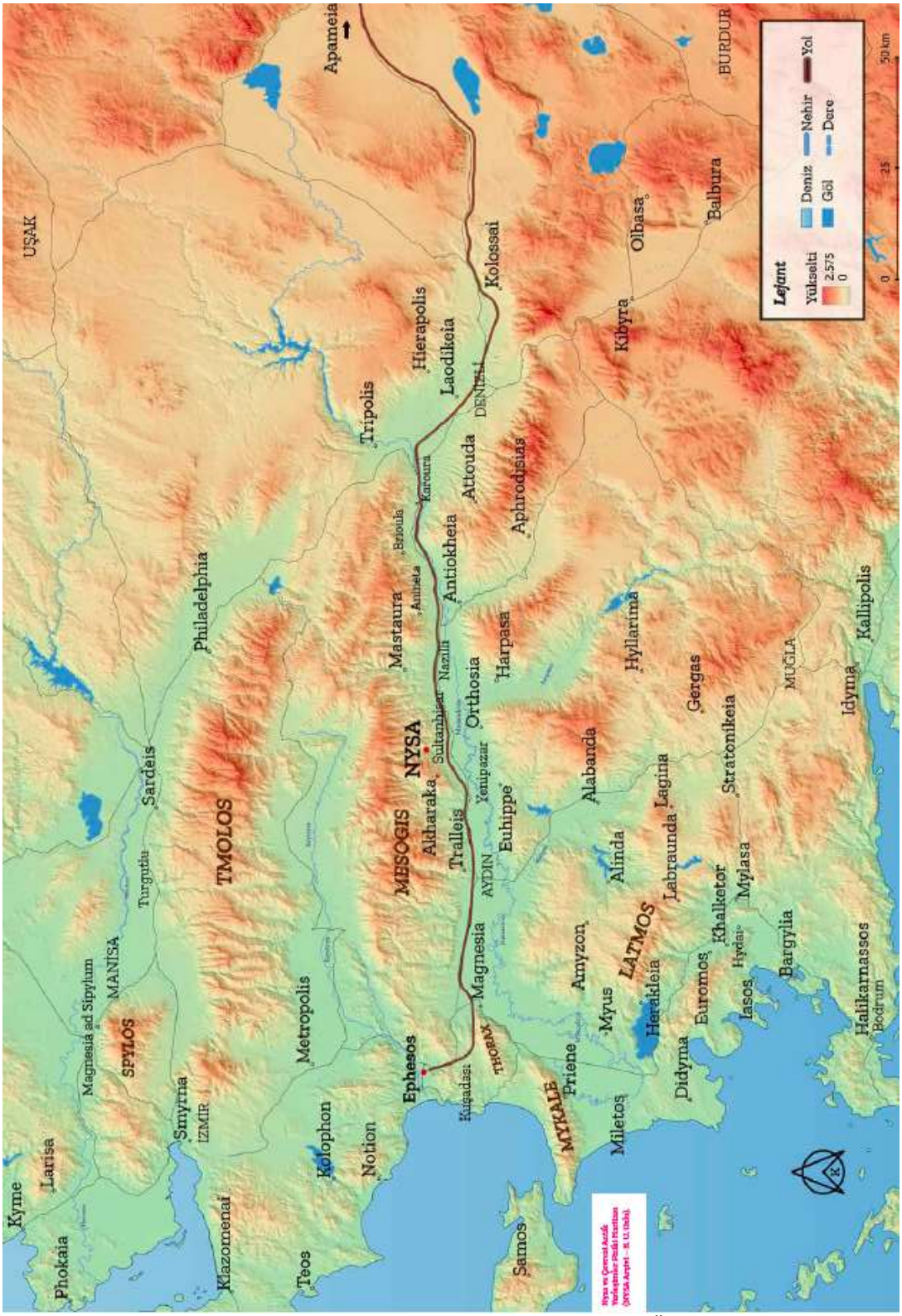
Mutfak Kapları Form	Grup	Katalog No	Dönem
Nysa Form 70a	Çömlek	183	MS 4.- 6. yüzyıl
Nysa Form 70a	Çömlek	184	MS 4.- 6. yüzyıl
Nysa Form 70a	Çömlek	185	MS 4.- 6. yüzyıl
Nysa Form 70b	Çömlek	186	MS 4.- 6. yüzyıl
Nysa Form 70b	Çömlek	187	MS 4.- 6. yüzyıl
Nysa Form 70c	Çömlek	188	MS 4.- 6. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	189	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	190	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	191	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	192	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	193	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	194	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 71	Çömlek	195	MS 3.- 5. yüzyıl
Nysa Form 72	Çömlek	196	MS 5. yüzyıl sonları- MS 6. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	197	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	198	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	199	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	200	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	201	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	202	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 73	Çömlek	203	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 74	Çömlek	204	MS 1.- 6. yüzyıl
Nysa Form 74	Çömlek	205	MS 1.- 6. yüzyıl
Nysa Form 75	Çömlek	206	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 75	Çömlek	207	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 75	Çömlek	208	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 76	Çömlek	209	MS 10.- 11. yüzyıl
Nysa Form 76	Çömlek	210	MS 10.- 11. yüzyıl
Nysa Form 76	Çömlek	211	MS 10.- 11. yüzyıl
Nysa Form 76	Çömlek	212	MS 10.- 11. yüzyıl
Nysa Form 76	Çömlek	213	MS 10.- 11. yüzyıl
Nysa Form 77	Çömlek	214	MS 6.- 8. yüzyıl
Nysa Form 77	Çömlek	215	MS 6.- 8. yüzyıl
Nysa Form 77	Çömlek	216	MS 6.- 8. yüzyıl
Nysa Form 77	Çömlek	217	MS 6.- 8. yüzyıl
Nysa Form 77	Çömlek	218	MS 5.- 7. yüzyıl
Nysa Form 77	Çömlek	219	MS 5.- 7. yüzyıl?
Nysa Form 78	Tava	220	MS 2.- 3. yüzyıl
Nysa Form 79	Tava	221	MS 3. yüzyıl
Nysa Form 79	Tava	222	MS 3. yüzyıl
Nysa Form 80	Tava	223	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 80	Tava	224	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 81	Tava	225	MS 5. yüzyıl
Nysa Form 82	Tava	226	MS 12.- 13. yüzyıl
Nysa Form 83	Tava	227	MS 12.- 13. yüzyıl

EK BÖLÜM 4: Zemin Üzerinde Tespit Edilen Seramikler

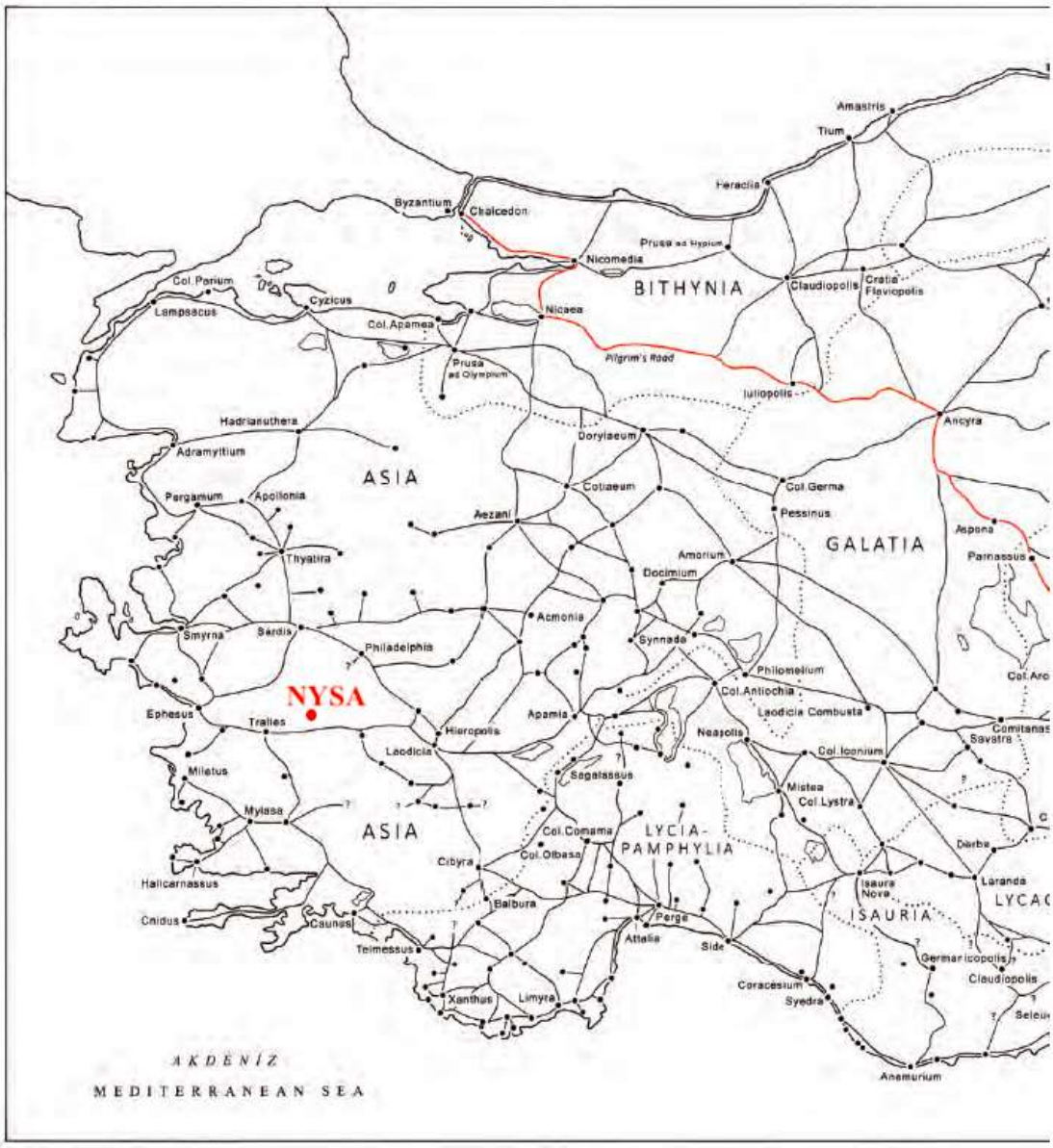
DSY sektörü *cubiculum* zemin üzerinde tespit edilen seramikler	
Kat. No. 91	MS 6. yüzyıl- MS 7. yüzyılın ilk yarısı
Kat. No. 98	MS 5. yüzyıl- MS 6. yüzyıl başı
Kat. No. 101	MS 5. yüzyılın ikinci yarısı- MS 6. yüzyılın ilk yarısı

MY sektörü zemin üzerinde tespit edilen seramikler	
Kat. No. 56	MS 5 yüzyılın ikinci yarısı- MS 6 yüzyıl aralığı
Kat. No. 72	MS 6 yüzyılın ilk yarısı
Kat. No. 73	MS 6. yüzyılın ortaları
Kat. No. 134	MS 6. yüzyıl
Kat. No. 174	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Kat. No. 181	MS 5 – 7. yüzyılın ilk yarısı
Kat. No. 198	MS 4.- 7. yüzyıl
Kat. No. 217	MS 6.-8. yüzyıl

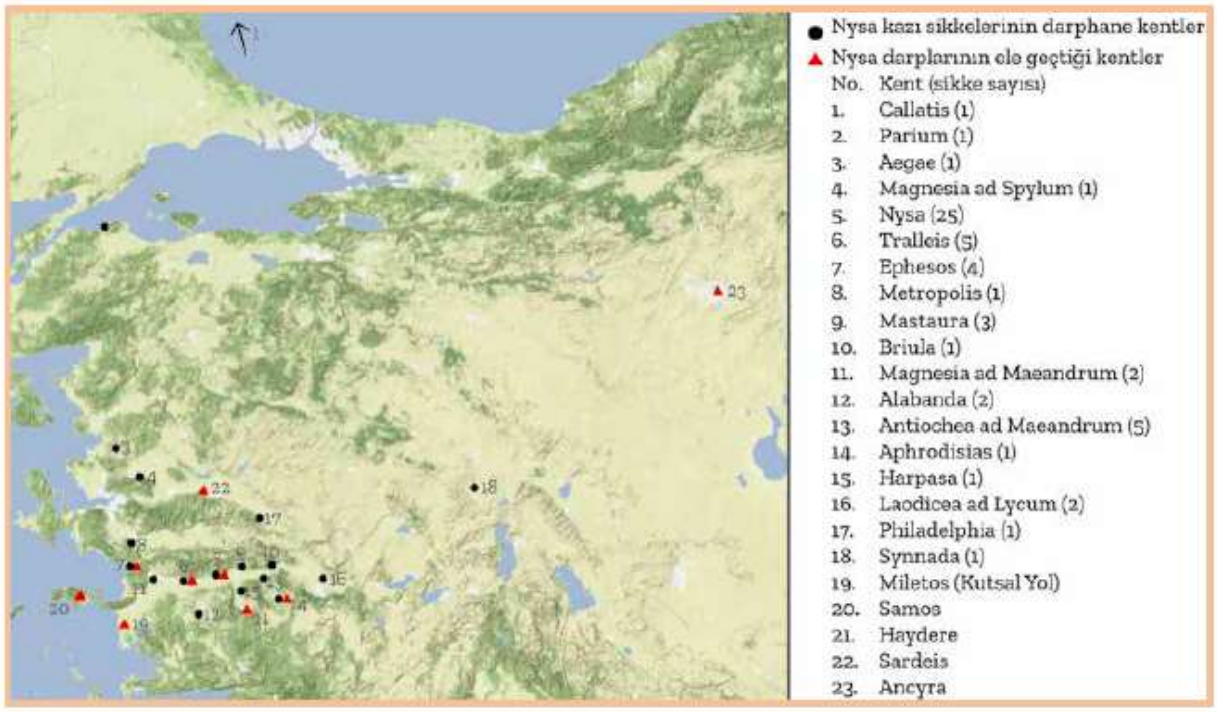
HARİTALAR

Harita 21:Nysa ve Çevresi Antik Yerleşimler Fiziki Haritası (S. H. Öztaner, Çift Yakalı Kent: Nysa, 2022)

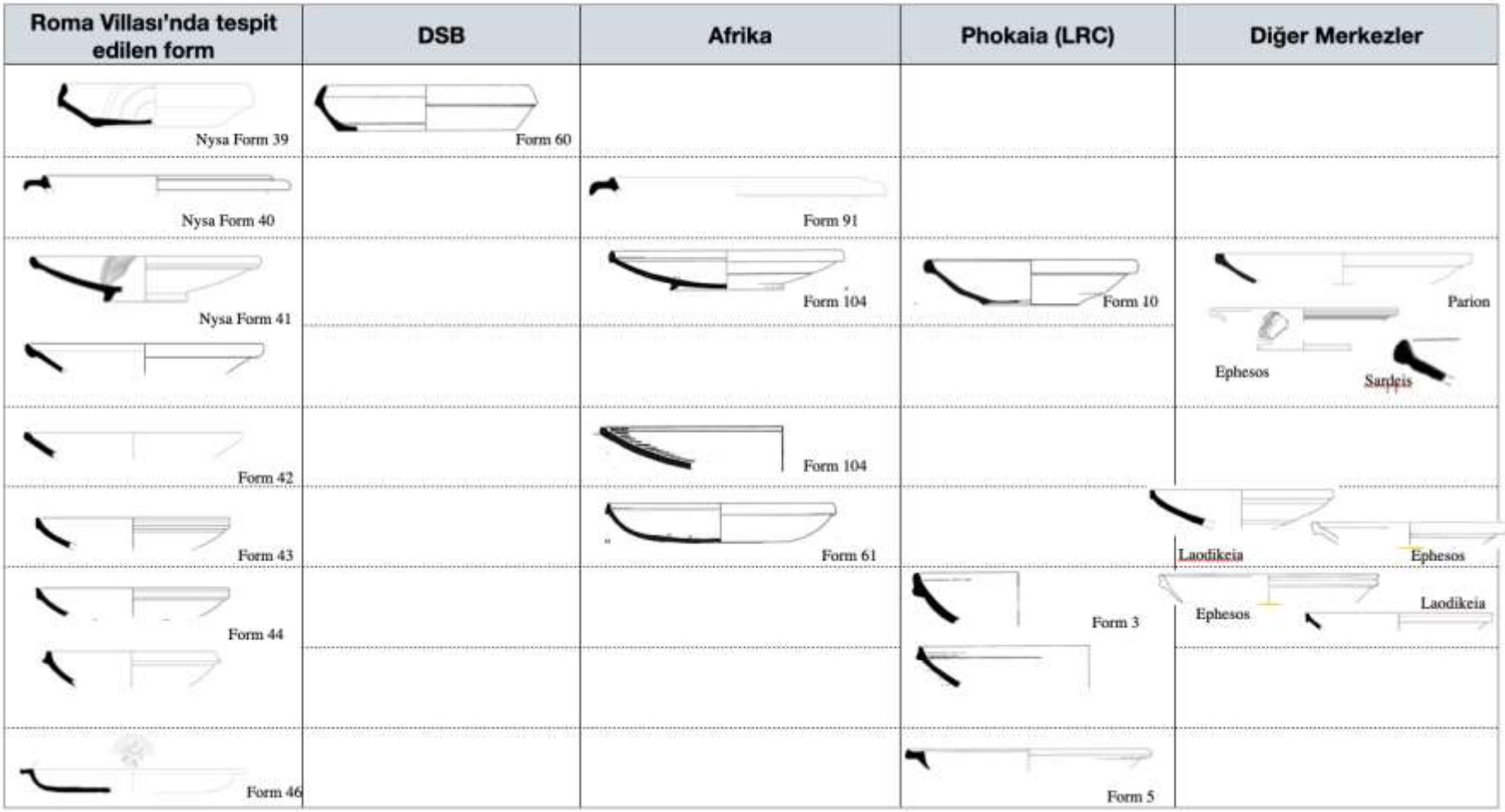

Harita 22: Antik kentler yol güzergahları ve Nysa'nın konumu (D. H. French, The Roads, Vol.4)

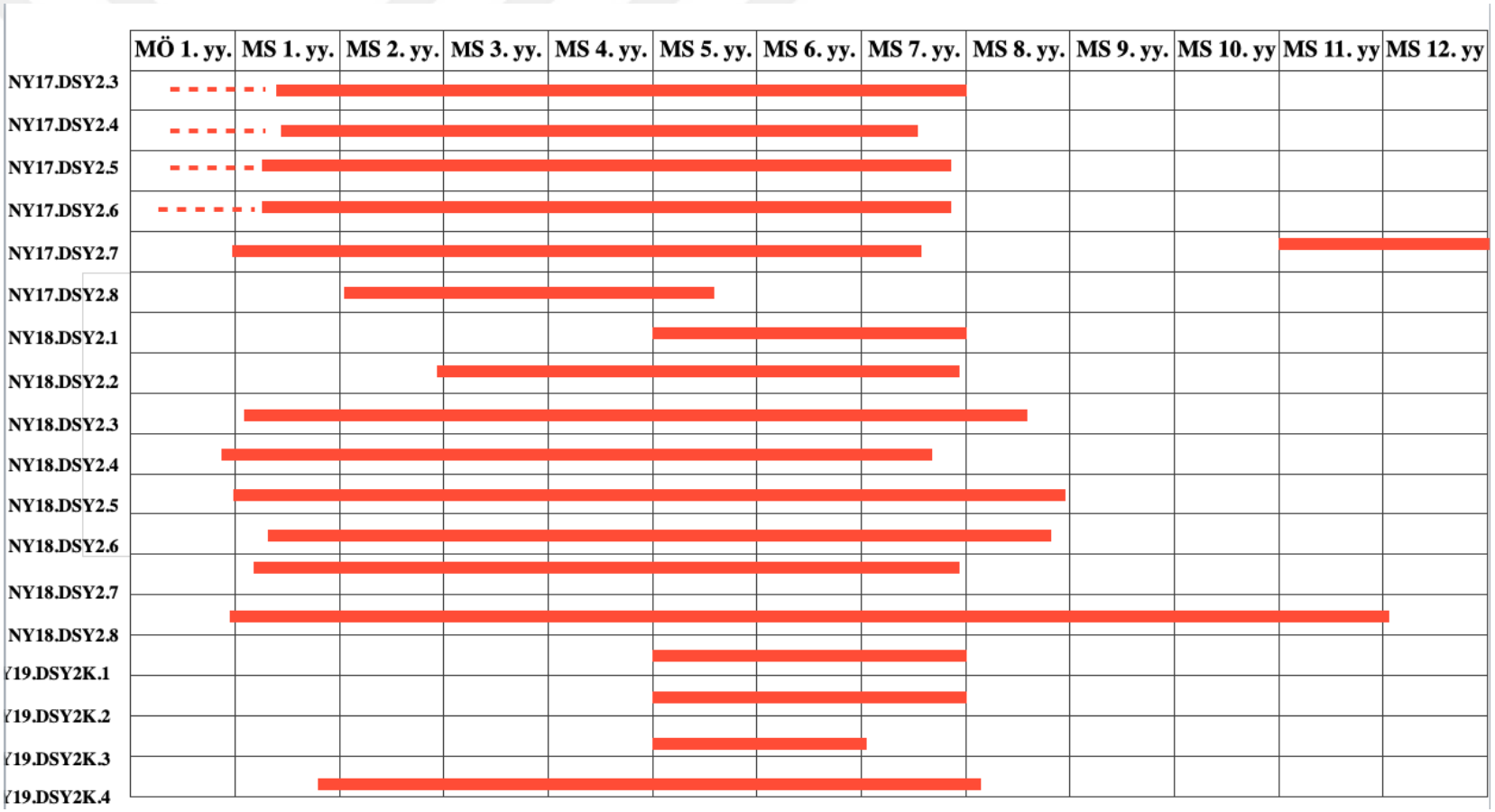

Harita 23: Nysa kazısı, Roma eyalet sikkelerinin darphane kentleri (C. Özbil, Çift Yakalı Kent: Nysa, 2022)

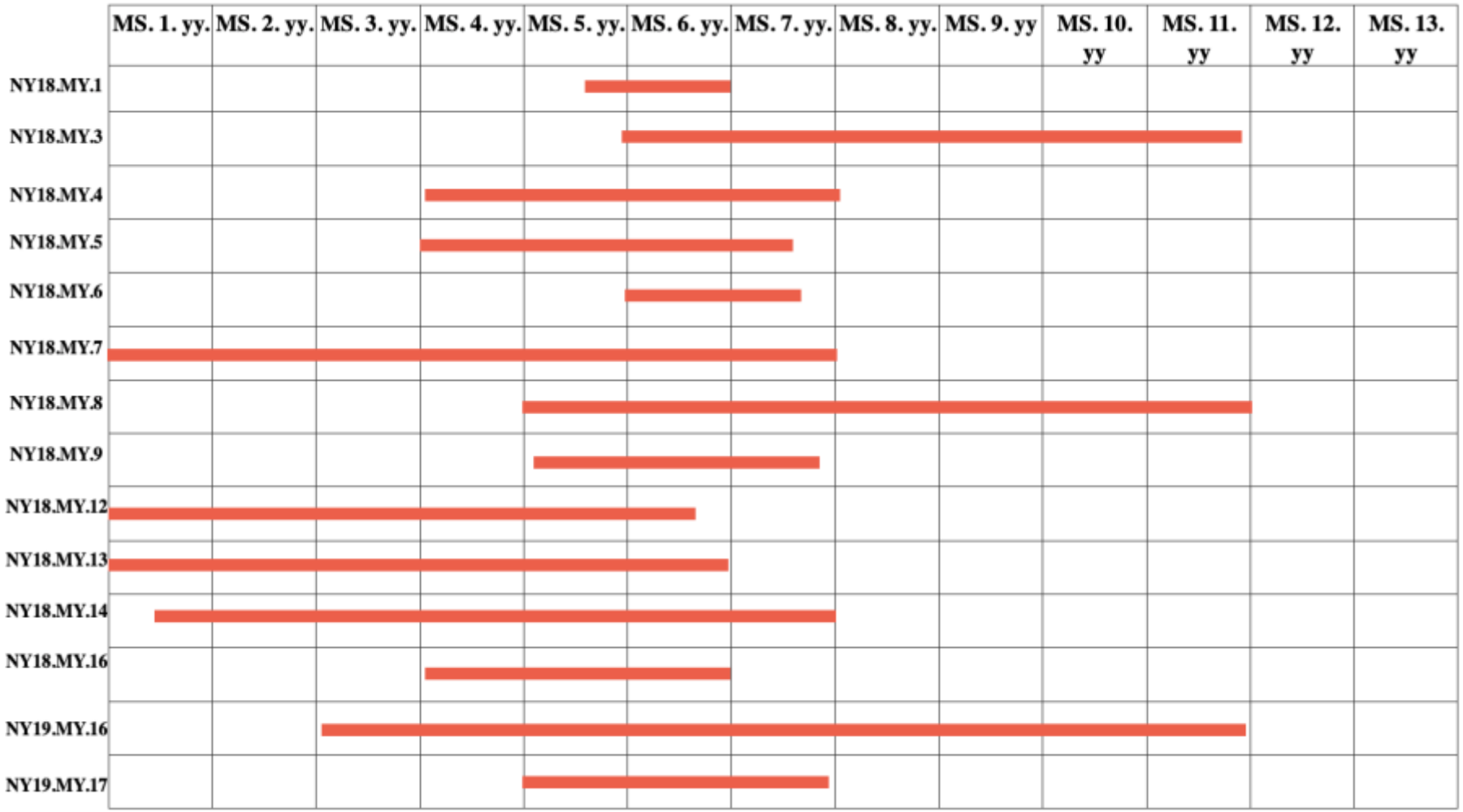
TABLOLAR

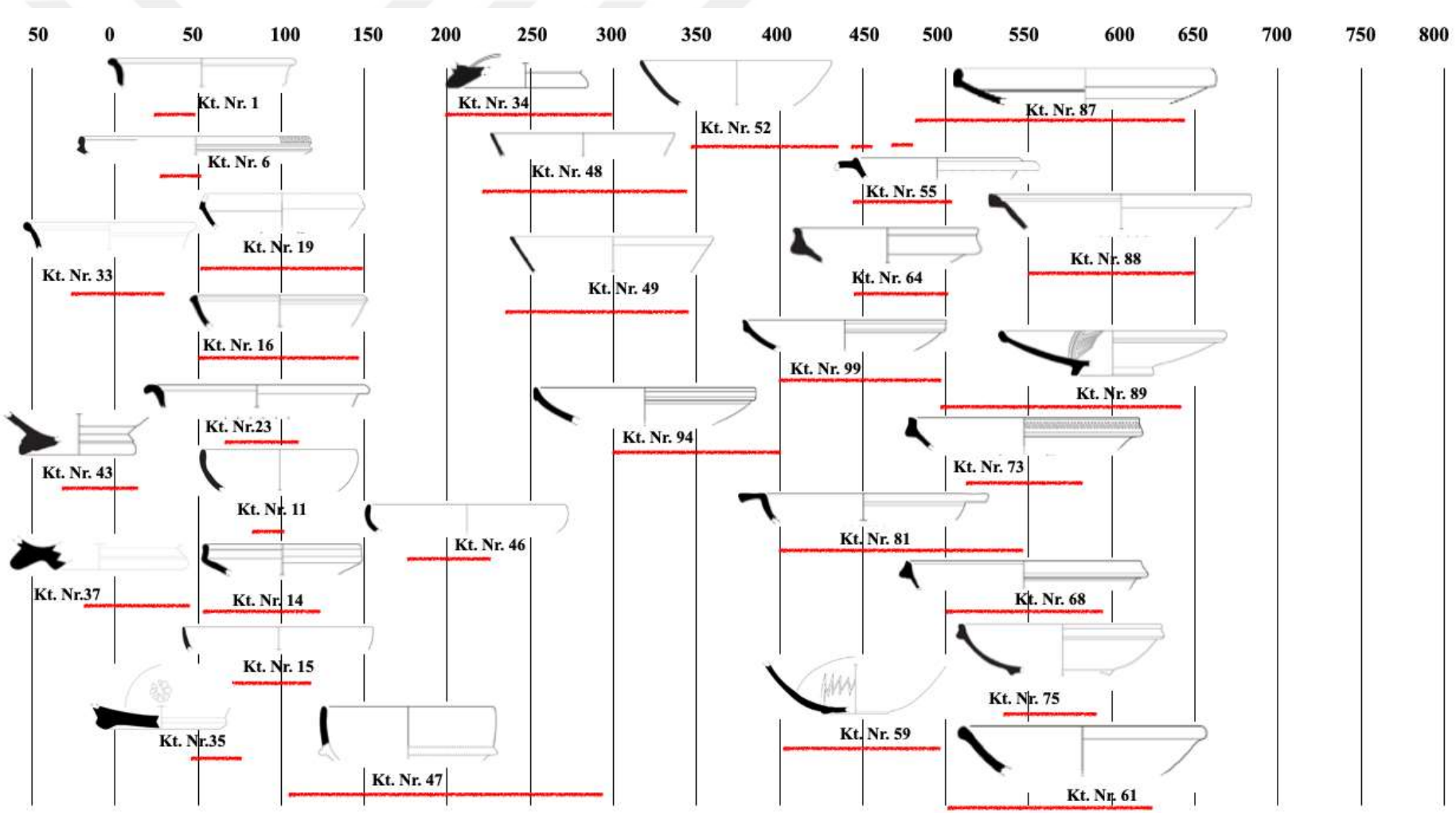
Tablo 15: Roma Villası Geç Antik Çağ bölgesel üretim (Aşağı Menderes Üretimi) kırmızı astarlı seramik tiplerinin karşılaştırması

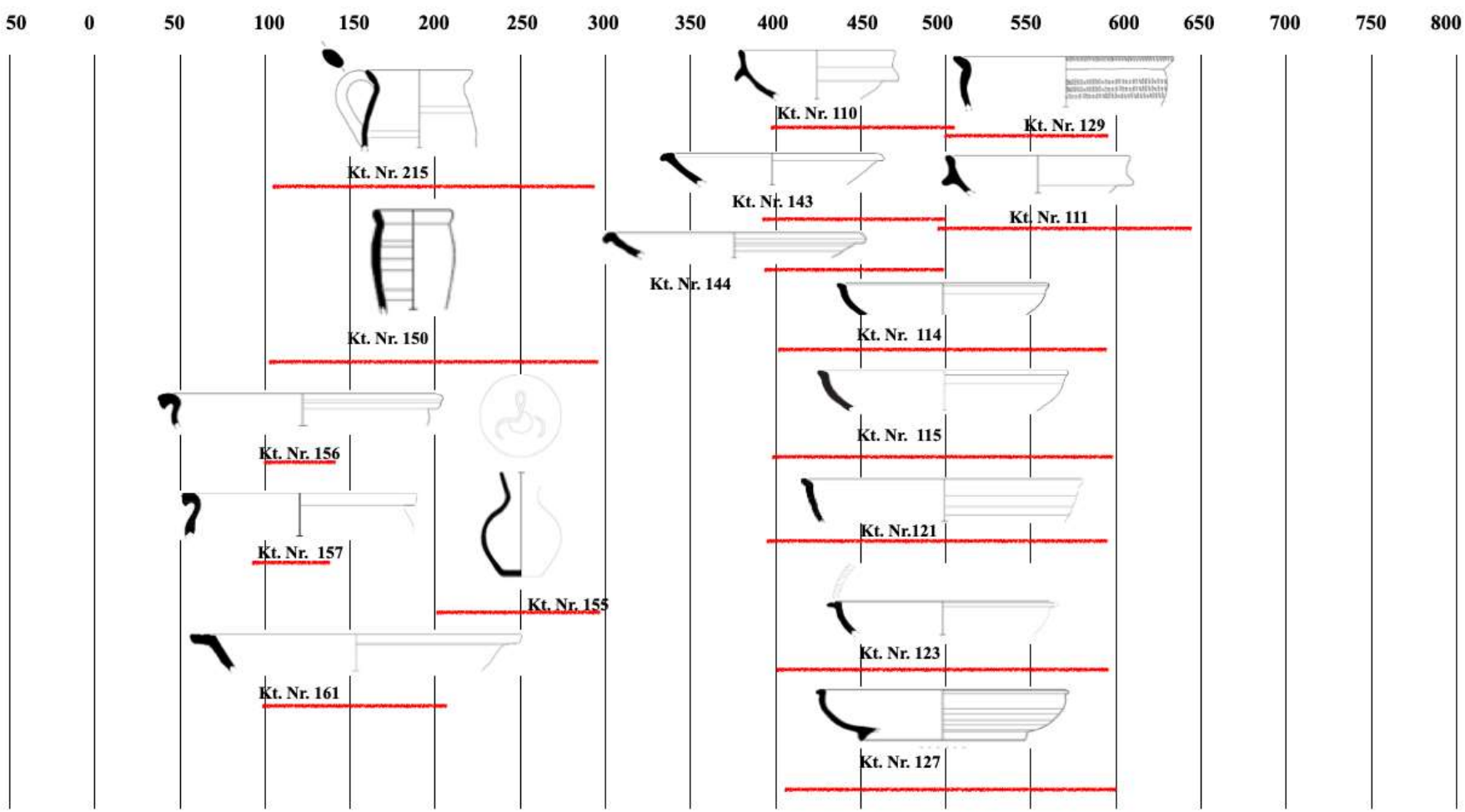
Tablo 16: Seramik Buluntularına Göre Açmaların Kronolojik Çizelgesi

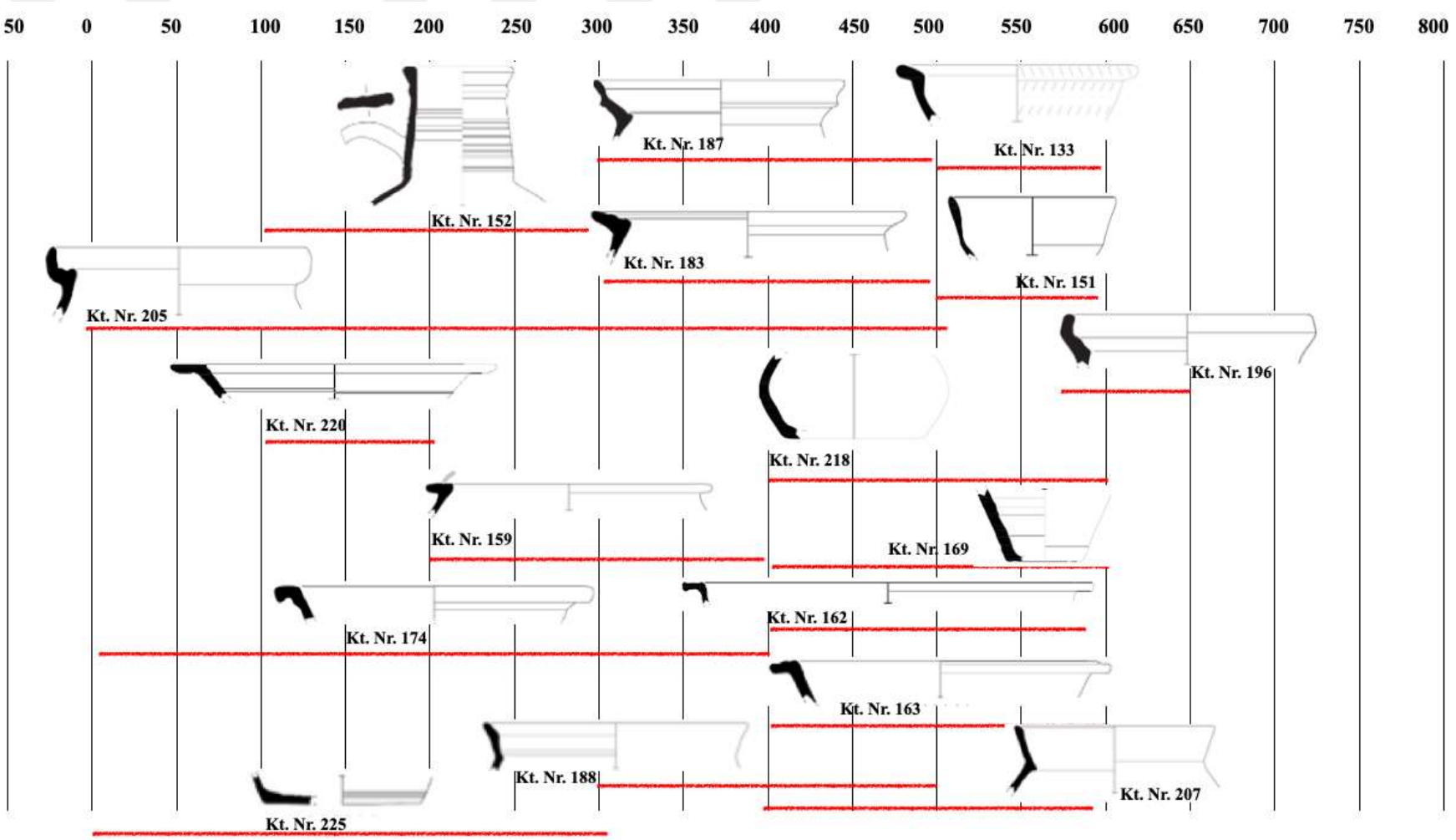
Tablo 17: Seramik Buluntularına Göre Açmaların Kronolojik Çizelgesi

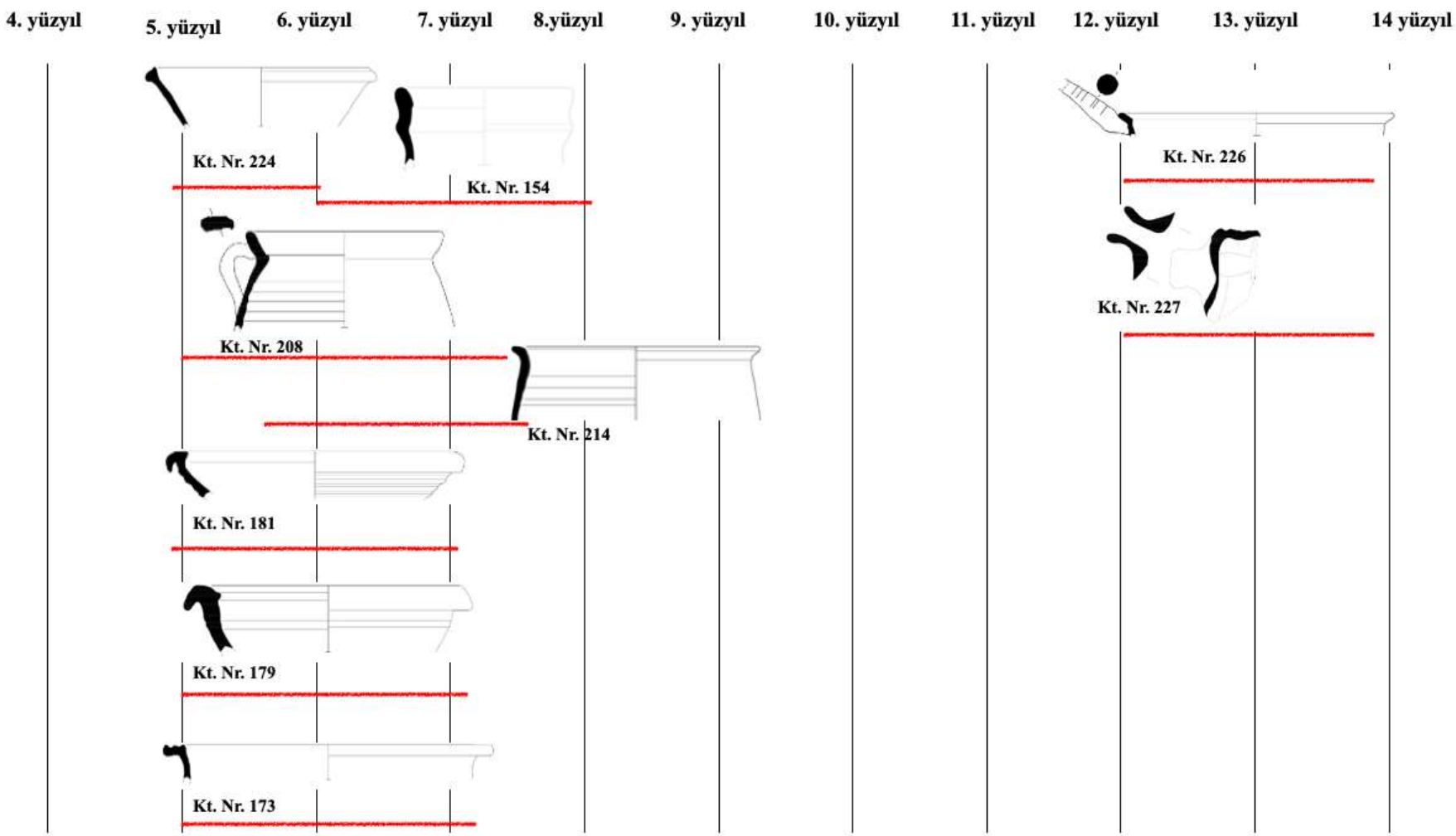
Tablo 18:Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 19: Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 20: Roma Villası Form Kronolojisi

Tablo 21:Roma Villası Form Kronolojisi

Açma Adı	Kot	Malzeme	Tarih	Kazı Etüt/Env. No.
NY17.DSY.3	+47 cm	Bronz	Geç Roma -MS 4.-5. yüzyıl	NY17.S11
NY17.DSY2.5	+51 cm	Bronz	Geç Roma -MS 4.-5. yüzyıl	NY17.S23
NY17.DSY2.5	+175 cm	Bronz	Hellenistik- MÖ. 2.- 1. yüzyıl	NY17.S12
NY17.DSY2.6	+99 cm	Bronz	Roma Eyalet (Mastaura Sikkesi)- MS 3. yüzyıl	NY17.S18
NY17.DSY2.6	+141 cm	Bronz	Bizans- MS886- 912	NY17-S19
NY17.DSY2.6	+184 cm	Bronz	Roma Eyalet- MS 1. yüzyıl	NY17.S20
NY17.DSY2.7	+209 cm	Bronz	Roma Eyalet- MS 3. yüzyıl	NY17.S21
NY17.DSY2.7	+145 cm	Bronz	Roma İmparatorluk- Domitianus (MS92- 94)	NY17.S22

Tablo 22: 2017 DSY2 sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Açma Adı	Kot	Malzeme	Tarih	Kazı Etüt/Env. No.
NY18.DSY2.1	+81 cm (Mozaik Taban), Batı Duvarı Dibi	Bronz	Bizans- Mauricius Tiberius (MS 582-602)	NY18.S1
NY18.DSY2.2	+82 cm/ (Mozaik Taban	Bronz	Honorius (MS 393-423)	NY18.S13
NY18.DSY2.2	+22 cm (Mozaik Taban	Bronz	Bizans- II. Iustinus (MS 565-578)	NY18.S17
NY18.DSY2.4	+31 cm/+21 cm (Taban)	Bronz	Roma Eyalet- MS 2-3. yüzyıl Roma İmparatorluk Dönemi Kent Sikkesi	NY18.S9
NY18.DSY2.5	Zemin Üstü Toprak	Bronz	MS 3. yüzyıl Roma İmparatorluk Sikkesi	NY18.S19
NY18 DSY2.5	Mozaik Döşeme Üstü +88 cm.	Bronz	Gallienus (MS 253-268)	NY18-S10
NY18.DSY2.8	Mozaik Döşeme Üstü +226 cm.	Bronz	Geç Roma- Maximianus Herculius (MS 295-299)	NY18.S18
NY18 DSY2.8	Mozaik Döşeme Üstü + 192 cm.	Bronz	Geç Roma?	NY18-S21
NY18 DSY2.8	Elek +7 cm.	Bronz	Hellenistik?	NY18-S22
NY18 DSY2.8	Elek -2 cm.	Bronz	Hellenistik?	NY18-S25
NY18 DSY2.8	Elek -2 cm.	Bronz	Hellenistik?	NY18-S26
NY18 DSY2.8	Elek -2 cm.	Bronz	Geç Roma?	NY18-S31

Tablo 23: 2018 DSY2 sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Açma Adı	Kot	Malzeme	Tarih	Kazı Etüt/Env. No.
NY19.DSY2.K1	Döşeme Taban Altı +15/-8 Elek	Bronz	Geç Roma İmparatorluk?	NY19.S10
NY19.DSY2.K1	Döşeme Taban Altı +15/-8 Elek	Bronz	Geç Roma İmparatorluk?	NY19.S11
NY19.DSY2.K1	Döşeme Taban Altı +15/-8 Elek	Bronz	Geç Roma İmparatorluk?	NY19.S12
NY19.DSY2.K1	Döşeme Taban Altı +15/-8 Elek	Bronz	Geç Roma İmparatorluk?	NY19.S13
NY19.DSY2.K1	Döşeme Taban Altı +15/-8 Elek	Bronz	Geç Roma İmparatorluk?	NY19.S14
NY19.DSY2.K1	Döşeme Taban Altı +15/-8 Elek	Bronz	Geç Roma İmparatorluk?	NY19.S15
NY19.DSY2.K2	+4 cm	Bronz	Roma- II. Constantius (MS 337-361)	NY19.S6
NY19.DSY2	Yüzey	Bronz	Roma	NY19.S20
NY19.DSY2	Yüzey	Bronz	Bizans- Heraclius (MS 610- 641)	NY19.S9

Tablo 24: 2019 DSY2 sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Açma Adı	Kot	Malzeme	Tarih	Kazı Etüt/Env. No.
NY18.MY.1	Batı Mozaik Taban Üstü +2 cm	Bronz	Geç Roma	NY18-S2
NY18.MY.1	Batı Mozaik Taban Üstü +3 cm	Bronz	Tiberius	NY18-S3
NY18.MY.2	Doğu Duvar Dibi +4 cm	Bronz	II. Constantius (MS 337-341)	NY18-S5
NY18.MY.3	Açmanın Kuzey Doğusu +114 cm	Bronz	Roma	NY18-S6
NY18.MY.3	Açma Kuzeyi +98 cm	Bronz	Roma MS 2.-3. yüzyıl	NY18-S7
NY18.MY.4	Mozaik Döşeme Üstü +7 cm.	Bronz	Geç Roma	NY18-S11
NY18.MY.4	Mozaik Döşeme Üstü +7 cm.	Bronz	Hellenistik?	NY18-S12
NY18.MY.5	Mozaik Döşeme Üstü +28 cm	Bronz	Gallienus (253-268)	NY18-S14
NY18 MY5.C	+28 cm.	Bronz	Roma?	NY18-S15

Tablo 25:2018 MY sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Açma Adı	Kot	Malzeme	Tarih	Kazı Etüt/Env. No.
NY18.MY.6	Mozaik Taban Üstü +94 cm.	Bronz	Roma	NY18.S16
NY18.MY.8	Açma Kuzeyi +32 cm	Bronz	Leo VI (MS 886-912)	NY18.S23
NY18.MY.8	Mozaik Üzeri +20 cm.	Bronz	Maxentius (MS 306-312)	NY18-S24
NY18.MY.8	Açma Kuzey +32 cm.	Bronz	Leo VI (MS 886-912)	NY18.S27
NY18.MY.8	Mozaik Taban +20 cm	Bronz	Constantinus I (MS 307-337)	NY18.S28
NY18.MY.8	Mozaik Taban Üstü +20 cm.	Bronz	Arcadius (MS 388-392)?	NY18.S29
NY18.MY.9	+18 cm.	Bronz	Iustinianus I (MS 527-565)	NY18.S33
NY18.MY.10	Mozaik Zemin Üstü +16 cm.	Bronz	Gallienus (MS 253-268)	NY18.S34
NY18.MY.11	+30 cm.	Bronz	Geç Roma?	NY18.S37
NY18.MY.12	+43 cm.	Bronz	Roma MS 198-268	NY18.S39
NY18.MY.12	+157 cm.	Bronz	Hellenistik (MÖ. 2-1 yüzyıl)	NY18.S36
NY18.MY.12	+182 cm.	Bronz	Constantinus II (MS 347-348)	NY18.S35
NY18.MY.13	+39 cm.	Bronz	Geç Roma (MS 4.yüzyıl)	NY18.S40
NY18.MY.13	Mozaik Döşeme Üstü +120 cm	Bronz	Hellenistik (MÖ. 2-1 yüzyıl)	NY18.S38
NY18.MY.14	Güney Duvar Köşe Dibi +53 cm.	Bronz	Geç Roma?	NY18.S42
NY18.MY.14	Mozaik Döşeme Üstü +74 cm	Bronz	Bizans	NY18.S41

Tablo 26: 2018 MY sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

Açma Adı	Kot	Malzeme	Tarih	Kazı Etüt/Env. No.
NY19.MY.16	-5 cm	Bronz	Roma	NY19.S23
NY19.MY.17	-5 cm	Bronz	Roma	NY19.S24

Tablo 27: 2019 MY sektöründen tespit edilen sikke buluntuları ile ilgili tarihsel tablo (Nysa Kazıları Arşivi)

EVRE	KURULUŞ TARİHİ	YIKIM TARİHİ
1. EVRE	MS 2. yüzyıl sonu/3. yüzyıl başı	?
2. EVRE	?	MS 4. yüzyıl
HIATUS		
3. EVRE	?	MS 7. yüzyıl
HIATUS		
4. EVRE	MS 9. yüzyıl?	MS 12. yüzyıl

Tablo 28: Roma Villası tahmini yapı evrelerine ilişkin öneri

Deprem Tarihi	Etki Alanı	Şiddet
MS 102- 111	Aphrodisias	VII
MS 178	Smyrna	IX- XI
MS 284- 305	Hierapolis, Laodikeia	VII
MS 356	Hierapolis	VIII- X
MS 359	Aphrodisias	VII
MS 365	Girit	X-XI
MS 494	Hierapolis, Laodikeia	VIII
MS 7. yüzyılın başları	Hierapolis, Laodikeia	VIII
MS 7. yüzyılın ikinci yarısı	Hierapolis	VII

Tablo 29: MS 2- 7. yüzyıl arasında bölgede meydana gelen depremler

FİGÜRLER

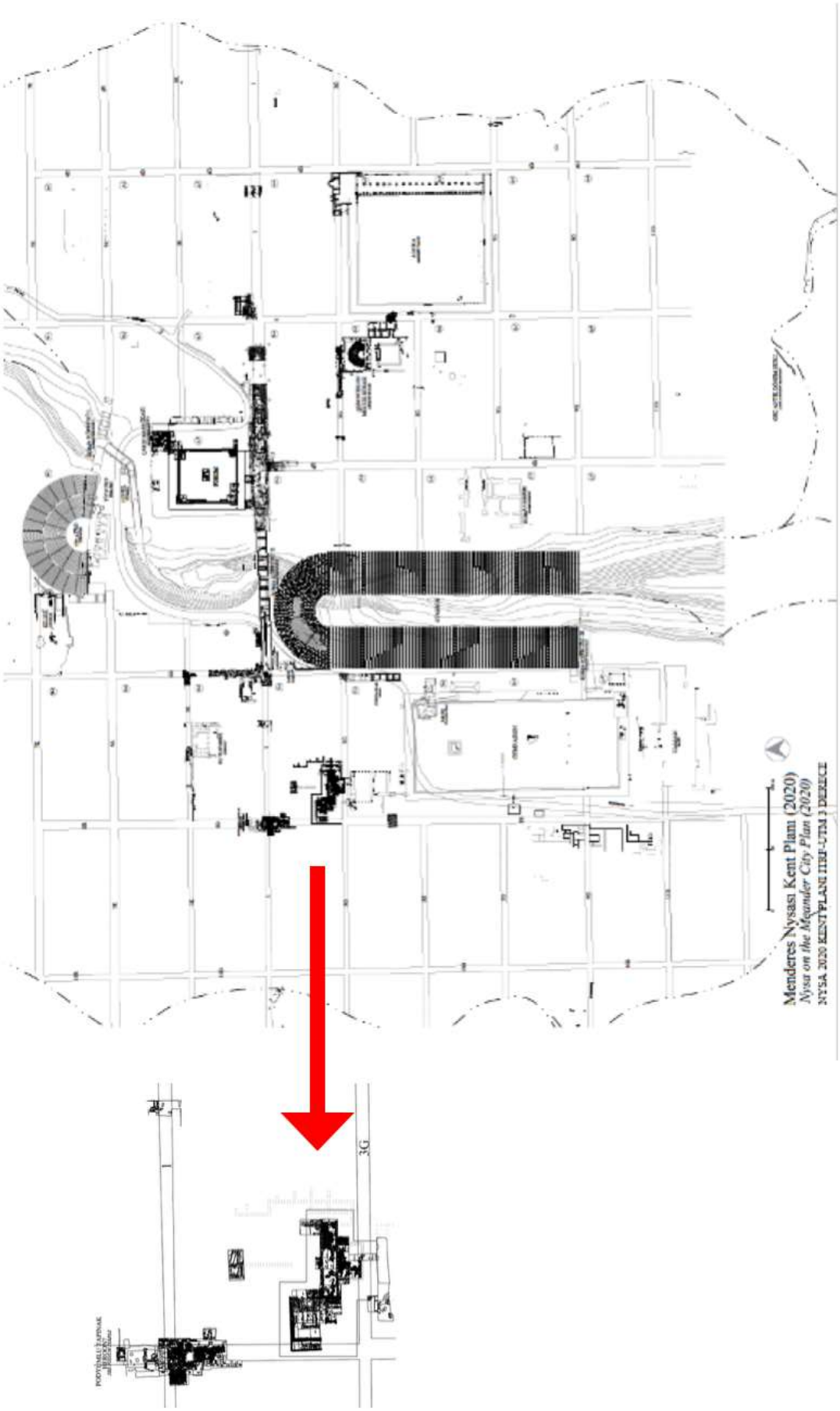
Figür 1: Marcus Aurelius'un Caesar'lığına ait sikke (C. Özbil 2017)

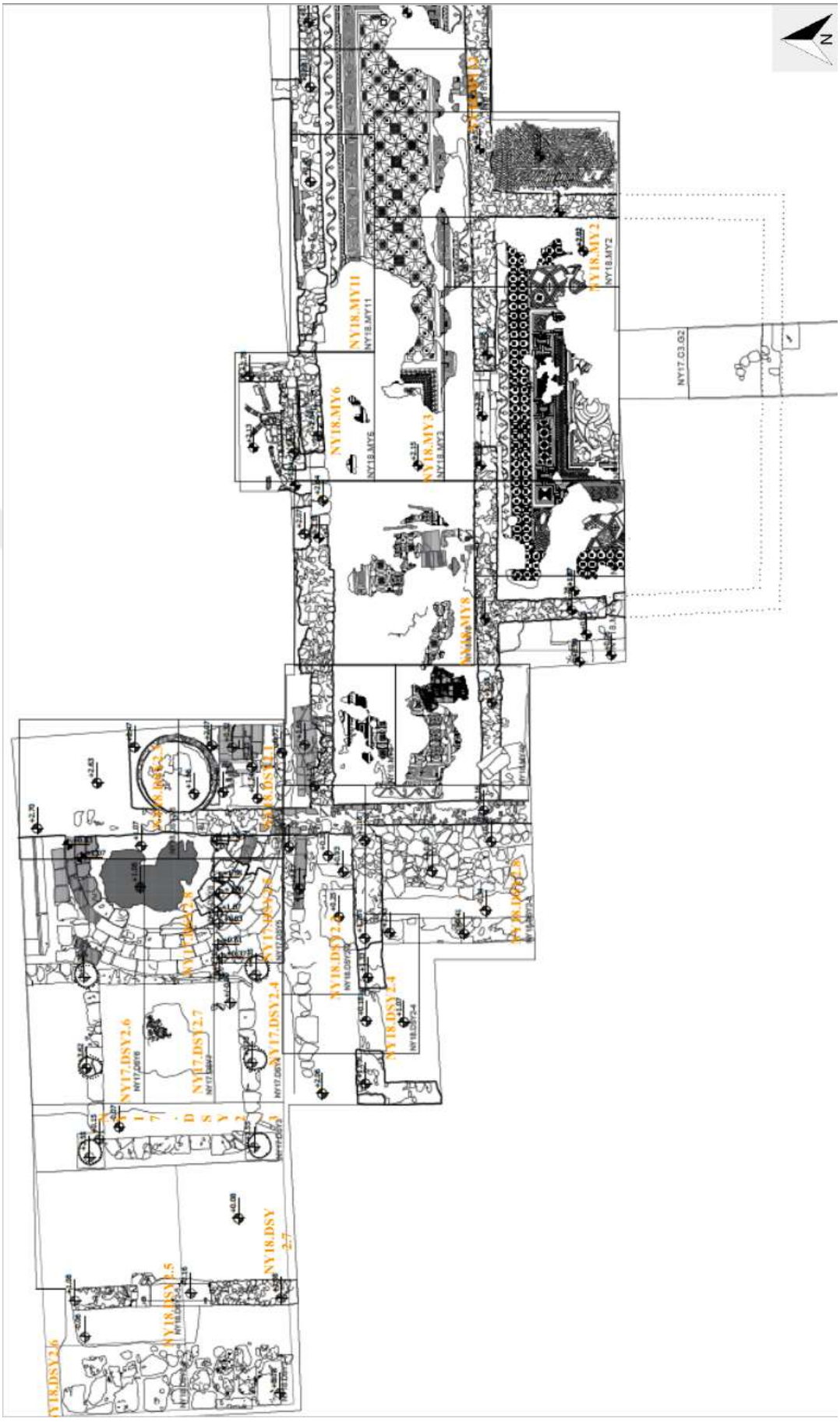
Figür 2: Maximinus'a ait sikke (C. Özbil 2017)

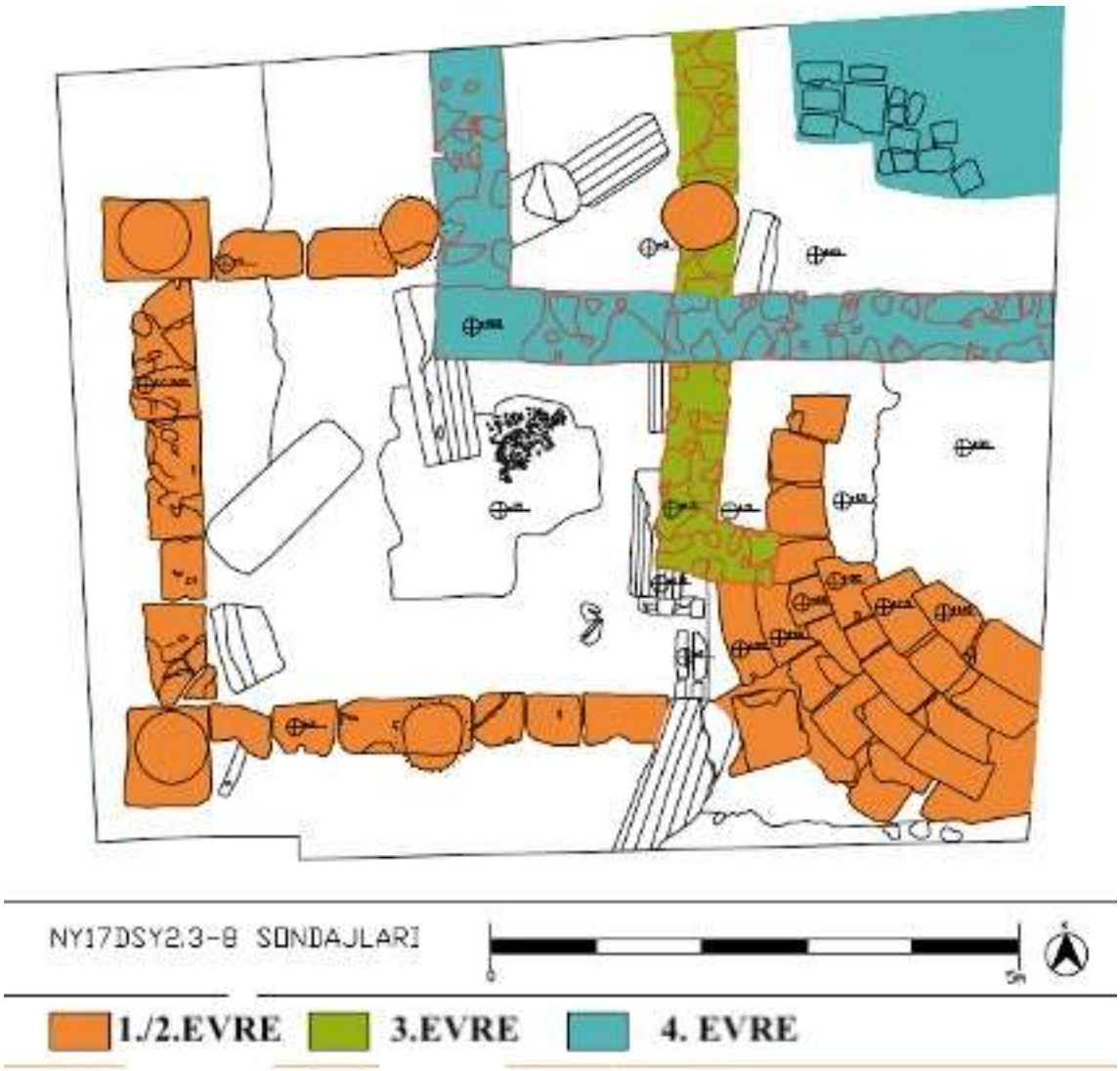
Figür 3: 2019- Roma Villası'nın Cadde 8B ile Bağlantısı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 4: Nysa antik kenti yerleşim planı ve Roma Villası (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 5: 2017- 2019- Roma Villası'na ait açmalar (Nysa Kazıları Arşivi

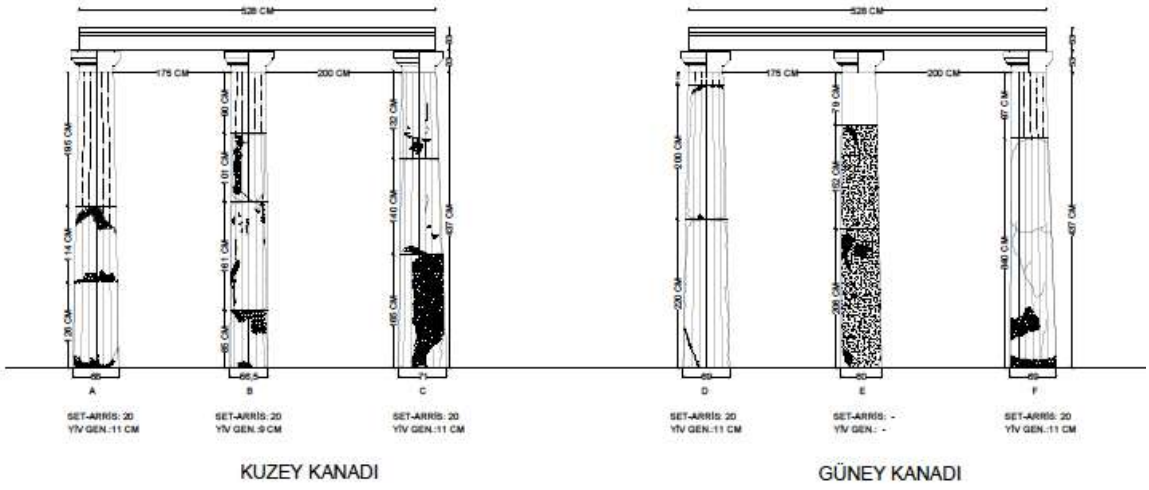
Figür 6: DSY2 sektörü- evrelere ait *impluvium* ve duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 7: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- sütunların bulunma yerleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 8: DSY2 sektörü *impluvium* ve sütunların bulunma yerleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 9: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- *impluviu*m sütunlarının modelleri (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 10: NY17.DSY2.3 açmasında tespit edilen pişmiş toprak at başı figürini (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 11: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü ve Cadde 8B (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 12: Roma Villası- *cubiculum* hava fotoğrafı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 13: Roma Villası mozaik taban döşemesi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 14: Roma Villası mozaik restitüsyonu (S. H. Öztaner- A. Yıldırım/ Öztaner 2022)

Figür 15: NY19.DSY2.4G ve 4G.1 açmaları- güney odaları kapatılan kapı geçişi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 16: NY18.DSY2.8 açması (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 17: Roma Villası- DSY2 sektörü kuzey ve doğu duvar birleşim alanı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 18: Roma Villası- DSY2 sektörü kuzey duvarı üzerine inşa edilen geç dönem duvarları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 19: Roma Villası- mekân içi kullanımına ait havuz (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 20: Roma Villası- DSY2 sektörü fırın olduğu düşünülen yapı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 21: Roma Villası- DSY2 sektörü fırın olduğu düşünülen yapının taban döşemeleri (Nysa Kazıları Arşivi)

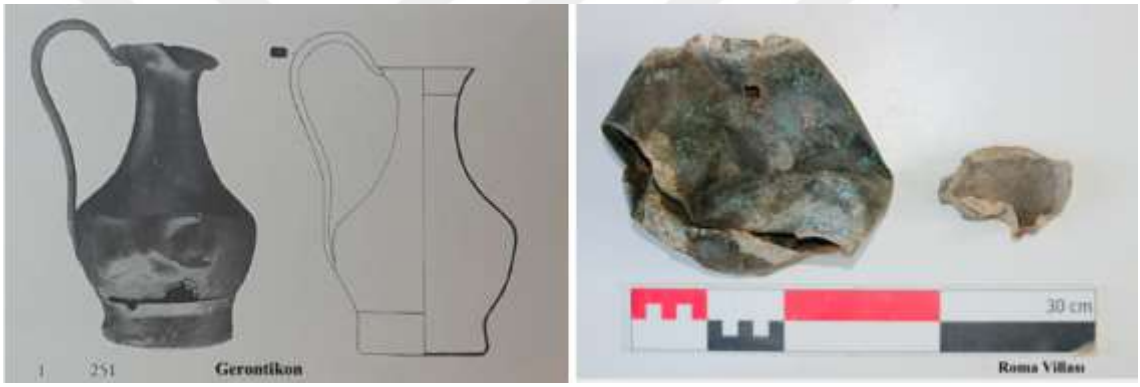

Figür 22: Roma Villası- DSY2 sektörü kuzey duvarı üzerinde yer alan açıklık

(Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 23: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörünün kapatılan doğu kapı geçişi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 24: Gerontikon ve Roma Villası'nda tespit edilen bronz sürahiler

Figür 25: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- tonozlu duvar yapısı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 26: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- geç dönem duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 27: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 3. Evre duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 28: Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 3.- 4. Evre duvar yapıları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 29: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 4 Evre duvar yapısı ve taban döşemesi (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 30: 2019- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- geç dönem duvar yapısı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 31: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 4. Evre duvar yapısı ve taban döşemesi

(Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 32: 2018- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- 4. Evre işlik alanı (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 33: 2017- Dorik Sütunlu Yapı 2 Sektörü- *impluvium* ve 3. ve 4. evre duvar yapıları genel görünüm (Nysa Kazıları Arşivi)

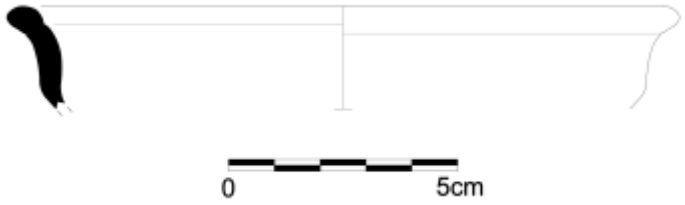
Figür 34: DSY2 Sektöründe tespit edilen seramik atıkları (Nysa Kazıları Arşivi)

Figür 35: MY Sektöründe tespit edilen MS 4.- 6. yüzyıl[651] kandil kalıbı (Nysa Kazıları Arşivi)

[651] Güngör 2011, 47, 48. No. 551, 552.

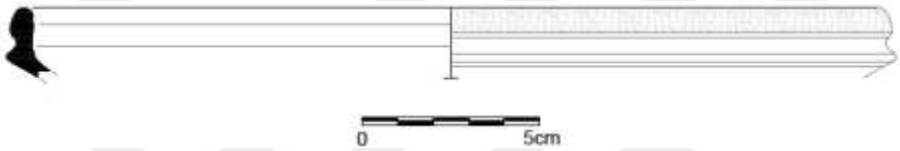
ÇİZİMLER

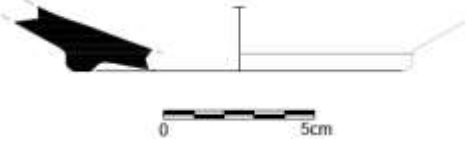
1

2

3

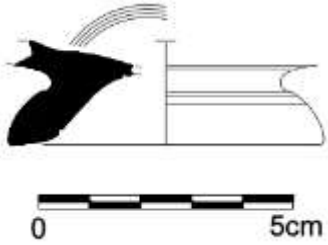
4

5

6

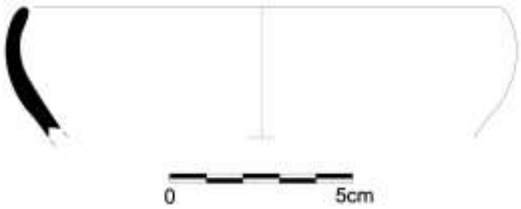

7

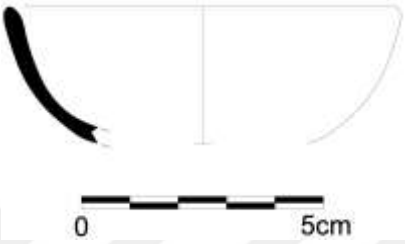
Çiz: 1–7 DSB

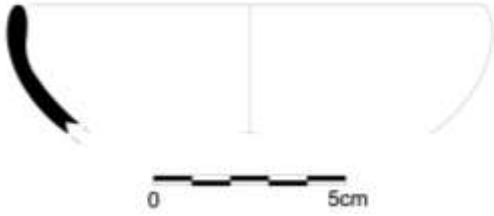
8

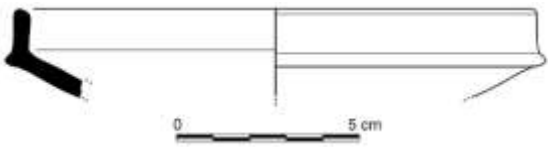
9

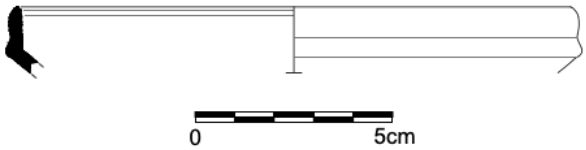
10

11

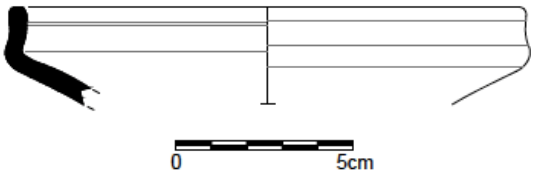

12

13

Çiz:8–13 DSB

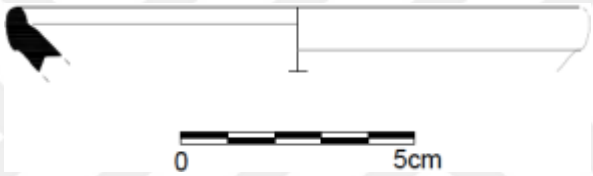
14

15

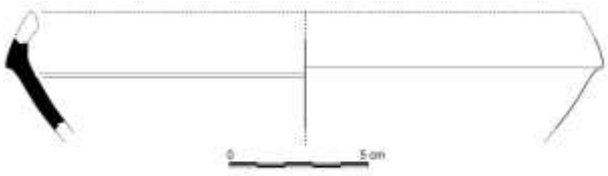
16

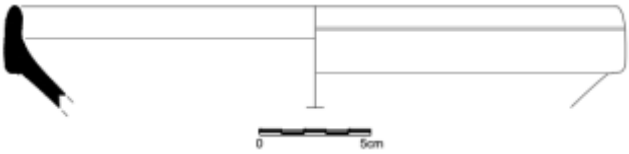
17

18

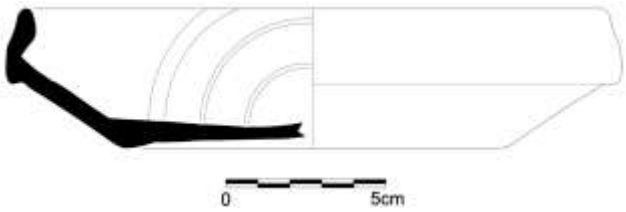

19

20

Çiz: 14–20 DSB

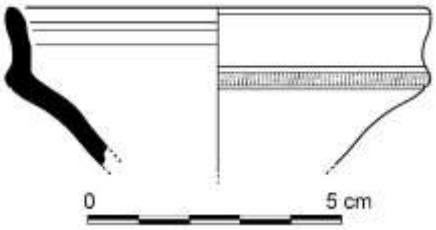
21

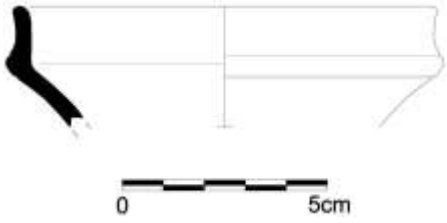
22

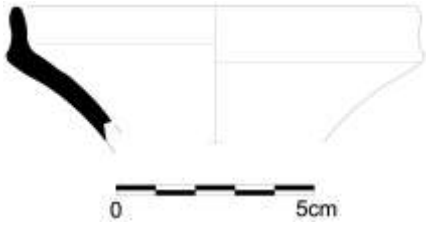
23

24

25

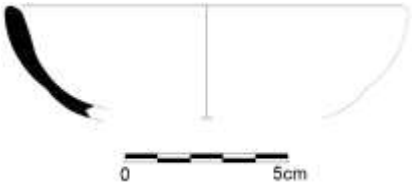

26

Çiz:21–26 DSB

27

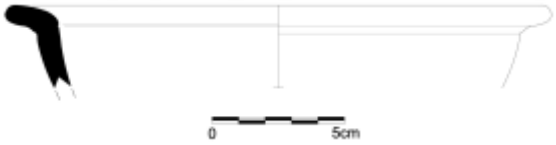
28

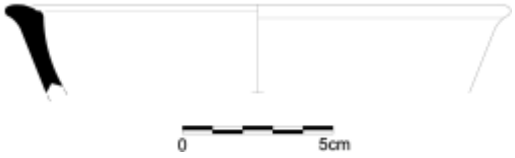
29

30

31

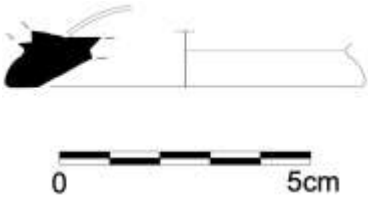

32

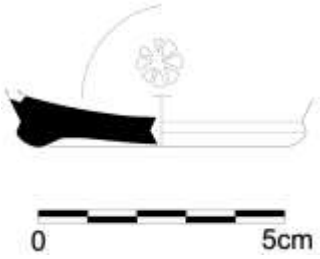

33

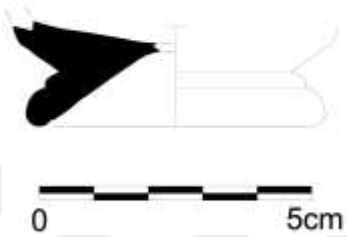
Çiz:27–33 DSB

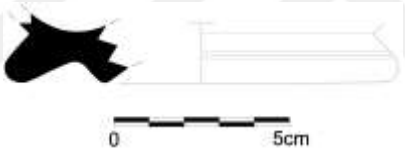
34

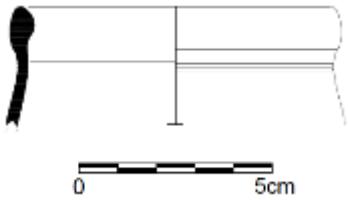
35

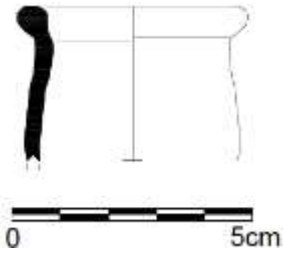
36

37

38

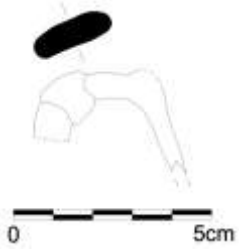

39

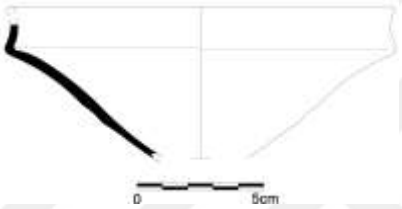
Çiz:34–39 DSB

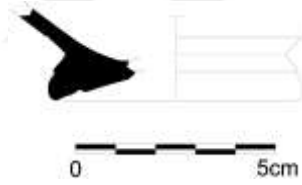
40

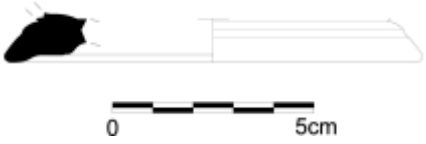
41

42

43

44

45

Çiz:40–41 DSB; 42–45 DSC

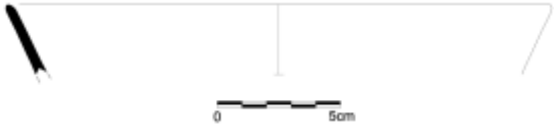

46

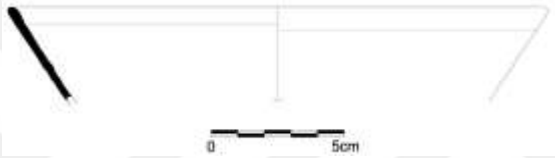

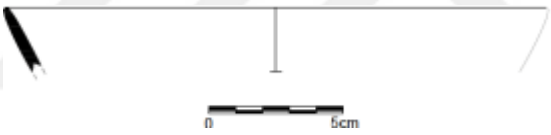
47

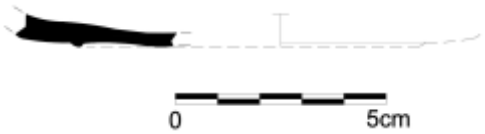
48

49

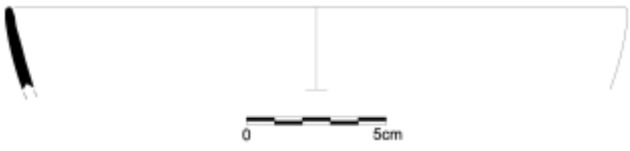
50

51

52æ

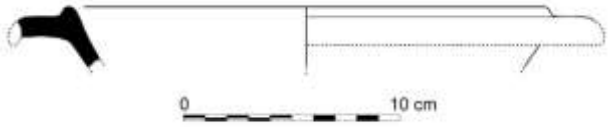

53

Çiz:46–47 DSC; 48–53 Afrika Kırmızı Astarlı

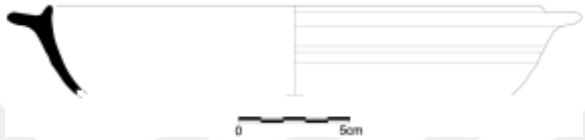
54

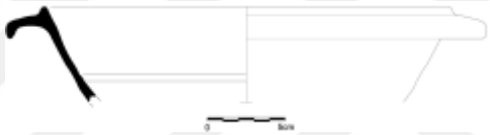
55

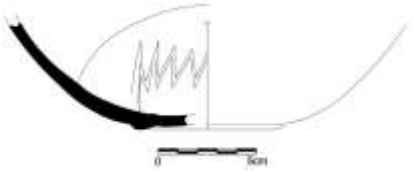
56

57

58

59

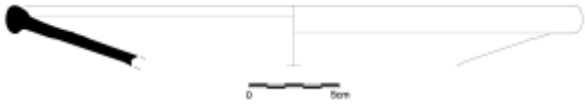

60

61

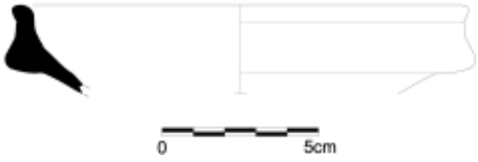
Çiz:54–61 Afrika Kırmızı Astarlı

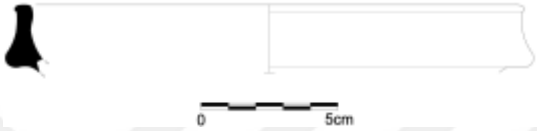
62

63

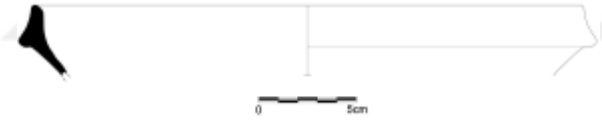
64

65

66

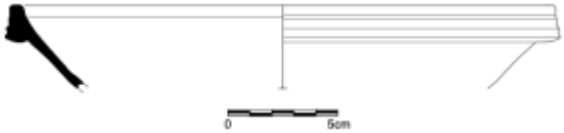
67

68

69

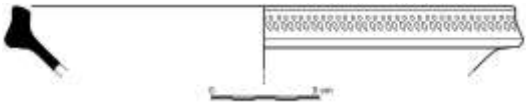

70

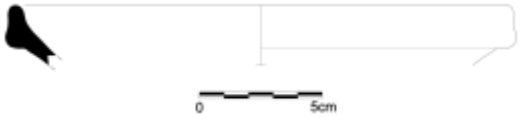
Çiz:62 Afrika Kırmızı Astarlı; 63–70 Phokaia Kırmızı Astarlı

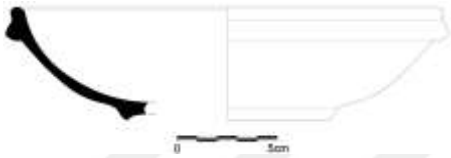
71

72

73

74

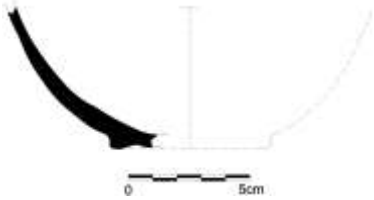
75

76

77

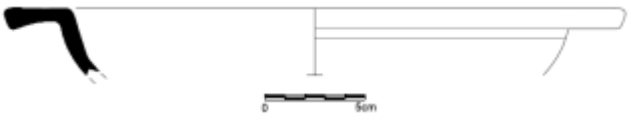

78

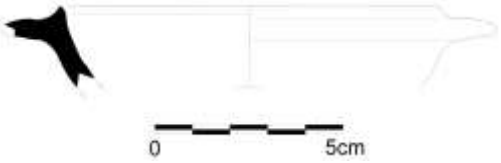

79

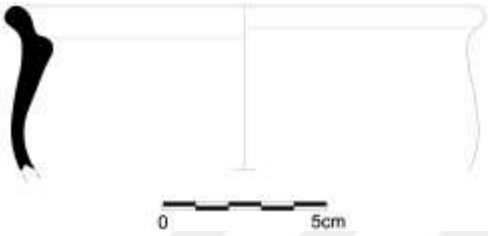
Çiz:71–79 Phokaia Kırmızı Astarlı

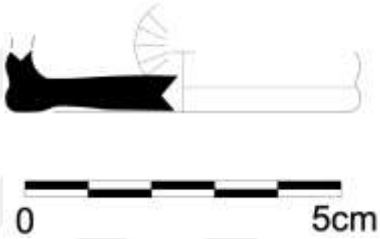
80

81

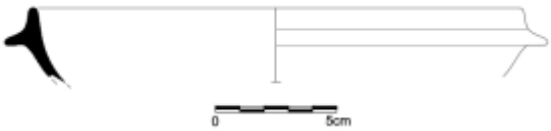
82

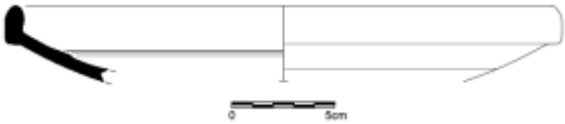
83

84

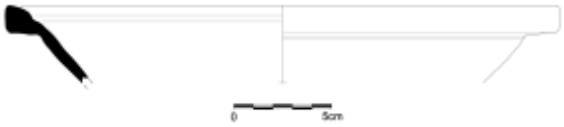

85

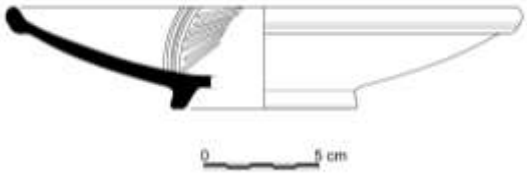

86

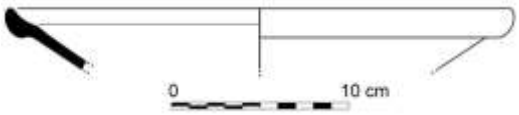
Çiz:80, 81 Phokaia Kırmızı Astarlı; 82 Sagalassos Kırmızı Astarlı; 83–86 Bölgesel Üretim

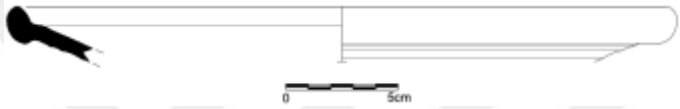
87

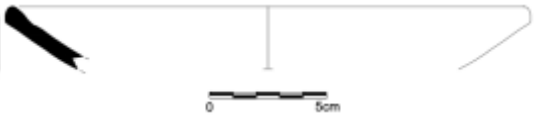
88

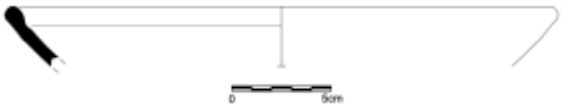
89

90

91

92

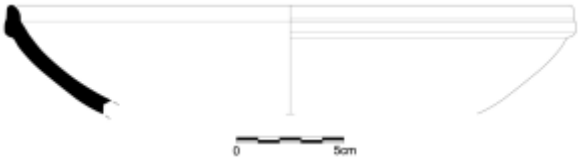

93

94

Çiz: 87–94 Bölgesel Üretim

95

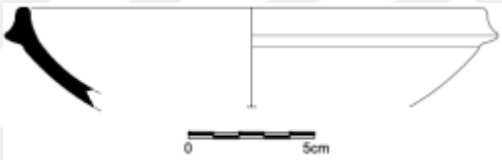
96

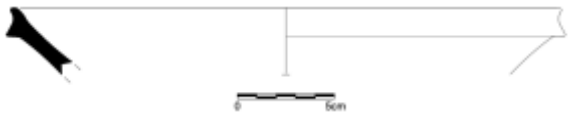
97

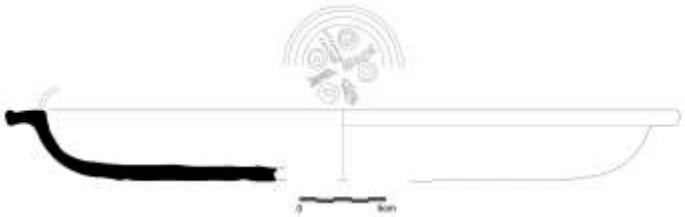
98

99

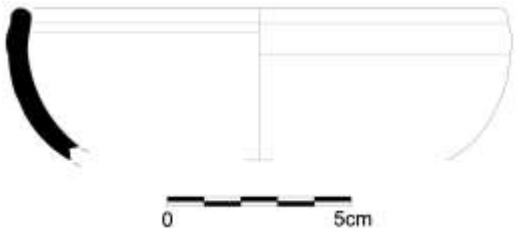

100

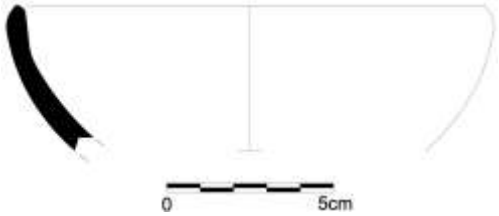

101

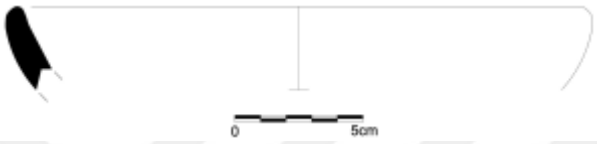
Çiz:95–101 Bölgesel Üretim

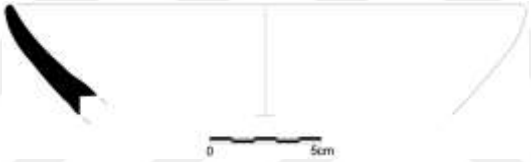
102

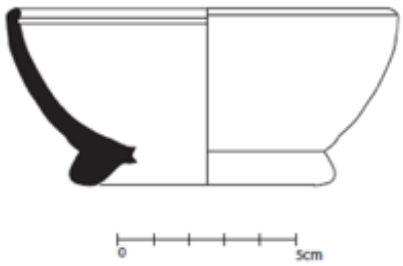
103

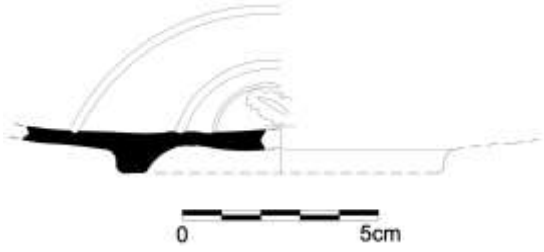
104

105

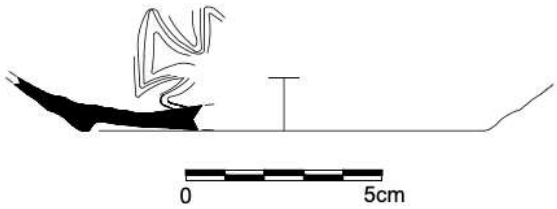

106

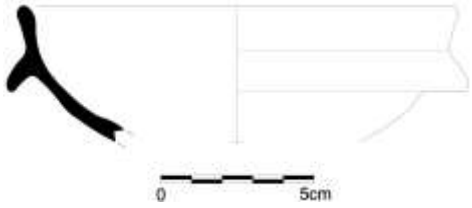

107

Çiz:102–107 Bölgesel Üretim

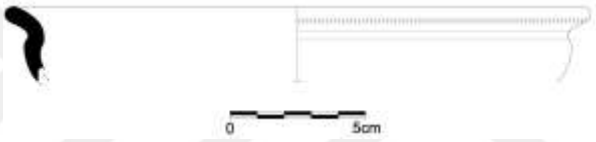
108

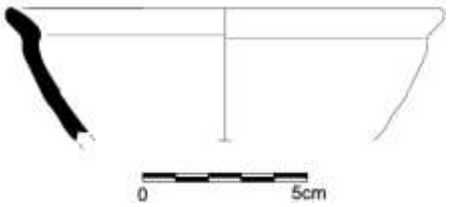
109

110

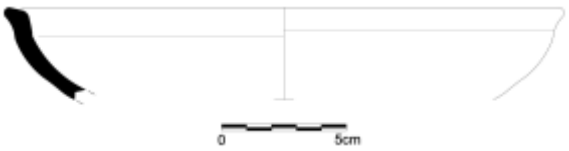
111

112

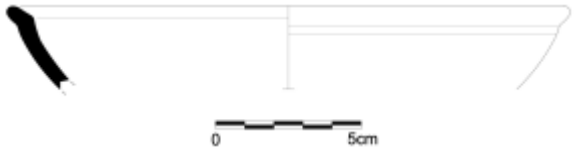

113

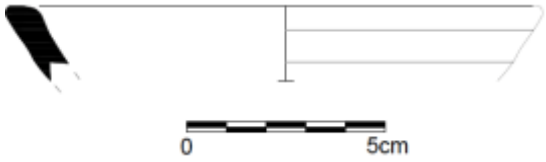

114

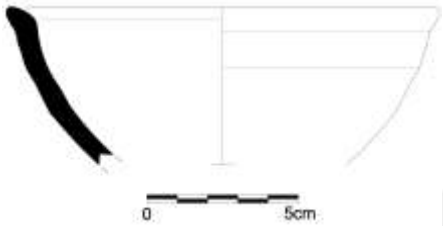
Çiz: 108–114 Bölgesel Üretim

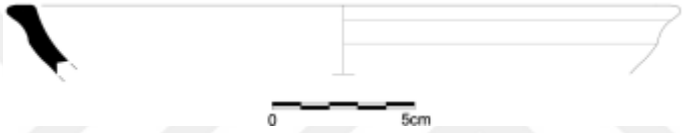
115

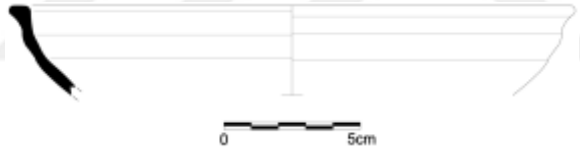
116

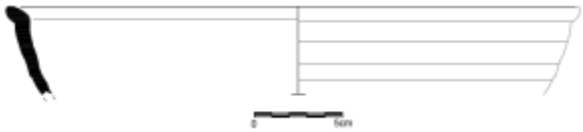
117

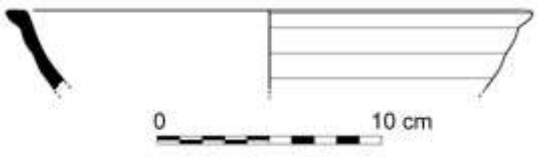
118

119

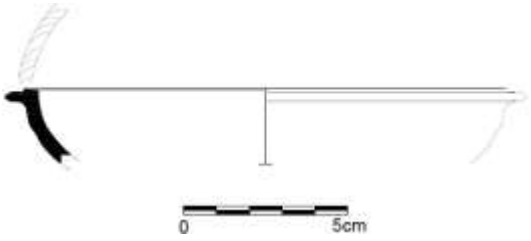

120

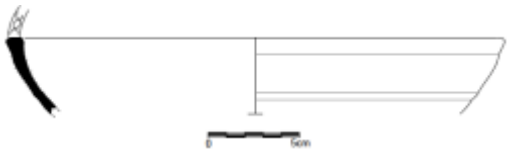

121

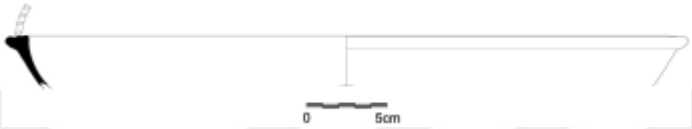
Çiz:115–121 Bölgesel Üretim

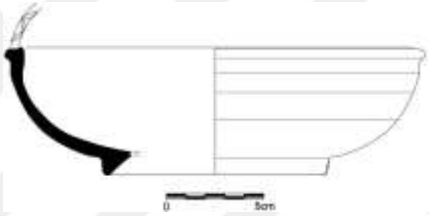
122

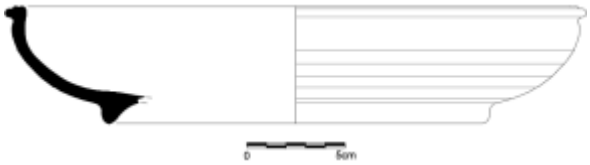
123

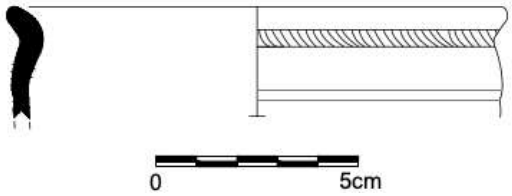
124

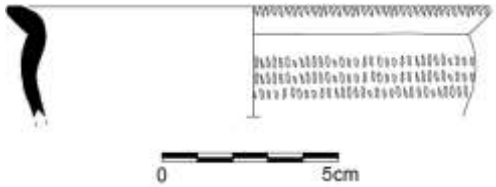
125

126

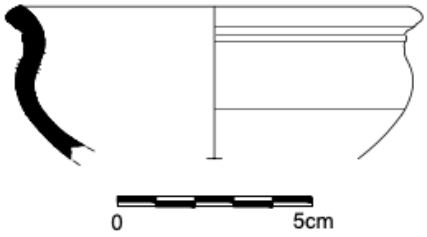

127

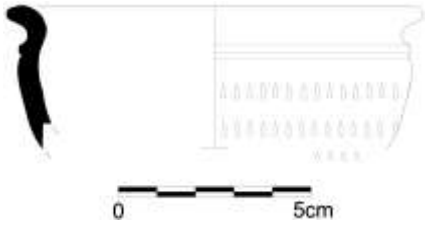

128

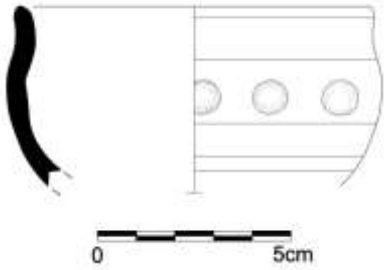
Çiz: 122–128 Bölgesel Üretim

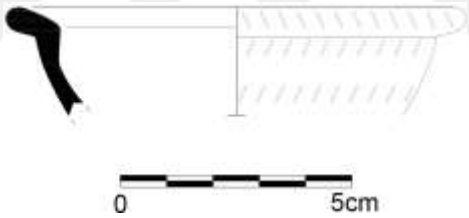
129

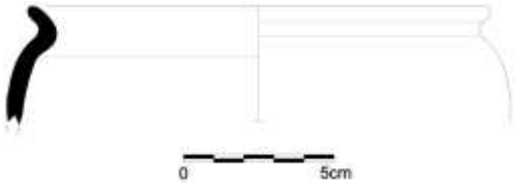
130

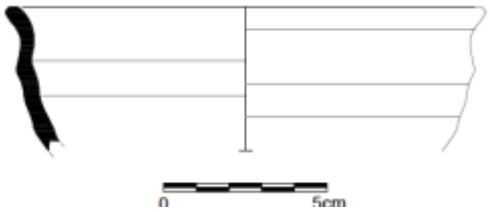
131

132

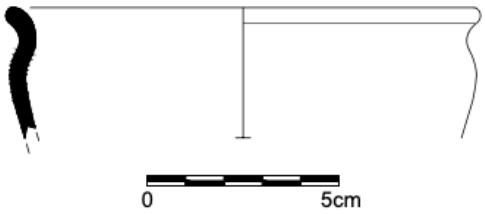

133

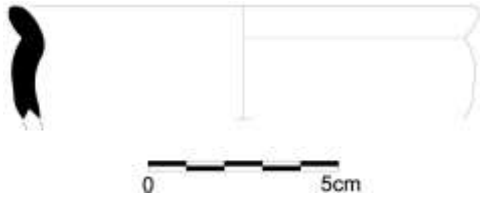

134

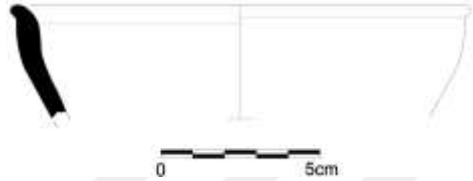
Çiz:129–134 Bölgesel Üretim

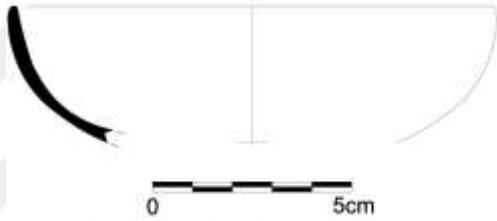
135

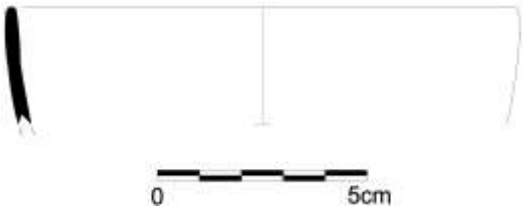
136

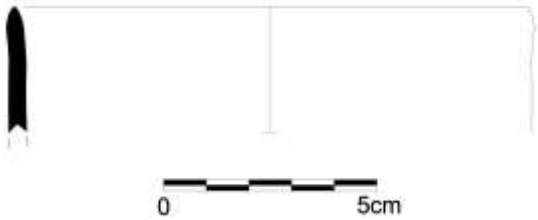
137

138

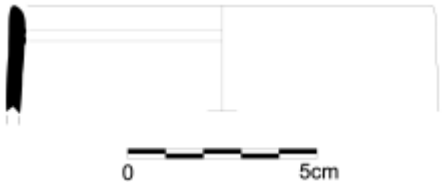

139

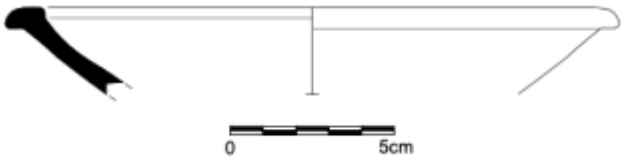

140

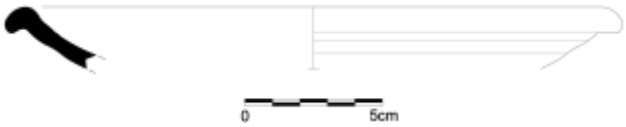
Çiz:135–140 Bölgesel Üretim

141

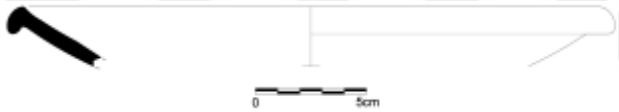
142

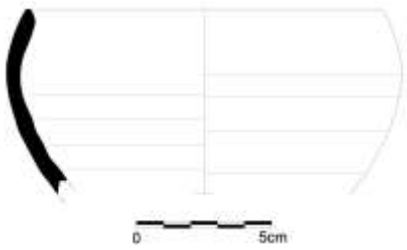
143

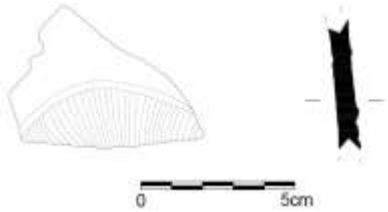
144

145

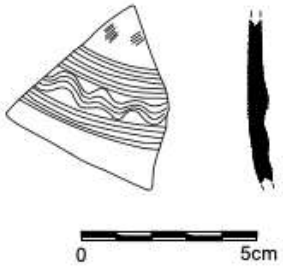

146

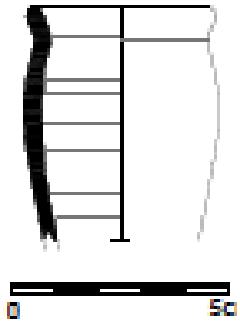

147

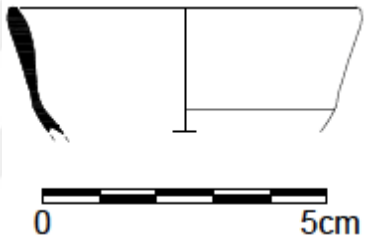
Çiz:141–147 Bölgesel Üretim

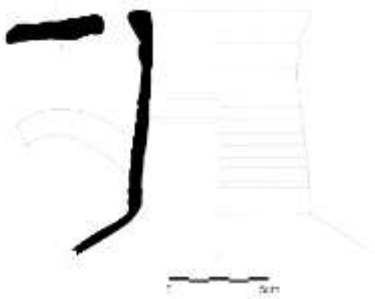
148

149

150

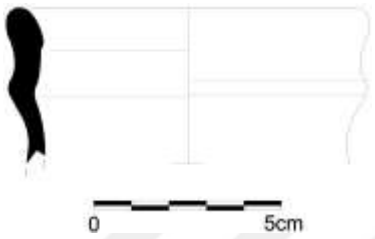

151

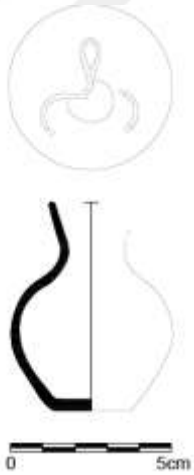
Çiz: 148 Bölgesel Üretim; 149 bardak/maşrapa; 150,151 testi

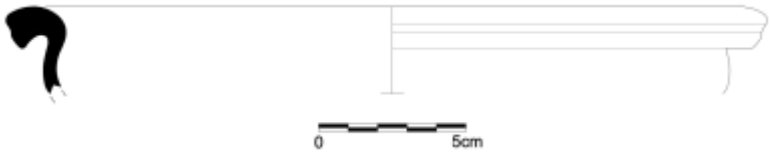
152

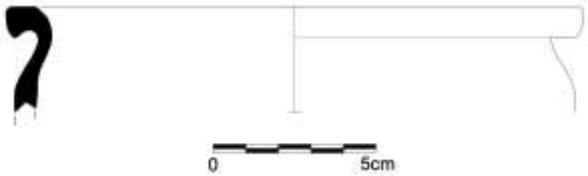
153

154

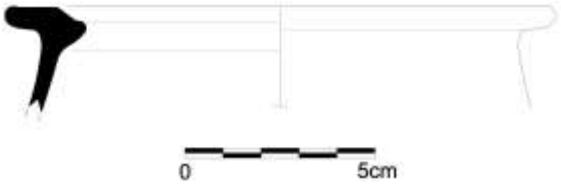

155

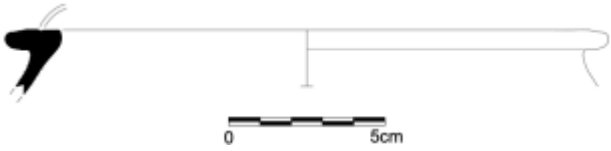

156

Çiz:152–154 testi; 155, 156 çömlek

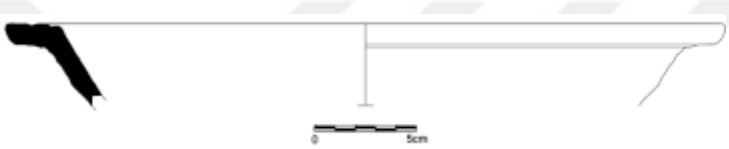
157

158

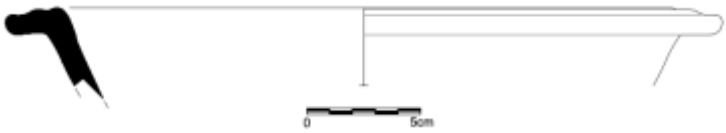
159

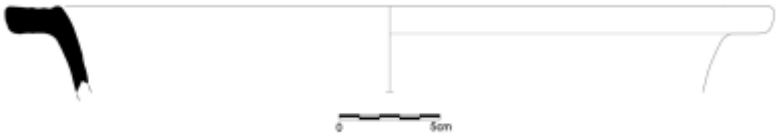
160

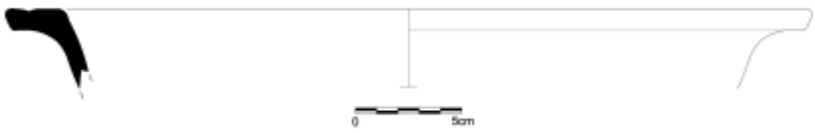
161

162

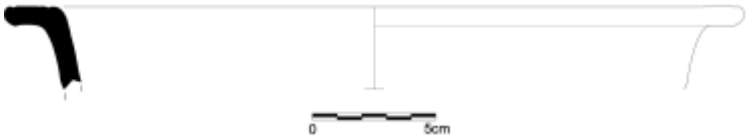

163

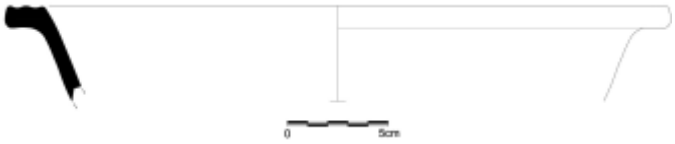

164

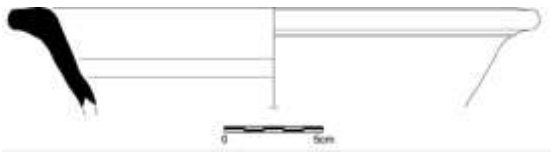
Çiz:157–159 çömlek; 160–164 lekane

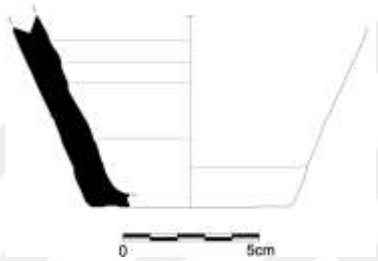
165

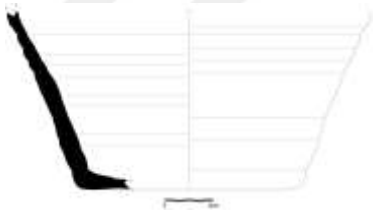
166

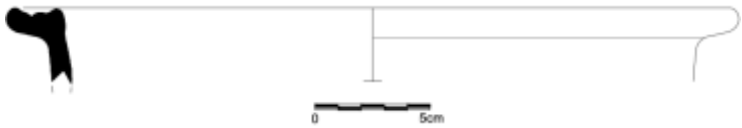
167

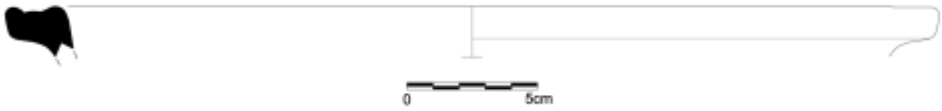
168

169

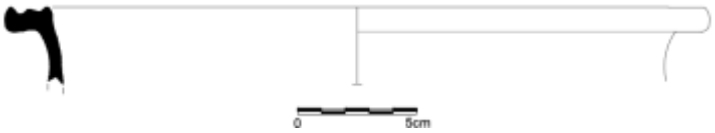

170

171

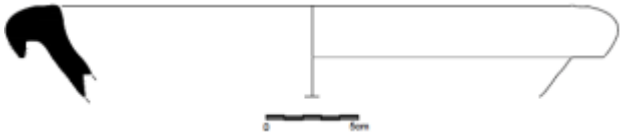
Çiz:165–171 lekane

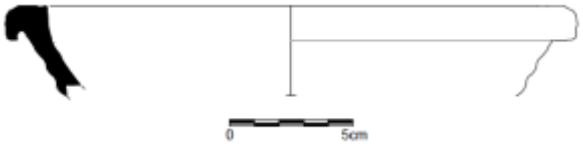
172

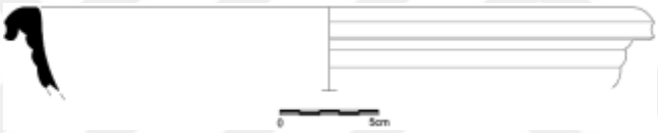
173

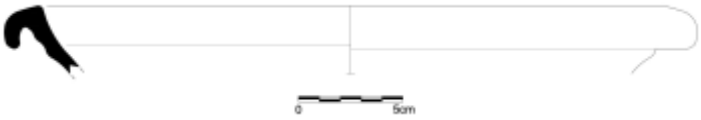
174

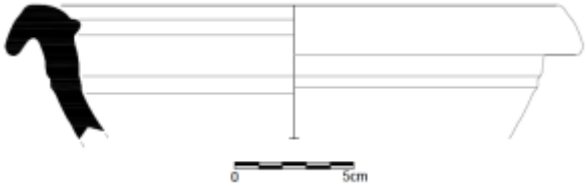
175

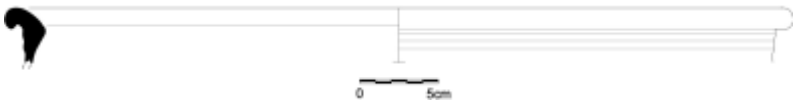
176

177

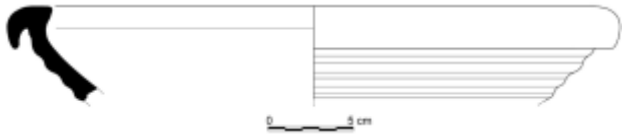

178

179

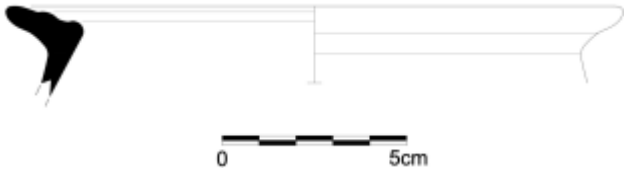
Çiz:172–179 lekane

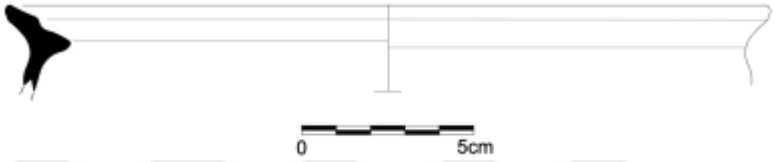
180

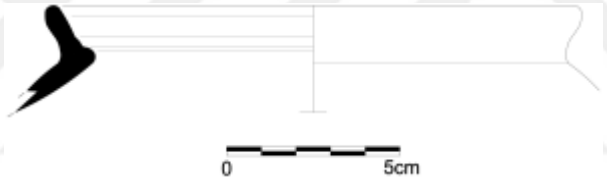
181

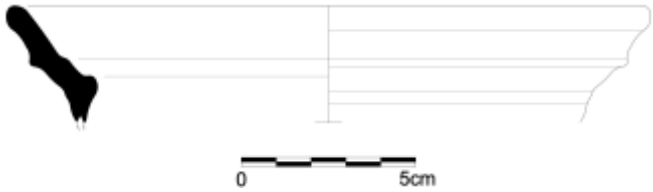
182

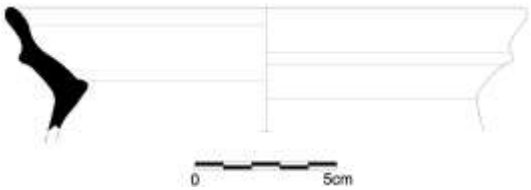
183

184

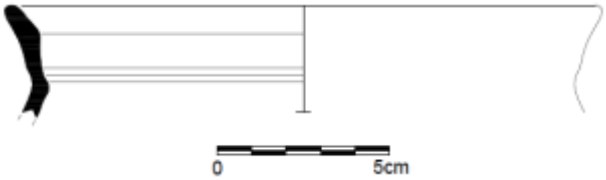

185

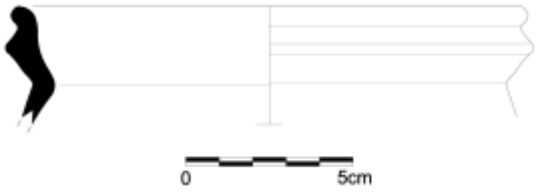

186

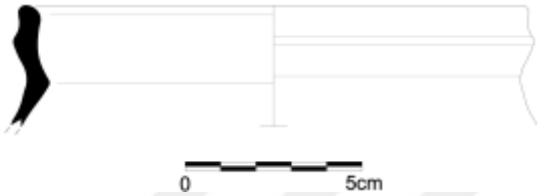
Çiz: 180, 181 lekane; 182–186 çömlek

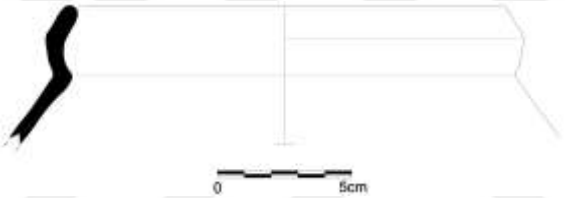
187

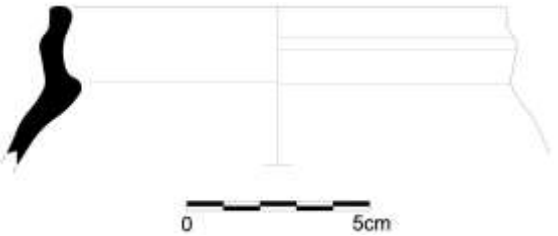
188

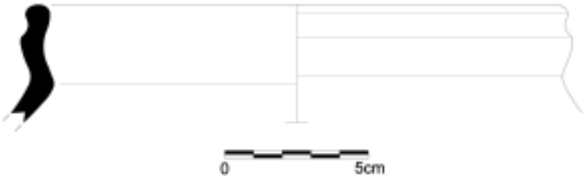
189

190

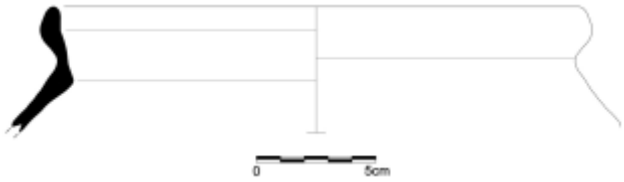

191

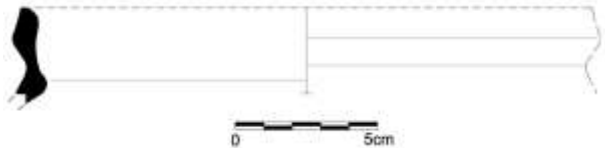

192

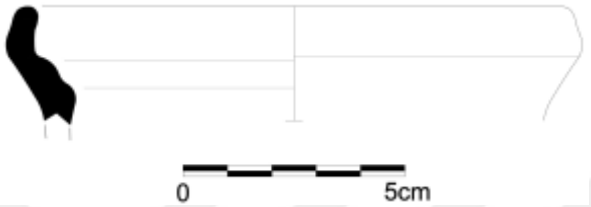
Çiz: 187–192 çömlek

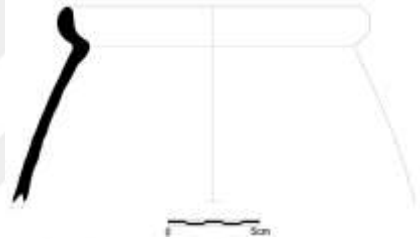
193

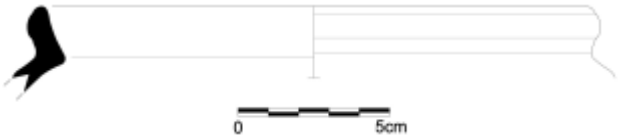

194

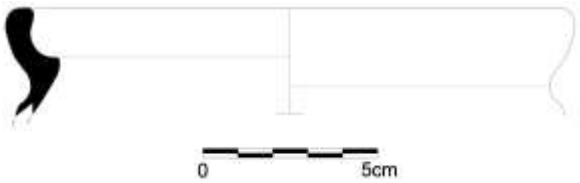

195

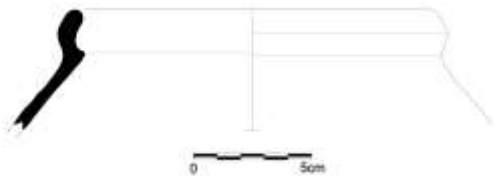

196

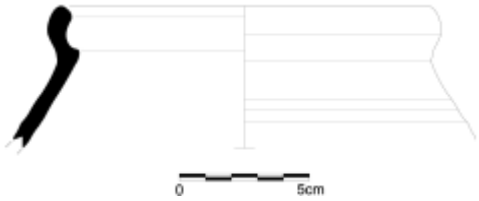
197

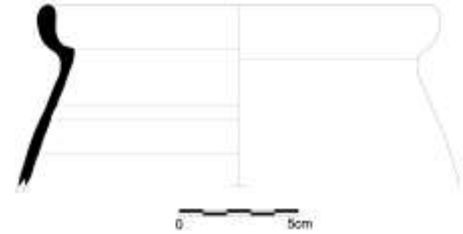
198

199

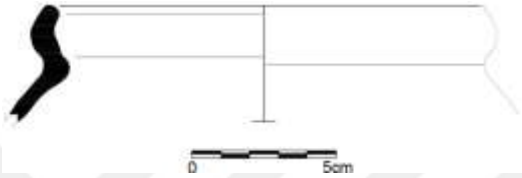
Çiz: 193–199 çömlek

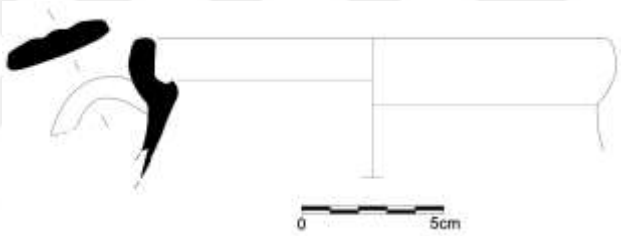
200

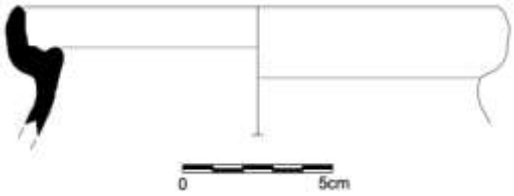
201

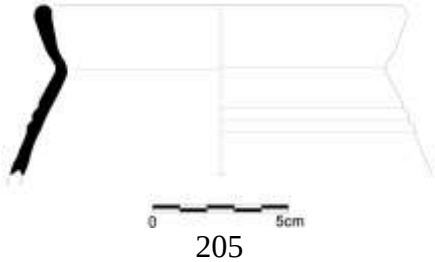
202

203

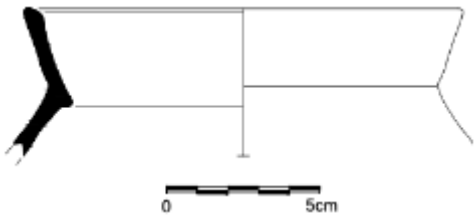

204

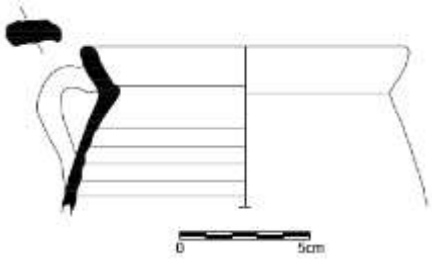

205

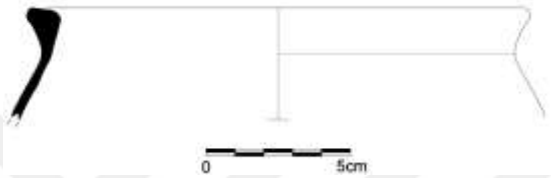
Çiz: 200–205 çömlek

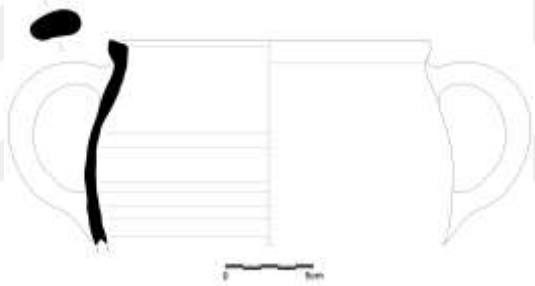
206

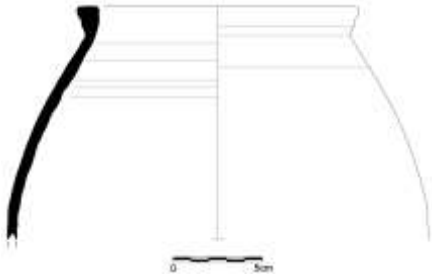
207

208

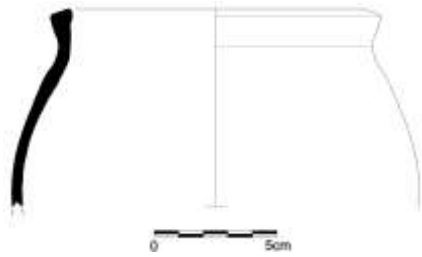

209

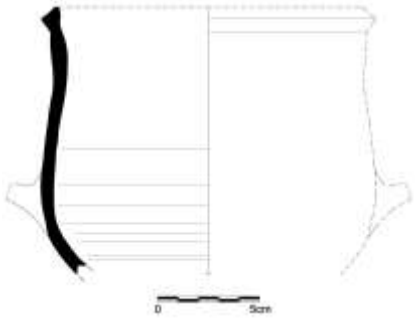

210

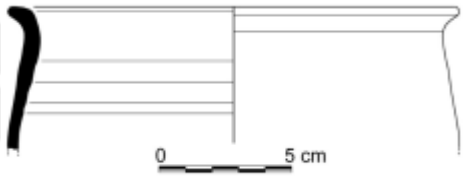
Çiz: 206–210 çömlek

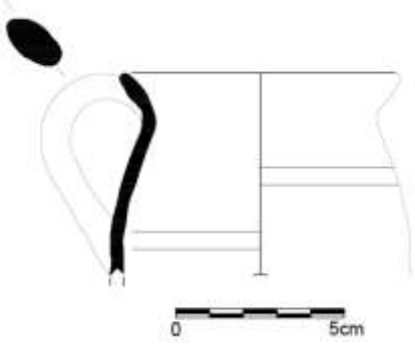
211

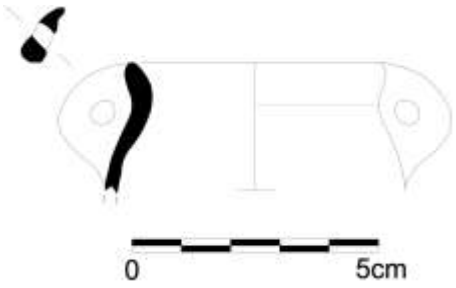
212

213

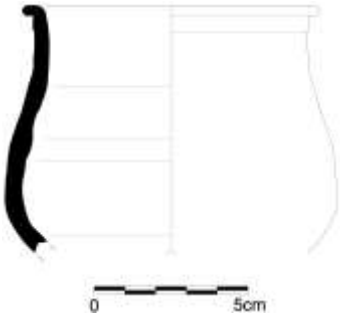

214

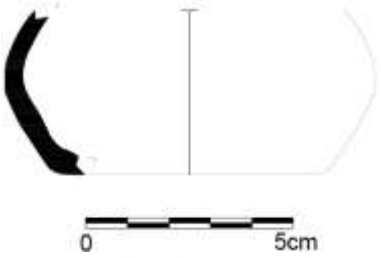

215

Çiz: 211–215 çömlek

216

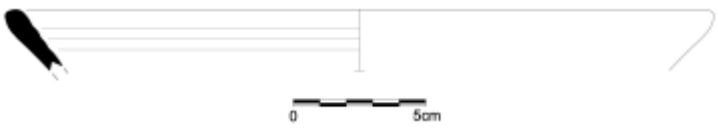
217

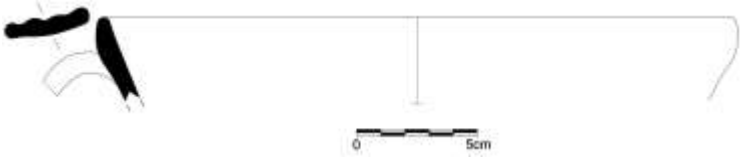
218

219

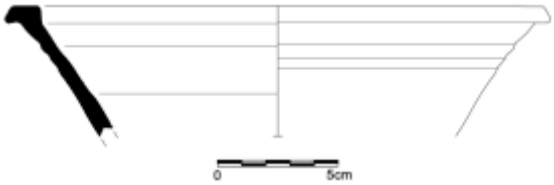

220

221

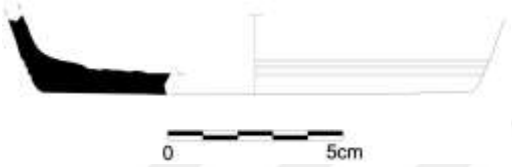
Çiz: 216–218 çömlek; 219–221 tava

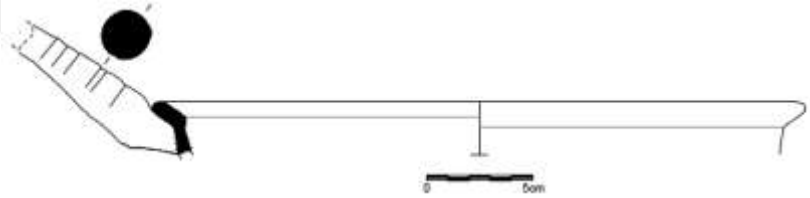
222

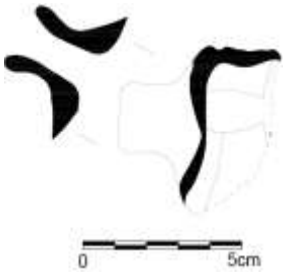
223

224

225

226

Çiz: 222–226 tava

ÖZET

2017- 2019 yılları arasında Nysa Roma Villası kazılarında ele geçen Roma Dönemi Kırmızı Astarlı seramikleri ile Roma Dönemi Kaba Seramikler bu çalışmanın konusunu oluşturur.

Kent, Hellenistik Dönem'den Anadolu Selçukluları Dönemine kadar yerleşim görmüştür. Yapıda tespit edilen seramik buluntuları Hellenistik Dönemden başlayarak Bizans Dönemine kadar çeşitlilik göstermektedir. Ancak Hellenistik Dönem seramikleri hem oldukça az sayıdadır hem de kondisyonları kötü durumdadır. Bizans Dönemi'nin tipik sırlı kaplarına ait parçalar da oldukça az sayıdadır. Yapıda tespit edilen seramikler ağırlıklı olarak Roma İmparatorluk Dönemi'ne aittir. Nysa, Antik Dönemin ana yolları üzerinde yer alan konumunun doğal bir sonucu olarak Doğu Sigillata B, Doğu Sigillata C, Afrika Kırmızı Astarlı Seramiği ve Geç Roma C gibi kaplar kentte bilinen ithal kırmızı astarlı seramiklerdir. Bunun yanında, yapıda baskın olan bir grup seramik ise Batı Anadolu'da bilinen Aşağı Menderes Vadisi Üretimleri olan bölgesel kırmızı astarlı seramikleri olarak sınıflandırılmıştır.

Bu çalışmayla Roma Villası'nda tespit edilen Roma Dönemi seramiklerin ithal, bölgesel ve kaba seramiklerin hamur- astar özelliklerine göre ait oldukları gruplar belirlenerek buluntu yoğunlukları istatiksel olarak ortaya konmuştur. Tez kapsamında değerlendirmeye alınan seramikler yapıdaki dönüşümün siyasal ve ekonomik gelişmelerin etkisiyle MS 4. yüzyılda başladığını ve MS 7. yüzyılın ortalarına kadar sürdüğünü göstermektedir. Yapıda bulunan seramik kullanımı çeşitli evreler geçirerek MS 12. yüzyıla kadar varlığını sürdürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Nysa, Arkeoloji, Roma Seramiği, Kırmızı Astarlı Seramik, Sigillata

ABSTRACT

The subject of this study is the Roman Period Red Slip Ceramics and Roman Coarse Ceramics, which were found in the Nysa Roman Villa excavations between the years 2017- 2019.

The city, was settled from Hellenistic Period to Anatolian Seljuks. The ceramics finds found in the building show that diversity from the Hellenistic Period to the Byzantine Period. However, ceramics are both very few in number and in poor conditon. The sherds belonging to the typical glazed vessels of the Byzantine Period are also very few. The ceramics found in the building mainly belong to the Roman Impire Period. As a natural consequence of its location on the main roads of antiquity, vessels such as ESB, ESC, ARSW, and LRC are imported red slipped ceramics known in the city. In addition, a dominant group of ceramics in the building are classified as regional red slipped ceramics, which are the Lower Meander Valley Productions known in Western Anatolia.

With this study, detected Roman Period ceramics were determined statistically by determining the groups they belong to according to the paste- slip features of the imported, regional and coarse ceramics detected in the Roman Villa.

The ceramics, which were evaluated within the scope of the thesis were affect of political and economic developments by the transformation in the building,

The ceramics, which were evaluated within the scope of the thesis show that by the affect of political and economic developments by the transformation in the building started in the 4th century AD and continued until the middle of 7th century. The usage of ceramics in the building continued its existence until the 12th century AD by going through various stages.

Keywords: Nysa, Archaelogy, Roman Pottery, Red Slip Ware, Sigillata